

ELF OVER 11

Voetbalkenners
tackelen voetbaltoppers

Kristof Terreur Thibaut Courtois • Peter Vandenbempt
Thomas Meunier • Peter Morren Thomas Vermaelen •
Raoul De Groote Radja Nainggolan • Stijn Vlaeminck
Yannick Carrasco • Dirk Deferme Axel Witsel • Sammy
Neyrinck Kevin De Bruyne • Imke Courtois Dries Mertens
• Maarten Vangramberen Romelu Lukaku • Frank Van de
Winkel Eden Hazard • Aster Nzevimana Michy Batshuayi

Elf over 11

ELF OVER 11

Voetbalkenners tackelen voetbaltoppers

Kristof Terreur
Peter Vandenbempt
Peter Morren
Raoul De Groote
Stijn Vlaeminck
Dirk Deferme
Sammy Neyrinck
Imke Courtois
Maarten Vangramberen
Frank Van de Winkel
Aster Nzeyimana

WWW.LANNOO.COM

Registreer u op onze website en we sturen u regelmatig een nieuwsbrief met informatie over nieuwe boeken en met interessante, exclusieve aanbiedingen.

GRAFISCH ONTWERP | Studio Ron van Roon
ZETWERK | Mediactief

Als u opmerkingen of vragen hebt, dan kunt u contact opnemen met onze redactie:
redactielifestyle@lannoo.com

© Uitgeverij Lannoo nv, Tielt, 2018
D/2018/45/141 – NUR 482-491
ISBN: 978 94 014 5443 8

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch of op enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

INHOUD

Kristof Terreur
over

Peter Vandenbempt
over

Peter Morren
over

Stijn Vlaeminck
over

Dirk Deferme
over

Raoul De Groote
over

Sammy Neyrinck
over

Imke Courtois
over

Frank Van de Winkel
over

Aster Nzeyimana
over

Maarten Vangramberen
over

INLEIDING

Dat een voetbalwedstrijd negentig minuten duurt, de bal rond is en een ploeg bestaat uit elf spelers is zelfs voor een voetballeek parate kennis. Dat elke speler een bepaalde positie op het veld inneemt en een rugnummer heeft, dat meestal verbonden is aan die positie, mag ook beschouwd worden als algemene kennis. Minder vanzelfsprekend wordt het als de verschillende spelfasen van een wedstrijd uitvoerig worden geanalyseerd. De kenner houdt wel van die discussies na de match. De leek iets minder. Die houdt vooral van het groepsgevoel. Het supporteren voor zijn ploeg.

Voetbal is passie. En dat voetbal mensen samenbrengt, is misschien wel de grootste kracht van dit simpele spel. De buschauffeur en de bankdirecteur, de metaalarbeider en de parlementariër, de schooljuf en de postbode. Allen hebben ze een andere achtergrond. Een eigen verhaal. Maar tijdens de wereldbeker voetbal staan ze samen, naast elkaar, met de tricolore op het aangezicht. Samen brullend naar een scherm. Samen springend bij een goal. Elkaar knuffelend bij de kwalificatie voor de volgende ronde. Het elftal van de nationale ploeg is meer dan een elftal. Tijdens een WK is het de lijm van de maatschappij. Het is een symbool van nationale trots.

En toch zijn de Rode Duivels uiteindelijk gewoon jongens die toevallig goed op een bal kunnen trappen. Net als achter de metaalarbeider, de schooljuf en de buschauffeur gaat er achter elke Rode Duivel een verhaal schuil. Vaak een verhaal van knokken, strijden, niet opgeven en geluk. En het zijn deze verhalen die we in dit boek willen vertellen. Weg van de analyse. Weg van de miljoenen euro's die voetballers verdienen. De glitter en de glamour waarin onze voetballers vertoeven, is slechts een laag vernis. In dit boek schuurt een elftal van sportjournalisten een voor een het laagje vernis weg van een Rode Duivel.

Zoals elke Duivel een eigen speelstijl heeft op het veld, zo heeft ook elke journalist een eigen schrijfstijl. Het resultaat is een eigenzinnige bundel van elf nieuwe, diepgravende inzichten. Deze elf hoofdstukken maken de Rode Duivels plots heel tastbaar. Peter Vandenbempt ging in Parijs op bezoek bij

kunstliefhebber Thomas Meunier. Dirk Deferme schrijft over de haat-liefde-verhouding tussen het Belgische publiek en Axel Witsel. Sammy Neyrinck portretteert Kevin De Bruyne in een verhaal van een stille jongen die uitgroeide tot een van de compleetste spelers van het moment. De ode van Maarten Vangramberen aan de indrukwekkende opmars van Romelu Lukaku biedt een andere kijk op de toch wel indrukwekkende carrière van *Big Rom*. Dat Kristof Terreur al jaren in Engeland woont om voor de krant de Premier League-Belgen te volgen, brengt hem in de bevoorrechte positie om enkele van de Rode Duivels beter te leren kennen. In dit boek schrijft hij een hoofdstuk over onze nummer 1, Thibaut Courtois. Wat zou Imke Courtois te zeggen hebben over vriend Dries Mertens? En Aster Nzeyimana over Michy Batshuayi, zijn exploegmaat bij de jeugd ploegen van Eendracht Aalst? Vilvoorde is de stad waar het allemaal begon voor Yannick Carrasco. Samen met de burgemeester van de stad reconstrueer ik de weg die Carrasco als mens en als voetballer heeft afgelegd. En dan zijn er ook nog Peter Morren, Raoul De Grootte en Frank Van de Winkel. Peter neemt de her-haaldelijke comebacks op het allerhoogste niveau van Thomas Vermaelen onder de loep. Het intrigerende *rags to riches*-verhaal van de hardwerkende rebel Radja Nainggolan werd neergeschreven door Raoul. En dat de carrière van Eden Hazard duidelijk gelijkloopt met de grillige weg van de huidige generatie van Rode Duivels, legt Frank bloot met een omvattend overzicht.

Elf journalisten over elf voetballers. Elf over elf. Maar tijdens de wereldbeker in Rusland staan we wel gewoon als één man achter één ploeg. *Tous Ensemble* en *Red Together*.

Veel leesplezier,
Stijn Vlaeminck

**Kristof Terreur
over**

Van het vogeltje tot de duif: anatomie van een winnaar

El Pajarito'. Het is een koosnaampje dat de Pyreneeën zelden is overgestoken, laat staan dat het vaak zwart op wit is afgedrukt. Het vogeltje. Zo doopten enkele stafleden van Atlético Thibaut Courtois in 2011. Omdat zijn slungelarmen wel vleugels leken. Omdat hij in zijn eigen wereldje leek te leven. In zijn eerste maanden in Spanje maakte hij een erg verlegen indruk, ondanks het feit dat hij zich de taal door zelfstudie snel machtig maakte – enkel met de lidwoorden, het onderscheid tussen *el* (mannelijk) en *la* (vrouwelijk), worstelde hij een tijdje. Het was een piepkuiken op ontdekkingsstocht in een nieuwe leefomgeving. Recht uit het warme, ouderlijke nest in een nieuwe wereld gegooid. Op zijn negentiende stond het vogeltje plots op eigen benen. 'Atlético was het kompas in mijn carrière. Ook in mijn persoonlijk leven', zegt hij daar zelf over. De mens verloor het hart in Spanje. De doelman werd er nog meer roofvogel. Een kannibaal die tegenstanders op zijn menu wil en graag elke prijs wint, hoe klein ook. Een winnaar pur sang. Toen we Eden Hazard vorig seizoen naar zijn beste moment van Courtois polsten, antwoordde die met een knipoog: 'West Ham, uit. Zijn reactie na een late tegengoal. Hij sprong kwaad op, zwaaide met zijn armen en schreeuwde lelijke woorden.' In de kleedkamer van Chelsea kennen ze Courtois zo ook. De luidste is hij niet. Hij durft weleens geniepig grapjes uit te halen – dingen zo hoog plaatsen dat niemand erbij kan. Hij gooit er als eens een onwelvoeglijk woord tussen. Maar bovenal kennen ze hem als winnaar. Iemand die moeilijk tegen zijn verlies kan. Zelfs in onderlinge wedstrijdjes vraagt hij regelmatig om een herkansing. Zo geil naar glorie. 'Je kunt een goede verliezer zijn door een nederlaag te aanvaarden, maar ik persoonlijk haat verliezen', zegt Courtois. 'Als je top wilt zijn, heb je die mentaliteit nodig. Niet alleen in het voetbal.' Fierheid is er een neveneffect van. Wanneer trainer José Mourinho en assistent Silvino Louro eens platvloers naar hun kruis grijpen nadat hij op Aston Villa een bal heeft gelost – toon meer ballen – weigert hij na de match de hand van zijn coach te schudden: hij vindt zo'n gedrag allesbehalve respectvol. Met de ploegmaats gaat het er luchtiger aan toe. Wanneer Hazard tijdens de

afwerkvormen op training een doelpunt maakt, durft die nogal eens treiterend te schreeuwen: ‘*New goalkeeper, please!*’ Als een tennisumpire die om nieuwe ballen vraagt. ‘Ach,’ zegt Courtois, ‘bij mij heeft hij dat nog maar zelden moeten roepen.’ Incasseren en terugprikken.

Het is ooit anders geweest. Destijds, in de jeugd van Racing Genk, kreeg Courtois te horen dat hij te keurig was. Te braaf. Dat hij te weinig coachte ook – ‘Waarom moet ik roepen als ze het toch goed doen?’ zou hij vaak zeggen. Van onze eerste kennismaking met Courtois, in de lente van 2009, herinneren we de verlegen, zelfs schattige jongen. Hij begint aan het seizoen 2008-2009 als zesde doelman. Sinan Bolat en Logan Bailly vertrekken tijdens de winter, Davino Verhulst is geschorst, Sem Franssen ligt in de lappenmand en Koen Casteels is nog maar net hersteld. Vanuit het niets, niet eens vanaf de bank, verschijnt Thibaut Courtois op 17 april 2009 aan de aftrap van KRC Genk-AA Gent. Hij is zestien, maar lijkt van niks onder de indruk. In de aanloop naar zijn eerste match legt Genk zijn keeper een spreekverbod op, vader Thierry voert in zijn plaats het woord. ‘Hij zal niet kraken’, verzekert pa. Op het moment van dat telefonische interview staat Courtois in de tuin van de burens gewoon op de trampoline op en neer te wip-pen, zich van geen kwaad of druk bewust, 24 uur voor zijn vuurdoop. ‘Misschien moet ik hem toch zeggen dat hij voorzichtig moet zijn’, zegt pa. Hij breekt geen benen, ’s anderendaags wint hij harten met een complexloos debuut. Zelfs zijn eerste interview is vertederend. Courtois: ‘Dinsdag, toen zeker was dat ik in doel zou staan, en woensdag was ik zenuwachtiger dan voor de match. De keeperstrainer zei me om te spelen zoals bij de jeugd. En met dat gevoel stapte ik ook in de match. De ploegmaats gaven me ook vertrouwen, spraken op me in. Ze gaven me knuffels en zo. Papa zei me na de match dat hij fier op mij is. En dat ben ik ook.’ Terug in de kleedkamer komt de spanning er wel uit. Hij moet braken, maar niemand heeft daar ooit mee moeten lachen. De dankbaarheid na zijn debuut is groot. Ook in de kleedkamer. Het is meteen het einde van zijn ongecompliceerde jeugd.

Als baby lijkt hij nochtans in de wieg gelegd om volleyballer te worden. Zijn vader, Thierry (een naar Limburg uitgeweken Waal), en zijn moeder, Gitte Lambrechts, spelen op dat moment allebei volleybal op het hoogste niveau. Dat hun eerste zoon later aan sport zal moeten doen, staat dan al vast. Dat hebben zijn ouders al voor de geboorte van hun kinderen beslist. Welke sport mogen ze zelf kiezen. Ondanks het feit dat Thierry en Gitte hun kroost vaak meenemen naar het volleybal en hij zelfs leert tellen aan de hand van een scorebord in een sporthal, opteert Thibaut op zijn vijfde voor het voetbal. Hij sluit zich aan bij

Bilzen VV, de plaatselijke vereniging. De broer van een vriendje had net zijn aansluitingskaart bij Bilzen getekend, maar Thibauts maat – op zijn vijfde te jong – was zo ontgoocheld dat zijn broer wel mocht gaan voetballen en hij niet, dat hij bleef huilen en aandringen. Zo laat Bilzen Courtois uiteindelijk ook toe tot de club.

Dat Courtois aardig kan voetballen, ontgaat ook de talentscouts van Genk niet. Op zijn achtste nodigt de grootste club uit Limburg hem uit voor een testdag. Ook tussen die honderd spelertjes valt Courtois op: er volgt nog een training, daarna een match en uiteindelijk ook de beslissing dat ze hem willen aantrekken. Veel twijfel over die stap is er niet. Als topsporters beseffen zijn ouders dat Genk een betere opleiding kan bieden. De dagelijkse ritten van Bilzen naar Genk – zo'n 18 kilometer – nemen ze er met plezier bij. Ze komen ook zo vaak mogelijk naar hun zoon kijken. Maar voor de verre verplaatsingen krijgt Courtois later wel een gsm mee. Zo kan hij meteen na de wedstrijd verslag uitbrengen.

De keuze voor het voetbal is dan, op zijn achtste, nog niet definitief. Hij combineert het voetbal nog een paar jaar met volleybal: hij speelt vooral toernooien met oudere zus Valérie. In de zomer gaat hij elk weekend mee om zijn volleyballende pa te bewonderen. Maar stiekem ook om mee te doen met de grote jongens. In hun tuin, met beachvolleyveld, zwembad en trampoline, wordt er ook gevolleybald, maar vooral ook geravot. Stilzitten is niet het ding van de oudste zoon – een plaaggeest ook, vraag maar aan zus Valérie. In de Tuinweg in Bilzen is hij een beetje het cement tussen alle leeftijden. Tijdens de zomer, wanneer de omgeving wordt omgedoopt tot speelstraat, leeft hij zich uit tijdens de Olympische Tuinspelen, die ze zelf organiseren. De disciplines: voetballen, fietsen, zwemmen, trampolinespringen, salto's... Courtois: 'Op het einde kregen we prijzen: medailles van voetbaltoernooien waar die vriend nieuwe stickertjes over had geplakt.' Toch blinkt Courtois niet in alle onderdelen uit. Hij is niet de lenigste: 'In toestelturnen was ik nooit een held. Toen ik ooit eens te veel nadacht tijdens een salto, nam ik in mijn val zelfs de leerkracht mee met mijn voeten.' De handigste is hij evenmin. Meer dan eens moet zijn ma, een kinesiste, haar zoon naar de spoedafdeling brengen: kapsel van de enkel gescheurd, vinger ontwricht tijdens het voetballen op school, stuur in de lies bij een val met de fiets. Ooit belandt hij zelfs met zijn fiets in het zwembad, wanneer hij zoals idool Sven Nys rakelings langs de zandbak en de bomen in de tuin raast.

Die onhandigheid maakt van hem geen mindere voetballer. Tijdens een toernooi met de U9 van Genk in het Duitse Sodingen zet trainer Marcel Nies Courtois in

doel. Hij wordt er meteen verkozen tot doelman van het toernooi. Iets wat de keeperstrainer in de jeugd, Gilbert Roex, niet is ontgaan. Hij merkt dat Thibaut de juiste coördinatie heeft en leergierig is. Een trainingsbeest. Eentje dat het spijtig vindt dat een oefensessie vroegtijdig wordt afgebroken. Tijdens de jaarlijkse evaluatiegesprekken bij Genk herinneren ze zich ook hoe vader Thierry aanstipte dat ze in het volleybal veel meer trainden – Genk stond erop dat ze hem niet overbelasten.

Het talent is er bij Courtois, maar bij Genk loopt er wel één ‘probleem’ rond: Koen Casteels, even oud, doelman, maar lichamelijk vroeger rijp. Roex: ‘Thibaut heeft altijd tegen hem moeten opboksen, ook al speelde Koen snel een categorie hoger. Koen werd opgeroepen voor de nationale selecties, hij niet. Dat stak, maar we zijn op Thibaut blijven inpraten. Hij was gewoon laat lichamelijk matuur. Op zijn dertiende à veertiende hing zijn toekomst bij Genk écht aan een zijden draadje. Hij kreeg zijn eerste groeispurt, oogde klungelachtig en enkele veldtrainers begonnen aan hem te twifelen. Veel scheelde het niet of hij werd doorgestuurd. Maar wij, de keeperstrainers, zijn hem altijd blijven steunen.’

Zijn ouders twifelen. Zij vragen zich hardop af of Courtois wel hard genoeg is voor het voetbal. Hij reageert ontgoocheld als hij weer eens naast de nationale selectie valt, een vertrek wordt overwogen, maar vader en grootvader manen hem aan om op de tanden te bijten. Om zo hard te werken dat ze niet naast hem kunnen kijken. De jonge Courtois laat zich niet kennen. Ook niet op de Topsportschool in Genk, waar hij Moderne Talen-Sport (ASO) volgt. Elk schooljaar – op zijn laatste na – slaagt hij probleemloos. Nochtans is de combinatie voetbal-school niet vanzelfsprekend. Buiten de dagelijkse trainingen op de club krijgt hij in zijn lessenspakket nog zes uur keeperstraining per week en twee uur lichamelijke opvoeding. In die andere 24 uren volgt hij het normale leerpakket van het ASO, zij het dan in ijltempo. Bij zijn klasgenoten heet hij een rustige, teruggetrokken leerling te zijn, maar evenmin vies van kattenkwaad. Tussen de lessen door kruipt hij weleens uit het raam om snoep te gaan kopen. Net als de anderen. School, de deugnietrij en het vele trainen matten hem blijkbaar niet af. Samen met broer Gaétan en buurjongens Seppe en Jens Brulmans, neefjes van Kim Clijsters, maken ze een eigen kanaal aan op YouTube en posten er hun eigen voetbal filmpjes onder de naam ‘de YardBrooz’ – de tuinbroers. De laatste filmpjes dateren van 2008. Uit een tijd waarin ze het gras van hun tuin nog nietsvermoedend Champions Leaguekwaliteit durfden toe te dichten, in de verste verte niet beseffend dat een van hen een paar jaar later in de finale zou spelen.

Na zijn debuut in 2009 schuift hij definitief door naar de A-kern. ‘Maar ik zal daar geen “grote tetter” opzetten’, zegt hij tegen zijn ma. In de kleedkamer van Genk bloeit Courtois, tussen de oudere gasten, helemaal open. Als een kastanje die ontbolstert. Hij wordt geplaagd, plaagt terug met onschuldig kattenkwaad en dwingt, met zijn respect voor de hiërarchie en zijn talent, snel respect af. De verleidingen die voor een jonge A-kernspeler loeren, weerstaat hij probleemloos. Geleidelijk aan schudt hij de braafheid van zich af, zonder te gaan zweven. Hij blijft sober, naar de bescheidenheid die zijn ouders hem van jongs af aan hebben proberen in te pompen. Wanneer hij geen zwarte schoenen in zijn maat vindt, kleurt hij een grijs paar zelfs zwart met een alcoholstift. Alleen op school lukt het in zijn laatste jaar niet meer. De motivatie is wat weg. Hij moet blijven zitten. In de zomer klopt Hoffenheim aan. Thibaut kan er derde keeper worden, maar zijn ouders laten hem zelf kiezen: naar Duitsland en een diploma via de middenjury of zijn jaar overdoen en in Genk blijven. Het wordt het laatste. De rest is geschiedenis. De spelerslicentie van eerste doelman Lázsló Köteles raakt niet in orde en coach Frank Vercauteren verkiest Courtois boven Casteels. Courtois: ‘Tegen Trabzon speelden we elk een helft en daarna kozen ze voor het Europese duel tegen Turku voor mij. Ik herinner me dat ik bij Daniel Pudil thuis zat. Lázsló was er ook, en die mannen zeiden dat ik ook de return en de eerste competitiewedstrijd tegen Germinal Beerschot zou spelen. Ik kwam thuis en zei tegen mijn mama: “Amai, die denken dat ik die drie matches mag keepen!” Als ik daarop terugkijk, denk ik: gek toch dat ik een heel seizoen heb gespeeld. Elke match die ik van dan af keepste, speelde ik alsof het mijn laatste was.’ Een topjaar. Eén zoals uit een jongensdroom. Knappe reddingen, lovende commentaren, interesse uit alle windhoeken en een cruciale rol in die titelbeslissende play-offmatch tegen Standard. Een mirakelman die meer dan twee armen lijkt te hebben. Hij pakt alles in die wedstrijd en bezorgt zijn team mee die onverwachte landstitel. De dag voor de match voetbalt hij nog gewoon met blote voeten in de tuin. Typisch. Zijn rust en ondoordringbare pantser zijn zijn voornaamste wapens. Alsof niets hem raken kan. Zelfs foutjes, eigen aan een jonge keeper, slaan hem niet uit zijn lood. Zaken waar andere doelmannen dagenlang over tobben, zet hij met sprekend gemak van zich af. Opmerkelijk.

Genk is op dat moment al te klein geworden. Zijn eerste titel heeft de ambities alleen maar groter gemaakt. Hoeft niet te verbazen. De winnaarsmicrobe zit hem in het bloed. En pa heeft dat er aan de pingpongtafel nog wat harder in gemept. De partijen tussen vader en zoon zijn legendarisch. Een strijd op leven en dood. ‘Ik waarschuwde de burens weleens voor het lawaai’, zei moeder Gitte ooit met de nodige zin voor overdrijving. “Wij zijn geen varken aan het slachten, Thibaut

en Thierry zijn gewoon tegen elkaar aan het spelen.” Vader gebruikte alle *truken van de voor*. Getreiter: ‘Je kunt de druk niet aan’, ‘Speel eens met links’ enzovoort. Geniepige balletjes. Zoon kreeg niks cadeau. Thibaut: ‘Hij gunde me misschien een punt, maar nooit een set. Toen ik de eerste keer een set won, was ik dolgelukkig. Het was iets waar ik voor had moeten vechten. Veel geroep, veel getier, maar tegelijk ook veel ontlading. Tijdens mijn jeugd heb ik nooit iets in de schoot geworpen gekregen. In de jeugdruimten bij Genk was er misschien wel altijd een beter dan ik. Niks kwam zomaar bij mij. Ik heb altijd die extra meter moeten doen om er te raken. Dat helpt aan de top. Mijn vader en moeder, allebei top in het volley, hebben ook hun steentje bijgedragen. Mijn vader is nog meer een perfectionist dan ik. Maar een winnaar. Als kind keek ik naar hem op. Hij deed er alles voor. Onbewust zal ik dan ook die winnaarsmentaliteit hebben meegekregen.’

Een transfer is in het voorjaar in eerste instantie niet aan de orde, maar de interesse van Chelsea en Atlético brengt Courtois en familie op andere gedachten. Manchester United, Liverpool, Newcastle en Schalke 04 polsen allemaal. Tottenham, een andere club uit de Premier League, nodigt hen eveneens uit, maar het vijfjarenplan van *The Blues* trekt hen over de streep. Drie seizoenen wil Chelsea hem elders laten rijpen: twee jaar in het buitenland, één in de Premier League en pas in het vierde of vijfde seizoen verwachten ze dat hij de concurrentie met Petr Čech zal aangaan. Aanvankelijk is het de bedoeling hem nog een jaar te verhuren aan Genk, maar dat aanbod veegt Courtois van tafel. De keeper is helemaal overtuigd van Chelsea. ‘Ik wil de lat elke keer hoger leggen. En in België gaat dat niet meer’, zegt hij. De onderhandelingen tussen de clubs slepen echter langer aan dan hem lief is. Dirk Degraen, algemeen directeur van Genk, wil volgens de clan-Courtois de beloofde 10 procent op de transfersom afpakken. Daarop stuurt de keeper zijn kat naar de galamatch tegen Lyon, een dag later. Twee uur later raakt de deal toch rond: 9 miljoen euro, op dat moment de duurste transfer in de geschiedenis van Racing Genk. In Londen legt hij zijn medische testen af. Met grote ogen wandelt hij op 17 juli de kleedkamer binnen op het Chelsea-oefencomplex in Cobham. Het is zijn kennismaking met zijn nieuwe club, zijn eerste ontmoeting ook met Petr Čech, de keeper die hij op termijn zou moeten opvolgen. ‘Daar zaten ze dan allemaal: Torres, Terry, Lampard, Drogba... Sommigen namen zelfs uitgebreid de tijd om kennis te maken. Didier Drogba herinnerde zich nog dat ik bij de titelviering over een *nadarafsluiting* tot bij de fans was gesprongen. Straf. Dat doet je toch iets, als zulke mannen je volgen. Met Petr Čech, die nog Frans spreekt uit zijn tijd bij Rennes, heb ik wat gepraat en gelachen over de manier van werken. Keepers

onder elkaar, hé. Fijn dat ik die mannen ook eens gezien heb.’

Tien dagen later stapt hij op het vliegtuig richting Madrid, waar hij op zijn vraag en die van Atlético voor een jaar tekent – Chelsea stelde zes maanden voor. Het is daar dat hij aan zijn wonderjaren begint. Een kostuumjas heeft hij niet bij in zijn valies. Bij zijn officiële voorstelling verschijnt hij in het jasje van de perschef, maar hij had zich stiekem voorbereid om een goeie indruk te maken. Hij wil graag iets in het Spaans zeggen en bij de laatste vraag grijpt hij zijn kans. Een radiojournalist polst hem of hij de taal al onder de knie heeft. Zijn ogen fonkelen en hij flapt er enkele zinnnetjes uit. Vier weken later geeft hij zijn eerste interview, in gebroken Spaans. Hij volgt het advies van pa om zo snel mogelijk Spaans te leren, zodat hij zijn verdedigers beter zou kunnen coachen. Na zijn debuut zie je hem meteen lachen met enkele ploegmaats. Vanaf dag een zit het goed in Madrid. Coach Gregorio Manzano zwaait met lof. En ook de fans sluiten hem gauw in de armen. Op het internet regent het bijnamen: van Kuifje, over tarantula en octopus (omdat hij acht armen lijkt te hebben), tot schildpad (omdat hij altijd zo rustig is, maar wel uit zijn schild kruipt tijdens een wedstrijd).

Na een aantal weken op hotel kiest hij voor een appartement dicht bij het oefencomplex. Dat lijkt hem de beste oplossing. Kan hij langer slapen en heeft hij niet de stress van de ochtendfiles. Als hij wil, kan hij zelfs met de fiets naar het oefencomplex. Hij zou het geen twee keer proberen. Ideaal voer voor de grappenmakers in de kleedkamer. Courtois: ‘Ik was zo dom om langs de hoofdingang binnen te rijden. Man, binnen de kortste keren wist iedereen dat ik met de fiets was. Eén ploegmaat schroefde zelfs mijn zadel los en plaatste het in het midden van het oefenveld. Da’s wel lachen. Het ging er altijd zo aan toe. Het was een harde, maar leuke kleedkamer. Met veel onschuldige plagerij.’ Blijkt ook wanneer hij vergeet zijn clubkostuum te laten passen. Het is minstens vijf maten te klein. Met veel gegniffel tot gevolg. In de vestiaire heeft hij op dat moment ook al een bijnaam. Een die bij sommigen nog altijd meegaat. In een plagerige bui noemt Diego Costa hem nog altijd *El Palomo*. De mannelijke duif. Vrij vertaald: het mietje. Dat koosnaampje heeft hij te danken aan José Antonio Reyes. Courtois: ‘We waren tijdens de voorbereiding in Sevilla en daar gebruiken mensen dat woord als ze elkaar willen plagen. Ik had er niets beters op gevonden dan tegen iedereen *palomo* te zeggen. Tot het zich tégen mij keerde en de ploegmaats mij zo begonnen te noemen. Toen ik op een dag nieuwe schoenen van Nike kreeg met een roze streepje, was het helemaal om zeep.’

In een harde kleedkamer leert hij zich verweren. Hij wordt er mondiger, maar

blijft open en eerlijk. Ook in interviews, wat hem niet altijd in dank wordt afgenomen. Courtois: ‘De commentaar bij de tussentijdse rapporten bij Genk was altijd: coaching moet beter, hij is te braaf. Ik was een verlegen jongen, maar ik heb eraan gewerkt. Bang om te roepen ben ik niet meer, zoals destijds bij de Rode Duivels, toen ik als negentienjarige achter Kompany en Van Buyten stond. Het is gewenning: weten wat je tegen iemand kan zeggen, waardoor die niet negatief zal reageren. Ik vind het belangrijk dat je zegt waar het op staat. Dat is zo in een kleedkamer, maar ook voor een camera. Als mensen liever willen dat je clichés opdist, dan heeft het geen enkele zin meer om interviews te geven. Als ik een fout heb gemaakt, zal ik dat ook zeggen. Ik verstop me niet. En ik heb geen enkel probleem om dat toe te geven. Ik ben ervan overtuigd dat je met de waarheid het verste komt – ook al komt die soms keihard aan. Als iedereen rechtuit is tegen elkaar, ook in moeilijke momenten, zal je daar ook weer beter uitkomen. Soms tikt er iemand mij op de vingers: dat had je beter niet gezegd. Misschien ben ik net na een wedstrijd, wanneer de adrenaline pompt, iets te rechtuit. Zeker als je verliest door een fout waarop je kan anticiperen. Als ik me daar niet populair mee maak, dan is dat maar zo. We hebben, dat hoop ik toch, allemaal hetzelfde doel: winnen. Ik heb bij Atlético geleerd dat je dat niet doet met elf lieverdjes. Af en toe mag het eens kletteren. Toen de eerste trainer, Manzano, daar werd ontslagen en Simeone kwam, is dat erg fel naar boven gekomen. We waren een groep vrienden, er hing een goeie sfeer, maar het was met momenten ook vrij hard. Dat er echt gezegd werd waar het op stond. Ik denk dat ik het daar geleerd heb. In een groep denk ik soms: ik zwijg nu, ze zullen het wel doorhebben. Maar als dezelfde fouten blijven terugkomen, dan houd ik mijn mond niet meer.’ Oud-bondscoach Marc Wilmots kan het weten. Na de teleurstellende vroege uitschakeling op het EK in Frankrijk koelt Courtois eerst zijn woede op een drankton, vervolgens haalt hij voor de camera keihard uit naar de onbestaande tactische plannen van de trainer. Adrenaline borrelt, het bloed kookt. Het is de gefrustreerde winnaar die spreekt.

Het is een mentaliteit die Diego Simeone hem bij Atlético heeft aangekweekt. Prijzen vergroten de honger. Zijn Argentijnse coach kweekt een kannibaal. Op de Champions League na – het verlies in de finale tegen Real in 2014 wringt nog altijd een beetje – wint Courtois bij Atlético alles wat er te winnen valt. Ook de individuele prijzen voor de keepers en clean sheets. Hij somt op: ‘De Europa League, de UEFA Super Cup, de Spaanse beker. De mooiste en de grootste was die titel. Op Barcelona, bij de rechtstreekse rivaal. Een magisch moment. Simeone zei niets anders dan winnen, winnen, winnen. Op de een of andere manier sluipt dat in je hoofd. Hij speelde ook op het eergevoel. Zo kregen we

voor de finale van de Spaanse beker tegen Real Madrid, in 2013, een fragment te zien uit een American footballfilm [*Any Given Sunday* met Al Pacino, red.]. Een speech die bestemd was voor de underdogs. Wij dus. Voor een wedstrijd heeft hij ook eens een compilatie getoond van de beste beelden van ieder van ons. Elke goal, elke redding. Dat geeft wel een adrenalinestoot, zelfs aan een rustige jongen als ik.'

Liefst blijft Courtois in 2014 in Madrid. Hij heeft er zijn hart verloren – ex-vriendin Marta en zijn twee kinderen wonen er nog altijd. Alleen heeft Chelsea andere plannen. Zelfs voor de twee ploegen elkaar in april 2014 treffen in de halve finales van de Champions League. 'Bad' van de Franse top-dj David Guetta & Showtek knalt door zijn 'Beats by Dre'-hoofdtelefoon wanneer hij Stamford Bridge binnenwandelt. Het draait in Londen maar om één man: Thibaut Courtois, de *bad boy*-huurling. De clubs gebruiken hem als speelbal. In de huurovereenkomst staat immers een clausule dat Atlético 3 miljoen euro moet betalen als Courtois tegen de moederclub in actie komt. Zelfs de UEFA mengt zich in het debat. Ze verklaart het lijntje in de overeenkomst ongeldig. Courtois mag spelen, tot afgrijzen van Chelsea-trainer José Mourinho. 'Het is een grap dat de UEFA hem laat spelen', zegt hij in besloten kring. In de kleedkamer naait hij zijn spelers op: 'We zullen het hem betaald zetten dat hij toch tegen zijn club wil spelen. Hij zal het voelen als hij terugkomt.' Met nog enkele lelijke woorden erachter. In de spelerstunnel negeert Mourinho de doelman straal. Maakt weinig indruk. Courtois begrijpt er niks van, maar vertrekt geen spier. Tijdens de match speelt hij zijn rol. Met enkele knappe reddingen zorgt hij ervoor dat Atlético niet meer in de problemen komt en zich van een finaleticket verzekert. Triomf van een eigenzinnig jongetje. Op de persconferentie vernoemt Mourinho hem zelfs niet bij naam, maar de beloofde rekening blijft uit. Enkele weken later rinkelt ten huize Courtois de telefoon, Mister Mourinho aan de lijn. 'Ik wil jou er straks absoluut bij. Jij bent mijn nummer één voor de komende tien jaar, de beste.'

Courtois keert echter niet terug om op de bank te zitten. Hij eist garanties. Mourinho kan die hem niet voor 100 procent verzekeren, maar na de voorbereiding houdt hij woord. Hij schuift clublegende Petr Čech, nochtans een van zijn *Untouchables* in zijn eerste periode bij Chelsea, prompt aan de kant ten gunste van Courtois. Pas wanneer hij zeker is van zijn nummer 1-stek, tekent hij een nieuw langdurig vijfjarig contract – hoog spel. Op menselijk vlak klikt het nooit met zijn trainer, maar de twee winnaars herkennen zich wel in elkaar. In zijn eerste seizoen winnen ze meteen de titel en de League Cup. Weer twee prijzen erbij in de kast.

In zijn tweede seizoen in Londen loopt het minder. Nadat Courtois een zware knieblessure opgelopen heeft op training, breekt er iets tussen hem en zijn keeperstrainer Christophe Lollichon, Čechs mentor en een van de vertrouwelingen van Abramovich, de eigenaar van Chelsea. Hun visies botsen. Opnieuw kiest Courtois voor de aanval. Hij laat de club en de nieuwe trainer Antonio Conte weten dat hij niet meer met Lollichon wil samenwerken. In een gesprek stemt Conte in om een oplossing te zoeken. Lollichon wordt weggepromoveerd en vervangen door Gianluigi Spinelli, die onder anderen Buffon onder zich had. Weer wint hij een onderlinge strijd. De club buigt naar zijn wensen. In 2017 wint hij zijn vierde landstitel in zeven jaar als volwaardig prof en wordt hij gehuldigd met de Golden Glove, de trofee voor de doelman die het meest de nul houdt in de Premier League. Een prijs waar hij op kickt. Courtois: ‘Het is de competitie onder de keepers. Ik ben vooral op mezelf gefocust, maar natuurlijk houd ik de anderen ook in de gaten. Dat ga ik niet ontkennen. Ik win liever een match, maar een clean sheet is altijd mooi meegenomen. Ook als ik niet veel te doen heb, probeer ik gefocust te blijven en mijn rust over te dragen op de verdediging. Ik voetbal mee uit, ik pluk vaak voorzetten. Een onderschatte kwaliteit. Daarmee voorkom je veel gevaar. Met mijn lengte lijken sommige reddingen bovendien makkelijker dan ze zijn. Ik zoek geen gevaar op om een spectaculaire save te verrichten zodat mensen over me praten. Zo zit ik niet in elkaar.’

In maart gaat hij pas echt over de tongen. Nadat Lionel Messi er in de Champions Leagueclash tussen Barcelona en Chelsea in geslaagd is om twee keer door zijn benen te scoren, krijgt zijn reputatie wereldwijd blutsen. Onfeilbaar is hij nooit geweest, maar nooit werd hij zo bespot. Analist Aad de Mos oppert op Q2: ‘Hij zal een paar keer wakker worden.’ Valt best wel mee. De rest van de kritiek ziet hij evenmin passeren. Spaanse sportkrant *Marca* op zijn cover: ‘*Eurotúnel*’ met een foto van een gepoorte doelman. De tabloids goochelen met woordspelingen: ‘*Court out, keeper makes a real Messi of it*’ (Gepakt, doelman maakt er een boeltje van). En natuurlijk regent het ook grappen en verwijten op Twitter en andere sociale media. Courtois: ‘Ik kan wel lachen met die grappen op sociale media. Ik stuurde na de wedstrijd zelf naar mijn vrienden: “Heb je een netje voor mij?”’ Meteen na de wedstrijd staat hij op eigen initiatief de pers te woord. ‘Ik hoef me, denk ik, niet te verbergen. Wees een man, kom voor je fout uit. Ik weet naar wie ik moet luisteren en naar wie niet – zij die met het mes klaarstaan. Zij die wachten op die kleine fout om je compleet af te maken. Maar, weet je, niks krijgt me klein. Ik ben aangedaan door wat er is gebeurd en ik voel me allesbehalve geweldig. Ik ben een winnaar. Ik

haat verliezen, zeker als ik een fout heb gemaakt.'

Lang staat hij daar echter niet bij stil. Tobben zit niet in zijn karakter. 'Ach,' zal hij dan doorgaans sms'en, 'maakt eigenlijk allemaal niet uit.' In de herkansing, zo weten mensen die met hem werkten, staat hij er altijd. Winnaar slash overlever. Het zijn de lessen uit de jeugd en die van pa en grootvader. Die ene extra meter om er te komen zal hij niet gauw vergeten te zetten. Ook al stapt hij door zijn carrière met zevenmijlslaarzen.

**Peter Vandenbempt
over**

THOMAS

MEUNIER

2

Thomas Meunier: artiste à Paris

P*enser comme Meunier*’, een kop uit de Franse kwaliteitssportkrant *L’Équipe*, begin maart. Voetbalminnend Parijs en de Franse media worstelen met een collectieve depressie. Uitgerekend nu, nu PSG in de Champions League tegen titelverdediger Real Madrid een achterstand moet ophalen, is superster Neymar geblesseerd uitgevallen. Op het moment waarop de investering van alles opgeteld een half miljard euro van voorzitter Nasser Al-Khelaifi moet renderen, is de man die de kloof met de absolute top in Europa zou dichten niet inzetbaar. Wanhoop regeert in de lichtstad, fans verzamelen op de Pont Neuf om zich ten einde raad in de Seine te storten.

In de catacomben van het Stade de l’Aube van Troyes haalt Thomas Meunier de schouders op: ‘Neymar is een fantastische speler, maar zijn afwezigheid zal geen enkele impact hebben op de match tegen Real, wij hebben immers een uitzonderlijke spelersgroep.’ Zijn Franse gehoor kijkt (aangenaam) verrast op. Dát is gesproken, vindt Régis Testelin, gereputeerd adjunct-hoofdredacteur van *L’Équipe*. Een fris geluid tussen het onophoudelijk gejeremieer over de blessure van Neymar. Meunier is het voorbeeld om te volgen in de kleedkamer van PSG, de juiste spirit om Real Madrid te bekampen, de afwezigheid van Neymar mag geen excuus zijn.

PSG heeft het niet gehaald, maar de anekdote illustreert wel de weg die de jongen uit Sainte-Ode, een dorpje diep verscholen in het hart van *les Ardennes profondes*, heeft afgelegd. De strijd met die andere Braziliaanse vedette, Dani Alves, voor een vaste plek als rechtsachter is ongelijk, maar na anderhalf jaar Parijs is de Belg er zeer gewaardeerd, op het veld – de keuze voor Alves is niet noodzakelijk puur sportief – en ernaast. Testelin looft zijn *franc-parler*, zijn spitse humor, vaak *second degré*. In een tijdperk waarin voetballers verbaal gekooid zijn en risicoloze, nietszeggende clichés debiteren, is *Le Petit Belge* voor de Franse journalisten een verademing en een dankbare gesprekspartner. En dat is niet anders bij de nationale ploeg. Thomas Meunier heeft niet de briljante baltoets en het snelle denken van Kevin De Bruyne, de verschroeiende versnelling en flitsende dribbel van Eden Hazard of Dries Mertens, de power van Romelu Lukaku of de branie en fysieke présence van Vincent Kompany. Maar

de Ardennees is in alle opzichten wel een unieke Rode Duivel. Wat mij betreft zeker de boeiendste, ook door zijn grillige en opmerkelijke parkoers. Van derdeklasser Virton naar het gerenommeerde Paris Saint-Germain, van de fabriek Saint-Gobin naar de bühne van het elitaire theater Parc des Princes.

Rêvons plus grand, de slogan van PSG, is Thomas Meunier op het lijf geschreven. Een realistische dromer maar ook een gepassioneerde kunstliefhebber die zich wat graag laat overrompelen door de Parijse kunst- en cultuurscene en met op zijn pad God als onafscheidelijke compagnon de route. Een veelzijdige persoonlijkheid.

‘Niemand kan mij ooit helemaal begrijpen’, zegt Meunier. Wat volgt is een poging, aan de hand van een wandeling langs vier bijzondere plekken in Parijs, elk symbool voor een stukje Thomas Meunier.

JAUNE, ROUGE, BLEU (1925, VASSILY KANDINSKY)

Thomas Meunier schilderde al zoals Kandinsky nog voor hij ooit over hem gehoord had. Op de middelbare school, in het kunstonderwijs, wees zijn lerares hem erop. Zijn werk tijdens de vrije oefeningen was altijd abstract, het leek altijd op werk van Vassily Kandinsky. ‘Ik heb geprobeerd om te begrijpen waarom ik als kind altijd dat soort werken maakte en ik denk dat het te maken heeft met mijn zeer veelzijdige persoonlijkheid. Mijn interesses gaan heel breed.’

De Russisch-Franse schilder is een van de grondleggers van de abstracte kunst én hij is de favoriete artiest van de Britse actrice Helen Mirren. Ze is betoverd door de verbluffende tegenstellingen in zijn werken, de prachtige chaos en willekeur die bij nader inzien toch georganiseerd en doordacht zijn. Niet geïmproviseerd zoals het op het eerste gezicht lijkt.

Meunier kiest voor *Jaune, Rouge, Bleu*, een werk uit het begin van de twintigste eeuw en tijdelijk tentoongesteld in het Centre Pompidou. ‘Kandinsky is zeker niet mijn favoriete schilder, maar dit werk vind ik wel fantastisch. Hier herken ik mezelf helemaal in. Mijn veelzijdige persoonlijkheid vertaalt zich in een heel brede interesse. In de sport of in de muziek – ik beoefen en kijk naar vele verschillende sporten, en ik luister naar een brede waaier aan uit-eenlopende muziekgenres: rock, rap, house, noem het en ik hou ervan.

Niemand kan mij eigenlijk ooit 100 procent kennen of begrijpen. Ik ken mezelf natuurlijk wel en het bruist vanbinnen voortdurend van ideeën, meningen of verschillende smaken of verlangens. Mij focussen op één ding, dat lukt mij niet, dat gaat mij gauw vervelen.

Het is de rijkdom van dit werk die mij aantrekt. De vele kleuren, het is een vrolijk schilderij, het straalt optimisme uit, ik zie het leven altijd van de positieve

kant, de kleurrijke, de zonnige. Elke kleur heeft haar eigen verhaal, volgens Kandinsky ook haar eigen taal. Rood kan woede betekenen of haat, maar ook liefde. Geel doet mij denken aan warmte die naar oranje gloeit.

Een schilderij met één personage, daar voel ik mij niet verbonden mee. Hiermee wel, kijk maar naar de ontelbare lijnen en vormen. Je hebt hoeken, driehoeken, slangen. Een enorme diversiteit die mijn persoonlijkheid reflecteert. Ik zou makkelijk uren naar dit werk kunnen kijken.'

De werken van Vassily Kandinsky werden niet meteen op applaus onthaald door de intellectuele elite, het beviel ze niet. Te veel kleuren, te decoratief, te grappig eigenlijk. Het geijkte pad was aan Kandinsky niet besteed. Aan Thomas Meunier ook niet. 'Typisch eigenlijk. Als je iets anders doet dan wat je op de academie of op school geleerd hebt, stuit dat op verzet. Mensen hebben argwaan bij wie buiten de lijntjes kleuren, die de gevestigde orde uitdagen, die de regels niet volgen maar op ontdekking gaan. Zo ben ik ook. Ik zeg altijd wat ik denk. Hier in Frankrijk houden ze van mijn open manier van communiceren, mijn *franc-parler*, ze zijn dat niet gewend. Ik wil niet choqueren of provoceren, maar ik wil geen *mouton* zijn, geen zwijgzame volger. Ik geef graag mijn mening, maar altijd met respect voor anderen.'

Kandinsky, Picasso... ze hangen niet meteen aan de muur in Sainte-Ode. De ontdekkingstocht voor Meunier verliep aan de hand van zijn grootmoeder en een inspirerende juf in de kunsthumaniora. 'In mijn herinnering ben ik vooral opgevoed door mijn grootouders. Mijn grootmoeder was een onderwijzeres met artistieke aanleg. Ze speelde piano, ze leerde mij tekenen, schilderen, knutselen. Voetbal is altijd mijn favoriete bezigheid geweest, maar het artistieke aspect was nooit ver weg in mijn opvoeding. Toen ik naar Standard verhuisde en op internaat ging, heb ik het een paar jaar opzijgelegd. Maar toen ik er op mijn veertiende werd weggestuurd en weer in Bastenaken belandde, ruilde ik economie voor het kunstonderwijs. En daar was een juf die de sluimerende passie voor kunst weer kon opwekken. Ze kon je raken, ze sprak altijd *le bon mot*. Zelfs als het je niet interesseerde, kon ze je toch motiveren met haar bevlogen uitleg over werken en kunstenaars. Ze kon je raken. Door haar zijn kunst en ik vrienden voor het leven geworden.

Ze exposeerde ook zelf in de plaatselijke galerij en nam ons vaak mee naar tentoonstellingen, zelfs in het buitenland, in Saarbrücken, herinner ik mij, en zelfs in Parijs. Geld hadden we niet, maar ze slaagde er altijd opnieuw in om een klein budget te verzamelen om op reis te gaan.'

Voor Helen Mirren zijn schilderijen de meest directe vorm van expressie. Meer dan geschreven teksten of gedichten, meer dan het gesproken woord, waarbij altijd nog de omweg via de hersenen nodig is – je moet er even over

nadenken – gaat kunst recht naar je hart. Muziek heeft dat ook.

‘Schilderen is iets heel persoonlijks, je legt er je ziel in, je gevoelens. Voor mij is het ook altijd een zekere vorm van escapisme geweest. Het creëren van mijn eigen wereld buiten de school, de familie of het voetbal. Mijn eigen cocon, zeg maar.’

De actieve kunstenaar in Meunier is opnieuw ingedommeld en op het veld ligt de creatieve geest in de gewezen aanvaller enigszins aan banden. Meunier is een verdediger, zijn eerste taak is het voorkomen van schoonheid en creativiteit, ze afbreken. Voetballen tegen zijn natuur, *quoi*.

‘Toen ik in Brugge ben aangekomen, heb ik mezelf inderdaad moeten herprogrammeren, het moest allemaal wat zakelijker, wat efficiënter zijn. Maar ook vanuit mijn positie als rechtsachter moet ik in de opbouw toch creatief zijn, moet ik oplossingen zoeken. En stiekem ga ik ook nu nog altijd op zoek naar de schoonheid, *le beau geste*, maar in combinatie met de efficiëntie die voetballen aan de top nu eenmaal vereist. Ik droom ervan om ooit als nummer 10 te kunnen voetballen, de creatiefste positie in het elftal. Ik wil weer vooruit op het veld, letterlijk dan. Eindigen waar ik begonnen ben, in de aanval, zo vanaf mijn dertigste. Wellicht niet meer op het absolute topniveau, ook niet bij Club Brugge of Anderlecht, maar ik denk dat ik bij veel Belgische clubs uit de hoogste klasse een zeer goede aanvaller kan zijn. En dan is de cirkel rond. En zijn we ook terug bij Kandinsky (*lacht*) en zijn *Vierkanten met concentrische cirkels* uit 1913.’

LA BASILIQUE DU SACRÉ-COEUR DE MONTMARTRE

De 222 trappen in de Rue Foyatier leiden naar het bordes van de prachtige Sacré-Coeur, boven op Montmartre, *mont des martyrs*. Het panoramische uitzicht over Parijs is overweldigend, de basiliek zelf zeker ook. Onaantastbaar fel wit, omdat de vervuiling van de stad geen vat krijgt op de kalksteen van Château-Landon waaruit ze is opgetrokken.

‘Vanaf het terras van ons appartement in het 16de arrondissement hebben we een prachtig zicht op de Sacré-Coeur. Het is mijn favoriete plek in Parijs, hier ben ik het liefst van al. Ik kan er urenlang genieten van het vergezicht over mijn geliefde stad, van de gezellige drukte in Montmartre en van de gewijde stilte in de basiliek. De mozaïek van Christus is naar verluidt een van de grootste afbeeldingen van Christus ter wereld. Ik vind het een verbluffend mooi bouwwerk, van een voor mij ongelooflijke schoonheid. En buiten kan ik mij eindeloos verliezen in het gewemel en het geroezemoes van de wijk Montmartre. Er is zoveel te beleven met schilders, straatartiesten, muzikanten en acrobaten, discussiëren met verkopers. Het contrast trekt mij aan: de stilte, het gebed, de

meditatie in de Sacré-Coeur en het bruisende kunstenaarsleven erbuiten. Ondanks de toevloed van toeristen heeft het voor mij toch zijn authenticiteit behouden.'

Uiteraard heeft Thomas Meunier in zijn kleine dorp een katholieke opvoeding gekregen, maar later, toen hij zelf op het kruispunt stond, is hij zijn geloof trouw gebleven, tot vandaag.

'In elke stad die we bezoeken, gaan mijn vrouw en ik een kerk binnen om een kaars aan te steken. Voor mij is God altijd aan mijn zijde geweest en dat is vandaag niet anders. Naar de misviering gaan is er door het drukke programma met PSG nog weinig bij, maar ik blijf gelovig en ik bid nog vaak. In onze buurt is er een heel mooie grote kerk waar ze soms overdag misvieringen houden, daar loop ik al weleens langs wanneer ik geen training heb met PSG.

In mijn dorp was geloof en godsdienst destijds ook vanzelfsprekend, iedereen ging op zondag naar de mis, het geloof zat nog diepgeworteld in de dorpsgemeenschap. En mijn grootmoeder was behalve onderwijzeres 's avonds ook nog catechiste. Ik beschouw haar als een van de pijlers van mijn opvoeding en die was dus katholiek. Ik ben ook mijn hele jonge leven misdienaar geweest.

Het is – denk ik – de mythe van God die mij intrigeert. Het houdt mij al mijn hele leven bezig: wie is God, waar is Hij, bestaat Hij wel? Want als ik kijk naar de wereld en zie wat er allemaal gebeurt, is het moeilijk te aanvaarden dat Hij dat allemaal láát gebeuren. Maar ik heb altijd in God willen geloven, een steun in moeilijke momenten. Hij is iemand tot wie je je kan wenden als je daar behoefte aan hebt, als je een oplossing zoekt. Het is een stukje psychologie. En dat kan ook Boeddha zijn of je kunt zelf een god creëren.

De Kerk als instituut heeft mij zwaar ontgoocheld, al die schandalen, dat kindermisbruik, het is onbegrijpelijk en onvergeeflijk. Het vernietigt het leven van jonge kinderen, de toekomst nog helemaal voor zich. Het jaagt de mensen nóg meer weg uit de kerken en velen ook weg van hun geloof. Maar ik heb het instituut niet nodig om te geloven.

Voor mij is er ook geen paradijs, geen hemel en geen hel. Je sterft en het is afgelopen. Maar tijdens je leven heeft God wel een gunstige invloed. Kijk, het gaat erom dat je een goed mens bent, respectvol. En dat kan vanuit het katholicisme, maar net zo goed vanuit de islam of het humanisme. De aanslagen, ook hier in Parijs, in naam van het geloof, dat is ongelooflijke onzin. Religie heeft daar helemaal niets mee te maken, ze wordt gebruikt als excuus, terwijl het om macht en controle gaat. Ik word daar opstandig van, kwaad, ik kan dat soort zaken niet vergeven.'

Meunier retweette recent een fragment uit een interview met de bekende Franse acteur François Cluzet. Het gaat over de Franse zanger Bertrand Cantat,

de voormalige frontman van de band Noir Désir, die begin deze eeuw zijn vriendin, de actrice Marie Trintignant, dood sloeg in een hotelkamer in Vilnius. Hij zat daarvoor een paar jaar in de gevangenis en wil de draad van zijn carrière weer oppikken. Maar Cantat moest wegens een storm aan protest zijn geplande zomertour annuleren. Marie Trintignant is de ex-vrouw van Cluzet en de moeder van een van zijn zonen. Op de vraag of hij Cantat ooit kan vergeven, is Cluzet formeel: nooit! Mannen die hun vrouw slaan of vermoorden, mensen die aanslagen plegen, die homo's beledigen, kinderen misbruiken, zwakkeren uitbuiten... nooit zal hij hen vergeven.

'Ik ben het daar helemaal mee eens. Sommige zaken vallen niet te vergeven of uit te leggen. Ik vind het wel tragisch dat kwetsbare jonge mensen misbruikt worden om aanslagen te plegen, omdat ze in een verkeerde omgeving groot zijn geworden, omdat ze geen kansen hebben gekregen in het leven en anderen dat hebben uitgebuit. Maar tegelijk geloof ik heel sterk in het lot. Iedereen heeft zijn lot, alles is vooraf vastgelegd en geschreven, je kan je lot niet veranderen. Je kan het enkel aanvaarden. In de film *Le Tout Nouveau Testament* speelt Benoît Poelvoorde God die in Brussel woont en met een cynische grijns wikt en beschikt over leven en dood. Daar heb je ook een fragment waarin een vrouw die net vernomen heeft dat ze over twintig seconden zal sterven, allerlei voorwerpen begint te verplaatsen om zich in veiligheid te brengen, maar uitgerekend daardoor valt er een kast op haar en sterft ze. Een hilarische karikatuur natuurlijk, maar in dat principe geloof ik wel. Het was haar lot dat ze zou sterven in een poging om te overleven. Begrijp je?

En natuurlijk kan het lot wreed zijn, zoals voor de slachtoffers van de aanslagen of voor de kinderen die slachtoffer zijn geweest van pedofiele priesters. Ik ben niet fatalistisch, maar ik heb wel mijn eigen theorie over wat er nu al tien jaar met onze wereld gebeurt. De aanslagen, de oorlogen, de natuurrampen, alles gebeurt om een reden.

Onze aarde is met een autocorrectie bezig, we zijn gewoon met te veel mensen en ze voorkomt dat ze implodeert. Op deze manier zullen almaar meer mensen sterven van de honger, geen dak boven hun hoofd hebben, de rijken worden nog rijker, nóg meer mensen zullen sterven. Het is niet meer houdbaar, de aarde is gesatureerd. Dat is de vreselijke werkelijkheid waaraan we niet kunnen ontsnappen.'

In onze maatschappij zijn (het katholieke) geloof en religie naar de achtergrond verdrongen. Kerken blijven leeg, geloof is niet cool of sexy of intellectueel. Maar in de spelersgroep van PSG is geloven meer regel dan uitzondering.

'De vele Zuid-Amerikanen bij de club zijn daar enorm mee bezig. Bij hen zit

het geloof nog diepgeworteld in de maatschappij en hun leven, zoals in België veertig of vijftig jaar geleden. Ze zijn talrijk, de ploegmaats die bidden en kaarsen aansteken in de aanloop naar een wedstrijd. Zo vreemd is dat niet bij PSG. Hier word je niet raar bekeken wanneer je nog gelovig bent.’

DE EIFFELTOREN

Hij staat er sinds 1889. Vanaf de Champ de Mars, op de linkeroever aan de Seine, waakt en heerst hij over Parijs. De Eiffeltoren zou na twintig jaar weer afgebroken worden, maar zijn nut voor communicatie destijds hielp hem overleven. Intussen is die bijzondere metalen constructie naar verluidt het meest bezochte monument ter wereld. Gerangschikt als een van de niet-klassieke wereldwonderen en natuurlijk hét symbool van Parijs. Met zijn 317 meter hoogte in alle opzichten een baken voor de Fransen en blijkbaar ook voor Franstalige Belgen. Symbool voor het beloofde land.

‘Vraag het aan om het even wie, voor ons is Parijs het allerhoogste, het summum. Voor een Franstalige Belg is Parijs de referentie, iedereen van ons wil er zijn, iedereen wil er wonen. Een beetje zoals Manhattan in New York voor Amerikanen, denk ik. Mijn vrienden benijden mij. Ze komen weleens op weekend naar Parijs, maar ik woon er elke dag. Dat is ook hun droom. Parijs is het symbool voor geslaagd zijn in het leven: als je hier kunt werken en wonen, dan heb je het gemaakt. Het is symbool voor de rijkdom, de kwaliteit van het leven ook, op allerlei vlakken: cultureel, gastronomisch, de muziek, het theater, de kunst, de enorme verscheidenheid aan mensen en hun culturen. Alles wat je in je fantasie kunt dromen en bedenken, vind je hier in Parijs. Het is de poort naar het andere leven, de ontdekking van de wereld begint hier. Ik heb hier al enorm veel mensen ontmoet waardoor voor mij deuren zijn opengegaan die anders altijd gesloten gebleven zouden zijn. Natuurlijk ook omdat ik een bekende voetballer ben, maar toch. Veel meer dan ik in mijn stoutste dromen had durven hopen, heb ik hier al meegemaakt en ontdekt. Je kan niet beschrijven wat Parijs in ons, Walen, losmaakt.

Brussel heeft dat niet. (*lacht*) Ik ga er nooit naartoe, er is eigenlijk niets wat me aantrekt. De Grote Markt, het Atomium, de Zavel, de Marollen... *bien sympa* maar ik vind het geen aantrekkelijke stad. Het is een stad van en voor passanten. Een toerist komt één keer in zijn leven op bezoek in Brussel, maar naar Parijs zal hij elk jaar opnieuw terugkeren. Toen ik in Brugge voetbalde, heb ik veel steden bezocht: Brugge, natuurlijk, Gent, Antwerpen, superinteressant allemaal, maar beperkt. Parijs kent geen beperkingen. Parijs grijpt je vast en laat je niet meer los, elke keer opnieuw doe je nieuwe ontdekkingen. Het is de stad van het

grenzeloze dromen.’

De Franse filosoof-schrijver-criticus Roland Barthes schreef in 1964 een boek over de Eiffeltoren, vertrekkende vanuit de stelling dat het een volstrekt leeg en nutteloos bouwwerk was, *un édifice inutile*. Maar net daarom was het een monument met onbeperkte mogelijkheden voor de fantasie van de mensen. Open voor alle dromen, alle interpretaties, een metafoor voor alle denkbare aspecten van het leven en de maatschappij. De Eiffeltoren kan alles zijn wat de mens ervan wil maken. Uniek en onvervangbaar, getuige van een eeuw en toch altijd weer nieuw en modern, niet te imiteren en toch miljoenen keer al gereproduceerd. Een verticale brug tussen het verleden en de toekomst, tussen de aardse werkelijkheid en de onbegrensde van de ruimte.

Het contrast met de intimiteit van Sainte-Ode of Virton is uiteraard gigantisch. Een behoorlijke cultuurshock, zoals Thomas Meunier het glimlachend noemt.

‘Ik ben hier een andere wereld binnengestapt. Maar dat had ik in Brugge ook al gedaan. Ook dat was toen een grote stap. Een andere cultuur, een andere taal, een andere mentaliteit ook, een andere manier van werken. Ik heb er als voetballer de stap naar het professionalisme gezet, met vallen en opstaan. Bij Virton in derde klasse was alles relaxed, à l’aise, in Brugge veranderde dat voor mij. Je moest op tijd komen, ik leerde het verschil tussen werken en plezier maken. Dat verschil konden Christophe Daum en Michel Preud’homme nogal duidelijk uitleggen... De werkethiek van Timmy Simons of Davy De Fauw, daar keek ik naar op en probeerde ik van te leren. Die tussenstap was handig én nodig om nadien de sprong te maken naar de absolute top waar ik nu ben.’

Meunier is intussen een wereldburger, die zijn erg bescheiden afkomst lang ontgroeid is. Maar zelfs in de bruisende metropool Parijs blijft hij vanbinnen vooral Ardennees. Een echte, die helemaal beantwoordt aan het gangbare profiel: koppig, discreet en hard werkend. Meunier is lang weg uit de Ardennen, maar de Ardennen laten hem niet los en zo wil hij het ook.

‘Natuurlijk is het leven in Parijs in niets te vergelijken met waar ik vandaan kom. Hier is alles chic, extravagant, groots, duur, een wereld van peperdure kostuums. Wij Ardennezen trekken ons werkplunje aan en stropen de mouwen op. Maar ik voel mij overal thuis: hier en in Bastenaken. Ik ga er ook graag terug. Dat zorgt al een keer voor discussies thuis, want mijn vrouw wil op vrije dagen nóg meer van Parijs ontdekken en ik wil dan soms liever terug naar Bastenaken. Een beetje herbronnen, terug naar de roots. Ik kan er makkelijk een hele dag rondhangen, iedereen kent er iedereen. Wanneer ik er kom, doe ik de hele dag niets anders dan mensen begroeten en kussen geven. Ik ben er thuis, het is er *chez moi*. Natuurlijk ben ik niet meer dezelfde als toen ik er ben weggegaan, maar dat deel van mij, de Ardennees, is altijd gebleven. En zo is het

prima.’

De Parijzenaar en bij uitbreiding de Fransman heeft een – zacht gezegd – nogal stereotiep beeld van ‘de Ardennen’. De Franse dan, in Noord-Frankrijk, de streek van Sedan.

‘Voor Parijzenaars hinken de Ardennen nog eeuwen achterop. Ze denken dat er daar nog dorpen zijn zoals zeshonderd jaar geleden, met één waterput in het midden waar mensen dan uit komen putten. In België is die mening gelukkig toch al wat geëvolueerd, ze is positiever. De mensen komen er om te ontspannen, wij zijn een open en vriendelijk volk. En natuurlijk zitten wij daar een beetje geïsoleerd. Virton wordt al een keer vergeleken met het dorp van Asterix, zonder snelwegen in de directe buurt en met vele kleine dorpjes eromheen.

De mentaliteit is natuurlijk zeer verschillend van die van de Fransen. Al bedoelen wij Belgen met “Fransen” meestal de Parijzenaars. Die zijn voor ons hautain, afstandelijk. Maar zoals al gezegd: ik voel mij hier perfect thuis. En toch zal Parijs niet mijn eindbestemming zijn. Ik zal na (of ook nog tijdens) mijn carrière blijven reizen. Misschien naar Wenen, dat is ook een van mijn favoriete steden, zoveel te zien, zoveel te ontdekken. Wie weet blijf ik daar dan wel plakken.’

LE PARC DES PRINCES, LE PSG

Gevoetbald wordt er op die plek al sinds 1903, maar het huidige Parc des Princes staat er pas sinds 1972. De Franse president Georges Pompidou, toen al ziek, kwam het lintje doorknippen. De naam van het stadion – intussen net als het elftal een paar keer fors geüpgraded – heeft misschien niet de weerklank van Wembley, Camp Nou of Anfield Road, maar het Parc des Princes, aan de Porte Saint-Cloud, op een steenworp van het beruchte Bois de Boulogne, is net zo goed een mythische plek met een rijke geschiedenis. PSG was al een keer Europese top in de jaren 1990 met geweldige voetballers als Ronaldinho, Rai, Ginola of Weah. Maar het is het huidige PSG, dat van de Qatari, dat een geweldige magneet is voor voetballers. Ook voor Meunier.

‘Mijn nieuwe club kon echt geen andere zijn dan PSG. Ik stond op een zucht van een transfer naar de Premier League, toen mijn manager mij tijdens het EK in Frankrijk belde op mijn kamer in Bordeaux. “PSG wil je, ze sturen een vliegtuig om je naar Parijs te brengen en alles te regelen”, zei hij. Het leek surrealistisch voor mij. Langer dan een uur hebben de onderhandelingen niet geduurd. *C’était génial*. Niet dat ik vroeger altijd al een grote fan was van PSG, maar dit was gewoon fantastisch, ik had tranen in mijn ogen.’

Rêvons plus grand. Dat wordt iedereen ingeprent die met PSG te maken heeft.

Plus est en vous, altijd je grenzen verleggen. Thomas Meunier is zelfbewust en heeft best wel veel zelfvertrouwen, maar van een carrière als profvoetballer, bij PSG dan nog, had hij toch nooit durven dromen.

‘Ik heb de droom om profvoetballer te worden als kleine jongen wél lang gekoesterd, maar toen ik werd weggestuurd bij Standard, heb ik hem opgeborgen. Ik wilde eigenlijk stoppen met voetballen. Als mijn moeder mij niet zo hevig had aangemoedigd en gemotiveerd, dan was ik er gewoon mee opgehouden. Enfin, ik wilde wel nog voetballen, maar voor de fun, met vrienden en daarna pinten pakken en uitgaan. Zelfs toen ik nadien bij Virton in derde klasse toch weer ernstiger met voetbal bezig was en de prestaties er waren, durfde ik er niet aan te denken dat ik ooit, op een dag, van voetballen mijn beroep zou kunnen maken.

Ik zeg ook altijd: ik heb mijn carrière te danken aan YouTube. Er was een periode bij Virton dat alles lukte. Ik maakte doelpunten vanop dertig meter of met een omhaal los in de bovenhoek of na een geweldige actie. Enfin, de ene goal nog straffer dan de andere, en een vriend had een compilatie daarvan op YouTube gezet. Dat trok de aandacht van scouts van onder meer Standard en Anderlecht, die dan naar wedstrijden van mij kwamen kijken. Er zijn er heel wat geweest, maar hun conclusie was altijd dezelfde: niet goed genoeg voor het hoogste niveau. Tot Luc Devroe kwam en mij vertelde dat Club Brugge mij wilde halen. Er was toen ook interesse van KV Kortrijk en Zulte-Waregem en mijn vrienden verklaarden mij gek dat ik zo hoog mikte. Maar mijn logica was simpel: als ik in Brugge mislukte, kon ik nog altijd naar Kortrijk of Waregem. Ik herinner mij dat Vincent Mannaert van Club zei dat ik meteen uitgeleend zou worden aan Sint-Truiden – ik had immers ook met Roland Duchâtelet gepraat – maar ik ben gewoon gebleven. Met dank aan de coach van toen, Adri Koster. Die riep mij na twee weken bij zich en was vol lof over mijn mentaliteit en werkijver. “Er is stevige concurrentie met Dalmat, Lestienne of Dirar, maar als je hard werkt en je bent beter, dan zet ik je gewoon in de ploeg”, zei Koster. *Et voilà.*’

Sindsdien is niets nog wat het was in het leven van Thomas Meunier. Zijn maanden in de fabriek van Saint-Gobin hebben zijn karakter mee gevormd en maken dat hij nuchter kan omgaan met zijn veranderde status, zijn ruimere financiële mogelijkheden. Dat hij beter bestand is tegen de vele verleidingen in het bestaan van een populaire profvoetballer in een grootstad als Parijs. Uitspattingen zijn aan Meunier niet besteed, hij weet nog heel goed wat de waarde van geld is.

‘Toen ik achttien was, had ik mijn diploma kunstonderwijs, maar omdat ik bij Virton wilde blijven voetballen, was het niet mogelijk om bijvoorbeeld in

Leuven te gaan studeren. De ploegafgevaardigde werkte in de fabriek van Saint-Gobin in Bastenaken en hielp mij aan een baantje. Ze maakten er allerlei onderdelen voor auto's, voorruiters en zo.

In mijn jeugd hebben wij het financieel nooit makkelijk gehad. Ik heb geen armoede gekend, maar ik woonde alleen met mijn moeder en zus en vond het maar normaal dat ik niet een hele dag thuiszat, maar zelf ook wat geld binnenbracht. Ook voor mijzelf, naast die paar centen die ik als voetballer bij Virton verdiende. En ik heb er mij geweldig geamuseerd. Het was eigenlijk een loods van wel een kilometer lang, dus ik was de hele dag op pad. Er werkten veel jonge mensen en tegelijk leerde ik als jonge snaak van achttien veel over het leven van mannen die tien of twintig jaar ouder waren. Het was gewoon een geweldige tijd en de banden zijn gebleven. Ik heb er nog vrienden, ze werken er nog. Die ervaring als handarbeider heeft mij als mens toch mee gevormd. Ik denk niet dat er in de kern van PSG veel spelers zitten die nog echt gewerkt hebben. Timmy Simons bijvoorbeeld wel, die heeft nog in het bedrijf van zijn vader mee ramen en deuren geïnstalleerd.

Ik ben mij dus nog altijd heel bewust van de waarde van geld. Ook al is mijn leven op dat vlak natuurlijk helemaal veranderd. Ik heb nu mogelijkheden die ik nooit eerder heb gehad. Een mooie, grote auto bijvoorbeeld. Toen ik in de fabriek werkte, reed ik met een oude Polo. Als je harder dan honderd ging, begon die aan alle kanten te schudden en moest je je vastklampen aan het stuur. Bij sterke zijwind ging je gewoon de weg af. Nu rijd ik met een fraaie Mercedes, dat scheelt toch.

En ik kan op restaurant. Vroeger waren mijn restaurants McDonald's of lokale pizzeria's, nu reserveer ik al een keer in Le Jules Verne, 125 meter hoog op de Eiffeltoren. En natuurlijk ga ik ook naar exclusieve feestjes in hippe tenten in Parijs, waar de jetset verzamelt en waar zo veel mogelijk opvallen het doel is. Maar je kan daar op twee manieren naartoe: in een oranje kostuum met een geel hemd en een reuzegroot uurwerk of gewoon onopvallend. Behoorlijk anoniem plezier maken met vrienden. Zo doe ik dat.

Mijn levensstijl is dus wel veranderd, maar niet mijn manier van denken of mijn levensfilosofie, mijn mentaliteit. Ik ga nog altijd graag naar Bastenaken om met mijn vrienden op café pinten te drinken en een pak frieten te eten. Met mate, welteverstaan. (*lacht*)

Soms overdrijf ik een beetje, ben ik te spaarzaam, volgens sommigen zelfs een beetje gierig. Mijn makelaar zegt wel vaker: koop je toch iets leuks, je hebt een mooi contract, een Rolex bijvoorbeeld, die heb je voor 7000 euro. Dan zeg ik hem dat ik voor dat bedrag een auto koop, ik ben niet gek. Het eenvoudige uurwerk dat ik draag, heb ik gewoon gekregen van mijn sponsor. En het vertelt

mij net zo goed hoe laat het is.’

In een wereld waar geld intussen alles beheerst en bepaalt, voetbalt Meunier dan nog uitgerekend bij Paris Saint-Germain, dé poenclub bij uitstek. De club die de transfermarkt dynamiteerde door meer dan 400 miljoen neer te tellen voor twee voetballers: Neymar en Mbappé. Een club die de regels van de Financial Fair Play krombuigt en gevreesd én beschimpt wordt door het establishment van het Europese voetbal uit Madrid, Barcelona of München. In die bijzondere wereld van het grote geld voetbalt Meunier dus bij de club van het nóg grotere geld. Hij haalt de schouders op.

‘Voetbal is business, alles draait om geld, zo is het nu eenmaal. De ziel van de club, de clubcultuur, dat telt nog weinig, het gaat om de beste spelers kopen. Dani Alves zit er al vijftien jaar in, hij heeft de evolutie gezien en voelt er zich almaar minder in thuis. Het is een plastic wereld, het voetbal is vervuild door de commercie. Maar ik ga er niet over klagen, dat zou pas hypocriet zijn. Ik profiteer ervan. Nee, het voetbal heeft mij alles gegeven. Het heeft mij tot in het hart van de mooiste stad ter wereld gebracht. Aan het eind van mijn carrière zal ik in alle opzichten een rijk man zijn.’

**Peter Morren
over**

Verrijzenis van een vergeten verdediger

‘Thomas komt er zo meteen aan.’ Perschef Chemi Terés steekt zijn hoofd door de deur van de mixed zone van FC Barcelona. In Camp Nou is die gevestigd in een ruimte in de catacomben, achter de kleedkamers. In de kelder, zeg maar. Chemi’s ogen zochten me, vonden me, ergens achteraan, herkenden me, en toen volgden een zwaaiende hand en een opgestoken duim. En geruststellende woorden. Oef. Even geduld nog, maar het lange wachten is dus niet voor niks geweest. Een halfuur eerder was er twijfel of Vermaelen wel tot bij mij zou raken voor het (min of meer) afgesproken interview. Broer Wouter had mijn verzoek vooraf wel naar Thomas gestuurd, en die ging akkoord, maar toch. Helemaal zeker weet je het nooit met de heren voetballers. Via WhatsApp hield Wouter mij vanuit België voortdurend op de hoogte. ‘Hij heeft verzorging, dus hij komt later.’ ‘Heb je het nog aangevraagd daar? Want Thomas denkt dat hij niet door de mixed zone moet. Maar hij gaat proberen.’ Proberen dus. Op hoop van zegen dan maar. Ivan Rakitić en Jordi Alba stonden wél op het korte lijstje en hebben de batterij hongerige microfoons en smartphones in aanslag al getrotseerd. De gewone postmatchbabbel. Barcelona heeft die zondagmiddag vlotjes met 3-0 gewonnen van Levante, in de eerste competitiewedstrijd van 2018. Snelle goals van Messi en Suárez, en een late van Paulinho. Appeltje-eitje voor de leider in de Liga. Opdracht volbracht. Weer drie punten bijgeschreven. De meeste collega’s van radio en tv zijn intussen al weg. De mixed zone is nagenoeg een *empty zone*. Maar daar verschijnt hij dan toch. Onder begeleiding van Chemi, na al die jaren een goeie kennis van me binnen de club. In tegenstelling tot de meer flashy Alba en Rakitić is Thomas helemaal zijn sobere zelf. Jeans, zwarte trui met rits, de mouwen nonchalant opgestroopt, rugzakje op de rug. Ook in het gesprek geen zweem van euforie, van overenthousiasme, van overdreven zelfvertrouwen. De verpersoonlijking van ‘voeten op de grond’. Bij mij staat geen door velen al begraven voetballer van 32 die de twijfelaars lik op stuk had gegeven, die 9 wedstrijden op rij had volgemaakt bij FC Barcelona, aan de zijde van Messi en co, en daar nu mee te koop loopt. In de verste verte niet. Grootspraak, een sappige quote met een sneer links of rechts? Niks van. Bescheiden en rustig doet Thomas het relaas van de zege – ‘Makkelijk ja, maar je moet wel nog altijd die

inspanningen doen.’ – van weer vlot winnen – ‘Ja, we hebben wel enkele spelers bij ons die het verschil kunnen maken.’ – van al zeven keer de nul houden – ‘Wel leuk, maar het is een teken dat de hele ploeg goed in balans staat, niet enkel de verdediging’...

Hallo, Thomas?! Je speelde wéér onberispelijk, je gaf geen enkele verkeerde pass (51/51), je won al je duels! ‘Statistieken, hou ik me niet echt mee bezig.’ Zelfs wanneer ik hem voorleg dat nu ook het publiek in Camp Nou de voetballer Thomas Vermaelen erg begint te waarderen, met applaus bij elke goeie tussenkomst, tot het voorzichtig scanderen van zijn naam toe, verandert hij niet van toon. ‘Dat is leuk, natuurlijk. Maar behalve dat ik misschien wat meer herkend wordt op straat, is er niks veranderd. Ook niet in de groep. Ik ben nog altijd dezelfde Thomas. En of ik nu speel of niet verandert eigenlijk niks.’

Wat een weg had hij afgelegd. Opgestaan uit de doden eigenlijk. Een reconstructie.

Niemand die in de zomer nog rekening hield met de Rode Duivel. De uitleenbeurt aan AS Roma was een ferme tegenvaller geweest. Eigenlijk was die al van bij de start verknoeid door die ongelukkige rode kaart in Porto, in de heenwedstrijd van de play-offs richting Champions League. Roma leidt er snel met 0-1 na een owngoal, maar Vermaelen anticipeert iets te laat op een lange bal, moet corrigeren en mist dan half zijn interceptie op de doorgebroken André Silva. Zijn voet raakt de Portugese spits hoog op de borst, en hij stond al met geel achter zijn naam... Nog voor de rust staan de Romeinen zo met tien, uiteindelijk wordt het in het Estádio do Dragão 1-1. Best een goeie uitslag nog voor Roma, maar in de return in het Stadio Olimpico laten Daniele De Rossi en Emerson Palmieri hun ploeg in de steek door domme rechtstreekse uitsluitingen, en Roma gaat zwaar de boot in, met 0-3. Vermaelen begint een week later nog wel aan de competitie, speelt tegen Udinese en in Cagliari, maar daarna valt hij uit met pubalgie. Een van de vervelendste en langst aanslepende blessures waarmee een voetballer kan sukkelen. Het is al eind november vooraleer hij weer inzetbaar is, maar veel zal Thomas niet meer in actie komen voor Roma. Liefst 22 keer blijft hij aan de bank gekluisterd, zonder een minuut te spelen. Dat had hij al te vaak meegemaakt in zijn laatste seizoen bij Arsenal. Hij, de fiere kapitein van de *Gunners*, in de steek gelaten door zijn lichaam – achillespees, knie, hamstrings... – was voor Arsène Wenger niet langer onbetwist titularis. Gevolg van een half gemiste voorbereiding. Door een schouderletsel moest hij verstek geven voor de Aziëtour van Arsenal. Daarna slaagde hij er niet meer in zijn basisstek te heroveren. Wenger had na een nederlaag tegen aartsrivaal Tottenham (in maart 2013) eigenlijk al definitief voor zijn landgenoot Laurent

Koscielny gekozen. Nochtans ook niet bepaald een waterdicht verdediger. Maar wél fitter.

De skipper van Arsenal dreigde langs een achterpoort de club te moeten verlaten. Er waren contacten met andere clubs uit de Premier League – Everton bijvoorbeeld. Totaal onverwacht kwam de hulplijn uit het zonnige zuiden. Als de uitweg FC Barcelona is, dan is de keuze gauw gemaakt. Thomas Vermaelen speelde dan misschien niet vaak meer bij Arsenal, hij had wél nog een goeie reputatie – stijlvol, technisch vaardig, zuivere inspeelpass, modelprof, leider. Interessante optie, vonden ze bij Barça. De club was op dat moment op zoek naar een (liefst linksvoetige) vervanger voor kapitein en boegbeeld Carles Puyol en kocht er... twee. Bij Valencia hadden de Catalanen eind juli al Jérémy Mathieu weggeplukt. Ook linksvoetig, maar wel houderiger. Nummer twee: Thomas Vermaelen.

Op 9 augustus 2014 kondigt de club hem officieel aan als inkomende transfer. Alle Belgische *culés*, *socio's* en *penyistas* – leden van een erkende supportersclub – van Barcelona kraaien van de pret. We zijn met zijn allen trots. Eindelijk nog eens *iemand van bij ons* bij Barça! Zoveel jaren na Fernand Goyvaerts ging opnieuw een landgenoot spelen voor de club van ons hart. Nu ja: spelen? Of hij veel zou spelen was nog maar de vraag. Samen met Gerard Piqué, Javier Mascherano en jeugdproduct Marc Bartra waren er nu vijf kandidaten voor twee posities. Overbooking, zelfs al heeft een club van dat niveau concurrentie nodig, en houdt ze liefst elke positie dubbel bezet. ‘Als hij zijn beste niveau haalt, dan maakt hij echt wel kans om heel regelmatig te spelen’, vertel ik vrienden en collega’s. Vermaelen kost bijna 19 miljoen euro. Veel geld, vinden ze in de Catalaanse pers. Nuance: Barça betaalt Arsenal 10 miljoen, maar dat bedrag kan oplopen tot 15 miljoen als Vermaelen veel speelt en er is nog een bonus van 3,8 miljoen indien hij hoofdprijzen wint.

Op 10 augustus wordt Thomas plechtig voorgesteld in Camp Nou. Op de dagelijkse toeristenstroom en plaatselijke pers na is er nauwelijks belangstelling. Nee, een steraankoop is Vermaelen niet. Hij loopt het gras op, rugnummer 23 op zijn tuitje, jongleert wat, zwaait naar het publiek in de hoofdtribune. Op de persconferentie toont hij zich ‘gecontroleerd ambitieus’. ‘Barcelona is een van de grootste clubs in de wereld. Hier spelen is een droom voor heel veel spelers. Moeilijk was die beslissing niet. Dit is een eer en een uitdaging voor mij. Ik hoop snel fit te zijn, goed te trainen en wedstrijden te spelen om de ploeg te helpen. Daarvoor ben ik naar deze club gekomen.’ Sportief directeur Andoni

Zubizarreta – doelman van Barça in de periode onder Johan Cruijff – belooft ‘onmiddellijk rendement’.

In de pers heerst toch scepsis. Heeft *Zubi* met Vermaelen een goeie transfer verwezenlijkt? Veel vraagtekens, veel twijfels. Hij is wel héél blessuregevoelig, merken ze niet onterecht op. Helaas krijgen de sceptici gelijk. Vermaelen is op dat moment nog herstellende van de dijblessure die hij enkele maanden eerder opliep op de wereldbeker in Brazilië, tegen Rusland. Het seizoen wordt een ramp.

Wekenlang houdt de club het bij ‘specifieke training’, als het om Thomas gaat. De journalisten die Barcelona dagelijks volgen, vragen zich af wanneer ze hem eindelijk te zien zullen krijgen. Eind september speelt hij zijn eerste oefenpartijtje, met Barça B, tegen een Indonesische U19-selectie, in de Ciutat Esportiva Joan Gamper. De geschorste Luis Suárez doet ook mee. Vermaelen draagt nummer 21 en speelt als linksachter. Bij een van de eerste aanvalsacties knikt hij een voorzet van David Babunski keurig tegenvoets binnen. Zijn eerste goal als *blaugrana* zowaar! Hij blijft 63 minuten op het veld. De camera’s van Barça TV volgen hem close bij elke actie. Het wordt 6-0.

Een dag later blijkt hij de test goed te hebben doorstaan en krijgt hij ‘*el alta medica*’, groen licht van de medische staf, om voluit met de groep mee te trainen. Hij is fit. Speelklaar. Joepie? Niks van. Al snel volgt een terugval. Thomas blijft sukkelen met zijn hamstrings. Weer apart trainen. ‘*Trabajo específico*’, klinkt het alweer in het medisch bulletin van de club. Een mysterie. Eind november valt de pijnlijke maar onvermijdelijke beslissing: operatie. Daarvoor trekt Thomas naar Finland, bij dokter Sakari Orava. Die opereert hem op 2 december met succes aan de *semitendinosus*-spier van zijn rechterbeen, de binnenste van de drie grote spieren achteraan de dij die de hamstrings vormen. Revalidatietijd: vier tot vijf maanden. De *Verminator* belandt in de vergeethoek. Maar er komt een einde aan zijn lange calvarietoetocht.

Op 26 april meldt de club met vreugde dat het licht eindelijk weer op groen staat voor Vermaelen. Een goeie week later neemt Luis Enrique hem voor het eerst op in een wedstrijdselectie. Niet zomaar eentje. Barça speelt op 6 mei de heenwedstrijd in de halve finale van de Champions League tegen het Bayern München van ex-trainer Pep Guardiola. Bayern is een machine, maar ook Barcelona draait op volle toeren. De ploeg heeft de twee voorafgaande wedstrijden telkens met een monsterscore gewonnen: 6-0 tegen Getafe, 0-8 in Córdoba. De titel wenkt. Maar Barça wil naar de finale van de Champions

League in Berlijn. De honger is groot. Voor Messi, Xavi, Iniesta en co is het vier jaar geleden dat ze nog eens konden zwaaien met *de beker met de grote oren*. Bayern moet eraan. Jérémy Mathieu is op dat moment geblesseerd geraakt en dus is er behalve Marc Bartra geen extra back-up voor het duo Piqué-Mascherano. Vermaelen zit op de bank in goed gezelschap: Bravo, Adriano, Bartra, Xavi, Rafinha en Pedro. In een moeilijke wedstrijd maakt Lionel Messi uiteindelijk toch het verschil met twee geweldige goals, in de slotfase al. Camp Nou davert op zijn grondvesten. Xavi, Rafinha en Bartra vallen laat in, Neymar maakt er nog 3-0 van en plaveit de weg naar Berlijn. Vermaelen geniet mee. Hij maakt eindelijk echt deel uit van het team. Drie dagen later wint Barcelona thuis met 2-0 van Real Sociedad. Bartra speelt een uur naast Piqué. Vermaelen zit opnieuw negentig minuten op de bank. Tweede selectie. Een week later krijgen de *blaugrana* zekerheid over de landstitel, op het veld van Atlético Madrid. De volledige spelerskern is meegereisd, ook Thomas, maar hij haalt de wedstrijdselectie niet.

In een tweet feliciteert hij zijn ploegmaats en drukt hij de hoop uit ‘een grotere bijdrage te leveren volgend seizoen’.

In de slotwedstrijd tegen Deportivo La Coruña, op zaterdag 23 mei, is het dan toch zover. Heel precies 287 dagen na zijn voorstelling verschijnt Thomas Vermaelen tussen de lijnen als speler van Futbol Club Barcelona. Een beloning voor zijn volharding. Hij krijgt een warm, aanmoedigend applaus van de 93.743 toeschouwers in Camp Nou. Een enorme opkomst, maar het is dan ook de uitwifwedstrijd van Xavi Hernández. De aanvoerder trekt een streep onder een leven lang Barça en gaat uitbollen in de zandbak, in Qatar. Het debuut van Vermaelen duurt 62 minuten. Dan wordt hij onder respectvol applaus vervangen door Douglas, de compleet mislukte Braziliaanse rechtsachter. Behalve Messi en Neymar, de afscheidnemende Xavi en Sergi Roberto, staat eigenlijk een B-ploeg tussen de lijnen. Messi scoort twee keer. Na de wissel van Vermaelen slikt Barcelona zelf ook nog twee goals, eindstand 2-2. Naderhand krijgt Vermaelen positieve commentaren in de vakpers: een ‘veelbelovend debuut’, ‘toonde kwaliteit en doortastendheid’, ‘zuiver in het inspelen en sterk in de lucht’. Hij geeft 47 passes en is auteur van één doelpoging, een degelijk schot van een ruime afstand. Thomas is tevreden en dankt het publiek om het geduld dat ze hebben opgebracht. De kop is eraf, maar het seizoen is voorbij. Er zijn enkel nog de twee finales: Copa del Rey en Champions League.

Bij de eerste valt Vermaelen naast de achttienkoppige wedstrijdselectie. Die wedstrijd wordt in het eigen Camp Nou gespeeld. Messi blinkt uit, bezegelt al

snel het lot van Athletic Bilbao. Zijn eerste goal is er een die records klopt op YouTube en wordt voorwerp van een gedetailleerde wetenschappelijke analyse. Barcelona wint met 3-1. Thomas is blij... voor de ploeg en zijn teamgenoten.

Drie dagen later, op dinsdag 2 juni, is er op het Citutat Esportiva Joan Gamper de traditionele *Open Media Day*. De UEFA legt beide finalisten in de week van de finale een dag op waarop ze alle nationale en internationale media en rechtenhouders te woord staan. Ik mag voor VTM een op-en-afje doen, want dit is een uitgelezen kans om Thomas eindelijk voor onze camera te krijgen. Op het programma: een open training van de selectie – uitzonderlijk toch wel – gevolgd door persconferenties en individuele interviews, strikt op verzoek vooraf. Opdracht: een stuk in ons nieuws van 19 uur met quotes van Vermaelen, beelden van de training en een statement. Een opwindende dag in het verschiet. Zonovergoten ook.

De stad verwelkomt ons onder een wolkeloze hemel en met zomerse temperaturen. Eenmaal onze accreditaties opgepikt kunnen we naar de *media working area*. Chemi Terés en zijn medewerkers hebben samen met de UEFA een strakke agenda opgesteld met een reeks persconferenties en individuele interviews voor tientallen televisiestations, de rechtenhouders van de UEFA Champions League. Om 11 uur vindt er een open training plaats. Over de volledige lengte van het oefenveld staan de cameralenzen in de aanslag. De UEFA-afgevaardigde die ons aanspreekpunt is voor de interviews komt langs. Zijn naam is David Ferrero Redondo. Hij heeft goed en minder goed nieuws. Gerard Piqué spreken zal er niet in zitten. ‘Te veel aanvragen, wel dertien of veertien, hij doet enkel drie à vier grote tv-stations’, klinkt het. Onze bescheiden aanvraag de week vooraf om een gevestigde waarde achterin te spreken met wie een volledig fitte Vermaelen straks misschien een duo zou kunnen vormen, heeft dus niks opgeleverd. Vermaelen zelf spreken, dat is gelukkig geen probleem. Kort nadien druppelen de spelers het terrein op. Vermaelen ook al bij de eersten. Xavi wuift naar enkele genodigden op de kleine tribune. Daar is Messi. Een dollende Piqué. De Braziliaanse connectie: Dani Alves, Neymar. Allemaal op hooguit tien-vijftien meter. Maar de vrije opwarming en traditionele rondo’s vinden plaats op het achterste terrein, op de grootst mogelijke afstand van de camera’s. Maar we hebben geluk. Bij de trap-en-passvorm komen ze dichterbij. En Vermaelen zelfs in het gedeelte het dichtst bij ons, in een groepje met Messi dan nog, Xavi ook. Ideaal. Ik bestudeer van elk van hen de opeenvolging van baltoetsen, hun lichaamshouding, de vooracties, alles in detail. Thomas misstaat niet in dit gezelschap, dat is duidelijk. De oefenvorm is eenvoudig, de uitvoering maakt de eenvoud tot schoonheid. Liefst spring ik mee het veld op en maak zelf

wat driehoekjes met deze toppers. Een moment van dagdromen, geheel op zijn plaats. Het duurt niet lang of de riem gaat eraf bij de basisspelers. Terwijl die languit in het gras liggen te dollen, spelen de invallers op de kleine ruimte enkele partijtjes. Twee keepers, snelle balcirculatie, veel doelpogingen. Zelfs voor een soort demonstratietraining ligt de intensiteit vrij hoog. Vermaelen maakt een goeie indruk, straalt stilaan weer de autoriteit uit van zijn beste Arsenaldagen, maar ik besef dat hij zonder onvoorziene omstandigheden weinig kans maakt op een plaats bij de achttien tegen Juventus. Na één uur en twintig minuten is het voorbij en trekken de spelers weer naar binnen. Ik roep Thomas wat toe en krijg een goedkeurende knik en opgestoken duim. Hij weet van het interview. Goed zo.

Ons gesprek vindt plaats in de sportzaal, waar langs één lange zijde een tiental billboards staan opgesteld, de achtergronden voor de officiële *one-on-ones*. Het lijkt wel een stemlokaal, met al die compartimenten. Enkele tv-stations van grote landen hebben een soort setje opgebouwd. Overal staan luxe barkrukjes, wachtend op de spelers. Thomas Vermaelen is een van de eersten die de zaal binnenkomen, geflankeerd door de UEFA-afgevaardigde. Collega Vincenzo Ciuro van Proximus TV is er ook en ik laat hem voorafgaan. Hij neemt uitgebreid zijn tijd. Dan is het mijn beurt. Mijn eigen babbel is nog maar een paar minuten bezig of ik krijg al de stille wenk van David Ferrero om af te ronden. Daar lap ik uiteraard vierkant mijn laars aan. Nu we eindelijk Vermaelen voor de microfoon hebben, ga ik hem niet zomaar laten gaan. Bovendien maakt hij zelf duidelijk geen bezwaar. Thomas is overigens net als ik erelid van de Penya Fanatiek FC Barcelona uit Limburg. Dat scheidt een band. Het wordt dan ook een vlotte babbel. Hij is nog altijd blij en trots met zijn officiële debuut, en terecht. Ik krijg zo ongeveer de antwoorden die ik zoek. Over het leven in Barcelona, over trainen met de sterren, over hoe goed Messi wel is, over de kansen in de finale. Thomas is realistisch en bescheiden. Hij duwt de lof voor het team van zich af, hij weet dat zijn seizoen niks was, hij beseft dat zijn inbreng nihil was. Dit zijn niet zijn prijzen, nee, volgend seizoen moet het gebeuren, hij mikt op een goeie voorbereiding. Einde interview. Hij gaat nog mee op de foto en we nemen hartelijk afscheid. Een 'normaal' seizoen: dat wens ik hem van harte. En een plaats op de bank in het Olympiastadion in Berlijn. Helaas volgt geen van beide.

Ik ben getuige van de fraaie 3-1-overwinning tegen een goed Juve. Het is een feestelijke avond. De hele Barçafamilie is euforisch. Vijfde eindzege in de Champions League, tweede *triple* ook. Thomas is meegereisd, viert bescheiden mee met zijn ploegmaats, maar dat is het dan ook. Hij pikt zijn medaille wel op

bij UEFA-baas Michel Platini, maar een paar dagen later verspreidt zich vanuit Spanje een bericht dat hij vriendelijk is verzocht die weer in te leveren. Voor de UEFA zou hij officieel geen winnaar van de UEFA Champions League zijn, net zoals reservedoelmannen Bravo en Masip en de Braziliaan Douglas, omdat ze aan geen enkele wedstrijd deelnamen. Het blijkt een kwakkel. Die medaille heeft hij mogen houden, bevestigt broer Wouter me later. Thomas Vermaelen staat wel degelijk geboekstaafd als winnaar van de Champions League 2015, omdat hij in die halve finale tegen Bayern in de wedstrijdselectie zat. Maar toch. Hij wil tussen de lijnen staan in belangrijke wedstrijden. Hij wil een belangrijke bijdrage leveren. Hij wil belangrijk zijn.

Het moet dan maar in het nieuwe seizoen gebeuren. Maar ook dat wordt geen persoonlijk succes, al is het wel een stuk minder dramatisch. Vermaelen verzamelt twintig wedstrijden, afgeremd door alweer een aantal blessures. Dij en kuit deze keer. De start is nochtans veelbelovend. Piqué zit enkele speeldagen schorsing uit, en Vermaelen opent de competitie aan de zijde van Mascherano. Dankzij een doelpunt van Luis Suárez wint Barcelona met 0-1 op Athletic Bilbao. Thomas speelt een goeie wedstrijd. Een week later staat hij opnieuw in de basis tegen Málaga, maar Barça bijt zich de tanden stuk op de Anadaluysiërs. Tot minuut 73. Een hoekschop van Neymar is te hoog en krult weg, boven het hoofd van Vermaelen, uit het strafschopegebied. Sergi Roberto pikt op en speelt in op Luis Suárez, die zich heeft laten uitzakken, aan de linkerkant van de box. De *Uruguayo* versnelt, zet een passeeractie in buitenom en brengt de bal met links voor doel. Keeper Kameni wil anticiperen, maar een verdediger is hem voor en kopt de bal weg. Die botst precies voor de voeten van Vermaelen, die na de afzwaai van Neymar slim ontsnapt is aan de aandacht van zijn bewaker en terug het strafschopegebied is ingeslopen. Van aan de penaltystip haalt Vermaelen vol uit, zwaaiend vanuit de heup. Zijn linkervoet treft de bal perfect in volley en de pegel eindigt snoeihard in het doel. Een bevrijdende goal. Iedereen steekt de armen in de lucht. Terwijl Messi de bal triomfantelijk uit de netten vist, rennen de ploegmaats richting Vermaelen. Die heeft zijn goal met een korte schreeuw en twee gebalde vuisten – de armen nog strak langs het lichaam – gevierd. Busquets is de eerste om hem rond de hals te vliegen. 80.812 mensen in Camp Nou zijn opgelucht, en blij voor Thomas Vermaelen, die vergeten verdediger. Het was van 11 december 2012 geleden dat hij nog eens gescoord had – toen voor Arsenal, in de kwartfinale van de League Cup, in Bradford, *of all places*. En nu, precies 985 dagen later, is er het 29ste doelpunt in zijn carrière als profvoetballer. In Camp Nou, voor FC Barcelona. Een belangrijke goal dan nog. Innig is de omarming met zijn ploegmaats. Als Vermaelen loskomt van de *group hug*, krijgt hij nog

een extra aai van Busquets en dan komt Suárez nog aangelopen om de Belg eens goed te knuffelen. De *close camera* brengt de uitzonderlijke doelpuntenmaker nog eens prominent in beeld. Vermaelen glundert. Wrijft ongemakkelijk over zijn hoofd. Kijkt naar boven, naar het scorebord. Alsof hij het zelf amper kan geloven. Aan de zijlijn juicht Luis Enrique. De trainer valt zijn assistent Unzué om de hals. In de tribune staan Dani Alves, Adriano en Douglas op, de handen op elkaar. Elk met een glimlach van oor tot oor. Het is Vermaelen duidelijk ontzettend gegund. 'Ik wist niet goed hoe ik die goal moest vieren. Zo vaak scoor ik niet. Maar dit doet deugd. Iedereen weet hoe moeilijk ik het gehad heb. De seizoensvoorbereiding was heel belangrijk. De trainer heeft me kansen gegeven om te tonen wat ik waard ben en ik ben hem daar heel dankbaar voor.' Thomas tweet de foto met zijn gebalde vuisten en dankt iedereen voor de steun. Eindelijk erkenning.

Het zijn mooie dagen. Thomas en zijn vrouw Polly zijn enkele weken eerder voor de tweede keer ouders geworden van een zoontje, Ace Roman. Voor het eerst sinds die vervloekte wedstrijd tegen Rusland op de wereldbeker in Brazilië is Vermaelen ook weer Rode Duivel. Hij speelt twee keer de volle negentig minuten tegen Bosnië (3-1 winst) en in Cyprus (0-1), telkens in het hart van een viermansdefensie met Alderweireld, Kompany en Vertonghen.

Een week later staat hij ook in de basis in het Estadio Vicente Calderón voor de topconfrontatie met Atlético Madrid. Hij opent sterk, haalt de angel uit een gevaarlijke aanval met Fernando Torres, maar valt na 27 minuten geblesseerd uit... Vermaelen ligt alweer zes weken in de lappenmand. De mand die hij veel te goed kent. Een slecht moment ook weer, want Piqué keert kort nadien terug uit schorsing en Mathieu schuift op naar plaats drie in de pikorde van centrale verdedigers. De een zijn dood...

Thomas verschijnt terug in de selectie voor de uitwedstrijd in de groepsfase van de Champions League bij BATE Borisov. Begin november mag hij meespelen in de return tegen de Wit-Russen.

De kwalificatie voor de knock-outfase is al snel een zekerheid en Vermaelen mag ook aan de bak tegen Roma (6-1) en in Leverkusen (1-1). Luis Enrique beloont hem met een invalbeurt in de slotfase in de finale van het FIFA WK voor clubs, in Japan. Barcelona wint die eenvoudig met 3-0 van River Plate. In de Liga duurt het tot eind december, thuis tegen Betis (4-0), vooraleer hij nog eens in actie komt. Vermaelen mag begin 2016 ook een aantal bekerwedstrijden spelen, maar in de finale tegen Sevilla ontbreekt hij op het scheidsrechtersblad. Barça wint die na verlengingen met 2-0. Ingetogen meevieren achteraf, meer zit er voor Vermaelen niet in. Op wat invalbeurten na was hij nog nauwelijks actief

geweest in de competitie – gevolg van een slechte beurt in Málaga, waar hij halfweg gewisseld wordt – en in april viel hij nog maar eens voor een maand uit met een kuitblessure. Barça pakt na de Copa del Rey ook opnieuw de landstitel, maar in de Champions League was het in de kwartfinales al gesneuveld tegen Atlético.

Zonder veel ritme meldt Vermaelen zich bij de selectie van de Rode Duivels, in volle voorbereiding op het EK in Frankrijk. Hij speelt de oefenwedstrijden tegen Zwitserland en Finland, maar voelt een pijnscheut in de kuit voor de match tegen Noorwegen, de laatste voor de start van het toernooi. Gelukkig zonder erg, want met Kompany en Lombaerts zijn al twee centrale verdedigers met ervaring en kwaliteit weggevallen. Thomas speelt tijdens de groepswedstrijden tegen Italië, Ierland en Zweden de hele wedstrijd aan de zijde van Toby Alderweireld in een viermansverdediging. In de achtste finale tegen Hongarije pakt hij na 67 minuten zijn tweede gele kaart van het toernooi. Daardoor is hij geschorst voor de kwartfinale tegen Wales. Omdat net dan Jan Vertonghen een enkelblessure oploopt, moeten de Rode Duivels met een onuitgegeven defensie spelen. De ploeg stelt teleur en gaat er verrassend uit. De pers is genadeloos voor Marc Wilmots, maar ook een aantal spelers ontsnapt niet aan de kritiek. Thomas Vermaelen blijft buiten schot – hij krijgt bijna unaniem het beste rapport. Onberispelijk, foutloos, gedecideerd: kortom, uitstekend. Alleen jammer van die gele kaart tegen de Hongaren.

Interesse genoeg dan ook. Nadat eerder Besiktas zich had gemeld, wil AS Roma Vermaelen graag hebben. De transfer sleept weken aan, Roma biedt op een bepaald moment 8 miljoen, maar uiteindelijk huurt het de Belg voor één seizoen, mét een aankoopoptie van 10 miljoen. Barça heeft intussen met de Franse brok graniet Samuel Umtiti een andere linksvoetige centrale verdediger gehaald. Maar ondanks een hoopvolle aanloop wordt Roma sportief een enorme tegenvaller. Opgeteld dik zeshonderd minuten. Roma licht de aankoopoptie logischerwijze niet. Torino toont belangstelling, en uit de Premier League melden Watford, Southampton en Crystal Palace zich, maar er komt geen transfer.

Vermaelen is in de zomer gewoon weer contractueel speler van FC Barcelona en meldt zich voor de voorbereiding van het seizoen op de Ciutat Esportiva Joan Gamper. In eerste instantie krijgt hij geen rugnummer in de A-kern, maar dan keren de kansen. De nieuwe trainer Ernesto Valverde neemt Vermaelen mee op zomertour in de Verenigde Staten en raakt er onder de indruk van de professionele houding en de kwaliteit van de Rode Duivel. Barça wint in de VS

de lucratieve Champions Cup, na zeges tegen achtereenvolgens Juventus, Real Madrid en Manchester United. Vermaelen – intussen met nummer 25 – valt in de laatste twee wedstrijden in en doet het goed. De interesse van andere clubs neemt weer toe. Een van hen is Anderlecht. Maar met een nog lopend contract en een opstapclausule van 80 miljoen zit Vermaelen geblokkeerd, tenzij Barça hem echt wil laten gaan. ‘Ik ga proberen, maar vrees dat het onmogelijk zal zijn’, vertrouwt manager Herman Van Holsbeeck mij in een whatsappje toe.

Tijdens een oefenpot in Tarragona, bij ‘Nàstic’, vraagt Thomas al na twaalf minuten om gewisseld te worden. Het is gelukkig maar een kleine blessure. Valverde heeft in de weken vooraf genoeg gezien op training, en zijn beslissing staat vast: Vermaelen moet bij Barcelona blijven. Hij is de vierde centrale verdediger in de rangorde. De jonge Braziliaan Marlon mag een seizoen gaan rijpen bij Nice, en de komst van de Colombiaan Yerry Mina wordt (mede door een breuk van een middenvoetsbeentje) uitgesteld tot januari. Maar spelen? Neen. ‘Frustrerend,’ zucht Vermaelen in een interview met *La Dernière Heure*, ‘want spelen met Barça B in tweede klasse mag niet.’

Tot eind november moet hij het in de competitie doen met enkele wedstrijdselecties, zonder invalbeurt. Gelukkig is er de eerste ronde van de Copa del Rey – hij speelt negentig minuten in Murcia – en de nationale ploeg. Vermaelen krijgt van bondscoach Roberto Martínez een volledige wedstrijd in Griekenland en Bosnië, én ook in de oefeninterlands tegen Mexico en Japan. Op dat moment blesseert Javier Mascherano zich met Argentinië. *El Jefecito* (Het Baasje) ligt eruit voor minstens vier weken. En Piqué pakt zijn vijfde gele kaart in het duel op Leganés.

En nu, Ernesto Valverde? De onzekerheid over wie achterin moet depanneren, is een hele week voer voor de sportkranten. Conclusie van de volgers: Thomas Vermaelen is aan zet en zal (moeten) spelen in de wedstrijd tegen eerste achtervolger Valencia, in Mestalla. Iedereen verwacht dat trainer Valverde de Belg ook al ‘test’ vier dagen eerder bij Juventus Turijn, waar Barcelona de vierde wedstrijd in de groepsfase van de Champions League speelt. Dat gebeurt niet, maar op zijn persconferentie op vrijdag maakt Valverde zijn centrale duo bekend: ‘*Vermaelen jugará*’, aan de zijde van Umtiti. Hij gaat spelen. Eindelijk. En twee linksvoetigen naast elkaar, dat hoeft geen probleem te zijn. Dat blijkt ook. Barcelona speelt 1-1 gelijk bij de naaste achtervolger, mede omdat de scheidsrechter Messi een goal ontzegt, nadat doelman Neto een schot van de Argentijn moest lossen en de bal ruim over de doellijn wegsloeg. De tweede helft wordt een tijdlang erg lastig. Ook al laat hij zich bij de 1-0 van Rodrigo

aftroeven in de eerste zone, toch maakt Thomas een goeie indruk. Ook in de pers en op sociale media krijgt hij best goeie commentaren voor zijn ‘erg degelijke, solide’ prestatie. Dit was tenslotte een echte test. Enkele dagen later speelt hij ook de bekerreturn tegen Murcia (5-0), maar tegen Celta start Barcelona met de basiself, en dus zit Vermaelen weer op de bank. Maar dan steekt het geluk eindelijk hém eens een handje toe. Bij een 2-1-stand wordt Umtiti in een sprint geveld door een hamstringletsel. Diagnose: een scheur en weken out. Celta maakt uit de bewuste fase gelijk. Barça verliest twee punten in Camp Nou, maar Vermaelen is *back in business*. Hij wordt vanaf dan de vervanger van de uitgeschakelde Umtiti. De wedstrijden bij Villarreal en tegen Deportivo worden vlot gewonnen, zonder tegengoal. Vermaelen groeit, week na week. *Sport.es* geeft hem een 8 op 10 voor zijn match in Villarreal: ‘Zuiver in de tackle, scherp in zijn duels, geconcentreerd, sterk in de lucht’, klinkt het. Zijn diagonale kruisraketten à la Frank De Boer zoals bij Ajax of soms bij Arsenal zien we wel niet meer. Hoeft niet. Hij levert de bal in bij een medemaat in de buurt. Hij doet zijn taak. Hij functioneert. Zo telt hij plots vier wedstrijden op rij in zijn club: dat is op dat moment drieënhalf jaar geleden, van bij Arsenal nog. Eindelijk rendement, volle drie jaar nadat Zubizarreta ‘onmiddellijk rendement’ had voorspeld. Een uitspraak waarop hij later ook is afgerekend, al lag zijn ontslag niet enkel aan de transfer van Vermaelen.

Tijden veranderen. Met veel (te veel) vertraging krijgt *Zubi* alsnog gelijk, want de Belg toont wel degelijk over de vereiste kwaliteiten te beschikken om speler van FC Barcelona te zijn. ‘Elke keer dat hij speelt, doet hij het prima’, zegt Valverde op een persconferentie. In de aanloop naar *el clásico* in het Estadio Santiago Bernabéu brengen ook meerdere Spaanse kranten reportages over de opmerkelijke comeback van Thomas. Opgestaan uit de doden. In *El Periódico* noemen ze hem *Don Limpio*. Mister Proper. Vermaelen heeft op dat moment in zes opeenvolgende wedstrijden welgeteld vijf overtredingen gemaakt. Dat is extreem weinig voor een centrale verdediger. Het zegt wat over de zuiverheid van zijn duels, de timing van zijn tussenkomsten. En ja hoor: hij overleeft ook de *clásico*, op zaterdagmiddag 23 december. Veel meer dan zomaar ‘overleven’. Afgezien van het feit dat hij vrij vroeg een tikje te impulsief een gele kaart pakt, doet hij het gewoon uitstekend. Hij troeft Karim Benzema en zelfs Cristiano Ronaldo af in een handvol luchtduels, blijft rustig aan de bal in het uitverdedigen, en gooit zich er vol voor als er gevaar dreigt. Vermaelen is bij de vele uitblinkers in een ploeg die de aartsrivaal in eigen huis te kijk zet (0-3). Goals van Suárez, Messi vanaf de stip en invaller Aleix Vidal. De statistieken van Thomas maken ook indruk. De lofbetuigingen in de Spaanse voetbalpers worden gretig overgenomen op de Belgische én de internationale

voetbalwebsites. Zijn terugkeer op het allerhoogste niveau wekt overal de aandacht. De meeste *views* en *vind-ik-leuks* zijn voor een filmpje dat de vrouw van Thomas, Polly Parsons, post op haar Instagrampagina. Daarop zie je hoe drie kleine jongetjes aandoenlijk enthousiast reageren als ze Vermaelen met een animatie in de opstelling van Barça zien verschijnen. Het zijn zoontjes Raff en Ace en hun oudere neefje, het zoontje van Thomas' broer Wouter. Erg schattig en erg gewaardeerd. De familie kan met een goed gevoel het jaar afsluiten.

2018 is dus ook uitstekend ingezet, die zondagmiddag tegen Levante. Ik hou Thomas een hele wedstrijd in de gaten vanaf de perstribune, in de nok van Camp Nou. En noteer. Tel de goeie tussenkomsten. En het zijn er veel. Ze zijn zelden echt moeilijk, maar zo goed als allemaal onberispelijk. Je merkt dat de voorbije periode hem deugd heeft gedaan. Dit is een voetballer die met vertrouwen op het veld staat. Die zelfzekerheid uitstraalt. Na de complimenten praat ik met Thomas nog over het recente verleden en de toekomst.

‘Ik wist dat ik bij de ploeg zou blijven. En dan ben ik niet iemand die bij de pakken blijft neerzitten. Dan ga ik er ook hard voor vechten en proberen zo goed mogelijk te trainen.

Als je een beetje ervaring hebt in het voetbal, dan weet je dat een topploeg als Barcelona minstens vier centrale verdedigers nodig heeft, of misschien wel vijf. En dan weet je dat op een gegeven moment toch die kansen zullen komen.’ Of de beste Vermaelen van bij Arsenal nu terug is, vraag ik. Bescheiden als hij is, draait Thomas er een beetje omheen. ‘Ik voel me fysiek althans heel goed. Zeker als in mijn tijd bij Arsenal, ja, zo goed voel ik me wel. Ik heb ook meer ervaring dan vroeger. Toen ik bij Arsenal kwam, was ik 23, nu ben ik 32. Dat is een stuk ervaring dat je meeneemt. Ik heb wel het gevoel dat het aan het terugkomen is, ja.’

Er is nu duidelijk meer erkenning. En Thomas spreekt intussen al een mondje Spaans.

‘Een beetje, ja. Ik begrijp het wel goed. Moet ook. De voertaal is Spaans, ook in de kleedkamer. Ik moet het ook wat meer gaan praten, ook in interviews. Dat is de volgende stap.’ We hebben het nog over de pas van Liverpool aangekochte Coutinho (‘heel creatieve speler, kan mooie doelpunten maken ook, zal ons veel bijbrengen’) en uiteraard over zijn eigen toekomst.

‘Jij hoopt toch nog vaak met Coutinho samen te spelen, ook na dit seizoen misschien?’ opper ik. ‘Ja, wie weet. In het voetbal weet je nooit. We zullen zien hoe de toekomst eruitziet. Maar ik bekijk het gewoon wedstrijd per wedstrijd, week per week. En verder probeer ik niet te kijken. Ik zal hard blijven werken. Of ik nu speel of niet. Ik zou mezelf voor de gek houden als ik dat niet zou doen.

En dan zien we wel wat de toekomst brengt.’ *Handshake*.

Dag, Thomas.

Wedstrijd per wedstrijd. Week per week. Ik denk aan zijn woorden. Logisch dat hij zo redeneert, na wat hij allemaal al heeft meegemaakt. Een week later trekt Barcelona naar Real Sociedad en het breekt daar met een negatieve traditie. Het buigt een 2-0-achterstand om en wint met 2-4. Vermaelen is top in het Estadio Anoeta en zorgt er zelfs voor een assist. Met een scherpe interventie met het hoofd op de helft van de tegenstander lanceert hij Luis Suárez voor de 2-3. Het is de tiende wedstrijd op rij voor Thomas en nu heeft ook de Madrileense krant *As* het over ‘*el nuevo Vermaelen*’.

De kristallen man is niet meer. De man die in drie seizoenen amper 10 procent van de wedstrijden heeft kunnen spelen voor zijn ploeg is verleden tijd. Maar helaas niet definitief verleden tijd. Aan de sterke periode komt opnieuw een einde door... een blessure. De opeenvolging van wedstrijden, allicht toch. De Copa del Rey met heen- en terugwedstrijden zorgt voor een overvol programma en Vermaelen moet bij gebrek aan alternatieven plots alles spelen.

In een spijkerharde pot bij de burens van Espanyol, in Cornellá, verliest Barça met 1-0, een goal kort voor tijd. Het is pas de tweede nederlaag voor Vermaelen in het Barça-shirt, na die in de Supercopa in 2015, bij Athletic Bilbao (4-0). Vier dagen na de bekerderby, precies een week na die glansprestatie in Baskenland, loopt Thomas een spierblessure op in Sevilla, op het veld van Betis. Bij het kort wegdraaien om een achtervolging in te zetten, schiet er iets in de hamstrings, net boven zijn linkerknie. Daar zit hij weer op het gras, met een begrijpelijk beteuterd gezicht, de pijnlijke plek onderzoekend met zijn vingers. Ik voel met hem mee. Net dan is Samuel Umtiti hersteld. De stoere Fransman neemt zijn plaats weer in. De diagnose van het letsel valt nog mee. De medische staf schat de afwezigheid van Vermaelen eerst op twee weken, maar uiteindelijk ligt hij er toch weer ruim een maand uit. Hij mist in die periode in totaal zeven wedstrijden. Vier in de Liga, drie in de beker, waar Barça toch weer de finale haalt, voor het vierde jaar op rij.

Weer een terugval. Weer verwerken. Herstellen. Overeind kruipen. Alleen door een tunnel. Eind februari haalt hij de selectie voor de uitwedstrijd op Chelsea, in de achtste finale van de Champions League. Enkele dagen later mag hij 26 minuten invallen in het Catalaanse feestje tegen Girona (6-1), en hij maakt in de slotfase bijna zijn tweede doelpunt als *blaugrana*, maar zijn kopbal spat tegen de deklat. In de midweekmatch die erop volgt op Las Palmas speelt hij de volle negentig minuten aan de zijde van Umtiti, want Piqué heeft last van de knie en

wordt gespaard. Het blijven drukke dagen en dat is nu het geluk van Thomas. Hij hoort er relatief snel toch weer bij. Maar tegen Atlético, Chelsea thuis, in Málaga en in Sevilla komt hij niet van de bank. Tussendoor heeft hij op training een pegel op zijn enkel gekregen, waardoor hij de thuiswedstrijd tegen Athletic Bilbao mist. Daarna volgt een interlandbreak. Ik ga in Tubize naar enkele trainingen van de Rode Duivels kijken. Geen Thomas te zien de eerste dagen van een atypische week. Roberto Martínez laat zijn drukst gebruikte Duivels vrij om het eerste deel van de ministage in te vullen zoals het ze beliebt. Sommigen maken een korte trip. Vermaelen wordt intussen intensief behandeld in Barcelona en komt op donderdag aan in het nationale oefencentrum. Hij raakt maar op de valreep klaar om een helft te spelen tegen Saoedi-Arabië. Foutloos.

Daarna ligt de focus weer op Barça, dat in de beslissende weken van het seizoen komt. Tussen de twee Europese wedstrijden tegen AS Roma in speelt hij negentig sterke minuten thuis tegen Leganés. De ruim 70.000 die zaterdagavond in Camp Nou zien het ook en belonen hem na een loepzuivere interventie dankzij een messcherpe tackle met een open doekje. Ondanks zijn eigen vormcurve en tegelijk de twijfelachtige vorm van Samuel Umtiti – altijd graag gezien maar nu onder vuur bij pers en publiek door zijn geflirt met Manchester United – komt Vermaelen tegen zijn ex-ploeg niet in actie. De gevolgen zijn zwaar. In Camp Nou laat Roma flink wat kansen onbenut en wint een bleek Barcelona nogal gelukkig met 4-1. Niks aan de hand, zo lijkt het. Maar in Rome is onder meer Umtiti helemaal nergens en een onkennelijk zwak Barça gaat totaal onverwacht onderuit: 3-0 en weg Champions League. Voor de derde keer op rij uitgeschakeld in de kwartfinale, en dat ondanks de ruime bonus. Een mokerslag voor de ploeg. Voor iedereen die FC Barcelona genegen is. Het hoofddoel van het seizoen is weg. De pers is genadeloos en zwaait met de hakbijl. Ook vier dagen na het debacle blijft Umtiti in de ploeg, thuis tegen Valencia. Hij scoort en herstelt zo een klein beetje zijn fel gedeukte imago. Vermaelen is en blijft dus de back-up. Barça wint, maar echt overtuigend is het niet.

Als Valverde in Vigo voor een volledige B-ploeg kiest, mag Thomas wél spelen, in een ploeg zonder één enkele speler uit *La Masia*, het eigen opleidingscentrum. Naast hem staat nieuwkomer Yerry Mina. Barça verloor de voorbije seizoenen telkens bij Celta, maar deze keer niet. Het wordt 2-2, telkens na een voorsprong. Maar toch: weer niet verloren. Vermaelen is wat minder opvallend dan bij vorige gelegenheden, speelt eerder sober, maar blijft overeind. Ook zijn statistieken doen dat. Zijn stabiele prestaties en betere fysieke staat zijn hoopgevend voor het WK. Roberto Martínez wil in Rusland kunnen rekenen op

zijn vier beste verdedigers, ook al speelt hij maar met drie van hen. Het ziet ernaar uit dat Vermaelen de vierde in de pikorde zal zijn, na Alderweireld, Kompany en Vertonghen. Ach, die bank: hij is eraan gewend. Maar Vermaelen zal klaar staan. Behoudens nieuwe rampspoed.

Dat dan weer wel.

Valverde neemt zijn volledige 22-koppige selectie mee naar Madrid voor de finale van de Copa del Rey. Bij de achttien namen die op het scheidsrechtersblad komen, hoort deze keer wél die van Thomas Vermaelen. Niet zoals in zijn vorige finales. Oké, spelen doet hij niet in het Estadio Wanda Metropolitano, waar een plots herboren Barça de vloer aanveegt met Sevilla (0-5). Maar de beleving is toch een tikje anders, als je niet in de tribune hoeft toe te kijken hoe je ploegmaats een beker binnenhalen. Het is de avond van Andrés Iniesta. De kapitein neemt op weergaloze wijze afscheid door in de finale te schitteren en een heerlijke goal te maken. Een week later is zelfs een korte invalbeurt – Iniesta is niet helemaal fit – in de titelmatch bij Deportivo genoeg om alle toeschouwers in het Estadio Municipal de Riazor op de banken te krijgen. Barça wint er met 2-4 en is zeker van de vijfentwintigste landstitel. De dubbel is binnen. Thomas Vermaelen komt niet in actie, maar huppelt en danst na het laatste fluitsignaal breedlachend mee met z'n ploegmaats. Twee dagen eerder was Thomas stille getuige van de emotionele persconferentie van Iniesta, waarop de aanvoerder officieel aankondigde dat het zijn laatste weken als speler van FC Barcelona zijn. Ook Thomas looft en dankt zijn aanvoerder via Twitter en Instagram. Het echte vaarwel van Iniesta volgt later nog, in Camp Nou. Een uitwuifmoment. Iniesta, 34 in mei, stapte 22 jaar geleden La Masia binnen. Een huilend en bevend jongetje dat plots gescheiden werd van zijn familie. Liefst 32 hoofdprijzen later stopt zijn unieke verhaal met Barça. China wenkt.

Thomas Vermaelen is anderhalf jaar jonger, maar voelt nog een toekomst in Barcelona. In deze dubbel heeft hij nu echt wel zijn aandeel gehad. Hij is in de armen gesloten door de *socio's* in Camp Nou. Zijn derde volledige seizoen bij FC Barcelona is op alle vlakken zijn beste. In cijfers en prestaties. Meer minuten dan ooit tevoren. En dat na een mislukte uitleenbeurt waarna hij op weg was naar de uitgang. Een achterdeur. Dan ben je mentaal verdomd sterk. Wie op dat niveau kan terugkeren na zo vaak vallen en weer opstaan, moet ook uitzonderlijk veel karakter en doorzettingsvermogen hebben. *Verminator* dan toch een beetje zoals de *Terminator*: 'I'll be back.' Hij moet inderdaad uit speciaal materiaal zijn opgetrokken. Een waslijst aan blessures, alles opgeteld meer dan duizend dagen in de lappenmand, bij Arsenal, Roma en Barcelona. Bijna drie jaar! In drie

seizoenen Barcelona heeft hij bijna tachtig wedstrijden moeten missen. Dat je dan uiteindelijk als speler en als mens gewaardeerd wordt door ploegmaats, trainer en publiek, en unaniem geprezen in de pers, verdient het grootste respect. In het seizoensrapport van de Catalaanse media krijgt hij goeie punten en zelfs een plaats in de top 10 van alle spelers die voor Barça in actie kwamen. ‘Een van de grote meevallers van deze campagne’, lees ik. Vermaelen is geen luide roeper, maar wél een sterke persoonlijkheid. En hij heeft de intrinsieke klasse, het profiel om verdediger te zijn bij Barça. Hij heeft zich het DNA eigen gemaakt. Hij heeft zijn waarde bewezen.

De geruchten zwellen aan dat FC Barcelona zeer geneigd is om zijn contract, dat nog loopt tot midden 2019, met een seizoen te verlengen. Meer en meer bronnen vanuit de club bevestigden die denkpiste al eerder. Een enquête van de druk bezochte website *fcbarcelonanoticias.com* leert dat 74 procent van de bezoekers pleit voor een contractverlenging. En waarom ook niet? Want je kan altijd op hem terugvallen. Betrouwbaar en professioneel als hij is. Plichtsbewust. Oerdegelijk. Gewaardeerd in de groep en bij alle medewerkers in de club. Ernesto Valverde heeft van in de voorbereiding het volste vertrouwen gehad en Thomas heeft het niet beschaamd. Nu nog een basisstek afdwingen is wellicht wat veel gevraagd, maar is het een schande als je verdediger nummer drie of vier bent bij Barça? Hij heeft een keurig contract, zit bij een absolute topclub aan de zijde van enkele van de beste spelers ter wereld. Hij leeft ook goed en graag aan de Catalaanse kust, in Castelldefels, net onder de stad. Hij is er gelukkig, met Polly – sinds juni vorig jaar officieel ‘Mrs Vermaelen’ – en hun twee zoontjes. De zon als vaste klant, de zee vlakbij. Je zou voor minder.

**Stijn Vlaeminck
over**

Het ketje en zijn bal

Open YouTube, tik de zoekterm ‘Yannick Carrasco’ in en neem even de tijd om een van de vele compilaties te bekijken. Wees wel gewaarschuwd, want de elegantie en het technische vernuft zullen van het scherm spatten. De vanzelfsprekendheid waarmee de voetballer op het veld staat, is geen schijn. Het voetbalveld is zijn thuis, de bal is zijn verlengde, het shirt en de korte broek vormen zijn lievelingsoutfit. Het gigantische stadion en het gejuich van het publiek zijn slechts bijkomstig. Hoe groot een stadion of veld ook is, de focus ligt bij Yannick Carrasco steeds op de bal en de goal. Bij hem gaat het niet om de glitter. En al zeker niet om de glamour. Hij leidt het leven waarvan hij als kind al wist dat hij het zou beleven. Een alternatief was geen optie. Ondenkbaar. Dat hij middenvelder zou worden bij Monaco en Atlético Madrid en een certitude bij de Rode Duivels lag voor hem in de lijn van de verwachtingen. Hans Bonte, de huidige burgemeester van Vilvoorde, heeft Yannick van dichtbij zien doorbreken: ‘Die jongen was zo zeker van zijn stuk. Yannick was ervan overtuigd dat hij profvoetballer zou worden. Eerlijk, toen ik hem voor het eerst zag voetballen, hier op een van de vele pleintjes in de stad, wist ik meteen dat het geen normale was.’

Flashback naar oktober 2005. Aan de Franklin Rooseveltlaan in Vilvoorde vindt de finale plaats van een *street soccer*-toernooi. Het is het hoogtepunt van een minicompetitie waarin de verschillende wijken van de stad het tegen elkaar opnemen. Twee tegen twee, met als inzet twee kaarten voor de interland België-Spanje. Voor al die kinderen die deelnemen aan het toernooi zijn de Rode Duivels een kinderdroom. Dat ons land uitgerekend tegen Spanje speelt, is voor de kleine Yannick met zijn Spaanse roots uiteraard bijzonder. De winnaars van de finale worden met een dubbeldeksbus naar het Koning Boudewijnstadion gebracht. Het straatvoetbaltoernooi is een idee van Hans Bonte, op dat ogenblik schepen in Vilvoorde, en een aantal vrienden.

Bonte is een voetbaldier: de geboren West-Vlaming is een fervent aanhanger van Club Brugge. ‘Ik ging al met mijn vader naar De Klokke toen ik nog maar half kon staan. Een supporter van het eerste uur dus.’ Maar bovenal is Hans Bonte een politicus die in voetbal het ideale glijmiddel ziet tussen verschillende gemeenschappen.

‘Ik zocht een organische manier om het toch wel kleurrijke Vilvoorde dichter bij elkaar te brengen. En hoe kan je dat anders dan met voetbal? Voetbal verenigt en Vilvoorde ademt voetbal. Overal waar je kijkt, zijn jongeren aan het spelen. Op elk pleintje ontstaan dromen. Jammer genoeg vinden zij al te vaak de weg niet naar een club, hoe talentrijk die jongens en meisjes ook zijn. Dat is tot mijn spijt nog altijd zo. Samen met andere ouders van voetballende kinderen vonden we het een goed idee om een zeer laagdrempelig initiatief rond voetbal te organiseren. Enerzijds vanuit een sociaal perspectief, anderzijds ook om een soort van tool te creëren om voetbaltalent te ontdekken. Er werd een rondreizend circus gemaakt met verplaatsbare minivoetbalveldjes, die door de vrijwilligers zelf ineengelast werden. We moesten ook op zoek naar kunstgras. Nog voor de kinderen goed en wel aan het voetballen waren, werd er op die manier al een band gesmeed tussen alle vrijwilligers. Op een bepaald moment waren we met een gemotiveerd team van dertig man. Dat zorgde voor een fantastische dynamiek. Het is iets waar ik nu, zoveel jaren later, vaak met heimwee aan terugdenk. En ik niet alleen. Helaas is het allemaal na een paar edities verwaterd. Maar als je alleen drijft op de kracht van vrijwilligers, is dat begrijpelijk. Het was elk weekend hard labour om alles op te bouwen en weer af te breken. Zonder structurele ondersteuning blijft zoiets niet duren.’

Hans Bonte zoekt op zijn smartphone foto’s van toen. De heimwee klinkt door in zijn stem. Maar ook de trots. Want toen, in 2005, werd de basis gelegd van een relatie die nu wellicht ook in een nauwere samenwerking zal uitmonden. ‘Het kwam erop neer dat we in alle Vilvoordse wijken competities organiseerden voor kinderen en jongeren, volgens leeftijdscategorieën. Zowel voor jongens als voor meisjes. Er werd ook in elke wijk randanimatie voorzien. Op die manier voelden ook de niet-voetballiefhebbers zich aangesproken. De finalisten van elk wijktoernooi mochten dan deelnemen aan het grote finaleweekend op het Rooseveltplein.’

In de finale voor tien- tot twaalfjarigen stonden Lowie en Benjamin Bonte. De eerste is de zoon van de schepen en speelt bij de jeugd van het grote RSC Anderlecht. De tweede is zijn neef. Hun tegenstander: een zekere Yannick Carrasco. Elf jaar. ‘Maar Yannick was nergens te vinden. Het was bijzonder warm die dag. De speaker schalde de naam van de jongen een paar keer door de boxen. Na lang zoeken en speuren hadden ze hem gevonden. Yannick was ergens aan het ravotten aan de Zennearm. Toen hij uiteindelijk op het veld kwam, bleek dat hij was vergeten om een partner mee te brengen. Het reglement voorzag dat je één speler kon laten vervangen. Ik herinner me nog goed hoe hij in het publiek iemand zocht om met hem een team te vormen. *Par hasard* zag Yannick een vriend aan de kant staan. Die jongen werd uit het publiek gehaald

om de finale te spelen tegen mijn zoon en zijn neef.’

Het ketje in hemd en short gaat op de bal staan en draait zijn pet een kwartslag. De nonchalance maakt plaats voor inzet. Yannick heeft maar één doel: winnen. Scheidsrechter Hans Bonte fluit de finale in de ijzeren kooi op gang. Maar van spanning is geen sprake. De Bontes zijn de speelbal van de jongen met het gitzwarte haar. Dat *manneke* heerst op elk vlak. ‘Het werd een blamage voor de Bontes’, lacht de burgemeester. ‘Lowie en Benjamin werden naar de slachtbank geleid als twee makke schapen.’ Als een herdershond controleerde Yannick de match. Hij scoorde en liet scoren. Ogenschijnlijk simpel verhiel hij die dag voetbal tot kunst.

Yannick Carrasco was voorbestemd om een topvoetballer te worden. Niet alleen omdat hij het wilde. Maar ook omdat hij dat aan zijn natuurtalent schatplichtig was. Overal waar hij speelde, werd de jonge Carrasco topscorer. Bij de jeugd van Stade Everois RC en Diegem Sport was er geen houden aan. ‘Yannick is gewoonweg verliefd op het spel’, zegt Bonte. ‘En dat is vandaag nog altijd zo. Dat merk ik aan alles. Zet hem op een veld, geef hem een bal en hij zal proberen te winnen. Hij is alleen maar met voetbal bezig. Die jongen is de vleesgeworden voetbalpassie. En dat is altijd zo geweest. Voor de school, na de school, hij was niet weg te slaan van de voetbalkooi aan de Schaarbeeklei, aan het stadspark. En hij speelde tegen iedereen. Wie ook zijn tegenstander was – jong, oud, dik, dun, goed, slecht – dat maakte hem niet uit. Zolang hij maar op de bal kon stampen.’ De drang om de beste te zijn zat er van kleins af aan in.

Carrasco is tegenwoordig de trots van het veelkleurige Vilvoorde, een plek met een grote Spaanse enclave. Het gros van die Spanjaarden heeft roots in Peñarroya-Pueblonuevo, nabij het zuidelijke Córdoba. Daar waar de huizen wit en de daken rood zijn. Ook de Carrasco’s komen uit het zuiden. Yannicks overgrootvader arriveerde als eerste van de Carrasco’s in Vilvoorde. Hij werkte eerst in de mijnen en stapte later over naar Cockerill-Sambre. Yannick Carrasco groeide op in een troebel gezin. Hij kende een ruwere jeugd dan een gemiddeld Vlaams kind. Yannick groeit op zonder vader. Drie maanden is hij wanneer zijn Portugese vader België verlaat, abrupt uit het leven van Yannick verdwijnt en een gat slaat in de cocon. Moeder Carmen Carrasco kan na de plotse wending rekenen op de steun van haar ouders. Grootvader Juan neemt de vaderrol op zich en ontfermt zich over zijn frêle, ingetogen kleinkind. ‘Als kind werd hij omringd door zijn grootvader’, weet Hans Bonte. ‘Dat was misschien de grootste voetballiefhebber van de stad. Juan – ook Juanito genoemd – stond hem altijd bij. Op welk moment ook. Juan genoot van het spel van zijn kleinzoon.’ Carmen ziet bij haar zoon een onvoorwaardelijke liefde voor het voetbal. En een onverzettelijke drang om het te maken. Uit liefde voor haar zoon doet mama

Carrasco er dan ook alles aan opdat niets zijn drang naar het grote voetbalsucces in de weg zou staan. ‘Ze voelde zich soms wel meer taxichauffeur en uitbaatster van een wasserette dan moeder. Maar ze zag ook dat Yannick wilde slagen als voetballer. Wat kan je dan doen als moeder?’ Bij de jeugd van Stade Everois RC en Diegem Sport liep alles van een leien dakje. Maar toen wilde Yannick meer.

Carrasco is pas elf jaar als hij moeder en grootvader – na lang aandringen – overtuigt om lid te worden van Racing Genk. De jongen zou hiervoor wel moeten verhuizen naar het verre Limburg. Hij liet zich opnemen in een pleeggezin. Voor Carmen was dit een bijzonder moeilijk moment. Op zo’n jonge leeftijd je zoon moeten loslaten, is hard. Maar het was wel een noodzakelijke stap als hij het wilde maken als profvoetballer. Yannick Carrasco treft in Genk Kevin De Bruyne, die na KVV Drogen en KAA Gent ook de stap richting Limburg had gezet. Leeftijdsgenoten verzamelen dan nog Paninistickers en hangen aan de rok van hun moeder. Yannick niet. De verhuis naar Genk betekende het échte begin van zijn voetbalbestaan. ‘Hij verbleef de hele week bij zijn voetbalouders in Genk. ’s Zaterdags was er een match. Na de wedstrijd keerde hij – naargelang winst of verlies al mokkend of al glimlachend – terug naar Vilvoorde. Elke zaterdagavond ging Yannick met zijn vrienden op een of ander pleintje sjotten. Hij kreeg maar niet genoeg van het spel. Zondagvoormiddag speelde hij dan wedstrijdjes met en tegen volwassenen. En zondagavond trok de jongen opnieuw naar Limburg. Klaar voor een nieuwe school- en voetbalweek.’ Vijf jaar lang was dit stramien het leven van de toekomstige Rode Duivel.

Als zestienjarige is de drang naar meer nog lang niet bekoeld. Integendeel. Yannick trekt de deur van Genk achter zich dicht. Bestemming: AS Monaco, een topclub die is weggedeemsterd en uitkomt in de Franse tweede klasse. Ook bij deze overstap kreeg hij aanvankelijk wel wat weerstand van mama Carmen. Maar zijn overtuigingskracht is wederom doorslaggevend. Het geloof in zichzelf is zo groot dat een nieuw avontuur bijna niet kan mislukken. ‘Op zo’n jonge leeftijd was Yannick al bijzonder matuur, hij was toen ook al een sterke persoonlijkheid.’ Het enige wat Carrasco eist van de Franse tweedeklasser zijn vliegtickets voor zijn mama, opdat ze regelmatig haar zoon kan komen bezoeken. Gaat ook mee naar Monaco: Hakim Saifi, de beste vriend van Yannick. Die vindt er werk in de bouwsector. Twee jonge kerels, met hun voeten in het zand, uitkijkend over de Middellandse Zee. Ze wonen nabij de Italiaanse grens en zien daar een voetbalvorm waar ze wel wat affiniteit mee hebben: *calcetto*, afgeleid van *calcio*, het Italiaanse woord voor ‘voetbal’. *Calcetto* is straatvoetbal, vijf tegen vijf. Het doet Yannick en Hakim terugdenken aan hun eigen wedstrijden op straat in Vilvoorde, op het Hanssenspleintje.

Aanvankelijk beleeft Yannick bij Monaco een moeilijke tijd. Het loopt niet zoals verwacht. Carmen wil dat haar zoon naar huis komt. Maar Yannick bijt op zijn tanden. De *fighter* in hem en zijn ijzersterke wil komen weer naar boven. Na het vertrek van onder meer James Rodríguez en Radamel Falcao ontpopt Yannick zich bij Monaco als een van de smaakmakers. Het vertrek van beide Colombianen raakt snel vergeten. De Belg wordt zelfs, na de heenronde van het seizoen 2014-2015, door het toonaangevende voetbalblad *France Football* opgenomen in het type-elftal van de Franse competitie. Carrasco speelt zich zodanig in de kijker dat clubs als AS Roma hem in het vizier krijgen.

Door de jaren heen – van zijn jaren bij Genk tot het tijdperk Monaco – verliezen Bonte en Carrasco elkaar uit het oog. Ze gaan elk hun weg. Bonte werkt zich op in het politieke milieu. De schepen van Tewerkstelling, Sociale Zaken en Sociale Economie wordt eerst voorzitter van het OCMW en een paar jaar later, in 2013, mag hij de aanvoedersband aantrekken van zijn stad. Ook de carrière van Yannick Carrasco gaat een hoogconjunctuur tegemoet. Van Monaco trekt hij in 2015 naar Atlético Madrid. Hij tekent een contract tot midden 2020 bij de nummer drie van de Primera División in het voorgaande seizoen. Atlético betaalde zo'n 15.000.000 euro voor hem, waarvoor het 75 procent van zijn transferrechten verkreeg. De andere 25 procent zijn voor Monaco. Een rendabele clausule die de Monegasken doet dromen van een riant bonus bij een eventuele latere transfer van de jonge Belg. In zijn Spaanse debuutjaar wekt Carrasco meteen veel aanzien op door de finale van de Champions League te halen. In die volledig Madrileense finale knalt de Belg in de 79ste minuut de 1-1 tegen de netten. De goal gaat de wereld rond. De kus met ex-Miss België Noémie Happart die daarop volgt, verovert het internet. Yannick en Noémie gaan viraal. Atlético verliest uiteindelijk wel van Real na strafschoppen.

De eigenwijze Carrasco – door sommigen ook koppig genoemd – blijft ondanks het succes down-to-earth. 'Hij zal nooit zijn afkomst verloochenen', zegt Hans Bonte. 'Weet je dat hij nog altijd zo veel mogelijk naar Vilvoorde komt?' Een groot deel van zijn familie woont er nog. In Vilvoorde vindt Carrasco zijn jeugd terug. Het is de plek waar hij alles heeft geleerd. Zijn volhardende karakter is gevormd op het Hanssenspleintje. Daar, op dat pleintje, loopt het nog altijd vol met jongens zoals Yannick er vroeger een was. Het is daar dat grootvader Juan vanaf een bank toekeek hoe het kleine baasje zich ontwikkelde tot een toptalent. Vaak tot diep in de nacht. Met lede ogen ziet Hans Bonte aan dat er, net zoals vroeger, nog altijd veel talent verloren gaat op de pleintjes. Dat zet hem tot nadenken.

21 februari 2017. 'Plots kreeg ik telefoon van Hakim', vertelt Hans Bonte aan de grote vergadertafel in het stadhuis, in het midden van zijn statige kabinet met

hoge plafonds en ruimte voor metershoge schilderijen. ‘Hakim vroeg me of ik halsoverkop mee wilde naar Leverkusen. Het was de dag van de achtste finales in de Champions League. Atlético Madrid moest op verplaatsing naar Leverkusen. Door mijn overvolle agenda moest ik aanvankelijk passen. Maar uiteindelijk heeft die dag mijn voetbalhart toch de overhand genomen, ik heb enkele afspraken gecancelled en ’s avonds zat ik naast Hakim in de BayArena.’

Atlético wint met 2-4. Yannick wordt na een sterke match tien minuten voor het einde gewisseld voor Fernando Torres. Terwijl hij in de kleedkamer zit, sms’t Yannick al naar Bonte en Hakim. Omdat Atlético gewonnen heeft, moet hij niet meteen terug naar Madrid vliegen. Coach Diego Simeone gunt zijn jongens een dag rust. Bonte en Hakim staan Yannick op de – via sms – afgesproken plaats op te wachten even buiten het stadion. ‘Daar werd ik voor het eerst echt geconfronteerd met de onwaarschijnlijke hectiek waarmee een voetballer van zijn kaliber moet omgaan.’ Bij het buitenkomen van de Arena werd Yannick belaagd door een horde supporters. Voornamelijk vrouwelijke fans. Een jongen met zijn aabare looks is een magneet voor oestrogeen. Hij moest vluchten. Eens in de auto vloeit de adrenaline van de gewonnen wedstrijd uit zijn lijf. Zijn nood aan rust en stilte wordt uitgesproken. Hans, Hakim en Yannick reden terug naar Vilvoorde. Met z’n drieën.

De autosnelweg richting Vilvoorde is het decor van een lang en indringend gesprek. Yannick begint nostalgisch over het voetbaltoernooi van destijds in Vilvoorde. Hij zegt dat hij daar alleen maar goede herinneringen aan overhoudt. En dat hij, samen met Hakim, nu ook wel iets wil terugdoen voor de Vilvoordse voetbaljeugd. En ook dat er te weinig talentdetectie is. Hakim en Yannick spelen nog altijd ontzettend graag straatvoetbal. Nu willen ze zelf jongeren aanmoedigen om te voetballen. Yannick wil die jongens ook een extra thuis aanreiken, eentje waar ze voetbal eten, voetbal drinken en voetbal slapen. Een plek waar ze kunnen schuilen voor de regen. Een plek waar alle clubs welkom zijn. Hakim Saifi zal het project gaan leiden. Hij spreekt niet van een club, ook niet van een pure school, maar eerder van een veilige plek. Ze willen, met de steun van de stad en dus van Hans Bonte, een bestaand gebouw in Vilvoorde ombouwen tot een locatie waar alle jongeren welkom zijn om vijf tegen vijf te spelen, *calcetto* dus. *Remember Monaco*. Een plek die hen inspireert, waar ze terecht kunnen, waar ze meer leren dan alleen maar voetbal. Je kunt dit project vergelijken met het BX Brussels van Vincent Kompany. De focus ligt op het sociale, niet louter op het sportieve. Voorop staan een gezond leefmilieu creëren voor de jongeren, de sportmogelijkheden verbreden voor mensen met een beperking en tegelijk ook de hangjongeren in de omgeving opvangen. En al even belangrijk: het tekort aan voetbalvelden mee wegwerken. Op deze manier

ontstaat ook meteen een structuur waarin de voetbaltalenten sneller en efficiënter worden gescreend en ontdekt. Natuurlijk is de ontwikkeling van een voetbalschool een godsgeschenk voor Bonte, en is Carrasco het perfecte uithangbord. Hij verpersoonlijkt de Vilvoordse droom. Hij spreekt Nederlands, Frans, Engels, Portugees, Spaans en binnenkort misschien ook Chinees. Yannick is een product van de straat, geniet wereldfaam en gaat straks normaliter mee naar het WK met de Rode Duivels. Voor de jeugd is hij een held. Maar Carrasco wil geen held zijn. Integendeel. Hij is, in weerwil van de glitter die het sterrendom met zich meebrengt, eerder schuw. Een zoektocht op Google bevestigt die schuwe kant van Yannick Carrasco. Behalve een link naar *Duivelse Vrouwen*, het televisieprogramma van Katrin Kerkhofs (de partner van Dries Mertens), en enkele berichten over zijn huwelijk met Noémie Happart draait alles rond voetbal. Geen uitschuiwers. Geen *cheesy* verhalen of roddels. Yannick is zuiver op de graat. En daar waakt hij over. Alleen hijzelf beslist wat zijn persoonlijke volgers mogen zien. De bijna miljoen Instagramvolgers worden gemiddeld één keer per week bediend met een foto. Slechts drie thema's komen aan bod: sponsorverplichtingen, zijn liefde voor het voetbal en zijn liefde voor Noémie.

Hans Bonte haalt opnieuw zijn smartphone boven. Hij scrolt naar enkele huwelijksfoto's. Met trots laat hij ze een voor een zien. Iets meer dan een jaar na de Champions Leaguefinale mocht het koppel nog eens intens kussen in het bijzijn van een publiek. In tegenstelling tot de befaamde Champions Leaguezoen ging dit iets intiemere moment niet viraal. Het huwelijksfeest werd bijzonder goed afgeschermd van de pers. Hans Bonte was er wel bij in Grâce-Hollogne bij Luik, vanwaar Happart afkomstig is. Yannick heeft de burgemeester van zijn stad gevraagd om bij de plechtigheid de burgemeester van Grâce-Hollogne te assisteren. 'Dat hij mij bij zijn trouw vroeg, was leuk. Ik ben blij dat ik dat kan doen voor iemand die Vilvoorde heel de wereld rond meedraagt in zijn hart.' Het werd een met goud omrand feest. Een feest dat in schril contrast staat met wie Yannick Carrasco eigenlijk is. Haal hem voor de camera, zet hem in de spotlights en hij kijkt angstig als een haas. Yannick voelt zich niet beter dan een ander en daar gedraagt hij zich ook naar. Vooral dan naast het veld. Op het grasveld kan een Carrascohandleiding weleens handig zijn. Zijn eigenzinnigheid werkt dan soms averechts. Dat weet ook Diego Simeone, zijn coach bij Atlético Madrid.

Over Carrasco's voetbalkwaliteiten bestaat geen discussie. Artiest met de bal. Explosief ook. Maar in het seizoen na de Champions Leaguefinale ontstaan wel de eerste fricties tussen Carrasco en Simeone. Zo wil Yannick elke keer op links spelen in plaats van nu en dan op die rechterflank, wat hij ook duidelijk maakt

aan zijn coach. De uitputtende methodiek van Simeone strookt evenmin met de manier waarop de flankaanvaller voetbal ziet. Carrasco is niet altijd even bereid om zijn defensieve taken te verrichten, maar heeft wel de gave om steeds beslissend te zijn. Yannick is een kunstenaar, geen arbeider. Maar Simeone is een man van principes. Carrasco krijgt steeds minder speelminuten. Zoiets verzuurt een trainer-spelerrelatie. Yannick kan het niet aan dat hij geen onbetwiste titularis meer is. Hij heeft overal altijd gespeeld. Op de pleintjes was hij de ster, net als in alle clubs waar hij voetbalde. Van Diegem Sport tot Atlético. Dat mag nu niet ineens veranderen. Nochtans doen in de eerste helft van het seizoen 2017-2018 enkel Antoine Griezmann en Kevin Gameiro beter dan Carrasco wat aantal doelpunten en assists betreft. Ongetwijfeld is Simeone op dat ogenblik nog altijd overtuigd van het potentieel van de Belgische winger. Maar doordat de coach kiest voor een behoudsgezinder middenveld, valt Carrasco meer dan hem lief is uit het basiselftal. El Cholo, de bijnaam van Simeone, blijft dan wel geloven in de Rode Duivel, de meeste spelers in de kleedkamer doen dat niet meer. Daarvoor heeft Carrasco al net iets te veel zijn ongenoegen geuit.

Carrasco denkt dan al aan een transfer, maar Chelsea, Arsenal en Bayern München houden het telkens op verregaande interesse. Een akkoord komt er niet. De frustraties blijven groeien bij het voetbalhongerige ketje. Zeker als hij rond het uur weer zijn rugnummer op het bord van de vierde ref ziet verschijnen. Of Carrasco nu goed of slecht speelt, het maakt weinig verschil. Eind januari vorig jaar ventileert hij tegen Alavés een eerste keer zijn ongenoegen door een flesje water weg te trappen. In het najaar van 2017 volgt in de Champions League tegen Qarabag een nieuwe openbare uiting van zijn ongenoegen. Slenterend verlaat Carrasco het veld, bij 0-0. Tot onvrede van zijn ploegmaats, want die willen de match nog winnen. Spaanse media berichten tussendoor dat de Rode Duivel ook overhooplgt met aanvoerder Gabi en met sterkhouders Koke, omdat die vinden dat Carrasco niet toegewijd genoeg is. Zijn houding drijft hem nog verder weg van de groep en de tijd die hij op het veld spendeert, slinkt zienderogen. Dat hij ten dienste van de ploeg moet staan en niet omgekeerd, pepert zijn coach hem in. Maar dat resulteert alleen maar in groeiende frustraties, verdriet en ontgoocheling. Zijn verblijf in Spanje voelt steeds meer aan als een calvarietocht.

Intussen kampt Atlético Madrid met een rode bankrekening. Door het verhandelen van minderjarige spelers mag de Madrileense club in de zomer van 2017 geen geld uitgeven aan transfers. Ondanks het transferverbod laten de Spanjaarden de bankbiljetten toch gretig rollen. Vitolo en Diego Costa worden voor 91 miljoen euro gekocht van respectievelijk Sevilla en Chelsea. De bankrekening wordt steeds roder. Op het Europese toneel heeft Atlético ook

betere tijden gekend. Het overleeft de groepsfase van de Champions League niet. Ook dat heeft een nefaste impact op de bankafschriften. De schuldenberg, die al hoog was door de bouw van het nieuwe Estadio Wanda Metropolitano, groeit zienderogen. De enige uitweg om het financiële schip van de ondergang te redden, is de verkoop van spelers. Maar Atlético sluit de Europese winterkoopjes in januari 2018 af zonder uitgaande transfer. De druk wordt groter. Ook de ongelukkige Yannick Carrasco blijft met lege handen achter. Zijn uitweg naar een Europese topclub is weg. *No Premier League. Und auch kein Bundesliga.*

Maar het geluk is Atlético gunstig gezind. China, het land van de draak en de harde cash, is bereid om de Spaanse kassa aan te vullen. Duizenden kilometers oostwaarts is Dalian Yifang naar de hoogste klasse gepromoveerd. Dalian is een stad in het noordoosten van China, op drie uur rijden van de Noord-Koreaanse grens. De plaatselijke voetbalclub speelde de voorbije drie seizoenen in de Chinese tweede klasse en slaagt er nu in om te promoveren naar de Super League. De club is in handen van de Wanda Group. Deze investeerdersgroep is in Europa vooral bekend als stadion-bouwer en aandeelhouder van, jawel, Atlético Madrid. De groep zorgde voor een financiële injectie waardoor de tweede club uit Madrid zich opnieuw kon meten met de Koninklijke Los Blancos uit de Spaanse hoofdstad en met Barcelona. Centraal in de plannen: het nieuwe stadion Wanda Metropolitano, gebouwd voor 240 miljoen euro. *The sky is the limit*, tot bekend raakt dat Wanda 17 van zijn 20 procent aan aandelen in Atlético verkocht. De bouwgroep duikt plots op als hoofdinvesteerder in Yifang, de club uit thuishaven Dalian. Zoals zo vaak in China ligt de oorzaak van deze plotse wending bij de hoogste politieke kringen. De regering heeft van de ontwikkeling van het Chinese voetbal een speerpunt gemaakt en kan nog maar moeilijk verdragen dat Chinese multinationals investeren in grote buitenlandse clubs. Wanda krijgt het dwingende verzoek zijn pijlen te richten op een Chinese club. De promotie van de club uit Dalian blijkt de ideale aanleiding.

Voor Yannick Carrasco, die zat te verkommeren op de bank, draait de plotse ommezwaai van de Chinezen uit op een opportuniteit. *An offer he can't refuse.* Nu de wintermercato geen Europese toptransfer heeft opgeleverd, kijkt de jongen uit Vilvoorde steeds meer naar het Oosten. De interesse wordt concreet. Het is de ideale ontsnappingsroute om uit de sportieve impasse te raken. Een zijden ontsnappingsroute. De vechter in Carrasco zal altijd een uitweg zoeken en vinden, laat mama Carmen even later optekenen in de kranten. Yannick en Carmen hebben het in de weken voor de bekendmaking vaak gehad over een mogelijke transfer naar China. De eerste keer dat Yannick met zijn moeder over de Chinese interesse sprak, was ze enigszins verbaasd. Maar daar is ze door de jaren heen uiteraard wel aan gewoon geraakt. Yannick heeft een doel voor ogen

en legt zich niet zomaar neer bij situaties die hem niet aanstaan. De pro's en contra's van een transfer naar China werden afgewogen. Het algemene gevoel bleek positief. In het verleden maakte Yannick altijd de juiste keuzes. Al zijn stappen waren voltreffers. De leerschool in Genk. De Franse tweede klasse van Monaco. *La Liga*. De volgende stap: Dalian Yifang.

Dat Yannick Carrasco, de jongen die leerde voetballen onder een brug van de Brusselse ring, nu ineens 10 miljoen euro netto per jaar zal vangen, maakt de beslissing om naar Azië te trekken wel een stuk makkelijker. 'Maar Yannick is nooit echt met geld bezig geweest', benadrukt Hans Bonte. 'Dat klinkt misschien raar als je het bedrag hoort. Maar dat is tegenwoordig de gang van zaken in het mondiale voetbal. Ik heb hem nog nooit over miljoenen en beleggingen horen praten. Daar is hij in essentie niet mee bezig. Hij wil alleen maar voetballen en dat zal nooit veranderen.'

Carrasco ontkent zelf ook dat geld aan de basis ligt van zijn beslissing. In een korte mededeling benadrukt de Rode Duivel dat het Chinese kampioenschap in volle groei is, de werkomstandigheden er fantastisch zijn, de spelers en de supporters er beschikken over moderne infrastructuur en het spelniveau elk seizoen beter wordt. Net zoals Hulk, ex-trainer Fabio Capello en ook zijn vriend Axel Witsel wil hij bijdragen aan de ontwikkeling van het Chinese voetbal. Naast het voetbal, dat uiteraard zijn prioriteit blijft, biedt China hem ook de kans om persoonlijke en professionele projecten te ontwikkelen die hem na aan het hart liggen. Het zou dus weleens kunnen dat het voetbalproject in Vilvoorde hierdoor in een stroomversnelling komt.

Maar de media zijn hard voor Yannick Carrasco. Als je kiest voor de zwakke Chinese competitie en jaarlijks 10 miljoen opstrijkt, kan alleen maar geld de drijfveer zijn van een transfer. Kranten en tijdschriften worden volgeschreven met negatieve commentaren: Yannick is een geldwolf die niet kiest voor zijn carrière. In voetbal-talkshows wordt de keuze van de jonge Belg meer dan eens veroordeeld. Carrasco is topsporter af, wordt geponeerd. De social media kunnen de transfer evenmin smaken. 'R.I.P. Carrasco', wordt veelvuldig getweet. Alsof hij zichzelf gaat begraven in Dalian. En ook Eden Hazard vindt de transfer van zijn collega bij de Rode Duivels enigszins vreemd. Toch maakt de *captain* van de Rode Duivels zich geen zorgen met het oog op de wereldbeker in Rusland. Op enkele maanden tijd zal zijn spelniveau niet drastisch verminderen. De keuze voor China vindt Hazard dan wel bizar, maar hij is er ook van overtuigd dat Carrasco er zijn redenen voor zal hebben.

Misschien speelt er inderdaad wel meer. De transfer naar Dalian levert Atlético Madrid 30 miljoen op. Slechts 30 miljoen. Kwatongen in Spanje beweren dan ook dat Atlético en Wanda Group, bij wijze van afscheidscadeau,

een deal hebben gesloten met als doel zich te ontdoen van een niet-rendabele clause in het contract van Carrasco. Herinner je je nog die 25 procent? Bij de transfer van Carrasco had AS Monaco namelijk een imposant doorverkooppercentage van een kwart van het transferbedrag afgedwongen. De Monegasken droomden al van duizelingwekkende bedragen toen Carrasco zijn contract bij Atlético verlengde tot 2022 en een opstapclausule van 100 miljoen euro overeen werd gekomen. Maar de droom blijkt zoals zo vaak bedrog. Monaco krijgt nu slechts 7,5 miljoen euro. *Merde alors!* De supporters van Atlético vermoeden dat Carrasco volgend seizoen, na het WK in Rusland, voor een Europese topper zal uitkomen. Die club zou dan minder dan 100 miljoen euro betalen, maar meer dan de 30 miljoen euro waarvan nu sprake is. Atlético en de Chinese vrienden van Wanda zouden dat bedrag netjes onder elkaar verdelen. Dat is slechts een theorie, maar wel een plausibele. Want Yannick wil niet alleen altijd op het veld staan, maar eveneens ook altijd winnen. En dat is nu net niet de sterkte van promovendus Dalian Yifang. Bij de openingsmatch van de Super League verloren Carrasco en zijn vrienden met 8-0. Drama. ‘Yannick Fiasco’, lachten de social media. En of je nu dagelijks 30.000 euro verdient of niet, niemand wordt vrolijk van deze cijfers. Al zeker een eeuwige winnaar als Yannick niet. Of we de jongeman sneller dan gedacht opnieuw, als in zijn beste YouTube-video’s, op de Europese velden zien schitteren, zal de toekomst uitwijzen. Wat zeker is, is dat hij een bijter is. Dat hij weet wat hij doet. Dat hij zijn afkomst nooit zal verloochenen. Dat hij zijn stad zal helpen waar hij kan. Dat hij van zijn familie en zijn vrouw houdt. Dat hij de volgende Carrascogeneraties zal kunnen onderhouden én dat hij bovenal nog altijd zot is van de bal. R.I.P. Carrasco? Lang leve Yannick Carrasco!

**Dirk Deferme
over**

Apologie voor de Duivel met het engelengezicht

Toegegeven: wie de titel van dit hoofdstuk bedacht heeft, moet hem uitleggen. Daarom, eerst een definitie van ‘apologie’.
‘Een apologie is een mondelinge of schriftelijke verdediging van een persoon, zaak of leer tegen onrechtvaardige aanvallen. Een verweerschrift.’

Klinkt zot, niet? En geweldig overdreven. Dat zoiets in de marge van het voetbal opduikt! En toch: zoals René Vandereycken een omstreken coach blijft, is Axel Laurent Angel Lambert Witsel (Luik, 12 januari 1989) volgens veel mensen een Duivel die in de weg van betere voetballers loopt.

Ze dwalen.

Mensen hebben favorieten, een van de mijne is Witsel. Andere mensen hebben andere favorieten en verketteren dan bijvoorbeeld Witsel. Ze supporteren niet, zijn afvallig en weten het altijd beter dan de coach die hem opstelt.

Voetbal wordt met elf gespeeld. Daar komt de titel van dit boek vandaan. Voor heel veel mensen hoort Witsel niet bij de elf.

Ze weten niet beter.

ENGEL MET EEN VUIL GEZICHT

Voor veel Anderlechtfans is en blijft Witsel voor altijd het vleesgeworden kwaad, de schopper die het been van Marcin Wasilewski sloopte. Maar hij is een *Rode Duivel*, die nog voor hij dertig jaar wordt misschien al meer dan honderd caps achter zijn naam zal hebben, afhankelijk van het succes van de Belgen op de Wereldbeker in Rusland. Niet zomaar een kwade duivel dus die wild om zich heen schopt.

In de ogen van Witsel zie ik een duivel en een engel. Zelfs in het *flou*, de mist, in die ogen zie ik die twee. Eigenlijk meer engel dan mens. Zijn derde voornaam? *Angel*. Engels voor ‘engel’, *ange* in het Frans. Toeval bestaat niet.

Na zijn voetbalcarrière wil de voetballer voltijds iets met vliegtuigen doen. Hij investeert nu al in het Belgische luchtvaartbedrijf LindSky Aviation. Hij wil vliegen. Engelen en duivels worden afgebeeld met vleugels. Witsel ook.

Het is een spel en ‘spel’ rijmt op ‘Witsel’ en ook op ‘Axel’ met de a van ‘angeliek’. Een kunstenaar speelt daar graag mee. Bekijk die foto’s uit 2014 in *MMXIV* van Stephan Vanfleteren. De speler heeft vleugels laten tatoeëren boven op zijn borstspieren. De veren reiken tot over zijn schouders. Witsel poseert op de cover met nepvleugels, een rekvisiet uit een theater of, wie weet, een hulpstuk dat Vanfleteren leende bij het bisdom Brugge en dat jaarlijks in de Heilig Bloedprocessie gebruikt wordt. Axel Witsel mét vleugels, dat is een bijzonder beeld. Heel logisch ook. Op de schouders van Courtois of Lukaku of De Bruyne of zelfs Hazard passen die veren toch veel minder. Vind ik.

Axel Witsel maakte in Luik hét Duivelsdoelpunt van 2017. In minuut 27, tegen Gibraltar. Frank Raes: ‘Dit is Witsel. O! Een *bicyclette*. Jajajaja. Ook in China is hij dat nog niet verleerd. 4-0 in 26 minuten, wat een goal. In zijn stadion.’ Raes looft nog de uitstekende motoriek van de speler.

Het is een omhaal. Het is de charme en de sierlijkheid waarmee de speler hem uitvoert. Het is de gewichtloosheid, de mens terwijl hij in de lucht hangt, de tijd stilgezet. Hij vliegt als een engel. Kijk nog eens naar dat doelpunt. Geen enkele Duivel is ooit meer engel geweest of meer Bergkamp of Van Basten. De meeste Duivels kunnen dat niet. Niet zó.

Na een doelpunt maakt Witsel telkens dezelfde geste met beide handen: hij haakt voor zijn borst zijn duimen in elkaar met de bovenkant van de handen naar voren. De W van Witsel of de W van de hiphopbende Wu-Tang Clan? Flauwekul, Witsel maakt vleugels van zijn twee handen.

Witsel maakte dus de 4-0 tegen Gibraltar. Door de fans van de nationale ploeg verkozen tot het Belgische doelpunt van het jaar. Maar dertien minuten na het doelpunt schopte hij James Bosio van het veld. De engel liet nog eens zijn vuile gezicht zien en daar moeten we geen begrip voor opbrengen. Zelfs niet op de plek waar het gebeurde, op Sclessin, zijn voetbalkrib. Tegen Gibraltar, op weg naar 9-0, is rood onnodig.

Alhoewel.

Onverzettelijkheid. Je niet laten doen. Voorop in de strijd. Je voet zetten, je kop ervoor, we eisen dat van de spelers die ons vertegenwoordigen. Tenzij ze rood krijgen. Dan trekken we negatief van leer: ‘En laat je ploeg maar in de steek, en laat je ploeg maar in de steek.’ Het is dus – zoals met nagenoeg alles – dubbel, tussen wit en zwart, genuanceerd. Zoals Witsel, koffie met melk.

Helemaal geen begrip was er voor wat er op 30 augustus 2009 in het

Anderlechtstadion gebeurde. Daar kwam weinig nuance aan te pas. Een grijze zone was er niet.

Axel Witsel, 20 jaar, Gouden Schoen gewonnen, jonge prof van het jaar, kampioen geworden met Standard, al negen interlands gespeeld. Een mulat met mooie, lichtblauwe ogen. Samen met de aartsrivaal uit Luik stond hij voor alles wat Anderlecht op dat moment moest ontberen: succes. Witsel voetbalde hautain, neus in de lucht. Zo'n Marcin Wasilewski, daar had hij lak aan. Die speler was alles wat hij niet was. Een geweldenaar. Witsel speelde scherp, maar met flair en een gepolijste techniek. De Pool had zijn limiet bereikt, Witsel was klaar om een sprong vooruit te maken. Hij zou debuteren in de Champions League en wist van interesse van Real, Atlético, Arsenal, Chelsea, United, City, Inter, Marseille en Benfica. En toch was hij gefrustreerd. Hij was nog te jong om te relativiseren. De opening van de competitie tegen STVV was 2-2. Witsel had een strafschoep gemist. Witsel was nerveus. De Anderlechtfans wilden hem aanpakken, omdat hij tijdens de vorige titelviering een paar opvallende anti-Anderlechtliedjes gezongen had.

Jérôme Efont Nzolo mocht zijn eerste Anderlecht-Standard fluiten. Het was een helse wedstrijd. Wasilewski tackelde Mbokani van achteren. Hij kreeg geel. Jan Polak werd van het veld geschopt. Geen kaart waard. Nzolo liet tot dan alles toe. Bijna alles. Dit komt uit *De Match van het Jaar* (Manteau, 2015).

In de 26ste minuut: de tackle. Daarna: 6 minuten lawaai, geroezemoes, shock – de aarde bewoog, alles was uit de haak. ‘Il va derrière.’ In zijn achterzak dus. Marc Delire, commentator voor Belgacom 11, reageerde verbaasd over de intentie van scheidsrechter Nzolo. ‘Ça va être la rouge, ça?’ Frank Raes was ook niet categorisch. ‘Oe-la... Wasilewski-Witsel. Witsel gaat een kaart krijgen omdat hij over de bal trapte. Denk ik. Of wordt het nog wat zwaarder?’

Witsel ging over de bal. Om zichzelf te beschermen tegen Wasilewski, die zelf als een gek voor diezelfde bal ging. Dat van die gek was te horen bij analist Wim Deconinck. Er zijn geen excuses. Wel een uitleg.

Het been van Wasilewski was gebroken. Een dubbele open beenbreuk, een snee van acht centimeter, kuit- en scheenbeen gebroken. Witsel had het gedaan. Van dan af heet hij *slachter* in Anderlecht. Witsel was het niet eens met dat rood van Nzolo.

‘Vergeef ons onze schulden gelijk ook wij vergeven aan onze schuldenaren’, zo staat het in het Onzevader. ‘Door mijn schuld, door mijn schuld, door mijn grote schuld.’ Witsel heeft nooit een knieval gemaakt. Het incident heeft in grote

mate bepaald hoe België over Witsel denkt. Rode Duivel of niet.

Axel Witsel werd voor elf wedstrijden geschorst voor de fout op Wasilewski. In beroep werd de schorsing teruggebracht tot acht wedstrijden. Het incident heeft hem persoonlijk niet getekend. Niemand die beter weet wat er gebeurde en wat hem allemaal overkwam. En of dat terecht was. Buitenstaanders onthouden zoiets wel. Voor altijd. Vraag het maar aan die andere voetbalengel, ook een Gouden Schoen, die in hetzelfde stadion uit de lucht viel. Vraag het aan Gilles De Bilde, die in een woeste reflex Krist Porte vol op de oogkas raakte.

In januari, toen Anderlecht op Sclessin de terugmatch speelde, kreeg Witsel rood voor een fout op Juhasz. Voetballers in staat van genade blijven voetballers. Spijt? Ja. Berouw, nooit.

DE JONGE JONGEN

Witsel speelde vijf seizoenen voor Standard. Hij is een Luikenaar. Tussen 2006 en 2011 tekende hij mee voor de recentste succes-periode van de Rouches. Twee keer kampioen, Champions Leaguedeelname en een bekerfinale gewonnen en eentje verloren. Hij vierde twaalf keer zijn verjaardag als jonge Standardjongen. Dan ben je Standard voor altijd.

Hij speelde voor een club vanaf het mocht. Eerst bij RRC Vottem, daarna op zijn zesde een transfer naar CS Visé. Als spelertje van Visé weigerde hij een paar keer een aanbod van Standard, maar vanaf midden 1999 ging hij toch voor Royal Standard Club de Liège spelen. Daar werd Nacer Chadli zijn voetbalvriend. Hun eerste match met de U10 winnen ze met 0-3 van Anderlecht. Twee goals en een assist van Witsel. Ze oefenden de trucjes van de groten: Zidane, Ronaldo, Ronaldinho en de jonge Cristiano.

Het familienest van de Witsels bevindt zich in de Luikse *cit *, in Vottem. Dat ligt ten noorden van stad en Maas, richting Tongeren. Zodra hij kon lopen, voetbalde de kleine er op straat in het shirt van de Braziliaanse Sele o, waar hij ook in sliep. De straatvoetballers noemden zich FC Lidl. Ze vonden elkaar op de parking van de supermarkt. Thuis vulde mama Sylvie Stas de borden van Axel, Shirel en Whitney met ravioli met ricotta en spinazie. Axel Witsel hing rond bij de mannen van amateurploeg Montemauro, met vanzelfsprekend Italiaanse roots in de Abruzzes. Witsel is half Belgisch, half Frans uit Martinique. De vader van pa Thierry Witsel heette Toussaint. Die man heeft Thierry nooit gekend. Nadat ze naar België ge migreerd waren, trouwde zijn moeder met een Belg genaamd Witsel. Zo komen vader Thierry Witsel en Axel dus aan hun naam. Een Belgische naam en niet Martinikaans.

Hij heeft de voetbalmicrobe van zijn vader, een zaalvoetballer met een stuk of wat interlands, veldvoetballer in derde provinciale en jeugdcoach bij Standard. Zijn techniek heeft Axel op straat aangescherpt. Ideaal: kleine ruimte en een bodem van beton. Er lag een grasveld, maar voor je techniek is een harde ondergrond een moeilijkere opgave. De regels van het voetbal leerde hij in de ploegjes van Vottem en Visé. Vandaar ging het naar de Académie Robert Louis-Dreyfus, de voetbaluniversiteit van Standard.

Thierry Witsel was overal bij, zag alles, hield zijn mond langs de lijn en bekritiseerde zijn zoon in de auto onderweg naar huis. Na het EK met de U17 in Luxemburg was heel Europa geïnteresseerd in Axel Witsel. Feyenoord, Arsenal, Real Madrid. De vader hield de zoon in Luik.

MAN MET EEN PLAN

Zegt zijn vader, jaren later: ‘Zijn grootste kwaliteit is zijn rust.’ En: ‘Hij is een zelfbewuste dromer. Verstrooid en vroeger een tikkeltje verlegen.’ Het ziet er bij Witsel kil en afstandelijk uit. Een koude kikker.

Het lijkt alsof de familie Witsel een rustig plan volgt. Opportuniteiten die zich aandienen, worden gewogen, afgetast en ingevuld. Een dwingend plan is er niet. Geen spoor van willen, eisen en moeten. Geen Premier League, geen Barça of Real of Atlético, geen Bayern en ook geen Juve. Niet koste wat het kost. Had het sportief iets meer kunnen zijn? Misschien. Zeker is dat niet en Witsel en zijn familie staan er niet bij stil. Zij voetballen voort. Bal onderscheppen, inspelen, opnieuw positie nemen.

Zo begon Witsel ook aan zijn wereldvoetbalreis.

Naar Benfica in Lissabon voor 8 miljoen, in 2011.

Naar Zenit in Sint-Petersburg voor 40 miljoen, de afkoopsom in zijn contract, in 2012.

In 2017 naar Tianjin, het vroegere Tientsin, in China, nu nog maar 29 jaar oud. Wanneer zijn contract bij Tianjin Quanjian FC afloopt in de zomer van 2020, is hij pas 31. Als er een opportuniteit komt, kan hij dan nog van de uithoek opnieuw naar het voetbalcentrum.

Hij koos tot nu voor de luwte van het profvoetbal. Of hij kwam er door toeval terecht. Hoog niveau, maar voor ons nagenoeg buiten beeld.

Want wie volgt er hier, week in week uit, Benfica? Wie heeft er meer dan tien wedstrijden van Zenit Sint-Petersburg gezien? Wie zag er al ooit een wedstrijd uit de Chinese competitie? We kennen Witsel van Standard, de Rode Duivels en van een paar Europese matches met Benfica en Zenit. We zien hem nooit op

doorsneeniveau en als we hem zien, willen we alleen topniveau zien. Omdat hij door toppers omringd is – hij speelt in de dienende rol – willen we altijd de beste Witsel zien. Of ook omdat hij onze man is in een buitenlands gezelschap en dan willen we dat hij straalt. Onze landgenoot bij de Portugezen of de Russen moet ons trots maken. Dat valt niet mee als je op de zes speelt, een beetje hoger of een beetje lager, je bent *maar* een stofzuiger.

Axel Witsel is als voetballer de lieveling van alle coaches. Omdat hij kan tellen. Hij schat, meet en berekent het risico. Hij werkt aan de balans. Witsel heeft een diploma boekhouden. Zijn stage tijdens zijn middelbareschooljaren deed hij bij zijn toenmalige club, Standard.

CHINAMAN

Sinds eind 2014 investeert Witsel in LindSky Aviation. De onderneming heeft in de aanbieding: een opleiding voor piloten, verkoop en onderhoud van vliegtuigen en parkeerplaatsen in hangars voor veertig vliegtuigen. Witsel heeft 150.000 aandelen gekocht voor 750.000 euro. Ja, hij wil later echt leren vliegen. Nu is hij mede-eigenaar en CRO, Chief Relationship Officer. De voorbije paar jaar werd er net wel of net niet break-even gedraaid. In voetbaltaal is break-even een gelijkspel. De website van LindSky kan je raadplegen in het Engels en in het Chinees. CEO Gamal Khaldi zegt in *De Tijd*: ‘Nog voor Axel een bod kreeg uit China, wist ik dat onze toekomst daar ligt. Het is een markt van 1,4 miljard. China heeft massa’s goed opgeleide piloten nodig.’

Begin 2017 verhuisde de speler met zijn familie naar China. Na vierenhalve seizoenen Zenit, een half jaar voor het einde van zijn contract, verliet hij Sint-Petersburg. Hij koos voor China en niet voor Juve. In de zomer van 2016 onderhandelde hij met de Italiaanse kampioen en tijdens de wintermercato opnieuw. Hij dribbelde iedereen, het werd China. ‘Het was een moeilijke keuze, want enerzijds was er de topclub Juventus, maar anderzijds was er een aanbod dat ik met mijn familie in het achterhoofd niet kon weigeren’, zegt Witsel daarover. De opiniemakers op de Vlaamse voetbalpagina’s draaiden overuren om de keuze van Axel Witsel voor China te veroordelen.

Hij tekent er een contract voor drieënhalve seizoenen. Met de transfer is 20 miljoen gemoeid, 10 procent is voor de speler. Globaal wordt er een salaris van 54 miljoen betaald. Het Chinese belastingsysteem is niet helemaal transparant, maar Witsel moet ongeveer 35 procent afdragen. Ook van de ongeveer 2 miljoen aan premies per jaar. Netto kan Witsel rekenen op 12 miljoen per jaar. Bij Juve was dat de helft.

Het geld en niet het sportieve project, de Aziatische en niet de UEFA

Champions League, de Chinese Super League en niet de Serie A, zeker spelen en niet concurreren met Matuidi, Khedira, Marchisio, Sturaro, Pjanic en Betancur. Vanwege zijn verrassende keuze werd Witsel weer verketterd. De engel ging in dienst bij de duivel. Voor het geld. 12 miljoen euro jaarsalaris is onbetamelijk en zelfs obsceen. Maar in de zakelijke omgeving van de topsport betaalbaar.

Witsel verzet zich tegen het cliché van de verwende voetballer die deel uitmaakt van de internationale jetset.

‘Ik weet waar ik vandaan kom. Mijn moeder raakte jong zwanger. Mijn pa moest stoppen met studeren en zocht werk. Hij werd metselaar. Ik heb nog altijd dezelfde vrienden als tien jaar geleden. De jetset, daar hoor ik niet bij. En, China... Ik heb een verstandige beslissing genomen. *Aucun regret.*’

WITSEL: ALTIJD OP DE ZES

De Italiaanse Springsteen, Luciano Ligabue, heeft een nummer over Witsel en alle andere middenvelders geschreven. ‘Una Vita da Mediano’ (1999, staat op het album *Miss Mondo*), een leven als middenvelder. Je kunt er jezelf in herkennen, want de meeste mensen zijn middenvelders. ‘Een leven als stofzuiger, amper doelpunten en je moet de bal meteen inleveren bij de fijnere voeten. Jaren van zwoegen en blauwe plekken en als het voorbij is: geen titels en plaatsmaken voor de vergetelheid.’ Niet Witsel dus. En toch, hij heeft gekozen voor een leven in het veilige midden. Daar laat hij zijn zeldzame souplesse bewonderen. Op het middenveld van de Rode Duivels is hij er zo goed als altijd, sinds zijn debuut tegen Marokko op 26 maart 2008. De match was een martelgang, 1-4. Witsel mocht eraan beginnen na de rust en maakte de 1-2 toen hij pas vijf minuten international was.

Alfabetisch komt hij bijna overal als laatste aan de beurt, maar vanaf die eerste keer voor het nationale elftal staat hij bij iedere bondscoach op de eerste rij. Jan Vertonghen heeft met zijn 99 interlands, sinds België-Portugal, begin juni 2018, als enige betere absolute cijfers. Vertonghen is twee jaar ouder en debuteerde een klein jaar eerder dan Witsel. Witsel heeft 91 selecties en 88 caps. Hij miste twintig interlands sinds hij voor het eerst geselecteerd werd. Een klein aantal daarvan zat hij op de bank. In 2009 was hij er door een blessure negen keer op rij niet bij. Voor het overige is Axel Witsel bijna altijd een certitude. Hij verzamelde 7246 speelminuten en maakte negen doelpunten. Hij kreeg acht keer geel en twee keer rood.

In zijn recentste interland, 4-0 tegen Saoedi-Arabië, maakte hij echt indruk met

zijn alomtegenwoordigheid en zijn présence. Hij steekt erboven uit. Soms denk je dat Fellaini er ook bij staat. Hij maakt onopvallend opvallend duidelijk dat hij een uniek profiel heeft in de huidige lichte Rode Duivels. Wie blijft roepen om andere namen op de zes wil niet zien dat geen enkele andere speler die positie op de wijze van Witsel kan invullen. Zij die denken dat hij in China als voetballer achteruitgaat, baseren zich op... een verkeerde inschatting. Ze schatten de competitie daar misschien goed in, maar wat de speler betreft vergissen ze zich. Ze onderschatten zijn sérieux. Witsel werkt in China zeer hard om vooral als Rode Duivel beschikbaar te zijn. Bij zijn club en individueel. Hij tilt gewichten, zwoegt zich uit de naad en loopt *the extra mile* voor het nationale elftal, voor de Belgen. Hij is zéér matchfit en hij schakelt ogenschijnlijk zonder problemen tussen voetbal in Azië en topvoetbal in Europa.

Axel Witsel is een baas op het middenveld, een natuurlijke leider, de *patron*. Een speler die de tegenstander in de weg loopt en waar hij tegenaan botst. Hij is de man die je altijd tegenkomt. Hij is de ultieme *role player*, de speler die zijn rol invult, een opdracht uitvoert. Hij speelt onderdanig, in functie van, en hij doet dat graag. Witsel is de lieveling van de coaches. Voor een buitenstaander het *febbekakske*, het *kakkenestje*. Misschien heeft hij daarom bij die buitenstaanders zoveel tegenstanders.

Hij is bij de Rode Duivels de *holding player*, die het centrum bewaakt, geen *box-to-box player*. Zijn aartsvijand is de speler type Thomas Müller, die altijd ruimte vindt. Müller noemen ze *der Raumdeuter*. Hij creëert al chaos buiten het strafschopgebied. Witsel achtervolgt dat type tot in de bus naar het hotel.

Witsel moet voorkomen dat de anderen moeten genezen. Hij moet ervoor zorgen dat het defensieve centrum niet in actie hoeft te komen. Of toch zo weinig mogelijk. Daarvoor beschikt hij over twee voeten, een subtiele touch, lengte en kracht. Hij heeft een goede dribbel en als hij de bal wil houden, dan houdt hij de bal. Is hij niet de perfecte mix van Fellaini en Dembélé, van power en finesse?

Axel Witsel is 73 kilogram voor 186 centimeter. Hij is krachtig, bezit een katachtige lenigheid en veerkracht. Hij voelt wat het tempo moet zijn. Hij ziet en leest het spel van de tegenstander, perfecte focus. Witsel is gedisciplineerd en zit altijd in de match met de mentaliteit van de winnaar. Soms iets te veel mannetjesputter: hij laat zich heel graag voelen, intimideert iets te veel en dan vooral ten opzichte van de mindere spelers. Hij raakt ook iets te snel geprovoceerd door de sterkere tegenstanders. Dan lijkt hij prikkelbaar, soms kwetsbaar. Misschien scoort hij iets te weinig, soms mag het iets meer vooruit, maar dat is zijn taak niet. In zijn rol biedt Witsel zich aan achter de bal en maakt

hij altijd plaats voor de acht en de tien, voor de spelers met fijnere voeten zoals in 'Una Vita da Mediano' van Luciano Ligabue.

Una vita da mediano

A recuperar palloni

Nato senza i piedi buoni

**Raoul De Groote
over**

The King of Rock & Goal

Hoe de weg van Germinal Beerschot naar AS Roma en de Rode Duivels bij Royal FC Rapid Symphorinois niet onopgemerkt is gebleven: de carrière van Radja Nainggolan.

Een citaat van Radja Nainggolan uit *Nina*, een weekendbijlage van *Het Laatste Nieuws*, op 4 juni 2016:

‘Als ik terugkijk vanwaar ik kom en waar ik nu sta? Ik was een “boy from the hood”. Geen vader, geen geld. Evengoed was ik op het slechte pad beland, want om aan geld te geraken, is een jonge gast tot veel in staat. Wat als ik mijn sport niet had gehad? Wat als ik geen talent had gehad? Mijn leven had er anders uitgezien. Is voetbal mijn redding geweest? Ik geloof van wel.’

* * *

Alessandro Beltrami en David Lasaracina kijken tijdens de beloftenwedstrijd van Germinal Beerschot tegen Excelsior Moeskroen hun ogen uit. Een jeugdinterland van België tegen Italië heeft in hun vaderland de belangstelling gewekt voor onder anderen de linksachter van Moeskroen, die ze nu – het is april 2005 – komen scouten. Maar ook bij Germinal Beerschot blijkt er een voetballer te lopen die hen kan bekoren. Nainggolan, Radja Nainggolan luidt zijn on-Belgisch klinkende naam. Een temperamentvolle middenvelder met kortgeschoren haren is het. In een speler met zoveel mentaliteit moeten de clubs waarvoor ze hier zitten, waaronder Lecce, ook interesse tonen, toch?

Zeker wel.

Piacenza Calcio is bereid Nainggolan aan te werven en biedt hem een contract aan van amper 1400 euro per maand. Veel is het niet, maar het is meer dan Germinal Beerschot hem op dat moment kan voorstellen: niks. Zonder ook maar één wedstrijd in eerste klasse in de benen – hij is pas zeventien – en zonder de taal te spreken, vertrekt hij van Borgerhout naar de stad die zeventig kilometer ten zuidoosten van Milaan ligt. Zijn stap naar het buitenland moet hem – net als Jan Vertonghen, Moussa Dembélé, Toby Alderweireld en Thomas Vermaelen, zijn generatiegenoten bij Germinal Beerschot – rijper maken voor het

topvoetbal.

Maar het adieu valt hem de eerste maanden zwaar. In het appartementencomplex dat hij er onder toezicht van een opvoeder samen met andere jongere spelers in Italië betreft, knaagt de herinnering aan thuis. Thuis is Borgerhout en de zijstraat van de Turnhoutsebaan, waar hij net als zijn tweelingzus Riana op een pleintje op Linkeroever en later bij Tubantia voetbalde. Tot haar zestiende stond zijn zus er bij hem in de ploeg. Dat ze zich later naast het voetballen ook op het thaiboksen en taekwondo zal storten en twee revolvers met hun beider namen op haar borst zal laten tatoeëren, verraad overigens een gemeenschappelijk trekje bij de Nainggolans: strijd lust.

Maar strijd lust of niet, in Piacenza elke dag voor 9 uur opstaan en uiterlijk om 10 uur 's avonds weer het bed in, die saaie regelmaat staat haaks op de gretigheid waarmee hij gewend is door het leven te stappen. In zijn eerste twee seizoenen bij Piacenza komt Nainggolan ook amper aan telkens één wedstrijd in het eerste elftal. Zou hij niet beter terugkeren naar huis, in plaats van te verpieteren in de jeugd van een club uit de Serie B? Didier Ndagano, een Rwandese ploegmakker van Germinal Beerschot die met hem mee is getransfereerd, moet meermaals op hem inpraten om zijn twijfels over zijn keuze de kop in te drukken. Zijn halfbroer Manuel, die veertien jaar ouder is, grapt dreigend dat hij zijn benen zal breken als hij voortijdig terugkeert. Dat hij zijn familie vanuit Italië kan helpen, is een extra motivatie om door te zetten. Want met het weinige geld dat hij verdient, ondersteunt hij zijn moeder en zus, die in België zijn gebleven.

Het noodlot had Nainggolan in zijn jonge jaren al niet gespaard: het bleek niet makkelijk opgroeien zonder zijn Indonesische vader, die zijn gezin door een gokverslaving in de schulden stak en naar zijn vaderland terugkeerde toen Radja en Riana amper acht waren. Veel meer dan een herinnering aan de Indonesische liedjes die hij in het Rivierenhof op zijn gitaar voor de kinderen had gespeeld, zoals Riana later zou aanhalen, lijkt er niet te zijn blijven hangen.

RADJA & RITCHIE

In Piacenza, een belangrijk verkeersknooppunt in het noorden van Italië, wordt aan de Via Gorra in het zuiden van de stad gevoetbald in het Stadio Leonardo Garilli, dat is genoemd naar een oud-voorzitter. Het stadion ademt met zijn open structuur en atletiekpiste rond het veld niet meteen een echte voetbalsfeer uit. Het is vooral de gedachte dat Filippo Inzaghi hier zijn carrière begon die de hoop op toekomstperspectieven in zich draagt. Als in zijn derde jaar bij Piacenza de deur naar de eerste ploeg en een basisplaats eindelijk openzwaait, blijken de trainingen in de Serie B van hem een andere speler te hebben gemaakt. Niet het

minst omdat de 64 kilogram die hij bij zijn komst woog er nu door de zwaardere trainingen 73 zijn geworden.

Met 38 competitiewedstrijden op zijn conto in het seizoen 2008-2009 droomt hij steeds nadrukkelijker van de Serie A en de nationale ploeg. Al ziet het er met een gemiddelde leeftijd van 22 jaar onhaalbaar uit om dat via een promotie met Piacenza voor elkaar te krijgen. Maar zou het – vraagt hij zich in de media af – niet stilaan eens tijd worden dat de scouts van de voetbalbond er lucht van krijgen dat hij in Italië stappen heeft gemaakt?

Vermaelen en Dembélé (2006) en Vertonghen (2007), drie ploeggenoten van weleer bij Germinal Beerschot, zijn al een eerste keer opgeroepen als hij rond de jaarwisseling in 2009 met het bestuur van Piacenza praat over een contractverlenging.

Later dat jaar kan hij dan toch zijn debuut bij de Rode Duivels vieren. Hij wordt door bondscoach Frank Vercauteren opgeroepen om met de nationale ploeg deel te nemen aan de Kirin Cup, omdat veel gevestigde waarden hebben afgehaakt of al op vakantie zijn vertrokken. Wie *Het Laatste Nieuws* van die dagen erop naslaat, weet welke status Nainggolan toen in België genoot. Vercauteren moest ‘zelfs letterlijk onbekende namen als Ritchie Kitoko en Radja Nainggolan selecteren om aan voldoende spelers te geraken’, staat er te lezen.

Alderweireld debuteert tijdens het toernooi in de basis en speelt de hele wedstrijd tegen Chili, net als Vermaelen, terwijl Nainggolan alleen een late invalbeurt krijgt. ‘Uitstekend’ en ‘complexloos’ zijn de kwalificaties die hem worden toegeschreven, maar in de daaropvolgende wedstrijd tegen Japan blijft hij wel gewoon op de bank. In *Gazet van Antwerpen* uit hij daarover besmuikt zijn teleurstelling: ‘Het was een erg leuke trip, ik ben blij met één cap, maar ik had er liever twee gehad. Nu moet ik bij de beloften opnieuw hard werken om zo weer dichterbij het A-elftal te geraken.’

AFSCHEID IN ANTWERPEN

Als Cagliari, de club op het eiland Sardinië waar ook voormalig Rode Duivel Luis Oliveira speelde, hem in januari 2010 op huurbasis overneemt van Piacenza, ziet hij zijn doorzettingsvermogen beloond. Het is tijd voor *il prossimo passo*: de Serie A.

Zijn aanpassing gaat snel, maar niet gelijkmatig, zoals ook zijn carrière en leven in deze fase niet vloedend verlopen. Van zijn eerste, Belgische vrouw leeft hij gescheiden en bij Cagliari zal hij in zijn eerste jaar vier trainers zien passeren: Massimiliano Allegri, Giorgio Melis, Pierpaolo Bisoli en Roberto Donadoni.

Amper twee weken na zijn komst mag hij – hij is dan 21 – wel zes minuten

invallen tegen Inter Milaan. De drie doelpunten waarmee Cagliari zal verliezen, zijn dan al gemaakt. Veel heeft de wedstrijd hem niet opgeleverd, of het moet het shirt van Interspits Samuel Eto'o zijn, met wie hij na afluiten het zijne ruilde. De week erna, thuis tegen Bari, wint Cagliari met 3-1, maar Nainggolan komt pas een minuut voor afluiten op het veld. Het is wachten op zijn derde partij, twee weken later tegen Chievo, tot de trainer hem meer speeltijd gunt. Nauwelijks zes minuten nadat hij op het veld is gekomen, krijgt hij geel en drie minuten later nog eens. Het kleine halfuur dat hem was gegund, blijkt in negen minuten weggesmolten onder de Noord-Italiaanse voorjaarszon. Ook als hij op 28 september tegen Juventus de hele wedstrijd in de basis staat, zit het hem niet mee: Cagliari verliest met 4-2 en het derde doelpunt van Juventus is een bal die hij vlak voor de doellijn knullig in zijn eigen doel werkt.

Maar hij heeft wel andere zorgen aan zijn hoofd dan zijn prestaties op het veld, want met de gezondheid van zijn moeder gaat het niet best. Tijdens een bezoek aan België kregen zijn zus en hij in de auto haar aan de telefoon met de mededeling dat ze uitgezaaide kanker had. Het valt hem zwaar haar grotendeels vanuit Italië te moeten steunen. Met drie kinderen uit een eerdere relatie met een Ecuadoriaanse man, een tweeling uit een relatie met een Indonesiër die haar een paar jaar na hun geboorte in de steek liet én een job bij dementerende bejaarden overdag met daarnaast 's avonds een baan in de horeca om financieel rond te komen, heeft ze geen gemakkelijk leven gehad. Een leven waaraan met euthanasie op haar 55ste een einde zal komen. Die ochtend is Radja – hij had zijn vlucht gemist en heeft in allerijl een andere moeten nemen – afscheid van haar komen nemen. 'Ik zal de bal klaarleggen', heeft zijn moeder haar zoon nog lachend gezegd, zo vertelt hij in *Humo*.

Een week na haar dood wordt de bal voor hem klaargelegd: tegen Bologna wordt een voorzet ongelukkig teruggekopt door een tegenstander, waarna Nainggolan de vrije ruimte krijgt om hem met een afstandsschot hard naast de paal te plaatsen. Zijn eerste doelpunt in de Serie A viert hij met ingehouden vreugde – hij zal het later opdragen aan zijn overleden moeder – en een glimlach verschijnt pas op zijn gezicht als zijn ploegmaats hem om de hals komen vliegen.

Hoe belangrijk hun moeder voor Radja en Riana was, zal blijken als Ruben Van Gucht ze voor een documentaire over Antwerps pleintjesvoetbal naar België haalt: staand bij haar gedenkplaatje op het kerkhof vertelt Riana hoe zwaar het was om afscheid te nemen van iemand die bewust uit het leven zou stappen. Maar evenzeer laait ook de voetbalpassie op als Radja in de Bloementuin vertelt hoe heftig het er vroeger onder vrienden aan toe kon gaan op het veldje. Zijn zus kon maar beter aan de kant blijven staan als ze niet over de afsluiting gesjot

wilde worden. ‘Als je niks hebt gehad en je wil alles hebben, doe je alles om zelfs nog maar een beetje te hebben. Maar om veel te kunnen bereiken in het leven, moet je hard werken’, legt hij de link tussen de manier van spelen toen en het verdere verloop van zijn carrière.

LAUWE LEEKENS

De Leeuw van Antwerpen, zoals ze hem in Cagliari zijn beginnen te noemen, is inmiddels 22 en manifesteert zich in Italië steeds nadrukkelijker in de ploeg. Nagenoeg iedereen op Sardinië is fan van Cagliari Calcio. Aangezien het de enige Serie A-club op het eiland is, is de verbondenheid met de club er groot. Een van de spelers, Andrea Cossu, was voor hij prof werd nog lid van de harde kern en is daarom als speler een clubsymbool. Maar het bezoekersvak raakt vaak amper gevuld als Cagliari thuis speelt, want door de ligging op een eiland moet het gros van de bezoekers doen wat ook van de eigen supporters wordt verwacht als ze de club op verplaatsing willen steunen: het vliegtuig nemen.

Cagliari vaart bovendien vaak in woelig water en dobert amechtig richting degradatiezone. Het bestuur is inmiddels wel zo overtuigd geraakt van Nainggolans kwaliteiten dat het hem in 2011 voor 1,5 miljoen euro definitief overneemt van Piacenza. Nainggolan beklagt zich dat hij nog geen scout van de Rode Duivels in het stadion heeft weten langskomen, ook al is hij een basisspeler in de Serie A. Hij vraagt in het secretariaat van de club na elke thuiswedstrijd de lijst op van clubs en federaties die iemand op pad stuurden en maakt er in de pers schamper opmerkingen over dat Cagliari wellicht te ver ligt. Bij de U19, de U20 en de U21 werd hij telkens geselecteerd, maar vanuit de middenmoter die Cagliari doorgaans is, lijkt de drempel naar het eerste elftal van de nationale ploeg een te hoog opstapje. Hij kan nochtans, weet hij, op vier posities op het middenveld worden uitgespeeld: links, rechts, vooruitgeschoven of defensief. Dus wat let de technische staf van het eerste elftal om hem de stap naar de A-kern te laten zetten? Hij voelt dat hij het niveau van de Serie A aankan en hoeveel Belgen van zijn generatie kunnen dat? Zelfs in Indonesië kennen ze hem door zijn vaders roots, ook al kent hij zelf op dit moment nog maar weinig van het land, verzucht hij.

Veel jonge spelers heeft hij ondertussen van Cagliari naar grotere clubs zien vertrekken: Mauro Esposito naar AS Roma, Daniel Fonseca naar Napoli, David Suazo naar Inter, Alessandro Matri naar Juventus en Federico Marchetti via een selectie voor het WK in Zuid-Afrika naar Lazio Roma. Zijn ambitie knaagt. Maar bondscoach Georges Leekens blijft centraal op het middenveld vooralsnog steunen op Timmy Simons en onthaalt de openlijke sollicitatie van Nainggolan

in de media maar lauwttjes.

Het is wachten tot november 2011 op de eerste echte oproeping na zijn deelname aan de Kirin Cup: Leekens selecteert Nainggolan voor wedstrijden tegen Roemenië en Frankrijk. Van hun eerste contact herinnert Nainggolan zich vooral met verbazing dat de bondscoach hem als Antwerpenaar zowaar in het Frans aansprak. Tegen Roemenië zijn behalve hij en Serie A-genoot Gillet ook Dembélé, Vertonghen en Alderweireld erbij. Ondanks hun vertrouwde aanwezigheid speelt Nainggolan onrustig: hij levert zomaar een bal bij de Roemenen in, waarna Gillet in extremis redding moet brengen op een schot van Marius Niculae. Of lag het aan zijn haast bevroren tenen, zoals hij na afloop zelf zal verklaren? Hoe dan ook, de interland tegen Roemenië heeft hem met een invalbeurt in de tachtigste minuut aan zijn eerste echte speelminuten geholpen. Maar tegen Frankrijk, vier dagen later, valt hij wel weer naast de ploeg.

ROLLING IN ROME

Cagliari flirt in 2012 even met het behoud in de Serie A, maar Nainggolan voelt zich na zeven seizoenen in Italië sluwder geworden. Hij wint meer en meer duels, en dwingt respect af zonder dat hij daarvoor een gele kaart krijgt. Ook al is zijn concentratie verbeterd, zijn efficiëntie blijft het onderdeel in zijn spel waaraan hij moet werken. Scoren schiet er te vaak bij in, ondanks verwoede doelpogingen van een afstand. Als middenvelder met een afstandsschot komt hij aan amper vier doelpunten in 71 wedstrijden bij Piacenza en zeven in 124 wedstrijden bij Cagliari.

Toch beginnen de grote clubs naar hem te lonken. Door zijn gedeelde Indonesische achtergrond toonde Erick Toher, de voorzitter van Inter Milaan, al eens belangstelling en ook Juventus, dat spits Alessandro Matri overnam van Cagliari, laat interesse blijken. Maar het is AS Roma dat hem in januari 2014 op huurbasis inlijft. AS Roma, in tegenstelling tot stadsrivaal Lazio de club van het volk, zit hem als gegoten en de Curva Sud, waar de harde kern in het Stadio Olimpico staat, draagt hem op handen.

Maar als Nainggolan dat jaar wordt gevraagd hoe hij zelf zijn speelstijl zou omschrijven, laat hij niet na in zijn antwoord te vermelden dat in België niemand dat weet. In die periode woedt ook de discussie over welke speler mee moet naar het wereldkampioenschap in Brazilië: Nainggolan of Simons? Wat denkt hij zelf de nationale ploeg bij te kunnen brengen? ‘Mijn overwinningsdrang. Ik heb maar één doel op het veld: winnen’, antwoordt hij in de pers. Die kwaliteit is ze in Italië niet ontgaan: de *Gazzetta dello Sport* becijferde dat *Il Ninja* de voorbije drie seizoenen in de Serie A de speler was die de meeste duels won, de meeste

wedstrijden speelde en de meeste tackles uitvoerde. Zijn techniek en scorend vermogen halen het niet van de concurrentie op het middenveld van de nationale ploeg, beseft Nainggolan, maar ‘qua tactiek, leiderschap en inzet kan ik de Rode Duivels helpen’, laat hij optekenen.

Een vriendschappelijke interland tegen Ivoorkust wordt de eerste waarin hij een volledige helft mag meespelen. En hij scoort – ook voor het eerst – door de bal vanop links scherp naar de korte hoek te trappen. Marc Wilmots neemt hem als nieuwe bondscoach evenwel niet op in zijn kern voor het WK in Brazilië. Nainggolan mag dan ondertussen voor AS Roma spelen en vaak in de basis staan bij een topper in plaats van een subtopper in de Serie A, het blijft traag stappen op het pad naar de nationale ploeg als de rest de autosnelweg neemt. Want Alderweireld, Vertonghen, Vermaelen, Dembélé, al zijn oude ploegmakers, zijn wel van de partij.

Zijn zus Riana is ondertussen een eerste keer opgeroepen voor de Red Flames, die zich willen kwalificeren voor het vrouwen-WK van 2017. Tot haar zestiende bleef ze bij de jongens van *den Tub* spelen, waarna ze voor de vrouwenploeg van Kontich uitkwam en de kost moest zien te verdienen door te werken bij het OCMW in Zwijndrecht of frituur Bolifrit aan het Antwerpse justitiepaleis. Tot ze in 2014 naar RES Roma verhuisde. Radja en Riana wonen in de Romeinse wijk Casal Palocco zo goed als bij elkaar: Riana verblijft in een afzonderlijk gedeelte van zijn huis. Met zijn Indonesische roots heeft Radja ondertussen al nader kennismemaakt, maar het contact met zijn vader, die een paar jaar nadat hij het gezin had verlaten weer toenadering probeerde te zoeken tot zijn kinderen, is niet hersteld. Dat gebeurde ook niet in 2013, toen Radja door de minister van Sport in Indonesië werd ontvangen tijdens een tournee met de ploeg en zijn vader hem wilde ontmoeten. Tot meer dan de ontboezeming dat hij daardoor ‘blokkeerde’ en ‘in de war’ was, laat Nainggolan zich daarover niet verleiden.

Zijn prestaties bij AS Roma hebben hem ondertussen wel definitief op de internationale kaart gezet. Op 27 mei 2015 siert hij de cover van het Italiaanse blad *Tuttosport*: een grote foto van een applaudisserende en blazende Nainggolan, met daarboven de titel: ‘*Nainggolan scatto Juve*’ – ‘Nainggolan naar Juventus geschoten’. Maar twee maanden later verlengt hij toch zijn contract bij Roma, dat hem ondertussen definitief van Cagliari heeft overgenomen.

Zoveel aandacht als er voor zijn prestaties op het veld is, zoveel aandacht genereert ook zijn aparte uitstraling ernaast. *Rolling Stone*, een Amerikaans muziekblad dat ook in andere landen wordt uitgegeven en inmiddels meer dan alleen maar muziek beslaat, herinnert hem eraan dat hij graag naar optredens van Snoop Dogg en Stromae mag gaan en tijdens de zomer feestend op Ibiza is

gespot. Of hij een discotheekvoetballer is? ‘Ik wil niet elke avond thuis zitten zoals alle anderen’, antwoordt Nainggolan. ‘Je moet op de juiste momenten van het leven genieten.’

FRANSE FOND

Hij mag dan het WK in Brazilië gemist hebben, voor het Europees kampioenschap in Frankrijk van 2016 kan Wilmots niet om hem heen. De kwalificatie voor het toernooi was op 10 oktober 2014 tegen Andorra begonnen met hem in de basis en al miste hij door een spierscheur twee oefenpartijen, tijdens het EK speelde hij negen van de tien wedstrijden – in een middenveld met concurrentie van Axel Witsel, Dembélé en Fellaini en geholpen door een blessure van Dembélé, waardoor hij weer in de ploeg kwam.

Een overzicht van Nainggolans Europees kampioenschap in Frankrijk in notities:

Groepsfase

13 juni: België-Italië 0-2

Start in de basis en ziet in de eerste helft een afstandsschot gepakt door Gianluigi Buffon. Wordt na 62 minuten gewisseld voor Dries Mertens en laat met een armgebaar zijn afkeuring voor de bondscoach blijken. Supporters uiteten met boegeroep ook hun ongenoegen over de vervanging. Het was nochtans geen beste wedstrijd van Nainggolan.

18 juni: België-Ierland 3-0

Dacht een vaste basisplek te hebben veroverd in de voorbereiding en moet nu na één mindere match op de bank starten. Valt na 57 minuten in voor de geblesseerde Dembélé. Maakt een gretiger indruk dan tegen Italië. Bijt tijdens de persconferentie achteraf hard op zijn tong om zijn frustratie in toom te houden.

22 juni: Zweden-België 0-1 (Nainggolan 84')

Speelt de volledige match – Dembélé is nog niet voldoende hersteld van zijn enkelblessure – en scoort met een afgeweken schot. Zijn doelpunt is goed voor de overwinning en de kwalificatie voor de achtste finales. Heeft zich nu zo goed als incontournable gemaakt voor de volgende wedstrijd. De seismografen van het KMI in Ukkel blijken bij het doelpunt een kleine aardbeving in Brussel te hebben vastgesteld.

Intermezzo

23-24 juni: filmpje, media, tweet

De Italiaanse krant *La Repubblica* post onder de titel ‘Nainggolan, rap, haarstylist en sigaretten’ een filmpje dat door een haarkapper die bij de nationale ploeg langskwam via Instagram werd verspreid. Kevin De Bruyne, Mertens, Vermaelen, Vertongen en Nainggolan kijken vanop bed in een hotelkamer naar Slowakije-Engeland. Terwijl de filmende mobiele telefoon zwenkt naar de stoel waar Simon Mignolets haren worden gekapt, wuift Nainggolan met een pakje sigaretten.

Nainggolan rookt!

En Marc Wilmots krijgt er daags nadien vragen over.

‘Dat is een gewoonte’, zegt de bondscoach in de media. ‘Als hij dat nodig heeft, ga ik hem niet tegenhouden. Als ik hem verbied om vijf tot zes sigaretten per dag te roken, breekt hij volgens mij de kamer af. Ik zorg er ook altijd voor dat we een kamer met balkon aan Radja geven. Dan gaat het rookalarm niet af’, grapt hij nog.

Nainggolan reageert met een tweet:

Morgen drink ik een glaasje wijn en ben ik een alcolieker... Er moet gesproken worden over het ek en voetbal. En niet iets doms zoeken.

Achtste finale

26 juni: Hongarije-België 0-4

Nainggolans beste wedstrijd tot nog toe op het toernooi, met een assist bij de 0-4 van Yannick Carrasco. Vormt samen met Witsel een sterk verdedigend duo op het middenveld.

Kwartfinale

1 juli: Wales-België 3-1 (Nainggolan 13’)

Trapt met een hard schot de 0-1 in de kruising nadat Eden Hazard de bal heeft afgelegd. Zakt daarna met de rest van de ploeg weg. België is uitgeschakeld.

Bij hun terugkeer op de luchthaven in Zaventem wacht de Rode Duivels de anonimiteit: geen supporter, laat staan een ontvangstcomité, valt er te bekennen. De droom van een Europese titel – met internationals die een toonaangevende rol spelen in grote buitenlandse competities werd die mogelijk geacht – is een fata morgana gebleken.

Niemand praat met de opgedaagde pers.

De camera registreert in stilte.

Wilmots wordt opgehaald door zijn gezin, Alderweireld door zijn broer,

Courtois door zijn vader.

Handen worden geschud, wangen gezoend.

Nainggolan, in korte broek en met gefronste wenkbrauwen, tilt net als Dembélé, Hazard en Meunier zijn zware sporttas in de kofferbak van een taxi en verdwijnt. Hij was tijdens het toernooi een van de spelers die zich onderscheidde – naast, maar ook op het veld. Heeft hij hiermee een voldoende stevige fond gelegd voor zijn toekomst bij de nationale ploeg?

Tijdens het EK onderhandelde Nainggolan over een mogelijke overgang naar Chelsea. Maar liever blijft hij in Italië, waar *la vita dolce* is, dan naar Engeland te gaan, waar Antonio Conte hem nochtans graag wilde. Na een salarisverhoging – naar verluidt verdient hij er voortaan vier miljoen euro per jaar zonder bonussen – is de interesse afgewimpeld en kan hij zich ten volle uitleven bij zijn club, waarmee hij de top van de Serie A het vuur aan de schenen legt.

REGENBOOG RADJA

Op 2 september 2016 stond op Nainggolans Instagramaccount – dat hij zelf beheert – te lezen dat hij peter is geworden van de City Pirates:

Peter van de city pirates... Ongelooflijk hoe die allemaal samen omgaan. Kleur, taal, afkomst... Dikke chapeau aan iedereen die eraan mee doet... Een project om kinderen van straat te halen...

De Pirates is een amateurclub in Merksem die voetbal ziet als de motor, sociaal engagement als de brandstof en diversiteit als de kracht van een project om alle Antwerpse kinderen en jongeren kansen te geven en competenties aan te leren met aandacht voor gelijkwaardigheid, respect en engagement, met het oog op een stabiele en evenwichtige toekomst. Een club, kortom, die met haar werking aansluit bij de leefwereld waarin Nainggolan is opgegroeid. Zijn afbeelding siert er in grafitti een van de muren en de diversiteit van de club straalt in zijn eigen verschijning. Toen zijn zus een relatie begon met een vrouw, strikte hij niet toevallig zijn schoenen met veters in de kleuren van een regenboog.

Volgens zijn zus is hij sinds het overlijden van hun moeder in 2010 ook extravert geworden – een *seuteke*, zo noemde ze hem in zijn jonge jaren zelfs weleens. Met zijn moeders naam op zijn linkerarm getatoëerd en twee enorme vleugels op zijn rug met haar geboorte- en overlijdensdatum eronder, draagt hij zijn moeder overigens als een engelbewaarder met zich mee.

Met deze en andere tattoos, zijn gestileerde wenkbrauwen, een gat achteraan in zijn sokken – verlicht het de druk op zijn kuiten echt of is het louter bijgeloof

? – en de occasionele hanenkam die in de loop der jaren een handelsmerk is geworden, heeft hij zichzelf een imago aangemeten dat zijn populariteit goed heeft gedaan. Op zijn 29ste verjaardag stonden zijn Romeinse fans hem bij het verlaten van het trainingscomplex in Trigoria op te wachten. Enkelen hadden op een lange uitgerolde strook papier *Auguri di buon complianno* (Gelukkige verjaardagswensen) geschreven en hielden ze voor zijn wagen op. Anderen reikten door het open raam hun smartphone aan om hem een selfie te laten nemen of stopten hem een cadeau toe. Of hij nog even in een smartphone ‘*Ciao Bianca*’ wilde zeggen? Nainggolan onderging het geduldig, maar zonder veel emotie. Pas toen twee vrouwen kaarsen in de vorm van het cijfer 29 aanstaken en alle omstanders een verjaardagslied – ‘*buon compleanno*’ – aanhieven, wist hij een lach niet te onderdrukken.

Bij de nationale ploeg is Nainggolans populariteit bij de fans zijn sportieve status wel ontgroeid. Want net als zijn voorgangers blijkt ook Roberto Martínez een koele minnaar. Hoewel vaak de tegenstelling tussen de keurigheid van de bondscoach en het flamboyante van Nainggolan naar voren wordt gehaald als de bron van zijn terughoudendheid, zijn het – zo gaf de trainer zelf aan – toch eerder sportieve afwegingen die hem in eerste instantie doen twijfelen aan Nainggolans inpasbaarheid in de ploeg.

In de aanloop naar het wereldkampioenschap in Rusland van dit jaar steekt daarom de twijfel over een selectie opnieuw de kop op. Tactisch ziet Martínez voor hem als middenvelder een offensieve rol weggelegd, maar hij is niet zijn eerste keuze door de concurrentie van Mertens en Hazard. Bij AS Roma mag hij dan in de Champions League hebben geschitterd en is zijn contract inmiddels verlengd tot 2021, bij de nationale ploeg zijn de context en de concurrentie anders. Bovendien haakte hij tijdens de voorbereiding zelf af voor de interlands tegen Bosnië en Gibraltar wegens onvoldoende fit, terwijl de voetbalbond vervolgens vaststelde dat hij wel meespeelde in een trainingswedstrijdje tegen een jeugdteam van AS Roma. Het incident werd achteraf uitgeklaard, maar toch werd Nainggolan voor de interlands tegen Nederland en Estland gepasseerd omdat Martínez naar eigen zeggen de voorkeur gaf aan de spelers die hem tegen Bosnië en Gibraltar vervingen.

DUIVELS DILEMMA

Nadat hij eerder al de societyrubrieken had gehaald met vermeend partnergeweld tegen zijn Italiaanse vrouw en dronkenschap achter het stuur na een interland, komt een al te feestig nieuwjaarsfilmpje hem begin dit jaar op een boete en een uitbrander van AS Roma te staan. Maar zijn sportieve prestaties blijven

beklijven onder Eusebio di Francesco, zijn derde trainer bij Roma na Rudi Garcia en Luciano Spalletti.

AS Roma eindigde de voorbijge seizoenen tweede (2014), tweede (2015), derde (2016) en tweede (2017), met Nainggolan in een sleutelpositie op het middenveld en de door Barcelona uitgeleende Vermaelen als tijdelijke ploegmaat in dat laatste seizoen.

Laagtes en hoogtes, hij heeft ze in de loop der jaren meegemaakt bij Roma.

Zoals in de historische 1-7-nederlaag tegen Bayern München in de Champions League in 2014. Een pandoering zonder weerga, maar met een assist van Nainggolan voor de eerredder van Gervinho.

Zoals in de afscheidswedstrijd van clubicoon Francesco Totti tegen Genoa in 2017. Een vliegtuigje met een spandoek met *Grazie Capitano* erop vloog over het stadion voor de aftrap en supporters hielden tijdens de wedstrijd geëmotioneerd foto's van Totti omhoog, terwijl Nainggolan met een vrije trap het winnende doelpunt inleidde.

Zoals in de uitschakeling van Barcelona in de Champions League in 2018, waar hij 77 minuten een aandeel had in de *remontada* van 4-1 in Camp Nou naar 3-0 in Rome.

Dat hij bij de nationale ploeg nog altijd geen vaste waarde is, doet in Italië ondertussen steeds meer de wenkbrauwen fronsen. Zijn profiel van begenadigde aanjager met een vervaarlijk schot uit de tweede lijn is er een dat altijd wel van pas komt in de nationale ploeg, maar dat hem daarom nog geen garantie op een basisplaats biedt. En een ontevreden Nainggolan op de bank – hij is niet het type speler dat zich zoiets moeiteloos laat welgevallen – is ook niet wat een bondscoach zich wenst op een toernooi. Een dilemma dus. Nainggolan had onder Wilmots ten onrechte, zo bleek, een voorschot genomen op zijn geluk door ervan uit te gaan dat hij geselecteerd zou worden voor het WK in Brazilië. Die les indachtig wachtte hij dan maar met een handrem op zijn enthousiasme tot Martínez zijn definitieve WK-selectie voor Rusland bekendmaakte. De bal lag klaar, hij moest er alleen nog tegen mogen trappen.

* * *

Bij Royal FC Rapid Symphorinois in de eerste provinciale van Henegouwen volgt één voetballer met meer dan gewone aandacht de prestaties van Radja Nainggolan. Met een gevoel van spijt, dat wel, zegt Benoît Sotteau. Hij was de speler van Excelsior Moeskroen die tijdens de wedstrijd tegen de beloften van Germinal Beerschot als linksachter door Beltrami en Lasaracina werd gescout voor onder andere Lecce. 'Ik herinner mij Nainggolan zelfs nog in die

wedstrijd’, zegt Sotteau. ‘Hij speelde toen al in de stijl die hij nu laat zien: *un peu fou-fou*, als een pitbull op het veld. Daarom was ik telkens teleurgesteld als ze hem later niet opstelden in de nationale ploeg, want hij is altijd die vechter gebleven die een elftal mentaliteit bijbrengt.’

Net als Nainggolan zat ook hij destijds met beide makelaars samen om een overgang naar Italië te bespreken, zegt hij. Maar het is er niet van gekomen.

‘Mijn vader wilde dat ik mijn school afmaakte’, zegt Sotteau. ‘En hij was het die toen de beslissingen nam, want mijn moeder was ik op mijn dertiende al verloren. Nu heb ik er spijt van dat ik daar niet tegenin ben gegaan – dat kan ik niet wegsteken, want we hadden nog andere Italiaanse clubs thuis over de vloer gekregen. Ongeveer iedereen met wie ik bij de nationale ploegen speelde, zal er nu op het WK bij zijn, denk ik. Van de U17 tot de U20 ben ik een keer of dertig geselecteerd, schat ik. Ik had misschien wat meer door kunnen zetten, maar je moet daar ook op het juiste moment klaar voor zijn. Ik wilde altijd meer bereiken, maar vanaf mijn negentiende heb ik mij meer op mijn werk gestort en ben ik op een lager niveau gaan voetballen. Zelfs op mijn 23ste zijn er nog contacten geweest om in de Italiaanse Serie B te gaan spelen, maar ik had mijn keuze al gemaakt. Ik werkte toen – en nu nog altijd – als gediplomeerd opvoeder voor mensen met een beperking. Ik heb het goed en ik ben blij met mijn job, maar ik besef dat ik ook een ander leven had kunnen leiden. Alleen heb ik dat risico niet durven nemen, Radja wel. Hij heeft ervoor gestreden. En zie waar hij nu staat. *C’est la vie, hein*, elk gaat zijn eigen weg.’

**Sammy Neyrinck
over**

KEVIN

DE BRUYNE

7

Koelbloedig, doelgericht en met veel branie

Een kille zondagavond in het immer gezellige Guldensporenstadion van KV Kortrijk. Het is eind november 2009. Hein Vanhaezebrouck keert voor het eerst als ex-trainer terug naar het strijdperk waar hij jarenlang zo succesvol is geweest. Voor een reportage in het voetbalprogramma *Extra Time* heb ik mijn cameraploeg de hele match zo dicht mogelijk bij de charismatische veldheer geposteerd.

Het laatste halfuur laat hij bij KRC Genk een achttienjarig rastalent invallen om de rechterflank af te dweilen. ‘Wat kan dat ventje toch goed sjotten’, vangen we op vanuit de dug-out voor de bezoekers. Het kennersoog van Vanhaezebrouck zal geen ongelijk krijgen. Toch zeker niet als het over het hoogblonde jonkie met rugnummer 14 gaat. Racing Genk verliest die avond wel met 2-1. Niet veel later wordt Vanhaezebrouck de laan uit gestuurd in Limburg.

Zijn opvolger Frankie Vercauteren interview ik iets meer dan een jaar later, net voor de winterstop. Het gespreksonderwerp is zijn aanstelling als technisch directeur in combinatie met het trainerschap. Tijdens dat vraaggesprek voor het populaire éénprogramma *Sportweekend* speelt iemand op de achtergrond onverstoorbaar voort aan een pooltafel in het spelershome. Alsof hij na een veldtraining nog wat vrije trappen en passes wil uitproberen. Weliswaar niet op een groot grasveld, maar op een veel kleiner groen tafellaken. Helemaal alleen. Kennelijk net gedoucht. Op z’n slippers. Het ranke bovenlijf ontbloot. De handdoek nog rond z’n middel.

Het is alweer Kevin De Bruyne, die niet veel eerder zijn contract heeft verlengd in Genk. Bij elke geslaagde trekstoot groeit zijn glimlach nog verder achter zijn oren. Vijf maanden later zal hij met het openingsdoelpunt in de kampioenenwedstrijd aan de basis liggen van de eerste landstitel voor Racing Genk in negen jaar tijd.

Het zijn de eerste keren dat onze wegen kruisen en zeker niet de laatste. In elk geval is dit ook de eerste grote prijs waar De Bruyne al zijn hele jonge leven van droomt. Want dat is zijn droom. Zo veel mogelijk wedstrijden winnen. Zo goed mogelijk worden. En veel, heel veel trofeeën in de lucht mogen steken. Zijn levensverhaal leest alvast als een verfilmbaar jongensboek.

Kevin De Bruyne groeit op in het Oost-Vlaamse Drongen, waar hij snel merkt dat voetbal zijn lievelingsspelletje is. De Bruyne is van nature linkshandig én rechtsvoetig, maar zijn buurman verbiedt hem nog met zijn rechtervoet tegen een bal te trappen omdat hij dan te veel bloemen en struiken aan flarden schiet. Zijn latere, perfecte tweevoetigheid dankt De Bruyne dus deels aan die buur.

De basis van het edele balspel leert De Bruyne bij het lokale KVV Drongen. Het spelletje op zich vindt hij ongelooflijk leuk. Daar kan niks, ook geen geld, tegenop. Gewoon lekker voetballen.

Tijdens een modderige jeugdmatch in Drongen ontdekt een scout van AA Gent het talent van De Bruyne. Wat hem opvalt zijn Kevins snelheid, dribbel en doelgerichtheid. Dan al. Vader Herwig en mama Anne worden ervan overtuigd om zoonlief in de zomer van 1999 definitief de overstap te laten maken naar de eersteklasser uit de grootstad. De Bruyne is dan acht jaar jong.

In zijn eerste seizoen bij de Buffalo's speelt hij direct, en zonder enige moeite, een leeftijdscategorie hoger. Ondertussen krijgt De Bruyne individuele trainingen. Onder andere van de Zambiaanse ex-Anderlechtmiddenvelder Charly Musonda senior, die zijn positiespel, balcontrole en traptechniek verder aanscherpt.

Tijdens de met 2-7 gewonnen jeugdbekerfinale, nota bene tegen Racing Genk, maakt De Bruyne als invaller een doelpunt dat hij veertien jaar later nog eens haarfijn zal kopiëren. Dankzij beelden van de Oost-Vlaamse regionale zender AVS is er geen twijfel meer mogelijk. Het is identiek dezelfde loopactie. Alleen op doel af en dan de bal dwars binnentrappen. Maar dan wel op het allerhoogste niveau: het WK voetbal van 2014. In de achtste finales tegen de Verenigde Staten van Amerika.

Bij de jeugd ploegen van AA Gent overheerst vooral de speelvreugde. Geen gedoe. Geen druk. Iets wat Kevin De Bruyne fel waardeert. En als hij meespeelt, is de ploeg bijna altijd zeker van een overwinning. Elke tegenstander vreest namelijk 'De Witte'.

In Parijs wordt De Bruyne na een groot internationaal toernooi uit 350 deelnemers verkozen tot beste speler. De anderen zijn bijna allemaal twee jaar ouder dan hij. Alle bekens en belangrijkste souvenirs worden sindsdien netjes ten huize De Bruyne bewaard. En na een groot jeugdtoernooi in Gent mag uitblinken De Bruyne samen met een ploegmaat een week op stage bij Arsenal FC in Londen.

Als prille tiener is De Bruyne al zeer kritisch voor zichzelf en voor anderen. Naar eigen zeggen helpt vooral die zelfkritiek hem hogerop. Maar hij gaat ook niet altijd akkoord met wat trainers van hem verwachten. Deels uit koppigheid.

Dat hij soms een oefening bewust verkeerd uitvoert, wordt meestal door de vingers gezien. Maar niet bij de U13. De trainer van die jeugdploeg probeert De Bruyne in een keurslijf te dwingen dat hem absoluut niet ligt. Doorschuiven naar de U14 is geen optie en net dan ligt de concurrentie op de loer. Want het talent van De Bruyne blijft ook in de rest van België niet onopgemerkt. Er komen aanbiedingen van Royal Sporting Club Anderlecht, Club Brugge en Racing Genk. Kevin zijn ouders laten hem zelf kiezen: het wordt de grootste Vlaamse club aan de andere kant van het land. Omdat hij daar het beste gevoel bij heeft.

Beslissingen nemen doet iedereen op zijn manier, maar bij De Bruyne is dat vanaf dan eigenlijk altijd op basis van het buikgevoel. De keuze voor Genk heeft wel heel veel praktische gevolgen. Elke wedstrijd op zaterdag staan zijn ouders toe te kijken aan de zijlijn. Ook al is dat voor hen altijd een heel eind rijden. Nadien mag zoonlief mee naar huis, om de volgende avond alweer teruggebracht te worden naar Genk. Vooral mama Anne Callant heeft het heel moeilijk om haar zoon op jonge leeftijd los te moeten laten en hem van alles door anderen te laten aanleren. Zij wil nog het liefst dat Kevin tot pakweg zijn 23ste levensjaar bij AA Gent blijft.

In Genk kent De Bruyne ook zware aanpassingsmoeilijkheden. Te beginnen met het internaat, waar geen enkele andere jeugdvoetballer verblijft. De Bruyne voelt zich een eenzaat, maar daarom niet eenzaam. Dankzij zijn zelfdiscipline weet hij zich te redden in een compleet nieuwe omgeving. Hij beseft dat zijn schoolwerk in orde moet zijn en dat hij ondertussen ook nog zo goed mogelijk moet kunnen voetballen.

In zijn eerste twee humaniorajaren studeert De Bruyne nog Latijn. Daarna schakelt hij over naar het onderwijssysteem dat hem een topsportstatuut verleent en haalt hij de resultaten die hij moet halen. De Bruyne verhuist ook naar een gastgezin, waar hij tot zijn eigen verbazing aan het einde van het schooljaar niet langer welkom is. Zijn eerste pleegouders verwijten hem zijn geslotenheid.

‘Ik ben heel gesloten, dat is mijn karakter, maar ik maak heel weinig problemen. Maar ik heb wel een mening en als ik af en toe niet akkoord ga, dan zeg ik dat ook rechtuit. Vroeger was ik meer een tijdbom. Dan kropte ik alles op tot het me te veel werd en dan ontplofte ik. Maar echt kwaad zie je mij eigenlijk niet veel.’

De volgende tweeënhalve jaar verblijft De Bruyne bij een ander gastgezin. Hij maakt ook de overstap van de U17 naar de U19. Omdat hij net dan midden in een groeispurt zit, kampt hij in het begin nog met wat spierverrekkingen. Maar zodra hij gewend geraakt is aan de vele stabiliteitsoefeningen, wordt hij op termijn veel leniger en blijft hij lang blessurevrij.

Bij de beloften komt De Bruyne onder de vleugels van voormalig aanvoerder Domenico Olivieri terecht en speelt hij dan al meer vooraan dan achteraan. Hier wordt gewerkt aan de basis van het edele balspel en dat is wat De Bruyne zelf zeer belangrijk vindt. In die periode wordt de Brusselse voetbalmakelaar Patrick De Koster getipt om eens te gaan kijken naar een jong talent bij de Genkse reserves. De Koster wordt uiteindelijk ook de zaakwaarnemer van De Bruyne en begeleidt hem sindsdien loyaal.

Vanaf dan gaat het snel en verloopt alles alleen maar in stijgende lijn. De Bruyne mag regelmatig meetrainen met de eerste ploeg van Racing Genk en net voor hij midden 2008 finaal doorschuift naar de hoofdmoot, zet hij zijn krabbel onder zijn eerste profcontract. Een minimumcontract nadat hij een goede voorbereiding heeft afgewerkt en tijdens een wedstrijd met de beloften vijf keer heeft gescoord in één helft.

De Bruyne is niet onder de indruk van de grote namen in de kleedkamer van de eerste ploeg. Hij ziet die stap als een normale, logische evolutie in zijn carrière. Als je goed speelt en het steeds beter doet, krijg je nu eenmaal vroeg of laat de kans op een hoger niveau.

‘Mijn eerste speelminuten waren twee invalbeurtjes van een handvol minuten. Dat voelde raar aan, omdat er dan bij wijze van spreken in plaats van honderd ineens duizenden mensen naar je prestaties op het veld komen kijken. Dat is anders, maar ik heb het geluk dat ik dat soort dingen heel snel gewoon word.’

Racing Genk wint met trainer ad interim Pierre Denier aan het einde van het seizoen 2008-2009 de bekerfinale tegen KV Mechelen met 2-0. Kevin De Bruyne kijkt de hele wedstrijd toe als reserve vanaf de bank, maar de trofee komt ook op zijn conto terecht. Zelf ziet hij die bekerwinst als het definitieve begin van een lange erelijst.

In de zomer van 2009 wordt Hein Vanhaezebrouck de nieuwe T1 in Genk. De zeventienjarige Kevin De Bruyne mag in de voorbereiding weer heel veel meespelen en het bestuur is danig onder de indruk. Hij krijgt een verbeterd contract aangeboden dat hem in principe tot 2013 aan KRC Genk verbindt. ‘Hein speelde altijd 3-4-3 en ik kwam in aanmerking voor de positie van een van die aanvallende flankspelers, maar Thomas Buffel speelde meestal daar. Ik denk dat Hein tactisch een heel sterke trainer is, maar in mijn periode werd daar misschien iets te veel aandacht en tijd in gestoken. We trinden alleen tactisch en we zaten heel veel voor het scherm om videoanalyses te bekijken. Hein werkte ook heel veel met poppetjes en looplijnen op het trainingsveld en dan werden daar video-opnames van gemaakt die vervolgens werden besproken. Heel veel praten en bespreken. De ploeg kon daar niet zo goed mee omgaan.’

Na het ontslag van Vanhaezebrouck komt Frankie Vercauteren aan het bewind, die countervoetbal in een 4-4-2 verkiest boven een spel dat gericht is op balbezit. Vóór de komst van Vercauteren heeft De Bruyne nog nooit in zo'n systeem gespeeld. De eerste twee wedstrijden zit hij nog op de bank, maar daarna staat hij links op het middenveld nagenoeg altijd aan de aftrap. 'Vercauteren speelde vroeger ook op de flank, maar ik kom toch meer naar binnen met de bal en ik probeer vanaf de flank ook het spel te maken. Hij vond misschien dat ik nog te veel met de bal aan de voet liep en beter mijn momenten moest kiezen, maar ik had toen al de karaktertrek die ik nu nog altijd heb: dat ik er altijd volledig voor ga.'

Kevin De Bruyne maakt zijn eerste competitiedoelpunt in de hoogste voetbalklasse tegen Standard Luik. Zelf vindt hij het nog steeds een van de mooiste van allemaal. Na een hoekschop en veel geharrewar belandt de bal op zo'n 25 meter van het vijandelijke doel voor zijn voeten. De Bruyne kan de bal perfect *in the drop* nemen en hem keihard via de paal binnenknallen. Een beauty. En toevallig ook de *winning goal*.

Aan het einde van het seizoen 2009-2010 speelt De Bruyne zich meer en meer *in the picture*. Het buitenland lonkt. Hij weet zelf dat zijn stijl van voetballen misschien nog het best zou passen in Nederland of in Spanje. In eigen land zijn vooral landskampioen Anderlecht en Standard gecharmeerd, maar goudhaantje De Bruyne mag alleen weg uit Genk bij een absurd bod.

Nederlands kampioen FC Twente, toen met trainer Michel Preud'homme, biedt ongeneerd 5 miljoen euro voor De Bruyne. En Genk antwoordt met een significant verbeterd contract van vijf jaar, waar hij akkoord mee gaat. 'Ik ben daar financieel beter van geworden. Véél beter. Voor een jongen van achttien waren dit plots immense bedragen. Maar zo gaat dat nu eenmaal in het voetbal.'

Kevin De Bruyne koopt op zijn achttiende een appartement in Zonhoven en bouwgrond voor een eigen huis in Heusden-Zolder. Nobel als hij is, vraagt hij zijn ouders om zijn eigen zakgeld voortaan aan zijn jongere zus te geven. 'Ik kan niet zeggen hoeveel ik toen verdiende per maand. Hoeveel ik op de bank had staan of waar het stond. Dat interesseerde mij in zekere mate, maar niet zodanig dat geld verdienen mijn hoofddoel was.'

Kersvers bondscoach Georges Leekens roept De Bruyne in mei 2010 voor het eerst op voor de oefenwedstrijd van de Rode Duivels tegen Bulgarije. De Bruyne zit de hele interland op de bank. Tegen Finland, twee maanden later, is het wel zover. De Bruyne debuteert op de rechterflank in de laatste oefenmatch vooraleer België aan de kwalificatiecampagne begint voor Euro 2012 in Polen en Oekraïne.

Intussen heeft Racing Genk de competitiestart niet gemist. Aan het einde van de zomer is Kevin De Bruyne nog steeds zeer gewild op de transfermarkt.

Trainer Frankie Vercauteren kondigt een korte interviewstop aan om het getouwtrek rond zijn poulain zo veel mogelijk in te perken. In nauwelijks zes maanden tijd is de marktwaarde van De Bruyne gestegen van een half miljoen euro naar 10 miljoen euro.

Het eerste weekend van oktober 2010 vliegt De Bruyne mee met de nationale ploeg naar de EK-kwalificatiewedstrijd in Kazachstan. België wint met het kleinste verschil, De Bruyne speelt niet mee en krijgt het plots heel warm tijdens de terugvlucht. Pas enkele weken en een duidelijke vormdip later wordt vastgesteld dat hij de virale ziekte van Pfeiffer heeft, in de volksmond veel beter bekend als klierkoorts. Hij zal bijna tweeënhalve maand buiten strijd zijn. Net dan verneemt hij dat zijn tachtigjarige grootmoeder in Engeland onverwachts is overleden. De Bruyne verhuist tijdelijk samen met zijn moeder om er bij zijn grootvader Bruno het grote verlies te verwerken. Hij is wel zo ziek dat hij tijdens de begrafenis in Londen de lijkstaf niet mee kan helpen dragen. Sindsdien maakt De Bruyne na elk zelfgemaakt doelpunt een kruisteken ter nagedachtenis van zijn overleden oma.

Tijdens de winterstop maakt zijn eigen manager bekend dat Kevin De Bruyne is uitgenodigd door Chelsea FC voor een verkennend gesprek en een bezoek aan het immense stadion Stamford Bridge. De Bruyne is geflatteerd, maar hij verklaart vooralsnog niet in te willen gaan op de avances van de steenrijke topclub uit Zuidwest-Londen. Racing Genk is hoe dan ook *not amused* en bevriest alle transfer- en contractbesprekingen met De Bruyne.

Met vallen en opstaan knokt Kevin De Bruyne zich in het tweede deel van het seizoen weer in de ploeg. Bij de Rode Duivels wordt hij eind maart van 2011 niet geselecteerd voor de twee kwalificatieinterlands tegen Oostenrijk en Azerbeidzjan. De Bruyne beseft dat hij door zijn klierkoorts nog niet terug op topniveau is en hij probeert zich in tussentijd te amuseren bij de beloften. Wat ook aardig lukt. Met de bondscoach botert het minder. Leekens geeft De Bruyne nooit uitleg waarom hij niet mag meespelen en De Bruyne is ook geen fan van Leekens' manier van trainen en zijn omgang met spelers en met de media. De Bruyne heeft alles liever rechttoe rechtaan.

Wanneer Kevin De Bruyne weer helemaal de oude is, ontbolstert hij zich in de play-offs. Racing Genk wordt voor de derde keer kampioen. Mede dankzij De Bruyne. De definitieve doorbraak is een feit. In eigen land wordt hij al vergeleken met voetbalgrootheden als Michel Platini en wijlen Johan Cruyff. Anderen maken er een kruising van tussen Frankie Vercauteren en Enzo Scifo.

Van de kampioenenwedstrijd tegen Royal Standard Luik aan het einde van de titelstrijd herinnert De Bruyne zich niet zoveel meer, omdat hij na een botsing even knock-out is geweest en de rest van de match met een lichte hersenschudding en veel hoofdpijn voort moet spelen.

De hele zomer lang trekt Chelsea FC weer gretig aan de mouw van De Bruyne. De topclub wil hem aankopen en hem dan meteen een jaar uitlenen aan Anderlecht of Genk. Net dan raakt hij geblesseerd aan de kuit. De Bruyne mist zo bij Genk de laatste voorronde in de Champions League tegen Maccabi Haifa uit Israël, dat wordt uitgeschakeld na strafschoppen. Ondertussen is Frankie Vercauteren zelf opgestapt om in de Verenigde Arabische Emiraten aan de slag te gaan. De Nederlander Mario Been volgt hem op.

Chelsea wil intussen voor De Bruyne een transfersom van 6 miljoen euro betalen die na bonussen kan oplopen tot 10 miljoen. Maar het Genkse bestuur kan De Bruyne alsnog overtuigen om nog zeker tot de winter in Limburg te blijven.

In de groepsfase van het belangrijkste jaarlijkse voetbaltoernooi in Europa staat Genk tegenover Chelsea FC, Bayer 04 Leverkusen en Valencia CF. In eigen huis speelt Genk drie keer gelijk. Op verplaatsing verliest het telkens. De Bruyne staat vier keer aan de aftrap. Zijn debuut in de Champions League komt er op 19 oktober in de BayArena van Leverkusen. Onder Been leert De Bruyne weer voetballen in een heel andere stijl. Been laat Genk spelen in de traditie van de Nederlandse school. Veel meer op balbezit.

In het najaar van 2011 komen de Rode Duivels één overwinning tekort om de barragewedstrijden te mogen spelen in aanloop naar Euro 2012. De Bruyne wordt inmiddels weer opgeroepen bij de nationale beloften, maar het Genkse bestuur kan beloftecoach Francky Dury overtuigen om De Bruyne niet de verre verplaatsing te laten maken naar Azerbeidzjan. De Bruyne mag individueel trainen in België. De Bruyne is in dat seizoen 2011-2012 immers vaak buiten strijd. Drie keer ligt hij zes of zeven weken in de lappenmand. Eén keer valt hij vijf kilogram af door een mondinfectie.

Maar de belangstelling voor het Genkse goudhaantje blijft groot. Aan het einde van de wintermercato komen KRC Genk en Chelsea FC uiteindelijk tot een overeenkomst voor een transfer van De Bruyne, die wel nog de rest van het seizoen bij Genk blijft. Er ligt in Londen een contract klaar van vijfenhalf jaar. Ter waarde van 8 miljoen euro. Dat getal kan door extra clausules nog worden aangevuld tot een totaalbedrag van bijna 10 miljoen. De Bruyne heeft op twintigjarige leeftijd zijn droomtransfer beet.

Na zijn terugkeer uit Londen mag ik hem voor een verslag in *Het Journaal*

met een VRT-camerploeg opwachten in het Eurostartreinstation van Brussel-Zuid. ‘Dit is meer dan een stap vooruit. Dit zijn enkele stappen’, glundert hij voor onze microfoon. ‘Ik weet dat het niveau van Chelsea veel hoger zal liggen. Ik zal geduld moeten hebben.’

Twee weken later, wanneer Genk kansloos verliest van Sporting Lokeren, verklaart De Bruyne dat hij zich schaamt voor sommige van zijn ploegmaats die kennelijk geen zin meer hebben om te voetballen. Hij krijgt geen sanctie voor zijn opmerking, maar het wordt hem wel duidelijk gemaakt dat hij zoiets beter binnenskamers houdt. Maar dat is de aard van het beestje: te rechtuit.

De Bruyne legt zichzelf een spreekverbod op tot het einde van het reguliere seizoen. En wanneer hij kort daarop voor de tweede keer in die jaargang uitvalt met een teenbreuk, wordt duidelijk dat hij niet meer voor Racing Genk in de play-offs zal kunnen spelen. Een serieuze opdoffer. Na bijna honderd competitiewedstrijden in de hoogste voetbalklasse trekt De Bruyne de Genkse deur definitief achter zich dicht. Niet veel later kroont Chelsea FC zich voor het eerst als winnaar van de Champions League tot Europees clubkampioen.

De voorbereiding op zijn eerste seizoen in de Engelse Premier League maakt De Bruyne mee onder de Italiaanse manager Roberto di Matteo. Samen met zijn nieuwe ploegmakers, onder wie Rode Duivels Eden Hazard en Romelu Lukaku, trekt hij op oefenstage naar de Verenigde Staten. Het duurt niet lang vooraleer De Bruyne merkt dat hij niet veel aan spelen zal toekomen. Chelsea heeft nog drie duurdere spelers aangekocht voor min of meer dezelfde positie waar hij meestal geposteerd staat en dus vraagt hij om te worden uitgeleend. Clubs uit Engeland, Nederland, Frankrijk en Portugal zijn geïnteresseerd, maar het wordt Werder Bremen in de Duitse Bundesliga. Daar hoopt hij een veertigtal matches te spelen, maar als huurling vraagt het toch wat extra tijd om zich in de basiself van trainer Thomas Schaaf en clubmanager Klaus Allofs te spelen.

Als polyvalente veldspeler wordt De Bruyne op zowat elke aanvallende positie uitgeprobeerd. In het begin bestaat in Duitsland de verkeerde indruk dat De Bruyne eigenlijk niet graag bij Bremen speelt, maar het wordt alsnog een topseizoen. Voor De Bruyne zelf dan, die meehelpt Bremen te redden van de degradatie. De Bruyne brengt zonder meer schwing in Bremen. Het gebeurt zeker niet vaak dat een huurling zoveel impact heeft op een club, want hij maakt 10 doelpunten in 33 wedstrijden en hij is ook nog eens verantwoordelijk voor evenveel beslissende passes. Van alle spelers in de Bundesliga maalt hij bovendien het hoogste aantal kilometers af. De Bruyne voelt zich sterker en slimmer worden als voetballer. ‘Ik ben het van kleins af aan zodanig gewoon om op verschillende posities in verschillende systemen te spelen en mij aan te

passen, dat het mij weinig uitmaakt waar ik precies speel. Of het nu centraal is, op links, diep in de spits of lager. Maar ik wil altijd meteen naar voren voetballen, dat is mijn manier van spelen. Uit een goede pass haal ik evenveel genoeg als uit een doelpunt. Dat is ook wie ik ben. Ik ben veel meer iemand die aangeeft dan iemand die het afmaakt. Ik geef wellicht vijf of zes keer meer assists dan dat ik doelpunten maak. Maar erg vind ik dat niet.'

Ondertussen is Marc Wilmots bij de Rode Duivels de opvolger geworden van Georges Leekens. Eerst als interimtrainer, daarna als hoofdtrainer. Wilmots is meer van de directe aanpak. Net als De Bruyne. Niet te veel praten. Hou alles simpel.

Het kantelmoment in De Bruynes carrière als Rode Duivel is de vriendschappelijke interland tegen Nederland midden augustus 2012. België wint die glorieus met 4-2. Terwijl de concurrentie enorm groot is, mag De Bruyne opdraven in het laatste halfuur. Dat geeft hem een enorme vertrouwensboost. Omdat er voor de drie posities achter de spits misschien zeven of acht spelers beschikbaar zijn.

Ook tijdens de volgende twee kwalificatiewedstrijden voor de wereldbeker in 2014 wint hij veel vertrouwen tijdens zijn invalbeurten. En in de striemende regen van de Servische hoofdstad Belgrado staat De Bruyne voor het eerst aan de aftrap van een officiële kwalificatie-interland. Wat volgt is een eerste tricolor moment de gloire.

Met één lange, hoge bal vanaf de rechterflank valt alles in een definitieve plooi. Christian Benteke kopt de bal binnen. Later zal Benteke door een blessure lange tijd buiten strijd zijn. Voor De Bruyne is dat een groot gemis omdat de twee elkaar al van bij de jeugd bijna blindelings vinden op een voetbalveld. De Bruyne maakt zelf de tweede treffer, zijn eerste doelpunt bij de Rode Duivels. 'Alles lukte vandaag', lijkt De Bruyne zich achteraf bijna te verontschuldigen.

In het najaar van 2012 kruisen onze paden weer in Duitsland. Voor een reportage in *Sportweekend* mag ik twee dagen op bezoek bij Kevin De Bruyne in Bremen. Traditiegetrouw zijn de ouders van Kevin dat weekend van de partij. Om de twee weken rijden zij van Drongen naar Noord-Duitsland en terug. Toevallig zijn ook de ouders van zijn toenmalige vriendin Caroline Lijnen er te gast.

'In Duitsland wil ik vooral praten met de voeten. En dat lijkt ook goed te lukken.' De Bruyne laat zich in onafscheidelijk trainingspak interviewen in de woonkamer, waar truitjes van sommige van zijn bekendste tegenstanders aan de muur hangen. 'Hij is een uitstekende voetballer', vertrouwt zijn Oostenrijkse ploegmaat Marko Arnautović ons later nog toe. 'Hij kan alles, maar alleen als hij

het ook wil.' Zijn Nederlandse ploegmakker Eljero Elia doet er nog een schepje bovenop. 'Hij is onze spelverdeler. Hij doet me denken aan sommige straatvoetballers uit Nederland.'

Net voor de winterstop in de Duitse voetbalcompetitie loopt De Bruynes relatie na iets meer dan twee jaar op de klippen. Zijn vriendin is niet veel eerder op citytrip geweest naar Madrid, waar ze troost heeft gezocht in de armen van Atlético-doelman Thibaut Courtois, ex-ploegmaat bij Racing Genk en sluitstuk bij de Rode Duivels.

De Bruyne probeert eerst de hele affaire privé te houden. Tot de Vlaamse roddelpers alles blootlegt. Het nieuws slaat in als een bom. En dan vooral in België. Ook al heeft De Bruyne het zwaar met de relationele breuk en nog het meest met de manier waarop, achteraf blijkt hij er nog beter uit te komen. Courtois en De Bruyne zijn nooit de beste vrienden geweest, maar vanaf dat pijnlijke moment is hun contact louter professioneel.

In aanloop naar de eerstvolgende kwalificatie-interlands tegen Macedonië in het voorjaar van 2013 reist bondscoach Marc Wilmots naar Madrid en Bremen om de vrouwenkwestie tussen Courtois en zijn voormalige ploegmaat uit Genk te ontminnen. Wilmots vraagt De Bruyne op de man af of Courtois uit de ploeg moet. Maar De Bruyne vindt niet dat hij het recht heeft om daarover te beslissen en beseft dat daar misschien nog meer problemen van kunnen komen. Achteraf krijgt hij van de bondscoach en zijn assistent Vital Borkelmans te horen dat hij enorm volwassen heeft gereageerd op het voorval. En dat vinden De Bruyne en zijn entourage een enorme opsteker.

In Macedonië maakt De Bruyne het openingsdoelpunt met een droge knal in de korte hoek. En in juni is het weer raak op eigen veld tegen Servië. Een kopbal aan de tweede paal. Het WK van een jaar later komt nu wel heel erg dichtbij. De Bruyne zal later worden uitgeroepen tot uitblinker van de hele WK-kwalificatiecampagne. Samen met... doelman Thibaut Courtois. O, ironie.

Na zijn eerste succesvolle seizoen in het buitenland keert De Bruyne terug naar Chelsea. Langer in Bremen blijven is geen optie. Maar een langer avontuur in de Bundesliga behoort zeker tot de mogelijkheden. Bayer 04 Leverkusen communiceert dat het een akkoord heeft met Chelsea over een uitleenbeurt van De Bruyne. Borussia Dortmund zou als verliezend finalist in de Champions League dan weer een persoonlijk akkoord hebben met De Bruyne. Maar bij Chelsea is de Portugees José Mourinho inmiddels opnieuw de manager geworden en hij is duidelijk tegen De Bruyne: 'Jij blijft!'

De Bruyne geeft later toe dat hij het Mourinho niet moeilijk heeft willen

maken en dat hij wilde proberen om hem te tonen wat hij kan. Het is een van de weinige keren dat De Bruyne zijn buikgevoel niet volgt. En wat blijkt: De Bruyne slaagt niet in zijn opzet. Als er iets is in zijn leven wat hij wil terugdraaien, dan is het zijn keuze om niet naar Dortmund te gaan.

Mourinho gelooft nochtans in het talent van De Bruyne en belooft hem kansen te geven in de voorbereiding, die deels in Azië en Noord-Amerika wordt afgewerkt. De Bruyne vindt er weer Eden Hazard en Romelu Lukaku terug. Zij het tijdelijk. Lukaku zal later worden uitgeleend aan Everton FC.

In de voorbereiding scoort De Bruyne tegen AC Milaan. En in zijn eerste competitiewedstrijd tegen Hull City AFC wordt hij onder andere dankzij een assist voor het openingsdoelpunt uitgeroepen tot man van de match. Het zal al meteen zijn op een na laatste match zijn bij *the Blues*. In de volgende, tegen Manchester United FC, wordt nog een gelijkspel uit de brand gesleept, maar nadien belandt De Bruyne op de reservebank. De Bruyne zal in die zomer maar negen wedstrijden spelen voor Chelsea.

‘Kevin moet zich aanpassen aan Chelsea, wil hij meer speelkansen krijgen’, reageert Mourinho geprikkeld wanneer hij op een persconferentie voor de zoveelste keer wordt gevraagd naar de situatie rond De Bruyne. ‘Hier moet hij zich bewijzen. Elke match opnieuw. Kevin is er niet bij omdat hij niet goed speelt en niet goed traint.’

Bij de Rode Duivels is De Bruyne ondertussen een onbetwistbare basisspeler, maar bij Chelsea beleeft hij allesbehalve hoogdagen. De Bruyne valt regelmatig uit de kern en hij moet dan met de beloften trainen. Zijn mentaliteit is naar eigen zeggen nochtans goed, maar hij baalt als hij niet mag spelen. En dan kan het dat De Bruyne zijn hoofd laat hangen.

Een derde uitleenbeurt, na Genk en Bremen, ziet hij niet meer zitten en dus wordt De Bruyne tijdens de transferperiode in de winter definitief verkocht door Chelsea. Wanneer de vraagprijs op 30 miljoen euro wordt gezet, haken een pak topclubs af. Maar VfL Wolfsburg blijft geïnteresseerd en betaalt om en bij de 22 miljoen euro. De Bruyne verbindt zich op papier voor een periode van vijf jaar aan de Duitse club met autoconstructeur Volkswagen AG als hoofdsponsor. Hij is tot dan toe de duurste broodvoetballer voor Wolfsburg. Op anderhalf jaar tijd is De Bruyne nu 16 miljoen euro meer waard en zijn basisloon schommelt dan rond de 5 miljoen euro per jaar of iets meer dan 400.000 euro per maand.

Kevin De Bruyne gaat naar Wolfsburg op vraag van trainer Dieter Hecking. Maar zeker ook op vraag van technisch directeur Klaus Allofs, die De Bruyne al onder zijn hoede heeft gehad bij Werder Bremen. En zelfs spelers die nog zijn tegenstander zijn geweest, wilden hem er toen al graag bij.

Bij Wolfsburg wordt er vooral tactisch getraind. De Bruyne speelt, net als bij Genk, weer met rugnummer 14 en hij krijgt de vrijheid om overal te spelen. Een centrale positie in de aanval lijkt zijn beste plaats, maar zelfs De Bruyne twijfelt daar zelf weleens over. Hij beseft vooral dat hij in die korte periode zo veel mogelijk aan spelen moet toekomen om de daaropvolgende zomer een kans te maken in de selectie van Wilmots. Want de Rode Duivels sluiten voor het eerst sinds lang een WK-kwalificatiecampagne af zonder te verliezen. Als groepswinnaar halen ze 26 op 30 tegen Kroatië, Servië, Schotland, Wales en Macedonië. Al die kwalificatiewedstrijden kan De Bruyne zich nog perfect herinneren. De eerste twee begint hij nog op de bank, maar hij mag wel telkens invallen. In de rest speelt hij altijd mee. Bijna allemaal de volle negentig minuten.

In het begin van zijn eerste jaar in Wolfsburg woont De Bruyne nog alleen in een hotel, tot hij een groot huis vindt waar ook z'n familie en vrienden in het weekend kunnen verblijven. In zijn vrije tijd trekt hij op met ploegmakker Ivan Perišić, ex-Club Brugge en ex-SV Roeselare, en de Belgische belofteninternational Junior Malanda, ex-Zulte Waregem. Na een aanpassingsperiode van hooguit zes weken kan De Bruyne al zijn stempel drukken op het spel van Wolfsburg. Zijn club beëindigt het seizoen op de vijfde plaats en grijpt daardoor net naast een ticket voor de Champions League, maar is wel zeker van Europees voetbal aan het einde van de zomer.

Maar eerst is het tijd voor iets anders. Het WK in Brazilië. Na twaalf jaar maken de Rode Duivels hun rentree op de wereldbeker. De eerste tegenstander is Algerije in Belo Horizonte. Voor zowat alle Duivels is dit de eerste kennismaking met het allerhoogste niveau. De Bruyne wordt door Wilmots als ballenverleggende strateeg geposteed. Tot zijn eigen verrassing vanaf de flank, waar hij in de voorbereiding nooit heeft gespeeld.

Na een strafs chop en een vroege 0-1-achterstand mikt De Bruyne met een van zijn klassieke nonchalante zwiepers de bal op de krullenbol van de ingevallen Marouane Fellaini: 1-1. De Belgen scoren daarna nog eens en winnen met 2-1.

Achteraf wordt De Bruyne door de wereldvoetbalbond FIFA uitgeroepen tot Man van de Match en moet hij de verzamelde wereldpers te woord staan. 'Ik had hetzelfde intense gevoel als bij de titelmatch tegen Standard. Ik was niet echt nerveus, maar het was toch een ander gevoel.'

Tijdens België-Rusland in het zwoele Rio de Janeiro blijft het lang 0-0. Tot in het laatste kwartier de Russen meer last lijken te hebben van de vermoeidheid en de ingevallen Divock Origi het verlossende doelpunt maakt in het legendarische Maracanãstadion. De Duivels zijn zo na twee groepswedstrijden al zeker van de

achtste finales, maar het gevoel overheerst dat de eerste ronde overleven eigenlijk heel normaal is. Ze winnen ook met dezelfde cijfers van Zuid-Korea in São Paulo, waar De Bruyne rust krijgt. Een klein uur voor de aftrap wordt dat nieuws nog aan mij persoonlijk bevestigd door zijn altijd aanspreekbare ouders, zijn nieuwe vriendin Michèle Lacroix en zijn manager Patrick De Koster, die geen enkele wedstrijd van de Duivels missen tijdens dit WK.

De jonge Belgische nationale selectie is dus groepswinnaar en vermijdt daardoor in de volgende ronde Duitsland, de latere wereldkampioen. Het WK voetbal betekent ook voor De Bruyne hotel, trainen, hotel, wedstrijd, hotel, trainen, hotel, wedstrijd, enzovoort. Na afloop van elke match kan De Bruyne hooguit vijf minuten bij zijn familie zijn. Meer niet. ‘Pleasant is dat niet’, weet De Bruyne, die tegelijk ook minimaliseert. ‘Ik ben niet iemand die daar moeilijk over gaat doen. En qua sfeer is dit de beste groep die ik tot nu toe al heb meegemaakt. Ik denk niet dat er veel teams zo weinig discussies of problemen hebben.’

Drie dagen na zijn 23ste verjaardag speelt Kevin De Bruyne in de Arena Fonta Nova van Salvador een weergalozе wedstrijd tegen de Verenigde Staten. Als centrale middenvelder, maar ook als ruggensteun voor Eden Hazard om de Amerikaanse rechtsachter Fabian Johnson mee te helpen opvangen.

Het is duidelijk dat De Bruyne de leider van dit nationale elftal aan het worden is. Buiten de lijnen zijn dat nog Vincent Kompany en in mindere mate Axel Witsel. Maar De Bruyne verdeelt het spel. Hij krijgt niet altijd de volle steun van sommige ploegmates, maar hij behoort zeker tot het ras spelers die dat afdwingen.

Geflankeerd door Sporza-televisiecommentator Filip Joos voel ik meer dan anderhalf uur lang de spanning van de tribunes op het veld rollen. Tegelijk volgen in België miljoenen landgenoten het nerveuze spektakelstuk op hun tv tot lang na middernacht.

Na twee keer drie kwartier is er nog steeds niet gescoord. Samen met de ingevallen Romelu Lukaku zorgt De Bruyne voor de bevrijding in de verleningen. Voor De Bruyne lukt het wel in minuut 93 op aangeven van Romelu Lukaku. En twaalf minuten later is De Bruyne de aangever voor Lukaku: 2-0. De VS milderden later nog tot 2-1. Maar één beeld gaat na afloop de wereld rond: de accolade van De Bruyne en Lukaku vlak bij de cornervlag. Blank en zwart verenigd in één vuist boven hun neergebogen hoofd.

Het is algemeen bekend dat inzicht en rijpheid doorslaggevende factoren kunnen zijn op een wereldbeker, zeker vanaf de kwartfinales. In hoofdstad Brasilia krijgt De Bruyne net als vele andere Duivels geen vat op Argentinië, dat

met tienduizenden meegereisde fans een voelbaar thuisvoordeel heeft. De Bruyne is niet spelbepalend. Geen beslissende voorzet. Geen goal. Wel valt er een wereldgoal aan de overkant.

Spelen de Belgen daar en dan met meer lef, dan zit er misschien iets meer in, maar de latere vicewereldkampioenen spelen het slim en houden de match op slot. De Bruyne relativeert. 'Dat kan gebeuren. Je verliest uiteindelijk maar met 1-0.'

De sluimerende kritiek dat Marc Wilmots het hele WK te weinig op tactiek heeft getraind, weerklinkt alleen maar harder na de uitschakeling. De Bruyne denkt er het zijne van. 'De bondscoach is de baas. Bij sommige trainers wordt er meer op stilstaande fases geoefend. Bij andere minder.'

Na een intense wereldbeker is het eerst wat bijbenen voor De Bruyne wanneer hij aan zijn eerste volledige seizoen begint bij VfL Wolfsburg. Al merkt hij dat hij op het hoogste niveau steeds beter uit de voeten kan komen. Elk groot internationaal toernooi brengt hem weer een stap verder. Is een ervaring rijker.

De Bruyne koopt in de Volkswagen Arena van Wolfsburg een viploge om er zijn gasten in te ontvangen en hen in alle rust naar de wedstrijd te laten kijken. Maar enkele weken later is hij alweer vergeten hoeveel zo'n loge kost. Zoiets interesseert hem hoegenaamd niet. Hij maakt intussen veel liever prachtige doelpunten en hij heeft meestal ook een helpende voet in de treffers van al zijn ploegmakers. De Bruyne schopt het zelfs tot ongekroonde koning der assists in de Duitse Bundesliga. En hij wordt er verkozen tot de beste offensieve middenvelder van 2014.

Het duurt niet lang vooraleer zijn naam wordt gelinkt aan de Duitse topclub FC Bayern München. Volgens zijn trainer bij Wolfsburg valt hij wel nog iets te veel terug op zijn talent. 'Het is een *Schlitzohr*. Een sluwe vos en dat bedoel ik positief', oordeelt trainer Dieter Hecking. 'Hij weet wat hij wil. Hij weet hoe de voetbalwereld in elkaar zit en hoe je daarin succesvol kan zijn. Hij kan heel goed inschatten wat hij kan en wat hij niet kan. Als hij een wereldtopper wil worden, dan zal hij zich nog meer moeten geven en investeren in de ploeg. Maar hij heeft alles om het te maken.'

In 2014 is Kevin De Bruyne de hele zomer lang het gezicht van de Europese Special Olympics in Antwerpen. In het najaar vlieg ik met een cameraploeg naar Wolfsburg. Om er samen met gouden olympiër op rust Kim Gevaert en special olympiër Christophe Thijs een filmpje op te nemen voor het jaarlijkse Sportgala van de Belgische sportjournalistenbond. Als grote verrassing mag Christophe Thijs even samen met zijn held Kevin De Bruyne tegen een bal trappen in de schaduw van de Volkswagen Arena. De Bruyne neemt er echt zijn tijd voor.

Nadien volgt er nog een persoonlijke rondleiding in de catacomben van de topclub, waar slogans als *'Fussball ist alles'* en *'Ich bin Wolfsburger'* de toon zetten. De kleedkamer, de spelerstunnel, het hoofdveld. Christophe en Kim krijgen *all access*.

Begin 2015 slaat het noodlot toe. Junior Malanda, De Bruynes beste vriend in Wolfsburg, verongelukt onderweg naar de luchthaven, waar een vliegtuig naar de winterstage in Zuid-Afrika staat te wachten. Wanneer De Bruyne het nieuws verneemt, staat hij te trillen op zijn benen. De voltallige ploeg komt een week later in de basiliek van Koekelberg afscheid nemen van hun veel te vroeg overleden ploegmaat.

Een maand later krijgt De Bruyne zijn emoties even niet onder controle en gaat hij verbaal in de clinch met een ballenjongen op het veld van Eintracht Frankfurt. Bij een 1-0-achterstand rolt de bal buiten de lijnen, De Bruyne roept *'Get the ball, you motherfucker'* en die woorden worden opgevangen door een microfoon. Na de verloren wedstrijd excuseert hij zich voor het incident. Maar de Duitse voetbalbond neemt daar geen vrede mee en geeft De Bruyne een boete van 20.000 euro.

Voor Wolfsburg eindigt het Europese seizoen pas in de kwartfinales van de Europa League en De Bruyne scoort in de door Wolfsburg gewonnen finale van de Duitse Dfb-Bokal. Wolfsburg beëindigt de competitie ook als vicekampioen en is daardoor zeker van deelname aan de groepsfase van de volgende Champions League.

De Bruyne scoort zelf in totaal 16 keer en strooit met maar liefst 28 beslissende passes. Aan het einde van een zeer succesrijke jaargang wordt De Bruyne door zijn 183 collega-profvoetballers verkozen tot speler van het jaar in Duitsland. Ook de Duitse voetbaljournalisten verkiezen hem tot speler van het jaar. Slechts vier andere buitenlanders doen hem dat voor.

De hele zomer lang wordt De Bruyne in verband gebracht met het Manchester City FC van de puissant rijke Arabische oliesjeik Mansour bin Zayed Al Nahyan. Volgens de betrouwbaarste geruchten zou City minstens 60 miljoen euro veil hebben voor de Rode Duivel. De Bruyne kan daarmee de tot dan toe op vijf na duurste broodvoetballer aller tijden zijn en zeker de duurste speler in de Belgische voetbalgeschiedenis. Er ligt voor hem een contract klaar van zes jaar waarmee De Bruyne jaarlijks 20 miljoen euro zou opstrijken.

'Je bent zoveel waard als een ploeg op een bepaald moment voor jou wil betalen', blijft De Bruyne nuchter bij dat op dat moment duizelingwekkende bedrag. 'Ik hoef in elk geval niet naar Engeland om me te bewijzen. Dat kan ik bij Wolfsburg ook.'

Tijdens een gala-avond van het Duitse dagblad *Sport-Bild* eind augustus wordt De Bruyne flink voor schut gezet door de lokale moderator. Nadat De Bruyne zijn trofee voor beste speler in ontvangst heeft genomen, wordt hij bijna verplicht om te zeggen dat hij de rest van het nog prille seizoen zeker bij VfL Wolfsburg blijft. De Bruyne doet het met de glimlach, maar ook met wat schaamrood op de wangen. Want op voorhand is er afgesproken dat er geen vragen over een mogelijke transfer zouden worden gesteld.

Naast City jaagt ook Bayern München lange tijd op De Bruyne, maar het wil niet meer dan 50 miljoen euro voor hem betalen. Drie dagen voor het sluiten van de zomertransfermarkt wordt de overstap naar Manchester City definitief afgerond, maar nog niet wereldkundig gemaakt. Het transferbedrag wordt uiteindelijk nog opgetrokken tot 75 miljoen euro. Het loon van De Bruyne bedraagt dan 130.000 euro bruto per week.

Het is een nieuw gloriemoment voor De Bruyne dat ik alweer van zeer dichtbij mag meemaken. Dat is toch tenminste de bedoeling. Aan de vooravond van zijn medische testen vlieg ik met een tweekoppige cameraploeg naar Manchester. Maanden eerder heeft De Bruynes manager aan de eindredacteuren van het VRT-reportagemagazine *Panorama* beloofd om mee te werken aan een lange documentaire over het reilen en zeilen in de megalomane voetbalwereld.

Na drie dagen kamperen aan de privéjetluchthaven, het gerenommeerde Lowry luxehotel en het Etihad Stadion in Manchester keren we van een kale reis terug. Letterlijk. Geen interview. Geen beelden vanachter de schermen. Een flinke streep door de rekening van de openbare omroep.

Patrick De Koster probeert het nadien goed te maken met een kort, live interview in *Sportweekend*. 'Ik ga nog meer verdienen, maar ik ga niet veranderen als speler en als mens. Dat zijn mijn kwaliteiten', vertelt een zichtbaar vermoeide De Bruyne aan de rand van het zwembad ten huize De Koster in Vlezenbeek.

In het najaar van 2015 kwalificeren de Rode Duivels zich voor Euro 2016, het Europees kampioenschap in Frankrijk. In een groep met Wales, Bosnië en Herzegovina, Israël, Cyprus en Andorra verliezen de Belgen maar één keer. Ze sluiten voor de tweede keer op een rij een kwalificatiecampagne af als groepswinnaar. De Bruyne staat in elke wedstrijd aan de aftrap en deelt met Eden Hazard de eer van topschutter als maker van vijf goals. Er zijn wel kwatongen die beweren dat twee *patrons* op een voetbalveld er op termijn één te veel is.

De Bruyne vindt ondertussen razendsnel zijn draai bij City onder het bewind van de stoïcijnse Chileense manager Manuel Pellegrini. Met drie goals en twee assists in september wordt *Kevin De Broine*, of KDB, zoals hij daar door alle

lokale volgers wordt genoemd, een eerste keer verkozen tot speler van de maand. Ook in de maanden oktober, december en april zal die eer hem te beurt vallen. Niemand doet hem dat voor. En er is ook heuglijk privénieuws. Samen met zijn vier jaar jongere vriendin Michèle verwacht hij in het voorjaar van 2016 een eerste kindje.

En De Bruyne valt nog meer in de prijzen. Een jaar na Thibaut Courtois wordt hij verkozen tot sportman van het jaar in België.

Als Rode Duivel is hij dan extreem *hot* in eigen land. Op de digitale zoekmachine Google is zijn familienaam het meest gezochte trefwoord van alle Belgische voetballers. En het gerenommeerde tijdschrift *France Football* neemt hem als enige Belg op in het elftal van het jaar. In de verkiezing voor de felbegeerde Ballon D'Or eindigt hij op de achttiende plaats.

Na Nieuwjaar staat De Bruyne bijna drie maanden aan de kant door een knieblessure. Begin maart wordt hij in volle revalidatie vader van een zoontje: Mason Milian De Bruyne. 'Mijn zoon komt op de eerste plaats, maar voetbal is mijn leven. Als ik kwaad ben en ik zie mijn zoontje, dan vergeet ik alles. Het vaderschap heeft het perspectief op mijn leven danig veranderd.'

Privé gaat het De Bruyne voor de wind. Maar er is ook supernieuws op sportief vlak bij Manchester City, dat aankondigt dat de Spaanse toptrainer Josep 'Pep' Guardiola in het tussenseizoen overkomt van Bayern München.

Na zijn terugkeer uit blessure speelt De Bruyne mee in de kwartfinales van de Champions League. Met zijn *winning goal* in de terugwedstrijd tegen Paris Saint-Germain plaatst City zich voor het eerst voor de halve finales, waarin het wordt uitgeschakeld door de latere winnaar Real Madrid CF.

Dan is het tijd voor het eerste EK voetbal in de carrière van De Bruyne. 'Tijdens het WK was alles nieuw. Nu weten we wat we kunnen verwachten. Ik denk dat er meer rust in de ploeg zal zijn dan twee jaar geleden', vertelt De Bruyne in de aanloop naar de eerste groepswedstrijd. In het nagelnieuwe Parc Olympique Lyonnais gaan de Belgen tactisch ten onder tegen een uitgekookt Italië van toenmalig bondscoach Antonio Conte, dat met 2-0 wint. De kritiek uit binnen- en buitenland is buitengewoon groot. Iedereen is het erover eens dat De Bruyne misschien wel zijn slechtste interland ooit gespeeld heeft en dat geeft hij achteraf ook ruitertlijk toe. 'Ik was gewoon niet goed genoeg. Maar onze ploeg staat of valt niet met mij.'

Tegen een zwak Ierland in le Nouveau Stade de Bordeaux is er beterschap te zien. De Bruyne speelt nu vanaf de rechterflank en België wint met 3-0. Romelu Lukaku maakt het openingsdoelpunt op aangeven van De Bruyne, waarna ze deze goal op identiek dezelfde manier vieren als twee jaar eerder op het WK in

Brazilië. Aan de rand van het veld. Het hoofd naar beneden gebogen. Daarboven hun rechterhanden in elkaar geklemd met één vinger wijzend naar de hemel.

In het spelershotel volgt er nadien een nog mooier moment, waar De Bruyne al dagen naar uitkijkt: qualitytime met zijn geliefden en vooral met zijn eigen telg. De Bruyne mist zijn babyzoontje verschrikkelijk hard.

België vermijdt gastland Frankrijk in de volgende ronde door met het kleinste verschil te winnen van Zweden in Nice. Na afloop maakt De Bruyne er weinig woorden aan vuil bij de Franstalige collega's van de RTBf. 'Het kan me geen kloten schelen dat we maar één keer hebben gescoord. We hebben gewonnen. Dat is wat telt.'

Na de drie groepswedstrijden op Euro 2016 zit kilometervreter Kevin De Bruyne aan het hoogste aantal van alle Rode Duivels: 33,898 kilometer. Gemiddeld is dat net iets meer dan elf kilometer per wedstrijd. Maar op training laat De Bruyne regelmatig zijn oren hangen. De medische staf van de Duivels denkt dat De Bruyne nog voor het toernooi ziek is geweest en niet voldoende is hersteld van zijn maandenlange revalidatie in het begin van het jaar.

Als groepswinnaar walst België intussen in Toulouse met 0-4 over Hongarije in de achtste finales. De Bruyne scoort (alweer) niet, maar met vier gecreëerde kansen en vijf doelpogingen is hij een van de bedrijvigste Duivels tussen de lijnen.

Twee dagen na zijn 25ste verjaardag wacht Wales in de kwartfinales. De weg naar de finale ligt nu al wagenwijd open, want in de halve finales is de volgende opponent Portugal, tegen wie de Duivels zeker niet kansloos zijn.

Maar het zwart-geel-rode volksfeest stopt abrupt in Rijsel. In een, vooral achterin, flink vertimmerd elftal kan De Bruyne op zijn geliefkoosde positie achter de spits zijn wil niet doordrukken. De blamage met 3-1 is een feit. De kritiek van de buitenwacht is snoeihard. 'Het is de tweede keer dat we niet het beste uit een toernooi halen', analyseert De Bruyne. 'We hebben een beetje naïef gespeeld.'

Een kleine maand na de pijnlijke uitschakeling stopt Marc Wilmots in onderling overleg als bondscoach bij de Belgische voetbalbond. Hij wordt opgevolgd door de Spanjaard Roberto Martínez.

In het begin van het seizoen 2016-2017 dendert Manchester City onder leiding van Pep Guardiola als een genadeloze pletwals door de Premier League met tien overwinningen op een rij. De Bruyne is een tijd buiten strijd door een vervelende blessure aan een hamstring. Bij zijn terugkeer wordt hij direct verkozen tot speler van de maand.

Meestertacticus Guardiola laat De Bruyne soms op de flank spelen. Maar soms ook in het centrum en af en toe als een valse nummer 9. En in hoge nood moet hij zelfs als rechtsachter of linksachter depanneren. ‘Ik had niets anders verwacht. Ik heb in mijn carrière al op zes verschillende posities gespeeld. En, neen, ik denk niet aan andere clubs. Ik geniet van het voetbal hier en mijn familie is gelukkig. Dat is het belangrijkste.’

Het Franse magazine *France Football* plaatst hem aan het einde van het jaar als enige Belg op de shortlist van dertig genomineerden voor de Gouden Bal. En volgens het klokkenluiderplatform *Football Leaks* is De Bruyne dan al de best betaalde Rode Duivel met een jaarloon van 10 miljoen euro. De Bruyne haalt zijn schouders op en denkt: hebben de journalisten niks beters om over te schrijven? Niet veel later vraagt hij zijn *soulmate* Michèle op haar twintigste verjaardag ten huwelijk onder de Eiffeltoren in Parijs.

Na een korte winterstop is het opnieuw bereiken van de halve finales in de Champions League een absolute must voor Man City, maar het verslikt zich in de achtste finales tegen AS Monaco. De spectaculaire 5-3-overwinning uit de heenwedstrijd wordt door het jonge Monegaskische elftal helemaal van de mat geveegd in de terugmatch.

Wanneer De Bruyne zich nadien bij de Duivels op training blesseert aan de lies, neemt de bondscoach geen enkel risico en laat hij hem twee interlands aan de kant. Het is de enige keer dat de Duivels niet zullen winnen in hun kwalificatiecampagne voor het WK voetbal van 2018 in Rusland.

Later zal België voor de derde keer op een rij een kwalificatiecampagne afsluiten zonder nederlaag. Deze keer in een groep met Griekenland, Bosnië en Herzegovina, Estland, Cyprus en Gibraltar. Opvallend is dat Kevin De Bruyne nu geen enkele keer scoort.

Manchester City eindigt in mei van 2017 als nummer drie in de Premier League en verzekert zich zo van directe deelname aan de groepsfase van de volgende Champions League. De Bruyne maakt 6 goals, maar hij is nu ook in Engeland koning der assists met 18 stuks in 36 competitiewedstrijden.

De daaropvolgende zomer kan De Bruyne, na zijn huwelijksfeest in intieme kring in het Italiaanse Sorrento, voor de eerste keer in jaren met volle teugen genieten van een langere rustperiode. Wanneer na vijf welverdiende wittebroodsweken voor De Bruyne de competitie zich midden augustus weer op gang trekt, speelt hij bij City wat lager als middenvelder. Maar steeds meefiltrerend. Als een soort vrije 8. Zwervend en loerend achter het Zuid-Amerikaanse spitsenduo Sergio Kun Agüero en Gabriel Jesus. De speeltactiek van Pep Guardiola, die de ploeg nu volledig naar zijn hand heeft kunnen zetten,

en de voetbalintelligentie van De Bruyne vormen een gouden combinatie. Elke week speelt zijn man-in-vorm als onmisbare schakel de pannen van het dak. Applauswissels. Staande ovaties. Het houdt niet op voor de maestro-dirigent en meervoudig matchwinnaar.

Wanneer De Bruyne wordt opgenomen in de spelersraad van Manchester City, is dat een nieuwe bevestiging van het geloof in zijn kennis en zijn kunde. Het enige wat voorlopig nog ontbreekt, is de aanvoerdersband.

De Bruyne wordt vaak zwaar getackeld, maar gelukkig voor hem altijd zonder veel erg. 'Ik speel nu heel constant omdat ik me goed voel bij mijn diepere rol op het middenveld. Ik kan goed gebruikmaken van mijn troef: mijn passing. Zeker omdat de nieuwe spelers heel sterk zijn met hun snelheid en dribbels. Ik kan soms meer genieten van een voorzet dan van een doelpunt.'

Een lyrische Guardiola, die al met heel wat voetballers van absolute wereldklasse heeft samengewerkt, strooit speeldag na speeldag met het ene compliment na het andere. Terwijl Manchester City als geen ander de Premier League in Engeland domineert en liefst 22 competitiewedstrijden op een rij niet meer verliest. 'Kevin is een complete speler. Hij kan echt alles. Hij kan scoren. Hij kan vechten. Hij kan aanvallen. Hij is goed in de kleine ruimte. Hij is zo slim en toch ook zo bescheiden. Met één instructie weet hij onmiddellijk wat hij moet doen. We mogen ons als club gelukkig prijzen dat Kevin bij ons speelt. Hij is de op één na beste voetballer in Europa. Ik wil hem helpen om het allerhoogste niveau te bereiken.'

Na het 3-3-gelijkspel in de oefeninterland tegen Mexico trekt De Bruyne bewust aan de alarmbel bij de Rode Duivels in de herfst van 2017. 'We spelen nog altijd te veel op basis van talent. Zolang er tactisch geen goed systeem staat, zullen we moeilijkheden hebben. Ik heb daar al af en toe met de bondscoach over gesproken. Het is jammer dat we nog altijd geen oplossingen gevonden hebben. Ik wil dat alles op punt staat om een goed WK te spelen. Ik wil niet naar de kwartfinale, maar naar de finale en ik wil die nog winnen ook. De kans is groot dat we sneller dan ons lief is geen topploeg meer zullen zijn. En dan worden we weer een subtopper.'

De Bruyne ziet dit niet als kritiek, maar als een signaal. Op een bewust gekozen moment. Zeven maanden voor de start van het WK voetbal in Rusland. Hij is op dat moment geen aanvoerder der Belgen, maar dat zou eigenlijk niet lang meer mogen duren.

Net als in 2015 en 2016 is De Bruyne ook aan het einde van 2017 een van de dertig genomineerden voor de Gouden Bal. Nu samen met Rode Duivels Eden

Hazard en Dries Mertens. De Bruyne eindigt op de veertiende plaats als de beste Belg. Hij maakt ook deel uit van de ploeg van het jaar die wordt samengesteld door UEFA, de Europese voetbalbond. En in België zit hij weer bij de laatste drie supergenomineerden voor de verkiezing van Sportman van het jaar, maar de trofee gaat deze keer naar toptennisser David Goffin.

In dezelfde periode start Manchester City officiële onderhandelingen op om het contract van De Bruyne open te breken en met twee jaar te verlengen. Er bestaat concrete interesse van andere topclubs, maar de onderhandelingen bij City duren niet lang, want De Bruyne voelt zich kiplekker in Manchester. Zowel sportief als privé.

Kort na Nieuwjaar ondertekent hij een zeer lucratieve overeenkomst die hem tot de zomer van 2023 aan City verbindt. 'Ik heb altijd de intentie gehad om bij City te blijven. Hier voel ik mij thuis vanaf dag één. Ik heb nog nooit een club meegemaakt die zo goed samenhangt als City. En hier wil ik titels pakken.'

Per week zou De Bruyne wekelijks zo'n 300.000 euro opstrijken, een bedrag dat met premies nog kan oplopen tot 400.000 euro. Omgerekend verdient hij per uur evenveel als waar sommigen een maand voor moeten gaan werken. Daarmee is hij de bestbetaalde Belgische voetballer aller tijden en is hij samen met Argentijnse topschutter Kun Agüero nu de grootverdiener bij City. Zijn marktwaarde stijgt tot net geen 170 miljoen euro.

In tweeënhalf jaar tijd is Kevin De Bruyne uitgegroeid tot een onbetwiste leider en symbool van een van de best voetballende ploegen in de geschiedenis van de Premier League. Ook in het seizoen 2017-2018 is hij weer verantwoordelijk voor meer dan een half dozijn doelpunten en voor dubbel zoveel beslissende voorzetten.

Het is duidelijk dat Kevin De Bruyne tot de beste voetballers behoort die ons land ooit zal kennen. Kampioen van België. Kampioen van Engeland. Kampioen van Europa. Wereldkampioen. Het is in zijn geval geen verre droom, maar een realiteit of op zijn minst binnen handbereik.

Na bijna tien jaar profvoetbal rekt hij zelf op zeker nog een handvol jaren op het allerhoogste niveau. De Bruyne weet nu al dat hij later zal kunnen terugblikken op een ongelooflijk mooie carrière. Het liefst zo veel mogelijk gespaard van zware blessures. Het is hem gegund.

Wat daarna volgt, weet nog niemand. Met zijn voetbalverstand en mensenkennis hoort het trainerschap zeker tot de mogelijkheden. Zoals bijvoorbeeld Zinédine Zidane, met wie De Bruyne als voetballer soms vergeleken wordt.

Kevin De Bruyne had vroeger geen voetbalidool, maar hij is het zelf wel. Voor

velen. In alle uithoeken. Jong en oud. Hij is een van de compleetste voetballers in het nieuwe millennium. Tweevoetig. Trefzeker. Polyvalent. Virtuoso.

KDB staat garant voor loopvermogen en veel diepgang op een voetbalveld. Zonder nonchalance. Maar met veel flegma. Een moderne middenvelder. Ook defensief. Indien nodig *box-to-box*.

KDB kan met zijn helikopterzicht probleemloos het edele balspel verleggen. Een veldheer die als een schaakmeester minstens twee stappen vooruit denkt. Hij is visionair en veelbepalend. Met soepele controles en dito sleepdribbels. Hij heeft het allemaal. *A touch of genius*. De moves. De flits. De versnelling. Niet alleen in zijn hoofd, maar met al z'n ledematen.

KDB is bescheiden. Op een goede manier eigenwijs en soms koppig. Een geboren winnaar. Een slechte verliezer. Ja, hij kan kwaad zijn op de tegenstander, een ploegmaat, de scheidsrechter, maar nooit op de bal. Kevin De Bruyne is geen ordinaire pingelaar. Een metronoom die garant staat voor snelheid en stabiliteit.

KDB is allesbehalve de stereotiepe profvoetballer. Hij is slim. Timide. Geen egotripper. Maar wel iemand met wilskracht te over. Absoluut niet mediageil. Op dat vlak is hij misschien zelfs een einzelgänger, iemand die niet graag over zichzelf praat. Hij laat liever zijn voeten spreken. Koelbloedig, doelgericht en met veel branie. Dat is KDB.

**Imke Courtois
over**

DRIES

MERTENS

8

Meneer Mertens, Dries, Driesje. Aan mij de eer om te schrijven over en voor jou. Ik ben een wetenschapper. En een wetenschapper houdt van getallen. Althans, ik probeer er van te houden. Daar waar we niets zinnigs weten te vertellen, daar vullen ze de leegte op, zegt men (hoewel ik persoonlijk denk dat leegte of stilte zoveel meer kan zeggen). Met getallen ga ik dus beginnen. Niet omdat ik anders niets zinnigs weet te schrijven over jou, maar ze vertellen ons het verhaal van de objectieve waarheid, zo zegt men. Maar ik ben ook een voetballiefhebber, voetbalster en blijkbaar ook een analiste. In het tweede deel van deze bijdrage vertel ik over jou vanuit deze positie, maar ook vanuit het idee dat jij meer dan alleen Dries Mertens bent. Je bent voor mij ook het verhaal dat de voetbalfilosofie in België aan de tand voelt. Maar laat ons beginnen met het begin...

Dries Mertens werd geboren op 6 mei 1987 te Leuven, geboortegewicht en – lengte mij onbekend. De zoon van Herman Mertens en Marijke Van Kampen zet zijn eerste voetballende stapjes in Stade Leuven en wordt al redelijk snel opgemerkt door RSC Anderlecht. Daar zet Dries zijn jeugdopleiding voort, maar hij zal er nooit doorgroeien naar de A-kern omwille van zijn gestalte. Hij verhuist naar AA Gent en ook hier wordt hij te klein én te licht bevonden. Belgische voetbalfilosofie. Gestalte en duelkracht, dát hebben we nodig mensen. Geen dribbelwonder, geen laag zwaartepunt, geen perfecte coördinatie en inzicht. In 2005-2006 verhuurt AA Gent Dries aan derdeklasser Eendracht Aalst. In deze club wordt hij beloond met de prijs voor beste speler. Het volgende seizoen verhuist hij naar het Noorden, daar waar voetbal meer is dan gestalte. AGOVV Apeldoorn huurt hem een jaar en koopt Mertens nadien voor twee seizoenen over van AA Gent. In het eerste seizoen scoort Dries slechts twee doelpunten, maar is hij toch de absolute smaakmaker én Apeldoornse publiekslieveling. In het daaropvolgende seizoen mag de Belg zelfs de aanvoerdersband dragen. Hij leidt zijn troepen. Met discipline, klein in zijn ego en groots op het veld. Opnieuw smaakmaker alsook doelpuntenmaker voor Apeldoorn. De prijs voor ‘beste talent uit de eerste divisie’ werd hem gegund. In 2009 verlaat Dries Apeldoorn en trekt naar FC Utrecht, waar hij eindelijk in de eredivisie terechtkomt. Voor deze club zal hij twee seizoenen spelen, Europees voetbal ontdekken en opnieuw individueel beloond worden met de David di Tommasotrofee én Zilveren Schoen. België voetbalt verder. Nog steeds niet geïnteresseerd. Daarvoor moeten we wachten tot 2011, wanneer zowel de coach van het nationale Belgisch elftal, Georges Leekens, als ‘vader Anderlecht’

opnieuw komt aankloppen. Helaas kan Anderlecht, net als Ajax, de transfersom niet betalen. PSV wel. In twee jaar tijd scoort Dries Mertens niet alleen 45 doelpunten voor PSV, maar is hij ook goed voor 43 assists. In 2013 mag Dries op 26-jarige leeftijd zijn handtekening zetten onder een contract met Napoli, de club waar ooit Diego Maradona weergaloze kunstjes opvoerde voor een verlekkerd toekijkend publiek. Nog getallen? Neen. Dries scoort en laat scoren. De eerste drie seizoenen, wanneer hij – ook niet onbelangrijk – vanaf de linkerflank voetbalt en eerder gezien wordt als wisselspeler, scoort hij gemiddeld tien doelpunten per seizoen en levert ongeveer evenveel assists af. In 2016-2017 verdubbelt zijn aantal speelminuten, wordt hij meer en meer uitgespeeld als diepe spits én verdrievoudigt hij zijn aantal doelpunten.

Meneer Mertens, Dries, Driesje. Ik ben ook een voetballiefhebster, voetbalster en dus blijkbaar analiste. Mijn ogen moeten vele fasen bekijken en herbekijken. Iets waar ik tien seconden voor krijg, beslis jij in -1 seconde.

Mijn voeten dicht tegen elkaar wanneer ik samen met jou op het voetbalveld in Leuven stond. Liefst minimum een meter verwijderd van jou. Wijkend. Misschien soms zelfs vermijdend.

Dries Mertens trok naar de topsportschool in Leuven. Dat was de plaats waar ik hem leerde kennen in 2004. Omgeven door andere talenten – zoals de timide maar getalenteerde Sven Kums, pleziermaker Denis Odoi, doelman (en eveneens een perfecte spits) Mike Vanhamel – maar ook door een trainersduo dat discipline combineerde met ‘iets’ waar het Belgische voetbal nog niet klaar voor was. Ruimte, tijd en timing. Aandacht. Dubbeltaken. Coördinatie. Elke training werd afgewerkt onder het goedkeurend oog van Anne Noé en Michel Bruyninckx. Daar waar onze eersteklasseclubs zich blind bleven staren op gestalte, zagen zij de grootse klasse van Dries: Piet Keizers schaarbeweging, minstens even sierlijk, mogelijks tegen een grotere snelheid, de straal van de cirkel wellicht nog kleiner. Linker, rechter, binnenkant, buitenkant, achter het steunbeen, puntertje. Minstens één panna per training, enkel bij de mannelijke collega's. Ja, zo galant was hij. Hoe komt het dat een speler, één van de beste, moest verhuizen naar het buitenland om zijn voetbalcarrière een kans te geven? Waarom zagen Anne Noé en Michel Bruyninckx hoe goed Dries was, maar Anderlecht en AA Gent niet? Wat liep en loopt er fout hier in België? Wat is onze voetbalfilosofie? Ik stevende af op een existentiële voetbaldepressie. Dus ik ging naar Michel Bruyninckx. Hij sprak, ik luisterde en herbeluisterde. Meneer Mertens, Dries, Driesje, jij bent hét voorbeeld voor velen, maar ook een

voorbeeld van een mislukte voetbalfilosofie waar jij je dankzij al je talent doorheen gevoetbald hebt. Je hebt ze gedribbeld en in de wind gezet. In de volgende paragraaf schrijf ik mijn gesprek met Michel neer, ‘de trainer van de verloren gevallen’, zoals hij wel vaker werd genoemd. Dries, daar waar ik jou gebruik – ook al klinkt het wat vreemd – om anders te kijken naar het voetbal, naar het opkomend talent en de kleine grote hoop.

HET PERFORMANCEALIBI

Dries is een voorbeeld, maar ook een succesverhaal dat bijna even zeldzaam is als de Borneose orang-oetan. Inderdaad, ze zijn met uitsterven bedreigd, maar er is nog hoop. Mertens is het soort speler dat ons doet beseffen dat we totaal anders moeten kijken naar het ontwikkelen en opleiden van kinderen in eender welke sport. Het performancemodel floreert en domineert, wat natuurlijk ook ergens ‘menselijk’ is. Immers, als we iets doen, dan willen we ook onmiddellijk resultaat. De verleiding lonkt om hierbij de sport te verlaten en verder te gaan met andere maatschappelijke voorbeelden, maar ik heb besloten om gericht te blijven schrijven. Een (mogelijk) gevolg van dat performancemodel was duidelijk in de selecties, zowel bij de voetbalclubs als bij de nationale selecties. De vroegmatige jongens kregen voorrang en maakten meer kans om geselecteerd te worden. Kortom, ze vervullen het performancemodel sneller, of misschien toepasselijker, ze vervullen het vroeger.

Dries Mertens was volgens mij al een van de besten wat betreft performance. Ik zou in herhaling vervallen als ik de schoonheid van zijn voetbalvermogen nogmaals omschrijf, dus dat doe ik maar niet. De voetbalfilosofie tijdens onze topsportopleiding was anders. Dankjewel, Anne, dankjewel, Michel. Dries rendeerde wanneer hij vrij mocht bewegen en vanuit balbezit betrokken werd in snelle passing. Tactiek en looplijnen die intuïtief aanvoelden maar via trainingen werden ingeslepen. Je weet wel, dat wat Kevin De Bruyne terecht aanhaalde na de interland tegen Mexico. Spelers die al vertrekken wanneer De Bruyne *bijna* in balbezit is. Ageren, anticiperen, denken -1. De overgang naar Apeldoorn bleek dan ook een juiste keuze te zijn. Het toenmalige licentiesysteem in Nederland zorgde ervoor dat de club niet kon zakken. Vrank en vrij voetballen dus. Daarnaast kwam net toen John van den Brom over van Ajax – waar hij hoofd van de internationaal geroemde jeugdopleidingen was – om hoofdtrainer van Apeldoorn te worden. *‘De Nederlanders willen aanvallend voetbal spelen, maken acties én verdedigen soms naief. Allemaal ingrediënten die op het lijf geschreven stonden van Dries’*, also sprach Bruyninckx. Dries Mertens

presteerde.

Beste Anderlecht, mijn collega-analist en jullie ex-speler Jan Mulder brengt zijn liefde voor jou soms ook over op mij, maar hoe kan je dit gemist hebben? Michel, zeg het eens:

‘Clubs en hun status, de status overstijgt alles.’

Zij hebben het recht om zulke fouten te maken. Door de jarenlange traditie moet je opkijken naar zo’n club en gewoon ‘volgen’. Ja, volgen.

Michel werkte voor Anderlecht toen Dries Mertens, maar ook Denis Odoi en Sven Kums er waren ondergebracht. Dries was tien jaar oud toen hij voor het eerst werd opgemerkt door Michel en een andere scout van RSCA. Hij werd samen met Denis Odoi opgenomen in een select groepje dat eenmaal per week trainde, ter voorbereiding van dé overstap naar RSCA. Op ‘De dag van het voetbal in Limburg’ speelden ze met deze selectie tegen Standard Luik, toen ook bekend om zijn uitstekende jeugdopleiding. Standard werd weggespeeld. Onbegrijpelijk en vooral een ongezien niveau van deze spelertjes. Jongetjes die nog klaargestoomd moesten worden, haalden een dergelijk niveau met één training per week en op zulke korte tijd. Vader Mertens was verbaasd. Hun ploeg – hadden ze eigenlijk een naam? – speelde uit het duel, bewoog tussen de lijnen door en was minder gefocust op performance in de ruwe zin van het woord. De kinderen hadden potentieel en het beste werd eruit gehaald.

Enkele jaren en talloze hormonen later zat Dries in het derde middelbaar in het Heilig Hartinstituut in Heverlee. Ondertussen speelden hij en de andere jongens bij Anderlecht, maar op school liep het voor geen meter. Dries wilde voetballen en maakte een deal met – opnieuw – Michel en Anne: hij mocht de Topsport Voetbalopleiding volgen, zolang er geen tekorten meer verschenen op zijn rapport. En zo geschiede. Met glans geslaagd zonder tekorten. De twee fanatiekelingen Anne en Michel gingen naar elke klassenraad om te weten hoe hun voetbalkindjes het deden met soms vervelende samenzweringen tussen het trainersduo en de leerkrachten tot gevolg. Slechte punten? Studeren in plaats van trainen. Het omgekeerde betekende dan weer mijn redding. Het voetballen gaf mij structuur en beïnvloedde mijn studieprestaties op een positieve manier. Maar ook daar laat ik Michel nog graag even aan het woord met het volgende veel verklarende citaat:

‘Voetbalhersen zitten niet apart in onze hersenen, het zit allemaal aan en door elkaar.’

Terug naar Dries en Anderlecht: Dries huilend, niet in de selectie. Hij moest samen met Sven Kums elke donderdagvoormiddag extra gaan trainen in Anderlecht. Beiden moesten meer kracht ontwikkelen en de extra krachttraining werd daarvoor in het leven geroepen. Amen. Na een drietal weken kwamen Michel en Anne te weten dat de kinesitherapiezaal in Anderlecht wel degelijk openstond, maar dat er voor de rest niemand te bespeuren viel, er was geen enkele begeleiding. Ik vermoed dat zulke tijden gelukkig voorbij zijn en dat we nu zelfs doorschieten richting het andere uiterste. Begeleiding voor elk chromosoom en elke hersencel.

Jongens en meisjes met een voetbaldroom, een voetbalpassie, die niet mogen spelen zijn ongelukkig. Zoiets lijkt me een universeel gegeven. Ik heb Dries nooit ongelukkig gezien, maar ik zag hem natuurlijk enkel op de voetbalvelden op het sportkot in Leuven. Lachend. Voetballend. Michel liet Dries en Sven zaalvoetballen, elk weekend opnieuw, onder de radar. Doorgaans kom je zulke zaken snel te weten, zeker op een middelbare school. Maar dit geheim, want dat was het wel zeker, bleef bewaard, toegedekt met de mantel der voetballiefde en passie. *‘Zaalvoetbal kan iets betekenen in de ontwikkeling van een voetballer.’* Niet alleen het verbeteren van techniek, het bewegen in en tussen kleinere ruimtes, maar ook de variatie in bijvoorbeeld de grootte van het veld, het doel en het gewicht van de bal, dragen bij tot de (voetbal)ontwikkeling. Daarnaast werd Dries zijn passie in stand gehouden. Ze wonnen toernooien met twee vingers in de neus. Verwarde doelmannen die hun geheugen binnenstebuiten keerden in een vruchteloze poging zich te herinneren hoe die bal in hun netten was geraakt.

Terug naar het systeem. Jan Mulder, sta me toe dat ik deze keer jou citeer: *‘Fuck the system.’* Je hebt gelijk. Er worden duizenden talenten verprutst, elk jaar opnieuw. Een systeem dat mikt op maturiteit van een vaardigheid – dat an sich niet in elk kind op hetzelfde moment aanwezig is of ooit zal zijn – is een negatief en bekrompen systeem. De *cut-off*-leeftijd werd verschoven van 1 augustus naar 1 januari. Goed nieuws voor degenen die geboren zijn in januari, februari, maart, april en mei. Liefst 70 procent van de selecties bestond uit jongens die geboren waren in voorgaande maanden. Neen, geen boos wijsvingertje (of opgestoken midden-vinger) naar de KBVB. Dit gebeurt al op vroege leeftijd binnen de clubs. De KBVB verdeelt wildcards en zoekt naar oplossingen. Eén oplossing ontstond in 2008 dankzij het concept van de Futures, waarbij nationale jeugd ploegen (U15 en U17) laatmature voetballers een kans geven om zich verder te ontwikkelen. Net iets te laat voor Dries Mertens, maar wel op tijd voor een ander groot talent, Yannick Carrasco. Carrasco floreerde bij de Futures, en kreeg ook

zijn gehoopte toekomst. Werner Helsen, professor aan de KU Leuven, gaf me een woordje uitleg, verduidelijkte de maturiteitscreening en vertelde zelfs een leuke anekdote over hoe laatmature spelers vaak meer geld verdienen dan vroegmature jongens. Idealiter wordt de maturiteit bepaald met een radiografie van het polsgewricht. Groeischijven geven ons een inkijk in de biologische maturiteit. Gelukkig bestaat er ook een non-invasieve – en naar mijn mening meer praktische – methode om dit te bepalen. Het kind wordt gewogen en gemeten. De beenlengte, de ‘zithoogte’ en de kalenderleeftijd worden mee in de formule gegoooid. Daarnaast kan de lengte van beide ouders een voorspelling mogelijk maken van hoe groot het kind zal worden. Op basis van dit resultaat krijgen we dus een schatting van de biologische leeftijd en kunnen we kinderen opdelen in de ‘vroeg-’, ‘medium’ of ‘laat’-mature categorie. Een verbetering, toch? Of kunnen we het gewoon van bij het begin beter aanpakken? Een even grote droom voor kleine jongens. Misschien minder focussen op puur fysiek rendement? Of zoals Werner tijdens ons gesprek aangaf: trainen en spelen in groepen op basis van biologische leeftijd in plaats van chronologische leeftijd? FC Groningen en AZ – twee profclubs bij onze noorderburen – gebruiken dit systeem al langer. Google bracht zelfs aan het licht dat amateurclub Victoria in Hilversum experimenteert met dit systeem. Ja, ook amateurclubs. Maar laten we vooral ook naar onszelf kijken, wij volwassenen, jullie coaches. Vroeg-, medium of laatmatur, ze dienen nog steeds op de juiste manier opgeleid te worden. Wat met de motorische en cognitieve programma’s die trainers in de hoofden van hun pupillen steken? Michel, zeg het maar...

‘Het potentieel van een kind komt uit de hersenen, het lichaam is de expressie van die aansturing.’

Ik blijf realistisch, er zal altijd een genetische component zijn. Zo zal niet elk kind begiftigd zijn met een Lukakugestalte, een De Bruyne-inzicht of een Mertenstechniek. Al is het wel zo dat de eerste ervaringen en bewegingspatronen het kinderen mogelijk maken om hun lichaam goed te organiseren in tijd en ruimte en van daaruit eenvoudiger te leren. Momenteel hebben we een rationeel model gecreëerd waarin we denken dat we voorbij de mens kunnen denken en gaan. Als wetenschapper is dit opnieuw verleidelijk, maar als mens onaanvaardbaar. Resultaat kan worden behaald als we dit, dat én ook nog dit trainen. Stappenplan naar ‘gegarandeerd succes’. Is er géén resultaat, dan is de persoon in kwestie er niet voor uitgerust. Toch, Michel?

‘Klopt niet! Creëer het juiste mentale kader om een kind aan te moedigen om te

blijven werken en potentieel te ontwikkelen.’

Snelheid wordt gemeten met een looptest. Hoe rap kun je lopen? Snelheid over tien, twintig en dertig meter wordt nauwkeurig gemeten. Maar dat wil niet zeggen dat je die snelheid tijdens een wedstrijd juist gebruikt. Daar heb je invloeden die ervoor zorgen dat je vaak niet in een rechte lijn kunt lopen. Cijfers kunnen inderdaad informatief zijn, ze kunnen opdelen in beter en slechter, ze kunnen ook preventief zijn, om blessureleed te voorkomen. Maar we moeten ze juist interpreteren en implementeren. Verlaat het lopen om te lopen, geen ‘op-en-af’ het voetbalveld meer. Niet als conditietraining, niet als opwarming of straf. Daar waar looplijnen bijna automatisch verlopen tijdens een wedstrijd, moet een training net mentaal uitdagend zijn. Voetbal is het spel lezen, inzicht, concentratie en anticipatie. Laat spelers (mee)denken en ban het machinaal op-en-af lopen. Laat een verdediger niet telkens op zijn achterlijn staan terwijl de middenvelders honderd korte baltoetsen doen en de spitsen telkens op doel knallen. Geen *shadow games*, maar eerder spelen op balbezit om te leren verdedigen. Geef onze hersenen zo veel mogelijk oplossingen. Creëer variatie, gerelateerde variatie, en implementeer in reële situaties. Geef ons oefeningen met perceptie van rechts naar links en schakel onmiddellijk over van links naar rechts. Lichtjes verwarrend bij aanvang, maar voldoende prikkelend en uitdagend zodat de herhaling – die wel degelijk nodig is – opvallend onopvallend wordt. Kortom, *moving with attention*, beste mensen. Elegant en slim. Als een torero die de arena betreedt en zich sierlijk rond de stier beweegt. De Spaanse voetballer of voetbalster die traint op balcontroles en technisch vernuft, het duel zo veel mogelijk vermijdend. 1340 kilometer verwijderd van ons, België, waar we nog zoekende zijn naar onze ware voetbalidentiteit.

Eén uur en drie kwartier later in ons gesprek. Michel geeft mij een boek, ik pak het aan, en hoor hem nog net de woorden ‘intensiteit’ en ‘sensitiviteit’ aankondigen. Ik zit daar, het gesigeneerde truitje van Dries Mertens naast mij op de stoel én een turf van een boek in beide handen. Michel legt zijn pen neer op het boek. Ik kijk, met volle verwachting en zeer aandachtig alsof ik het hele gegeven misschien zou kunnen ontmantelen. Er gebeurt niets. Vervolgens wordt het boek verwisseld met een blad papier. Michel plaatst de pen opnieuw op mijn blad. Ik voel het gewicht van de pen op het blad papier. Mijn zintuigen geven me deze informatie en sturen mijn handen aan om het blad papier net iets meer te krullen zodat de pen niet valt. Ik begrijp het.

‘De crisis van het voetbal in een notendop. De intensiteit mag nooit zo hoog zijn

dat het de gevoeligheid uitschakelt voor wat je doet.'

Zonder enige extra uitleg hebben je zintuigen je verteld: hier verandert er iets. Die verandering geeft ons iets, een gevoel, en trekt onze aandacht.

Michel Bruyninckx, de *deliberated practitioner* bij uitstek, ik dank je voor het potentieel dat je samen met een paar enkelingen zocht en vond in Dries, mij en anderen. Meneer Mertens, Dries, Driesje. Ik verontschuldig mij voor deze bijdrage. Eén geheim (het zaalvoetbal), geen levensbeschrijving en ook geen gedetailleerde omschrijving van je mooiste doelpunten. Ik wilde je vooral bedanken. Voor de passie, de voetbalvreugde en de kleine grote hoop die je mij en zoveel anderen schenkt. Ik ben een fiere Belg, geloof in onze voetbaltoekomst en ben er van overtuigd dat jij, dat jullie, onze voetbalidentiteit deze zomer opnieuw meer zullen definiëren en kleur geven.

Succes!

Imke

**Frank Van de Winkel
over**

Rode Duivel op zeventien

Op een novemberzaterdag in 2008 ziet Frankie Vercauteren Eden Hazard tijdens Lille OSC-Saint-Étienne na een paar heerlijke schijnbewegingen de bal perfect in de linkerhoek plaatsen. Vercauteren is op dat moment de assistent van bondscoach René Vandereycken en herkent als voormalig linksvoor van Anderlecht en de Rode Duivels meteen welk vlees hij in de kuip heeft. De avond erna is het al zover: Eden krijgt een telefoontje, om halfzeven, met de vraag om zich bij de Rode Duivels te melden. Pas 17 jaar en 216 dagen oud en al Rode Duivel, de zevende jongste aller tijden. Hij moet op zoek naar een chauffeur om hem naar de plaats van afspraak te brengen, want een rijbewijs heeft hij nog niet. De beloften slaat hij over, Eden knipoogt. Het is een van de vele hoogtepunten in de vroege carrière van de jongen uit 's-Gravenbrakel, maar het is meteen ook het begin van een moeilijke weg naar de top van het interlandvoetbal, waarbij de naam Hazard bijlange niet onbesproken bleef.

Bij zijn debuut weet Hazard dat hij in een ploeg met een voorzichtig spelende coach terechtkomt. Aan de andere kant is zijn selectie een teken dat de coach in hem gelooft en hem zal beschermen. Vandereycken vertoonde als speler een buitengewoon inzicht dat hem als harde, geslepen controlerende middenvelder van pas kwam. Hij werd geroemd om zijn tactische meesterschap, dat hij als speler in Italië tot in de perfectie had geleerd. Daarnaast was Vandereycken iemand die zijn spelers nooit in het openbaar de mantel uitveegde. Dit leverde hem bij zijn spelers krediet op. Maar Vandereycken is dikwijls geportretteerd als behoudsgezinde, verdedigend ingestelde coach, en zo wordt hij dan ook nog vaak herinnerd. Zelf moet hij daarom lachen, vertelt hij me begin maart 2018. Hij rekent af met het politiek correcte voetbaldenken. 'Mijn motto is en was: aanvallen als het kan, verdedigen als het moet. Je hoort nu dat je altijd en overal van je eigen sterkte moet uitgaan en in de aanval moet gaan. En als je rekening houdt met de kwaliteiten van je tegenstander, ben je zogezegd een verdedigende coach en heb je schrik. Terwijl rekening houden met de tegenstander net een extra offensief wapen kan zijn. Natuurlijk zijn de kwaliteiten van je spelers en de ploeg als geheel altijd de basis. Maar er is meer. Ik ga niet uit van één

voetbalidee dat ik altijd en overal wil toepassen.’

‘De eerste keer dat ik Eden aan het werk zag,’ vervolgt Vandereycken, ‘was tijdens het EK bij de min-17-jarigen, in Doornik. België nam het tegen IJsland op. Ik vond hem geen goede wedstrijd spelen, maar zelfs dan zag je dat hij veel kwaliteiten bezat. Zijn acties en balaannames bijvoorbeeld. Toen ik bondscoach was, waren de rapporten van onze scouts altijd positief. Eden debuteerde dan ook al bij ons toen hij bij Lille OSC zelfs nog geen basisplaats had. Waarom? Ik wilde jongeren kansen geven en ervaring laten opdoen. Resultaat- én opleidingsgericht werken. Jan Vertonghen was door Ajax aan RKC Waalwijk uitgeleend en verkeerde in hetzelfde geval toen ik hem selecteerde.’

Het kennismakingsgesprek met Hazard herinnert Vandereycken zich ook nog goed. ‘Ik stak hem niet vol met theorie, maar wilde gewoon dat hij zich thuis voelde. Daarom zei ik hem dat hij op het veld veel vrijheid zou krijgen. Dat zou ik ook doen als ik zijn coach op het WK in Rusland zou zijn. Gun hem en De Bruyne vrijheid: ze zullen zelf wel aanvoelen hoe ze de tegenstander het meeste pijn kunnen doen.’ Vandereycken speelde Hazard op zijn kwaliteiten uit. ‘Veel defensieve arbeid verrichten was niet de bedoeling toen ik hem liet debuten. De vraag was trouwens of hij daar conditioneel al toe in staat was. Nu is hij een atleet, maar toen was hij pas zeventien en zijn lichaam heeft sinds zijn debuut voor België een hele verandering ondergaan.’ Hazard ging voorts makkelijk op in de groep. ‘Hazard integreerde zich moeiteloos, paste zich aan en werd snel aanvaard omdat hij zo goed was. Ook al kenden de spelers hem minder goed, want hij was in Frankrijk aan het werk. Buiten het veld viel hij allerminst op. Hij keek het allemaal rustig aan en stak zo veel op.’

Het was een mooie beloning die hij niet verwacht had, verkondigt Eden op de eerste persconferentie als Rode Duivel, waarop de journalisten als vliegen afkomen. Ze willen eindelijk eens kennismaken met de voetballer die nog geen seconde in een profelftal in België gespeeld heeft en toch al als de Mozart van het Belgische voetbal geldt. Hazard zit er bescheiden maar allerminst ongemakkelijk bij. Hij straalt vastberadenheid uit. Twee dagen later raakt bekend dat Eden en Lille OSC een akkoord voor een vierjarig contract hebben bereikt.

DE VUITTONGENERATIE

Het Belgische elftal beleeft horrorjaren als Eden Hazard op 19 november voor het eerst het shirt van de Rode Duivels aantrekt. Om de paar maanden zal er een

nieuwe bondscoach opduiken. Spelers ruziën, hebben weinig discipline en de prestaties vallen dikwijls tegen. Een aantal spelers verdient als eerste Belgische generatie ooit fabelachtig veel geld. Hoe meer sommigen verdienen, hoe minder ze zich lijken in te zetten en hoe meer regels ze aan hun laars lappen. Ze krijgen smalend de naam ‘generatie van de Vuitton-tasjes’: parvenu’s en pseudovedetten die in het interlandvoetbal nog niets bewezen hebben.

Edens eerste grote doel als Rode Duivel is om opnieuw een plaatsje in de eindronde van het wereldkampioenschap te versieren, na de pijnlijke afwezigheid op het WK 2006 in Duitsland, die de mooie reeks van zes opeenvolgende deelnames onderbroken had. In de aanloop naar het WK 2010 vervangt Eden in zijn eerste selectie Stijn De Smet, die door een blessure uiteindelijk niet in de kern kon worden opgenomen. Na 77 minuten gunt Vandereycken hem zijn vuurdoop, in een oefenduel tegen Luxemburg. De partij eindigt beschamend op 1-1, maar Eden krijgt lovende kritieken na zijn sprankelende, onbevangen debuut en zijn dribbels vanuit zijn positie centraal achter de spitsen (zijn zelfverklaarde lievelingsplek), vanwaar hij naar de flanken kan uitwijken. Ook de coach is vol lof.

Als Hazard bij de Duivels begint mee te spelen, is de voorronde van het WK in Zuid-Afrika echter al begonnen. In Edens eerste match met inzet –hij valt een halfuur voor het einde in – thuis tegen Bosnië en Herzegovina, kraakt België. De ene na de andere nederlaag volgt. Eden mag wel bijna altijd invallen. Uiteindelijk eindigen de Belgen vierde op zes in hun groep, op twintig punten van winnaar Spanje, en zijn ze uitgeschakeld. Onder Vandereycken verliezen ze meer dan ze winnen. De coach meent: ‘Die eindronde van het WK in 2010 hebben we gemist door een gebrek aan ervaring en vooral door te weinig aanvallend talent. Als Wesley Sonck afwezig was, wisten we niet hoe te scoren.’

Vandereycken betrok zijn bankzitters trouwens zo veel mogelijk bij de matches. ‘Op de bank hield ik Eden samen met de andere wisselers zo dicht mogelijk bij mij: zo hoorden ze wat ik zei en dat was een deel van hun opleiding. Over het algemeen was ik over hem tevreden. Je moet met jongeren niet te streng zijn.’ Maar je mag wel een professionele houding van hen verwachten, vindt Vandereycken, en in die tijd trok hij zijn ogen open. ‘Ik wilde jongeren inpassen, maar het was er een moeilijke periode voor. Dat heb ik gemerkt toen ik meegegaan ben met de stage van de beloften in Malta, die de Olympische Spelen voorbereidden. Wat ik daar gezien heb, was een verschrikkelijk gebrek aan discipline. Die generatie kon zeer moeilijk overschakelen naar een professionele

houding.’ Ze behaalde in Peking niettegenstaande hun gebrek aan discipline en menselijke rijpheid een halvefinaleplaats, wat ze nog meer een aura van zelfvoldane onkwetsbaarheid gaf. ‘Maar toen zes, zeven, acht van die beloften naar het A-elftal doorstroomden, hadden ze het moeilijk om de knop om te draaien.’ Vandereycken moest op eieren lopen. De sfeer raakte meer dan eens verziekt. ‘Je moet streng zijn als coach, maar als je te streng bent, krijg je geen medewerking meer. Een aantal van die spelers was gewoon niet rijp.’ De bondscoach voelde zich soms machteloos.

Wie anno 2018 terugkijkt, kan zich afvragen waarom de huidige generatie niet eerder op niveau presteerde. Omdat ze te jong, te onervaren en te onrijp waren, blijkt duidelijk. Niet alleen als voetballer maar ook als mens. Omdat ze nog niet bij hun huidige topclubs in de Premier League of Bundesliga aan het werk waren ook en te weinig benul hadden van wat professioneel zijn inhield. Vandereycken: ‘Pakweg de helft van de Duivels speelde voor Belgische clubs en de helft in het buitenland. Van die helft in het buitenland had misschien de helft min of meer een basisplaats. Hun beroepsernst is alleen maar toegenomen, maar die eerste jaren...’ (zwijgt)

Eden Hazard bevindt zich in die tijd meer dan eens tussen hangen en wurgen: zou hij mee de vrolijke, onbezorgde Frans uithangen en zich populair maken bij zijn maatjes bij de Duivels, of toch zo ernstig mogelijk zijn vak beoefenen zoals bijvoorbeeld Timmy Simons dat probeerde? Vandereycken: ‘Als jonge gast was het niet makkelijk. Hij kwam in contact met goede en met slechte leermeesters. Eden was een speelse jongen, die zeker in het begin veel opstak van Mirallas, daarom geen grote broer maar iemand voor wie hij extra respect had en die hij kende van bij Lille OSC. Van Daniel Van Buyten leerde hij ook veel bij.’ Die centrale verdediger is liefst dertien jaar ouder dan Eden en dwingt door zijn leeftijd en zijn rol bij topclub Bayern München respect af.

Bij het gebrek aan discipline en leiderschap komt ook de bestuurlijke chaos bij de KBVB. Hazard maakt op een halfjaar in 2009 drie bondscoaches mee: Vandereycken tot april, daarna diens assistent Vercauteren en kort daarop Dick Advocaat.

Onder Advocaat komen de Rode Duivels iets beter voor de dag. Advocaat regeert met een ijzeren hand in een fluwelen handschoen, wordt gezegd. De kleine, wat stuurs kijkende Nederlander gelooft in aanvallend voetbal dat op een strakke organisatie en discipline gebaseerd is.

Coach Vercauteren had eerder de handdoek geworpen omdat hij de rotte mentaliteit van een aantal (vooral Franstalig-Brusselse) spelers beu was. Zelfs na de 5-0-nederlaag in La Coruña werden Fellaini, Vanden Borre en Hazard omstreeks vier uur 's ochtends door meerdere bronnen in het nachtleven van de stad gesignaleerd. Hazard had zich door enkele taalgenoten op sleeptouw laten nemen. Het was in die tijd slechts een van de vele uitschuivers. In die periode stapte ook de medische staf op omdat ze te weinig respect kreeg.

Ondanks het feit dat Advocaat de ene speler na de andere hard aanpakt voor zijn onprofessionele gedrag, duurt de soap voort en acht ook Advocaat zijn tijd gekomen. In april 2010 verbreekt hij zijn contract en betaalt hij na vijf matchen een schadesom, omdat hij als Russisch bondscoach een pak meer kan verdienen en omdat hij het amateurisme bij de KBVB beu is. Maar Advocaat heeft bij de Rode Duivels wel een professionelere omkadering en aanpak doorgedrukt. Zijn belang is groter dan op het eerste gezicht lijkt.

DE SCHWUNG ONDER LEEKENS

Rond 3 mei 2010 verneemt Eden Hazard dat Georges Leekens zijn nieuwe coach bij de Rode Duivels wordt. Het is zijn vierde bondscoach in minder dan twee jaar. Leekens? Rijzige man, bril, gele sjaal. Een voormalig centraal verdediger met de veelzeggende bijnaam *Mac The Knife*. Tactisch sterk, iemand die het goed kan uitleggen en een ploeg kan reanimeren en motiveren. Hij had de Rode Duivels immers al naar de eindronde van het WK 1998 geleid. Bij zijn nieuwe aanstelling als bondscoach duikt het spook van het Europees Kampioenschap echter meteen weer op. België probeert zich te plaatsen voor de eindronde in Polen en Oekraïne in 2012, wat sinds 1984 niet gelukt is en ook nu zal mislukken. De Belgen eindigen derde op zes ploegen, na Duitsland en Turkije, en bereiken een doelsaldo van plus zes (21-15).

Begin maart 2018 blik ik met Leekens, inmiddels bondscoach van Hongarije, terug. 'Gebrek aan ervaring is de grootste reden waarom we ons niet voor de eindronde van het EK 2012 geplaatst hebben. We waren met een gouden generatie in een opbouwfase, in een groeiproces en nog niet rijp en volwassen genoeg, hoewel de ambitie groeide en het om een slimme groep ging. Er was nog te veel aandacht voor de pure schoonheid van het spel en we toonden ons te timide. Er gebeurden soms flaters, details waren fout. Kleinigheden die twee jaar later verdwenen. Er was met die vele jonge gasten wel al een geweldige ploeggeest ontstaan. Lukaku was achttien, Eden twintig, De Bruyne speelde nog

bij Wolfsburg, Eden bij Lille OSC en ook de meeste anderen speelden nog niet bij topclubs zoals nu. We kregen zware kritiek voor onze prestaties en achteraf bekeken is dat misschien goed geweest, want het heeft de spelers sterker gemaakt.'

Leekens kaart graag de sfeer aan, die aan het keren was. 'De Rode Duivels leefden weer. In onze eerste match tegen Bulgarije kwamen er bij wijze van spreken zeventuizend mensen kijken, waarvan waarschijnlijk zesduizend op uitnodiging. Toen ik in 2012 wegging, was het stadion altijd uitverkocht. We hebben een echte Rode Duivelsgekte gecreëerd, met een veel professionelere, Belgischere omkadering, en met nieuwe topsponsors ook.'

Geslaagd kan je de voorronde natuurlijk niet noemen, op een aantal uitschieters na die aantonen dat de Belgen op de goede weg zijn. Leekens laat Hazard in zijn eerste wedstrijd als bondscoach starten. Eden krijgt in dat vriendschappelijke duel tegen Bulgarije een strafschofout mee. Hij neemt de penalty, maar enigszins voorspelbaar, door in de richting te kijken van waar hij zal trappen. De doelman stopt het schot. Een van zijn weinige missers als profvoetballer in dit onderdeel. Leekens: 'Eden was al de beste bij Rijsel maar nog niet bij Chelsea. Ik speelde hem op links uit, met af en toe een vrije rol, waardoor hij naar de positie tien of zeven kon uitzwermen. Hij had vrijheid nodig, want hij is een frivole voetballer die je niet te veel in een keurslijf moet steken. Alleen was hij in die jaren nog te weinig efficiënt en deed hij nog te veel een actie om de actie. Ja, ik ben zeker streng geweest, zelfs al was hij piepjong, omdat ik vond dat zijn rendement veel beter kon. Een coach moet zijn spelers beter maken. Eden scoorde weinig en gaf slechts een paar assists: dat moest beter. Als coach moet je niet pampieren en het aankijken, maar ingrijpen, ook bij de *chouchou*. Verdedigend mocht het soms ook iets meer zijn. Ik vroeg hem nooit om de hele lijn te doen, maar wel om in zijn zone, pakweg vijf meter rondom hem, een stoorzender te zijn en de tegenstander op te jagen door druk te zetten en hem te *impressioneren*. Hij kon dat ook doen door heel diep te staan en daar een verdediger aan de praat te houden. Zo creëerde hij ruimte waar ploegmaats konden induiken.'

Tijdens de trainingen voor de kwalificatie-interland voor het EK begin oktober 2009 in het Kazachse Astana voelt de bondscoach zich ongemakkelijk als hij Hazard in het oog houdt. Negen jaar later zegt hij: 'Eden nam het allemaal te makkelijk op. Ik had hem dat al een paar keer gezegd, ook in het bijzijn van de andere spelers, want ik communiceerde open.' Op *Sporza* geeft de speler aan dat

trainen niet altijd zijn ding is. ‘Ik ben vooral een matchspeler en ga nooit helemaal voluit op training,’ zegt hij. Hij voegt eraan toe: ‘Ik beseft dat ik die klik moet maken en dat ik de volgende stap moet zetten. Toppers gaan altijd voluit, ook tijdens de training.’

En toch breekt er bij de coach iets. Leekens zet zijn speler zelfs niet op de bank, maar laat hem als een gestrafte kleuter in de tribune plaatsnemen. Hij mag geen seconde meespelen; 4500 kilometer kilometer voor niets gereisd. Een publieke vernedering, die Leekens op een persconferentie breed uitsmeert. ‘Ik heb met Eden genoeg geduld gehad. Ik ben Sinterklaas niet. Als ik hem nu niet wakker schud, is het misschien te laat. Ik ben hier om de nationale ploeg te coachen en niet om pampers te verversen. Op de training kan ik niet blijven roepen: *Bouge ton cul*’, zei Leekens.

‘Het ging ook om Edens verdedigende houding’, vertelt Leekens nu. ‘De speler die achter hem stond, moest opletten dat hij niet geregeld in een één-tegen-tweesituatie kwam omdat Eden zijn verdedigende taak niet opnam.’ In dat geval kon de tegenstander makkelijk richting Belgisch doel oprukken. Het evenwicht op de linkerflank dreigde verstoord te raken. ‘Ook tegenover de groep kon ik niet anders dan ingrijpen, hoewel iedereen hem graag zag. Hij was een van mijn lievelingsspelers, maar door in te grijpen begreep de groep dat iedereen gelijk voor de wet was en dat ik het evenwicht wilde behouden. Als ik wist dat mijn kritiek in het openbaar hem gekraakt zou hebben, had ik het niet gedaan. Maar Eden kent geen druk en ik wist dat hij een groot eergevoel heeft. Daarop heb ik bewust ingespeeld. In Frankrijk was hij al een ster, een monument zelfs, maar bij de Duivels niet. Hij heeft de kritiek ernstig genomen, hoor. Hij is gevoeliger dan je zou denken. Achteraf bekeken was het een klein duwtje in zijn rug.’

Een paar dagen na het incident gunt Leekens zijn jonge speler amper negen minuten speeltijd, *excusez le mot*, tegen Oostenrijk. België zou dat voorrondeduel voor het EK het best winnen, en dat lijkt te gebeuren dankzij Hazard, die bij een achterstand invalt. Hij is met een heerlijk opwippertje bij de 3-3 betrokken en op zijn hoekschop kopt Lombaerts een minuut voor tijd raak: 4-3. Twee minuten in de extra tijd legt Oostenrijk de eindstand vast op 4-4 na een aanval die na een mislukte dribbel van Hazard begonnen was, gevolgd door andere Belgische missers. Eden wordt achteraf wegens dit balverlies mede verantwoordelijk gesteld voor het gelijkspel. Georges Leekens tilt hier niet zwaar aan. ‘Natuurlijk verloor hij de bal op het verkeerde moment, maar ik was alleen echt boos op onze middenlijn en de restverdediging, die nog euforisch

waren na ons doelpunt in plaats van geconcentreerd te blijven. Dat soort tegendoelpunten zal nu niet veel meer voorvallen, maar door dat soort dingen hebben we het EK gemist.’

In november geeft Eden al na twee minuten een assist voor de 0-1 van Romelu Lukaku in de vriendschappelijke match bij Rusland, die de Belgen knap met 0-2 winnen. Het is een zoete wraak op hun voormalige coach Advocaat. Hij leidt de Russen nu. Eden pakt zijn eerste gele kaart als Rode Duivel, in zijn zeventiende duel. De Belgen ontsnappen tijdens die trip aan de dood: de Tupolev waarin ze vliegen, stort korte tijd later neer. De reis van de Duivels naar Voronezj verloopt door slecht weer in apocalyptische omstandigheden. Bijna alles wat fout kan gaan, gaat fout, maar de Duivels blijven kalm en zetten zich tot het uiterste in. De basis voor een positief verhaal lijkt gelegd.

HAMBURGERGATE

Naarmate de tijd verstrijkt en Edens matige inzet op training meer en meer begint op te vallen, groeit ook de onvrede bij de bondscoach(es) over hun twintigjarige speler. Op 3 juni 2011 gaat de relatie Hazard-Leekens-Wilmots helemaal de dieperik in. België speelt thuis tegen Turkije een van zijn laatste troefkaarten uit om aan de eindronde van het EK deel te nemen. Hazard speelt zijn twintigste match, waarvan hij er vier heeft mogen uitspelen. Na een uur wordt hij vervangen. Leekens zegt na afloop dat Hazard een ‘goede’ match heeft gespeeld, maar dat hij met zijn vervanger Dries Mertens iemand had klaarstaan die in topvorm was. En dat blijkt zo te zijn: Mertens dwingt een strafschoep af, die Witsel helaas mist.

Bij zijn vervanging kijkt Hazard zeer verbaasd. Hij is niet geïnteresseerd in het gebruikelijke handjeklap met de coach, negeert Leekens en duikt de kleedkamer in. Daar bleef het niet bij. Er duiken tv-beelden op waarop te zien is dat Eden in het gezelschap van zijn vader in de buurt van het stadion aan een kraam een hamburger eet. Zoiets doe je als speler nooit: je blijft tot na de wedstrijd op de bank of minstens in het stadion om naar de wedstrijd te kijken en op die manier solidair met de ploeg te zijn. Wat Hazard doet, is zijn middelvinger naar Leekens en zijn ploegmaats opsteken. Hij is niet in de uitslag geïnteresseerd en stelt zijn belang boven het ploegbelang. Eden heeft niemand vermoord, maar brengt zijn onberispelijke imago schade toe. Hamburgergate is geboren, zelfs al komt hij opnieuw het stadion in en zoekt hij zijn ploegmaats op, die waarschijnlijk geen bal gaven om zijn afwezigheid.

Hazard is 20, Leekens, die zijn grootvader kon zijn, 62. De relatie met Eden verrot, wellicht ook omdat Hazard er moeilijk mee overweg kon dat hij niet altijd het niveau haalt dat hij wil. En ook omdat hij het gevoel heeft dat het duo Leekens-Wilmots in hem een jong en dus makkelijk slachtoffer vond. De coaches zijn geen vaderfiguren of vermijden die rol. Eden is nog piepjong en heeft tijd nodig. Hij legt de lat voor zichzelf ook weleens te hoog in de wedstrijden (en te laag tijdens trainingen) en krijgt van sommige anderen bitter weinig tijd om te groeien. Hazard is bij de Rode Duivels kortom in een situatie terechtgekomen waarmee hij zich geen raad weet. Hij weet niet wat hem overkomt. Hij is in mei met Lille OSC kampioen en bekerwinnaar geworden en tot Speler van het Jaar in Frankrijk uitgeroepen. In Frankrijk is hij de keizer, in de Belgische ploeg nog niet eens een prins. In Frankrijk heeft de strenge maar ook vaderlijke coach Rudi Garcia een perfect geoliede ploeg op de rails gezet, waarin Eden zich als een vis in het water voelt. Bij de Rode Duivels is het nog zoeken. Hazard begint er zijn buik van vol te krijgen. Kort daarop wordt hij door Leekens geschorst.

Hoe kijkt Leekens begin 2018 terug op Hamburgergate, een woord dat hijzelf overdreven vindt? ‘Ik had Eden al gewaarschuwd dat hij wat minder goed speelde en zich tegen Turkije moest bewijzen. En in die match was hij niet top, maar dat wilde ik tegen de pers niet zeggen. Hij was over zijn vervanging niet tevreden en zei dat ook aan Marc Wilmots. En dat vind ik goed: niemand mag over zijn vervanging blij zijn. Maar dan stapt hij het stadion uit, eet een hamburger, draagt daarbij geen Burrda-kledij, maar een Nike-shirt dat de tv-camera’s in beeld brengen, waardoor we ook nog eens commerciële problemen kregen... Zijn vader heeft hem dan gelukkig weer mee in het stadion genomen, want Eden beseftte dat wat hij deed niet goed voor de groep was. Ik heb wat later zijn manager gebeld, met hem op de bond overlegd en heb Eden in Rijsel opgezocht. Dat gesprek duurde een minuut of twintig. Daar heb ik hem zijn statistieken voorgelegd, hoewel dat niet nodig was: Eden kende die. Hij wist wat hij fout gedaan had en dat ik dat niet kon aanvaarden. Ik had kapitein Vincent Kompany op de hoogte gebracht dat ik met Eden zou praten. “Ja maar, coach, dit en dat”, zei Eden. “Wat zou jij in mijn plaats met jou doen?” vroeg ik Eden. “*Vous avez raison*”, zei hij. Je hebt gelijk. Ik zei dat ik hem drie wedstrijden zou schorsen maar als hij het goed zou doen, zou ik hem al na één match terughalen. Ik was niet gek. Die ene match was een vriendschappelijk duel. Geen enkele coach laat een topspeler in een kwalificatie-interland op de bank.’

Vindt Leekens nog altijd dat hij de zaak toen goed aangepakt heeft of zou hij

sommige aspecten nu anders benaderen? ‘Ik sta nog altijd achter mijn aanpak. Het is beter om het probleem met Eden aan te pakken dan de situatie te laten aanmodderen. Dat is mijn taak als coach. Ik blijf niet bij de pakken zitten. Na het gesprek heb ik kapitein Kompany opnieuw opgebeld en hem gezegd wat mijn beslissing was. Met mijn aanpak wist iedereen in de groep weer wat de grenzen waren en dat de regels voor iedereen golden. En Eden had het begrepen. Ik was niet de man van de schouder om op uit te huilen, maar gaf mijn spelers verantwoordelijkheid. (*denkt na*) Je maakt je daar als coach niet populair mee. De mantel der liefde om alles te bedekken is makkelijk. Maar: zand erover, hé.’ Natuurlijk regende het vanaf toen hamburgergrapjes, zegt Leekens: ‘ “Coach, wat eten we vanavond? Hamburgers *à volonté*?” Of die keer dat we tijdens de match België-Tunesië, waarin ik coach van Tunesië was, moesten schuilen voor het slechte weer en we naast elkaar stonden. “Hoe gaat het, Eden,” vroeg ik, “en met je vrouw en familie?” Hij keek eens naar links en rechts, en vroeg of we na afloop een hamburger gingen eten. (*lacht*) “*C’est moi qui paie*”, zei hij.’

90 PROCENT KLAAR

Ook al scoort Hazard eind 2011 tegen Kazachstan zijn eerste goal als Rode Duivel, toch kondigt het jaar 2012 zich weinig glorieus aan. De Rode Duivels zijn voor de eindronde van het EK definitief uitgeteld. En het soapgehalte blijft ook dat jaar op peil. Georges Leekens stapt, net als zijn voorganger Advocaat, onverwacht op, om bij Club Brugge aan de slag te gaan. ‘De Rode Duivels staan terug op de kaart,’ verklaart hij. ‘Alle internationals worden opnieuw gerespecteerd en er heerst een positief klimaat bij de fans en de sponsors. Het tijdstip ligt wat moeilijk, maar mijn werk bij de Duivels was voor 90 procent klaar. Mijn spelers zijn allemaal beter en zelfstandiger geworden en zullen hun verantwoordelijkheid nemen.’ Of dat waar is of niet, op drie jaar tijd zijn de Rode Duivels aan hun vierde coach toe.

Begin 2018 slaat Leekens de grootste mea culpa die hij kan slaan. Ik zeg hem dat ik gevloekt heb toen ik indertijd vernam dat hij opstapte. ‘Dat was een fout van mij,’ zegt hij kordaat. ‘Ik heb nadien ook op mezelf gevloekt. Het was een emotionele kwestie, een zeer goede les. De structuur van de nationale ploeg stond er: zowel de ploeg als de begeleiding. De resultaten gingen in stijgende lijn en ik zette mij er dag en nacht voor in. Er moest bij wijze van spreken alleen nog geogost worden. Dus blijf ik achter mijn uitspraak staan dat 90 procent van het werk geleverd was.’

Hazard denkt er het zijne van, maar als hij weet dat Marc Wilmots in juni 2012 Leekens opvolgt, beseft hij dat hij nog harde noten zal kraken. Wilmots hamerde als assistent van Leekens zo mogelijk nog meer op discipline dan de bondscoach zelf. Tot Wilmots eensklaps het geweer van schouder verandert en Hazard begripvoller aanpakt. ‘Eden behoort tot een generatie die zijn opvoeding in het buitenland heeft gekregen. En die denkt helemaal anders’, legt Wilmots’ assistent-coach Vital Borkelmans me uit. ‘Het zijn jonge *knaken* die je soms behandelt als je eigen kind en die je soms aanhoort over andere dingen dan het voetbal die voor hen belangrijk zijn. Jan Vertonghen had bijvoorbeeld al vroeg zijn vader verloren en Eden was jonger dan jong toen hij naar Rijsel trok, zonder familie daar en zonder warme knuffel. Daar moet je rekening mee houden. De coach en ik hebben ook van in het begin tegen hen gezegd: “Jullie, de spelers, zijn het belangrijkste en wij willen jullie helpen om je carrière uit te bouwen.” De coach en ik braken een speler ook nooit af in de pers.’ Borkelmans zag in zijn takenpakket de rol van vaderfiguur als een belangrijk onderdeel.

De coaches doen er dus alles aan om een warm nest te maken en zichzelf niet als God de Vader te zien. Als meelevende vaders die bij een knetterend haardvuur hun kinderen een warme chocomelk en een luisterend oor bieden. ‘We communiceerden eerlijk’, zegt Borkelmans, ‘en zo veel mogelijk zonder tussenstations. Eden houdt ervan als je hem de dingen recht in het gezicht zegt.’ Die vorm van openheid smeedt banden. De toenmalige assistentbondscoach en oud-mijnwerker heeft genoeg in zijn leven meegemaakt om te weten aan welke mensen je echt iets hebt: zij die je ook in tijden waarin het moeilijker gaat niet laten vallen. Hazard is zo iemand. Toen Eden hem respect betuigde omdat hij in de koolmijn gewerkt had, heeft hem dat geraakt.

‘Ik ken Eden vanbinnen en vanbuiten.’ Borkelmans zegt het niet om te snoeven, maar als blijk van hoe belangrijk hij invoeling in zijn spelers vindt. Tot op heden houdt hij niet toevallig met Eden contact, via WhatsApp. ‘Het allermooiste moment? Het plezier om elke dag die ik met de nationale ploeg doorbracht op te staan en te zien hoe Eden arriveerde als de groep voor het eerst die dag samenkwam. Die lach, het plezier, de vriendschap, zijn positieve ingesteldheid. Eden is schuchter bij mensen die hij niet kent, zelfs al staat hij voor iedereen open, wat nochtans niet altijd vanzelfsprekend is.’ Het lijkt tegenstrijdig, maar Eden gedraagt zich schuchter en tegelijk houdt hij van gezelschap. Alleen op zijn hotelkamer de tijd doorbrengen is niets voor hem. ‘Hij was bijna altijd in de groep aanwezig omdat hij sociaal is. Hij was trouwens zeer graag gezien. Waarom? Hij is geen grootprater en respecteert iedereen.’

Het plezier dat Eden beleeft als hij voetbalt, is te vergelijken met een kind dat met blokken speelt, vindt de oud-speler van Club Brugge, die zelf twee eindronden op WK's meemaakte en 22 keer het Rode Duivelsshirt droeg. 'De training of de wedstrijd, dat is Edens speeltuin. Op een dag zei ik hem dat hij met het hoofd zou scoren. Mertens gaf hem die dag een voorzet en hij deed het. Man, top! Of ik zei dat hij op mijn verjaardag zou scoren en hij deed het ook. Het klikte tussen ons. Jij toont respect, hij toont respect. Spelers denken soms anders, dat deden Marc en ik soms ook toen we voetballer waren. Dat zal altijd zo zijn en dat moet je kunnen aanvaarden. Maar met respect voor elkaar los je alles op.'

Borkelmans looft Hazards gedrag in zijn omgang met de andere spelers, de begeleiders en de pers.

'Als hij zich lichamelijk niet helemaal fit voelde, zei hij de coach dat het beter was om geen risico te nemen en liet hij iemand anders spelen. Er zijn er anderen... Eden zal in de pers ook nooit iets negatiefs zeggen en is zo al geen groot lawaai in de kranten. Maar als hij onterecht of niet correct behandeld wordt door een trainer, kijkt hij naar niks en kan hij over lijken gaan. Als er dan iets is, zwijgt hij liever [zoals bij de hamburgerzaak, fvdw]. Hij zal ook nooit iemand met de vinger wijzen als iets minder goed gaat. Eden is de ideale schoonzoon, hij is overal geliefd. Ik heb evenveel genoten van de mens Eden dan van de voetballer. Disciplinaire problemen? Nee, *jamais*.' De lessen van Leekens had hij verteerd en toegepast. 'Hij kan ook leven met druk, zelfs al weet de buitenwereld soms niet wat een voetballer in zijn onderbewuste allemaal moet ondergaan.'

Wat Eden op het veld soms wel parten speelde, was 'dat hij twee jaar sneller en rijper was dan zijn leeftijd deed vermoeden. Hij kon anderen beter doen spelen, anticipeerde, zag sneller dan anderen hoe het spel kon verlopen, dacht stappen vooruit. Maar sommige Rode Duivels begrepen niet altijd wat hij bedoelde of beseften niet wat ze moesten doen. Naarmate ze meer samenspeelden, ging het beter. Nu zijn ze allemaal klaar, maar toen, ook tijdens de eindronde van het WK in Brazilië, nog niet altijd.'

Toch vielen alle puzzelstukjes al bijna wonderlijk op hun plaats. België plaatst zich moeiteloos voor de eindronde van het wereldkampioenschap in Brazilië in 2014. Het is de eerste keer sinds 2002 dat ze zich plaatsen voor een (inter)continentaal toernooi. In de voorronde verliezen ze geen enkele keer en behalen ze 26 op 30, met 18 doelpunten voor en slechts 4 tegen, ondanks degelijke tegenstrevers als Servië, Kroatië, Wales en Schotland. Geen

wereldtoppers maar ook geen prutsploegen. Wilmots heeft er weer schwing in gekregen, nog meer dan Leekens. Wilmots slaat zonder schrik, zalft nog meer en is de meesterpsycholoog die zijn spelers op zijn zelfbewuste, aanstekelijke en kordate manier doet inzien dat geen berg voor hen te hoog is. In Duitsland had hij als speler de bijnaam *das Kampfschwein*, de vechtjas. Ook als coach doet hij die bijnaam alle eer aan, hoe relatief onervaren en onsuccesvol hij als coach vooralsnog is.

Geen tijd verliezen, geen blabla maar *en route et en avant! Vorwärts, marsch!* Wilmots' carrière op het hoogste niveau als doelpuntenmaker in een Europese clubfinale met Schalke 04 en in eindronden van WK's dwingt respect en gezag af. Het beeld van een molenwiekende bondscoach, in wit hemd dat al dan niet door de regen doorweekt is, wordt iconisch en staat symbool voor de Belgen die nimmer versagen. Borkelmans: 'Waarom we ons voor Brazilië zo vlot geplaatst hebben? De tegenstanders hadden niet het niveau dat we gewoon waren. En het systeem zat goed. De hele voorbereiding vanaf 2012 hebben we met een 4-3-3-systeem gespeeld met enorme resultaten als gevolg. Wij moesten ons niet aan de tegenstander aanpassen, zij pasten zich aan ons aan. Na zoveel jaar en zoveel wedstrijden kwamen de automatismen automatisch. Op stilstaande fasen wisten we wat te doen, want dat werd voor de wedstrijd afgesproken. Ook de looplijnen zaten er ingepompt.'

De Duivels komen weer met plezier samen, worden qua werkomstandigheden gepamperd en zetten zich met uitgekende promotiecampagnes prima in de markt. Een aantal spelers ontbolstert, ook al omdat ze steeds meer bij vooral Engelse en ook Spaanse topploegen in dienst zijn en het gewoon worden dat de lat almaar hoger gelegd wordt. Ze zijn ook als mens rijper, settelen zich en vormen een gezin. De ongedisciplineerde pseudovedetten van een paar jaar terug zijn uitgerangeerd of hebben besloten om man te worden. Terwijl in Vlaanderen de politieke partij N-VA pijlsnel opgang maakt, bibberen sommige Franstaligen en Vlamingen. De successen van de Belgische voetbalploeg, die taalgroepen, culturen en religies verenigt, vormt een tegenwicht voor zij die het koninkrijk voorbijgestreefd vinden.

België bestijgt de ladder van de ranglijst van de Wereldvoetbalbond FIFA met zevenmijlslaarzen. De cijfers onder Wilmots ogen indrukwekkend: van plaats 20 (einde 2012) via 11 in 2013 en 4 in 2014 naar zowaar plaats 1, van november 2015 tot april 2016, toen Argentinië overnam. Die ranglijst bekroont niet het best voetballende of meest winnende land, wel de regelmatigste natie. België won

geen enkel toernooi, maar was regelmatig en verloor zelden. Nooit eerder voerde België de wereldranglijst van de FIFA aan. In juni 2007, onder bondscoach Frankie Vercauteren, had België zijn laagste positie bereikt sinds de invoering van de ranglijst in 1993: plaats 71. Op acht jaar tijd van 71 naar 1 is haast een wonder. Het aantal nummers 1 ooit oogt zeer select en bewijst ook dat de ranglijst wel degelijk wat betekent: Duitsland, Brazilië, Italië, Frankrijk, Argentinië, Spanje, Nederland, België. Geen enkel van die landen telt minder inwoners dan België, dat er nauwelijks elf miljoen telt.

In deze heropstanding draagt Eden meer dan zijn steentje bij. Bijwijlen is hij subliem, zoals thuis tegen Macedonië. Hij scoort het enige doelpunt door te veinzen met rechts te trappen, maar brengt de bal naar zijn linkervoet en legt hem binnen. Een afstandsschot belandt daarna nog op de deklat. Hij scoort uiteindelijk twee keer in de voorronde en geeft één assist. Kevin De Bruyne geeft in die voorronde vier assists en scoort vier keer. Hij is de uitblinker en het creatieve genie door zijn buitengewone spelinzicht, snelheid van handelen en zijn perfecte doorsteekballen. En hij maakt dan ook nog eens veel en soms de onmogelijkste doelpunten. Hazard lijkt meer de speler die toont: 'Kijk eens wat ik allemaal kan!', De Bruyne de speler die toont: 'Kijk eens waartoe het allemaal leidt wat ik doe.' Hazard is de man van de vierkante centimeter en het kikvorsperspectief; De Bruyne de man van het hele veld en de helikopterblik. De Bruyne is de architect van het Rode Duivelshuis en Hazard de kunstenaar die van het huis iets unieks maakt. De Bruyne wil met België vooral prijzen pakken, ploegtrofeeën. Hazards grootste droom, herhaalt hij keer op keer, is een *individuele* bekroning: de Gouden Bal. Hij wil bovenal de beste voetballer ter wereld zijn. Bij hem komt het daarom nog altijd net ietsje meer neer op volmaakte kunstjes opvoeren dan op het resultaat. Voetbal als spel tegenover voetbal als een gevecht. Het vrouwelijke element, de schoonheid, versus het mannelijke element, het resultaat. De twee voetballers kunnen het goed met elkaar vinden en het is hier allerm minst de bedoeling om hen tegen elkaar op te zetten, wel om hun verschillen duidelijk te maken. Ieder zijn stijl.

SAMBA IN BRAZILIË?

Primeur! In de eerste ronde van het WK in Brazilië wint België zijn drie groepswedstrijden. Telkens met een doelpunt verschil en telkens verdiend. In een zinderende achtste finale gaan de Verenigde Staten voor de bijl. In de kwartfinale maken de te naieve en voorzichtige Belgen geen schijn van een kans tegen een uitgekookt en ervaren Argentinië. België boekt niettemin zijn beste

WK-resultaat ooit na de halve finale van 1986 en behoort tot de beste acht landen ter wereld. Met een vrij jonge ploeg bovendien, want Daniel Van Buyten is de enige dertiger. Tactisch lijkt het erop dat de Rode Duivels meestal, wat oneerbiedig gezegd, op goed geluk lijken te spelen. Wel met dezelfde veldbezetting: een 4-3-3 als basis maar zonder vooropgesteld aanvalsplan. Coach Wilmots staat bekend als een aanjager en motivator. Hij overdondert zijn spelers niet met tactische raad, maar vertrouwt op hun combinatievermogen, automatismen en intuïtie. Hij voert op het WK gouden vervangingen door met onder meer de absolute revelatie Divock Origi, maar van overdreven veel tactische planning op het veld lijkt er weinig sprake. Wie moet bij balbezit aanvallend wat wanneer en waar doen? Hij lijkt vooral te hopen op een goddelijke ingeving, van pakweg De Bruyne of Hazard. Borkelmans ontkent dat er nauwelijks tactische richtlijnen waren. ‘Er waren automatismen en looplijnen en natuurlijk maakten we voor elke wedstrijd afspraken.’

Eden Hazard is in Brazilië 23 jaar. Nog altijd máár 23. Nog altijd máár aan zijn eerste EK of WK bij de profs toe. Wilmots laat hem in alle matches starten, op de linkerflank, behalve tegen Zuid-Korea, waarin een B-ploeg opdraaft. In de vijf minuten dat Eden invalt, toont hij zijn klasse. In de andere groepswedstrijden leveren schitterende flitsen van hem doelpunten op. In de opener tegen Algerije (2-1) biedt hij Dries Mertens met een diagonale pass het winnende doelpunt op een gouden schoteltje aan. In de tweede wedstrijd, tegen Rusland, doet hij dat na een dribbel opnieuw voor Origi (1-0) en roept de Wereldvoetbalbond FIFA hem uit tot man van de wedstrijd. ‘Ik ben met ons spelniveau niet echt tevreden’, vertelt hij. ‘We kunnen zeker beter. Je moet ook de omstandigheden bekijken. Algerije gaf ons geen meter ruimte en Rusland is sterk. Toch winnen we tweemaal, creëren we goede kansen en geven we achteraan zo goed als niks weg.’

In de achtste finale tegen de Verenigde Staten (2-1) is Hazard veel meer aanwezig dan in de vorige wedstrijden. Hij had het voorspeld: bij wedstrijden met rechtstreekse uitschakeling zal hij meer ruimte krijgen. Hazard toont zich goed geïnspireerd en geeft de preassist op 2-0. Hij loopt zich de ziel uit het lijf en legt, verlengingen inbegrepen, 12 kilometer en 456 meter af, wat behoorlijk is. Hij knapt ook verdedigend aardig wat werk op. Dat is nieuw. Ook in de eerste twee matches had hij al enorm veel gelopen, een pak meer dan zijn voorbeelden Cristiano Ronaldo en Messi. ‘Ik ben nog heel ver van Messi’s niveau verwijderd’, blikt hij vooruit naar de kwartfinale tegen Argentinië. ‘Hij is tien keer beter dan ik. Ja, ja. Ik overdrijf niet. Zijn statistieken zeggen alles. Ik zou

trouwens graag hebben dat men stopt met ons te vergelijken.’ Dan lacht hij. ‘Ik vraag de Belgische supporters om zijn nachten te verstoren door voor zijn hotel lawaai te maken.’

‘EDEN VERVANGEN WAS FOUT’

In de kwartfinale tegen Argentinië drijft het Belgische nummer tien allerminst boven, integendeel. Het lijkt wel alsof hij, niet Messi, geen oog heeft dichtgedaan. Al is Messi daarom niet eens buitenaards – maar de Argentijn bereidde wel het enige doelpunt voor. De belangrijkste match in Brazilië eindigt voor onze duurste speler op een sof en Wilmots vervangt hem een kwartier voor tijd. ‘Ik was niet zo blij met mijn vervanging omdat ik weet dat ik in de slotfase het verschil kan maken, maar ik kan de keuze van de coach wel begrijpen’, zegt hij na de uitschakeling. Borkelmans: ‘We hebben een fout gemaakt door Eden toen te vervangen. Je neemt de best mogelijke beslissing op het moment, omdat je een bepaald idee hebt, maar achteraf bekeken hebben we de verkeerde beslissing genomen.’ Hazard slaat op het einde meer dan eens als een sluipschutter toe en die kans kreeg hij nu niet meer. Achteraf is het natuurlijk altijd makkelijk praten.

Borkelmans: ‘We hebben een heel mooi WK gespeeld, *chapeau* voor de jonge groep. Wat Eden betreft: weet je om te beginnen vanwaar hij kwam, welke wedstrijden hij bij Chelsea dat seizoen allemaal doorgesparteld heeft?’ Eden had namelijk dat seizoen met zijn club een vijftigtal matches gespeeld plus negen interlands, voor hij aan de eindronde begon. Een zeer hoog aantal. Kevin De Bruyne kwam dan weer aan ‘slechts’ 27 wedstrijden plus 10 interlands. Borkelmans: ‘Toch was Eden een belangrijke factor in bepaalde wedstrijden. Als je een zeer goed WK van een speler vraagt, mag hij dat seizoen niet te veel wedstrijden spelen.’ Die beslissing lag natuurlijk bij Chelsea. Wat zou een club malen om de nationale ploeg van een speler? De club is de werkgever; de nationale ploeg is hoogstens een bijjob. Hazard zette na zijn eerste WK even duidelijk de puntjes op de i. Ook al werd hem kwalijk genomen dat hij niet het verschil maakte zoals Messi dat deed bij Argentinië, toch vond hij dat hij een beslissende rol had gespeeld. Ook al ging hij akkoord dat hij niet hetzelfde niveau haalde als bij Chelsea, toch vond hij dat hij zelfs al op het WK veel vooruitgang had geboekt, samen met het hele nationale elftal trouwens.

HET ZWARTE BEEST GENAAMD ‘EUROPA’

Wat al sinds 1984 niet meer gelukt was, lukt twee jaar later dan toch: België plaatst zich zowaar voor de eindronde van het Europese kampioenschap, dat in 2016 in Frankrijk zal plaatsvinden. In een voorrondegroep zonder topploeg scoren de Belgen in 10 wedstrijden 24 keer en krijgen ze 5 tegendoelpunten binnen. Eén wedstrijd gaat verloren, bij het verraderlijke Wales. De Duivels behalen 23 op 30. Hazard scoort vijf keer en geeft één assist, maar opnieuw is Kevin De Bruyne bij de meeste doelpunten betrokken: hij treft vijf keer raak en geeft drie assists. Dries Mertens scoort drie keer en geeft evenveel assists. Hazard scoort vijf keer in de laatste zeven duels, waarvan de vier slotduels op rij, waarbij hij trouwens telkens (diep) in de tweede helft scoort, zoals de belangrijke 0-1 bij Cyprus in de 86ste minuut. Na de laatste match, thuis tegen Israël (3-1), voert België voor het eerst de wereldranglijst van de FIFA aan. Hazard scoort almaar vlotter: in 2015 treft hij in de acht wedstrijden van maart tot oktober zes keer raak.

Toeval of niet? In juni 2015 draagt hij ook voor het eerst de kapiteinsband omdat Kompany geblesseerd was. Hazard maakt een droomdebuut als aanvoerder: België wint vriendschappelijk van 'zijn' Frankrijk in het hol van de leeuw, het Parc des Princes in Parijs, met 3-4 nadat Eden met een lage schuiver op strafschoep de 1-4 had aangetekend. Waarom heeft Hazard de aanvoerdersband trouwens gekregen? Borkelmans: 'Je moet naar de prestaties kijken. Op dat moment verdiende hij dat volgens de coach, op en naast het veld. Zelfs al zegt hij inderdaad over zichzelf dat hij geen grote prater is. Met Chelsea was hij net kampioen geworden.' Hazard is tweede keuze, omdat Kompany, die verbaal wel sterk is en zich als leider ontpopt, almaar meer geblesseerd is. Borkelmans: 'Op het veld was er zonder Kompany geen enkele speler die praatte, ook Hazard niet. Waarom? Omdat ze allemaal respect voor elkaar hebben.' Maar als een speler de anderen leidt door te praten, betekent dit toch niet dat hij geen respect voor zijn maats heeft, vraag ik Borkelmans. 'Oké,' antwoordt hij droog, 'maar deze jongens deden dat niet.'

De Rode Duivels, zonder de geblesseerde Kompany en met de nieuwbakken kapitein Eden Hazard, nemen een slechte start in de eindronde van het EK. Italië zegeviert makkelijk met 0-2. Daarna gaat het beter met overwinningen tegen Ierland (3-0, met Hazards fantastische assist voor de 3-0 van Romelu Lukaku na een ren vanaf zijn eigen helft) en Zweden (0-1, assist van Hazard voor een afstandsschot van Nainggolan). Maar in de wedstrijd tegen een wereldtopper, Italië, drukt hij dus allesbehalve zijn stempel. Dat is niet voor het eerst in wedstrijden met inzet tegen wereldtoppers, denk aan het duel met Argentinië.

Voor het eerst sinds 1980 overleven de Rode Duivels de groepsfase van een EK, weer een primeur. De achtste finale levert, ook dankzij doelman Thibaut Courtois, een glansprestatie op tegen Hongarije: 0-4. Eden Hazard speelt zijn misschien wel beste match ooit met de nationale ploeg en maakt een knap doelpunt, zijn allereerste in een EK of WK bij de senioren. Hij snijdt naar binnen vanaf de zijlijn, ontwijkt twee Hongaren en treft overhoeks raak. Net daarvoor maakte hij een onuitgegeven en prachtige beweging waarbij hij zichzelf aanspeelde (!) en de assist voor de 0-2 gaf. Ikzelf vind dit de mooiste actie uit zijn carrière, omdat ze getuigt van geniaal voetbalverstand. Hij wordt zowel tegen Zweden als tegen Hongarije tot man van de match uitgeroepen. Dat dubbele eerbewijs toont dat hij op niveau is.

De ontgoocheling is dan ook onbeschrijflijk als de Belgen in de kwartfinale tegen de zogeheten hapklare brok Wales een 1-3-nederlaag slikken door terug te plooiën en fouten in de verdediging te maken. De Duivels spelen met een onuitgegeven verdediging, met invallers Jason Denayer en Jordan Lukaku omdat Kompany, Vermaelen en Vertonghen ontbreken. En dat in Rijsel, Hazards thuishaven. Hijzelf heeft trouwens met (de naweeën van) een dijblessure af te rekenen en kan moeilijk op zijn sterkst presteren.

Borkelmans: ‘Eden wilde zich in “zijn” land natuurlijk tonen en hij heeft een aantal wedstrijden op zijn eentje beslist.’ Borkelmans vindt dat er een reden is waarom Hazard niet altijd makkelijk uit de verf kon komen. Om dat uit te leggen verwijst hij eerst naar zijn eigen spelersloopbaan bij Club Brugge. ‘Ik speelde achteraan links maar ging altijd in de aanval als ik kon [vandaar zijn bijnaam *Brommerke*, fvdw]. Khalilou Fadiga speelde voor mij. Als hij naar voren ging, kon hij altijd op me rekenen. Ik deed alles voor hem. “Jij moet niet verdedigen,” zei ik hem, “ik loop wel voor jou.” Waarom? Fadiga was aanvallend een meerwaarde en ik kende mijn sterktes en zwaktes. Wat ik wil zeggen: momenteel zijn er bij de Rode Duivels bij wijze van spreken te veel *toppers*. Sommigen van hen willen dat ook per se laten zien. Maar voor een speler zoals Eden is dat niet altijd gemakkelijk. Bepaalde wedstrijden moest hij daardoor te veel verdedigen. Terwijl hij iemand is die heel veel kan betekenen in de zone van de waarheid. Ik heb Jan Vertonghen [linkerverdediger, net als Borkelmans dat was, fvdw] in Brazilië gezegd dat hij de bal gewoon bij Eden mocht inleveren [en dus niet zelf per se acties op links moest opzetten, naast zijn verdedigende werk, fvdw]. Spelers als Hazard en De Bruyne moest je zo veel mogelijk laten functioneren in de beste situaties. Met aanvallend voetbal dus. Kevin De Bruyne eist nu het centrale gedeelte op, maar is in die positie in mindere doen bij de Rode Duivels,

terwijl hij is doorgebroken door helemaal tot ontplooiing te komen vanaf de rechterflank. Vanaf die positie maakte hij de meeste goals en gaf hij de meeste assists. Eden en Kevin hebben trouwens nooit problemen met elkaar gehad.’

In de voorronde had België tegen datzelfde Wales al zijn enige verlies geleden. Ploegen die met een 3-5-2-systeem spelen, met een versterkt middenveld dus, zijn voor de Belgen moeilijk te ontregelen. Hoewel het duo Marc Wilmots-Vital Borkelmans de Rode Duivels naar telkens een kwartfinale van het EK en WK had geleid, na een jarenlange tocht door de woestijn, en naar de eerste plaats op de wereldranglijst, moeten ze toch ander werk zoeken. Wilmots krijgt het nieuws half juli 2016 te horen, Borkelmans veel later. Een reden geeft de KBVB niet in de pers. Technisch directeur Chris Van Puyvelde vertelt wel aan welke eisen Wilmots’ opvolger moest voldoen. ‘Hij moet ervaring hebben, resultaten hebben neergezet, open communiceren, tactisch flexibel zijn en een *high performance*-context gewoon zijn.’ Vooral de verwijzing naar tactische soepelheid zou een vingerwijzing naar Wilmots zijn. Diezelfde Wilmots is opgelucht met het ontslag omdat de stemmingmakerij tegen hem onhoudbaar is geworden, zegt hij. Hij kraakt met zijn vrouw een glas champagne en dat is dat.

VOORRONDE EN EINDRONDE WK RUSLAND

Roberto Martínez neemt op 3 augustus 2016 over, en niet Eden Hazards voormalige coach Rudi Garcia, die er net naast grijpt. Wie, zegt u? Martínez is een Spanjaard die Swansea, Wigan Athletic en het Everton van Romelu Lukaku en Mirallas gecoacht heeft. Die laatste club heeft hem ontslagen. Swansea leidde hij naar de titel en daardoor de promotie naar de Premier League, met het bescheiden Wigan Athletic behaalde hij zeer knap de FA Cup door Manchester City met kapitein Kompany te verslaan. Martínez speelde zelf voetbal, als defensieve middenvelder bij enkele kleinere ploegen in Spanje, Schotland en Engeland. Gewezen wereldspits Thierry Henry neemt Vital Borkelmans’ assistentenrol over.

Martínez ontpopt zich als een voorzichtige, soms haast niets zeggende maar altijd stijlvolle man zonder grote uitspraken, die rust, vertrouwen en wolligheid uitstraalt en tactisch voor (iets) meer duidelijkheid zorgt. De Duivels behalen voor de dertiende keer hun toegangsticket tot de eindronde voor het WK en doen dat als eerste Europese land, in een zeer zwak bezette groep met Griekenland en Bosnië en Herzegovina. Het vrijwel perfecte rapport geeft 28 op 30 en een doelsaldo 43-6 aan. Alweer valt op dat Hazard niet de beslissendste Belg is,

ondanks zijn zes doelpunten en vijf assists, waarmee hij nooit beter deed in een kwalificatiereeks. Dries Mertens komt aan twaalf beslissende acties, net als Romelu Lukaku en de verrassende Thomas Meunier. Ook Thorgan Hazard scoort een keer, zijn eerste in een kwalificatiereeks. Toch krijgt Eden Hazard van de Belgische supporters de titel van beste Rode Duivel van 2017. Het wijst er, terecht, op dat om de prestaties van een voetballer in te schatten nooit alleen de clichéstatistieken zoals assists en doelpunten mogen gelden.

Op 18 juni begint België aan de eindronde in Rusland tegen WK-debutant Panama in Sotsji. Tunesië-België vindt in Moskou plaats op 23 juni en Engeland-België sluit de rij op 28 juni in Kaliningrad. De eerste twee landen van elke groep gaan door naar de achtste finale. Plaatsing voor de tweede ronde is na deze droomloting het minimum.

Eden Hazard zal in Rusland 27 jaar zijn. Als hij niet geblesseerd is, niet te moe en niet te ontgoocheld na een lang, slopend en voor Chelsea zwak verlopen seizoen in Engeland, en als hij bovendien niet in negatieve zin geplaagd wordt door andere perikelen zoals een transfer, ligt het voor de hand dat hij in zijn tweede WK-eindronde stappen vooruit zet. Voormalig bondscoach Marc Wilmots zette alvast wat druk op de ketel door te beweren dat alles minder dan een halve finale ruikt naar een mislukking. De Belgen hebben wel een positieve relatie met Rusland: in 2014 versloegen ze Rusland in de eerste ronde van het WK met 1-0 en in 1986 stuurden ze na een legendarische klassieker de Sovjet-Unie van spits Igor Belanov met 4-3 naar huis. En in 2010 leverde de trip naar Voronezj net niet de dood op, maar de gladiolen, dankzij een 0-2-zege. De wederopstanding was ingezet.

Levert datzelfde Rusland ook een orgelpunt op? En wat tovert Eden Hazard er uit zijn sloffen? Nog in geen enkele Duivelswedstrijd met inzet tegen een wereldtopper heeft hij in die zeven jaar echt indruk gemaakt. Al vonden er ook maar bitter weinig van die matches plaats en mag hij alles samen als Rode Duivel op een aanvaardbaar parcours tot dusver terugblikken. Ook in de Champions League blijft hij met Chelsea sinds de halve finale in 2013-2014, en ondanks wat klasseflitsen zoals assists en doelpunten, hangen volgens de mogelijkheden die hij en zijn club hebben. Hoofdrolspeeler in het kampioenschap van Frankrijk en Engeland, maar figurant in de Champions League en met België. Hazard bevindt zich op een scharnierleeftijd en een scharniermoment in zijn loopbaan. Het wordt, naar zijn eigen normen gemeten, stilaan tijd dat hij belangrijke Europese prijzen pakt en/of topprestaties met zijn ploegen neerzet. Is

dat niet zo, dan dreigen de eeuwige vergelijkingen met Cristiano Ronaldo en Lionel Messi grotesk te worden. Net als de ambitie om de Gouden Bal te willen winnen. Ja, 27,5 jaar is nog niet oud. Maar ook niet jong meer. En Hazard speelt wel al vanaf zijn zestiende mee op clubniveau en sinds zijn zeventiende als international. Het woord is aan jou, Eden.

**Aster Nzeyimana
over**

Van Michy tot Batsman

Onze-Lieve-Heer-Hemelvaart 2008. De Zandberg in Aalst blinkt. Onder een stralende zon lopen jonge voetballertjes zich de longen uit het lijf. Ouders staan langs de zijlijn enthousiast hun spruiten aan te moedigen, of zoeken op allerlei plekken wat schaduw en afkoeling. Het is – alweer – een succes: de tweede editie van het Internationaal Jeugdtoernooi van Eendracht Aalst. Alles draait op volle toeren. Voor de toenmalige derdeklasser is het een huzarenstukje om van bij de start in 2007 zo'n ferme organisatie op touw te zetten. Al die jeugd ploegen, begeleiders, toeschouwers én commercianten, en dat op een niet al te grote locatie. Straf. Gedurende vier dagen zullen er meer dan vierduizend (!) mensen langslopen op het jeugdcomplex. En die mensen komen van overal. Uit Brussel, Luik en Brugge. Maar ook Londen, Cesena en Eindhoven. Zelfs Bielefeld in Duitsland. Het toernooi in Aalst was écht internationaal.

Ook ondergetekende was toen aanwezig. Veertien jaar, vijftien worden. Jeugdspeler bij Eendracht Aalst. Al een heel seizoen stonden in ieders agenda twee data met rood aangeduid: ITEA, het jeugdtoernooi dus. En natuurlijk de loting van ITEA. Je zou zelfs kunnen zeggen dat de bekendmaking van de tegenstanders nóg belangrijker was dan het toernooi zelf. Het waren natuurlijk die topploegen waar het ons om te doen was. Prima organisatie, mooi weer, goed bespeelbare velden – allemaal van belang, zeker wel. Maar wordt het Anderlecht of Standard? Inter Milaan, PSV, of misschien zelfs Tottenham? Dát waren de dingen die wij ons afvroegen. We kenden ook al die leeftijdsgenoten die in de 'elite'-jeugd van eersteklassers voetbalden. Het was namelijk rond die leeftijd dat sociale media deel van ons leven begonnen te worden. Via Facebook en Netlog – kent er iemand nog Netlog? – wisten we uiteraard al wie de nummer 10 van Club Brugge was, en hoe achteloos de linksmidden van Gent een mannetje voorbij kon. Die zelf extreem jonge spruiten waren voor ons, matig maar voldoende getalenteerde spelers van derdeklasser Eendracht Aalst, echte helden. Wij keken naar hen op. En op óns toernooi, op ónze velden, voor eigen volk, mochten wij het tegen hen opnemen. Ik denk dat je ondertussen wel kunt raden hoe enthousiast een puber daarvan kan worden.

Standard bleek uiteindelijk dé topploeg in onze poule. Na twee gelijke spelen

tegen Tubeke en Hamme moesten we het in de derde en laatste wedstrijd tegen hen opnemen. Enkel winnen zou ons nog naar een halve finale kunnen leiden. Maar de Rouches kloppen? Ha. Een schier onmogelijke opdracht. Dat wisten we al van tevoren. Kijk, Aalst had een gerenommeerde jeugdopleiding. De ‘Hollandse school’ werd er met veel passie en overtuiging toegepast. 4-3-3, focus op balbezit. Voetballen van achteruit, geen lange ballen én ook: ‘Goed spel is belangrijker dan winnen.’ Een van de gevolgen hiervan was wel dat de gemiddelde lengte van ons team 1 meter 60 was. En laat de jeugdspelers van Standard nu net het omgekeerde zijn. Ik weet niet of het de filosofie van Standard was – daar zou ik me nog eens uitgebreid in moeten verdiepen – maar voor frêle mannetjes was geen plaats. Zelfs de flankspelers waren bonken. Bovendien hadden we na de twee eerste partijen af te rekenen met enkele blessures. De mindere goden van Eendracht Aalst waren dus niet op volle sterkte tegen de monsters uit Luik. *God help us.*

Gelukkig kwam er vlak voor de wedstrijd, bij het begin van de altijd veel te korte opwarming, goed nieuws. Ik liep naast onze trainer, en hoorde hem tegen die van Standard zeggen: ‘Ik vrees ervoor, Thierry. We hebben enkele geblesseerden, en bovendien is het verschil tussen beide groepen toch redelijk groot. Het wordt lastig.’ Waarop de andere coach zei: ‘Oh! Geen paniek. Het is een lang seizoen geweest voor ons. Bovendien lopen er vandaag heel wat testers bij. Ook ik beschik niet over mijn meest getalenteerde kern.’

Een van die testers was Michy Batshuayi.

Ziezo. De naam is gevallen. De ondertussen grote naam. Zijn *star quality* hebben ze dit seizoen nog mogen ontdekken in Duitsland. Bij Dortmund veroverde hij vanaf dag één meteen alle harten. Van wc-mevrouw tot fanatiekeling in die *Gelbe Wand*: iedereen smolt voor de glimlach van Michy. En dankzij vijf doelpunten in zijn eerste drie wedstrijden was ook meteen iedereen overtuigd van zijn kwaliteiten. Maar dat hij een ster op én naast het veld is, dat wisten ze bij Standard de Liège al héél lang. Thierry Verjans waarschijnlijk zelfs als eerste. Thierry is op dit moment sportief directeur van de jeugdopleiding van Standard. Ook in het profcircuit heeft hij zijn strepen al verdiend. Eind 2016 werd-ie zelfs nog even assistent van Aleksandar Jankovic bij de Rouches. Maar zijn passie ligt al sinds jaar en dag bij het jeugdvoetbal. Van 2011 en 2015 was hij trainer van de U17 van Anderlecht en de rechterhand van Jean Kindermans, het hoofd van de paars-witte jeugd. Zijn hele carrière vóór 2011 was hij aan de slag bij Standard. Als jeugdtrainer. En coördinator. Verjans was de trainer van Standard U15 op het Internationaal Jeugdtoernooi van Eendracht Aalst, en de seizoenen erna coach van achtereenvolgens de U16, U17 en U19. Hij heeft Batshuayi meer dan drie jaar van heel dichtbij meegemaakt.

Heeft hem gekneed. Verjans was de trainer die Michy Batshuayi in rood en wit deed debuten én hem op zijn achttiende de overstap naar het volwassenvoetbal zag maken. En ook Verjans was meteen onder de indruk.

‘Telkens als ik over Michy praat, begin ik bij zijn uitzonderlijke kwaliteiten. Wat hij toen al, op die jeugdige leeftijd, liet zien, dat deed echt het allerbeste vermoeden. Zelden zag ik zo’n inventieve, onvoorspelbare aanvaller. Ik zag onlangs nog een doelpunt van Michy, met Dortmund tegen Hannover. Een hoekschop werd op halve hoogte naar de eerste paal getrapt. Michy liep weg uit de dekking, sprong op en tikte de bal met de hak van de rechtersvoet richting verste paal. Voor je het wist, lag de bal in doel. Totaal onverwacht. Dat soort acties, die ingenieuze manieren van doelpunten maken, die maakte hij al bij ons. Michy was totaal onberekenbaar op een veld. Het ene moment wilde je hem er afhalen, omdat hij er echt niets van bakte. En dan kreeg hij plots het onvoorstelbare voor elkaar. Ik heb het altijd over “fantasie”. Dat heeft bij sommigen een slechte bijklank. “Fantasie op een veld, dat leidt nergens naar”, hoor ik soms. “Ben je niets mee.” Wel, mijn ervaring leert me dat fantasie net een kwaliteit is. Bovendien eentje die enkel de allergrootsten bezitten. Het doelpunt dat hij in maart met de Duivels maakte tegen Saoedi-Arabië – de kap achter het steunbeen, en het overhoeks binnenschieten – was daar ook een goed voorbeeld van. Ik herinner me nog een wedstrijd tegen Bergen, het was een van zijn eerste matches. Het moet in dezelfde periode als het toernooi van Aalst geweest zijn, de laatste weken van het seizoen. Michy was ook toen nog tester en zette z’n eerste pasjes bij de club. Hij speelde een draak van een wedstrijd. Maar het doelpunt dat hij toen maakte, dat was uitzonderlijk. Zij die er waren, kunnen getuigen: het was zéér vergelijkbaar met het doelpunt van Van Basten op het EK ’88 – het doelpunt dat Nederland toen de Europese titel schonk. Voorzet richting verste paal, niemand verwachtte nog iets. En dan nam Michy de bal in één tijd vol op de slof, over de doelman, tot in het zijnet. Ik keek naar Michel en dacht: deze jongen hééft het.’

De Michel waar Thierry Verjans naar verwijst, is Michel Bodson, zijn rechterhand. Geen trainer, nee. Wel begeleider. *Délégué*, voor een beter begrip. Waar Verjans als trainer boven de groep staat, is Michel hun steun en toeverlaat. Hij loopt op dit moment al meer dan 25 jaar rond op Standard. Bodson heeft véél grote namen zien passeren. Van Axel Witsel en Marouane Fellaini tot Kevin Mirallas en Sébastien Pocognoli. Maar zelden had-ie zo’n goede eerste indruk bij iemand. ‘De eeuwige lachebek, noemde ik Michy’, aldus Bodson. ‘Een fundamenteel goede kerel met heel goede voeten. Ik heb hem tijdens die drie jaar dingen zien doen die vandaag de dag op internet de wereld zouden rondgaan. Het enige probleem met Michy was dat hij speelde naar hoe hij zich voelde. Was

hij met het verkeerde been uit bed gestapt, dan kon je het vergeten. Maar had hij er zin in, dan was hij onhoudbaar. Hij was het typevoorbeeld van iemand die wij *insouciant* noemen. Zorgeloos, onbekommerd. Maar ook nonchalant, onbesuisd en achteloos. Als je een stressvrij leven wilt, is het een prima attitude. Maar om te slagen als profvoetballer moest daar dringend verandering in komen. Thierry Verjans zag dat en wist dat hij er werk van moest maken.'

Bodson slaat de nagel op de kop. Pijnpunt van Michy was zijn *comportement*, zijn gedrag. Standard was niet de allereerste club die de kwaliteiten van Batshuayi zag. Michy had er voor 2008 al een hele carrière op zitten. Een Brusselse carrière. Mama en papa Batshuayi, beiden van Congolese afkomst, migreerden in de jaren 1980 naar onze hoofdstad. Ze nestelden zich in het noorden, aan de Henry Dunantlaan in Evere. Het is dan ook geen toeval dat Michy zijn eerste dribbels bij het lokale RFC Evere uitvoerde. En die lukten vrij aardig. Na een geslaagd toernooi in Woluwe vertrok Batshuayi naar RUSA Schaarbeek. Zijn prestaties in groen en wit deden hem nog een niveau stijgen: al snel kwam FC Brussels aan zijn mouw trekken, en voor Michy het wist stond hij – na een succesvol seizoen bij Brussels – in de belangstelling van Anderlecht. Naar paars-wit op je twaalfde: het doet wat met een kind. Het is ondertussen algemeen bekend dat Michy al na een jaar werd doorgestuurd bij Anderlecht. Op zijn technische vaardigheden was niets aan te merken, integendeel. Het was zijn houding, zowel op als naast het veld, die niet strookte met de gedragsregels van het huis. Onhandelbaar, klonk het.

En dus was het terug naar af voor de jonge Batshuayi. *Return to sender*. Een donkere periode brak aan. In de zeldzame interviews die hij geeft, heeft hij al laten vallen dat er toen veel tranen gevloeid zijn. Achteraf bekeken zou het een belangrijk moment blijken in zijn ontwikkeling. Terug bij Brussels spelen betekende ook meer tijd buiten het voetbal – buiten het clubvoetbal, voor alle duidelijkheid. Meer tijd voor pleintjesvoetbal. De ouders van Batshuayi waren ondertussen naar Sint-Agatha-Berchem verhuisd, maar de echt nieuwe thuishaven van Michy werd het Pirsoulpark, beter bekend als het Olifantenpark, op een steenworp van zijn huis. Als je de biografieën van de grootste voetballers van de wereld erbij haalt, zul je één dikke rode draad vinden: de pleintjes waar ze tijdens hun jeugd ettelijke uren doorbrachten. Ronaldinho, Ronaldo, Zidane. Allemaal kinderen van de pleintjes. Voor Batshuayi gold hetzelfde. In het Parc Pirsoul vond hij met Hervé Kage, Ilombe 'Pelé' Mboyo en Anthony Vanden Borre andere uiterst getalenteerde jongeren die aan eenzelfde weg richting droombestaan timmerden. Wat je leert op de pleintjes is niet enkel hoe je iemand een 'panna' geeft. Of hoe je je in de kleine ruimte toch uit een hachelijke situatie redt. Het gaat ook over opkomen voor jezelf, assertiviteit tonen. En vooral

beseffen dat je er enkel met hard werken zult komen. Het is een boodschap die bij lang niet elke pleintjesvoetballer doordringt, integendeel zou je kunnen stellen. Maar bij Michy was er een zaadje geplant. En dat zaadje had enkel nog wat water nodig.

‘Uiteraard waren ook wij bij Standard op de hoogte van het verleden van Michy’, vertelt Verjans. ‘Voor de buitenwereld zijn Anderlecht en Standard rivalen, maar de lijnen tussen beide jeugdopleidingen zijn kort. Toen we hem bij Brussels gingen scouten, wisten we waarom hij een jaar daarvoor bij Anderlecht was doorgestuurd. Hij had al een heuse reputatie als probleemkind. En toch was een van de eerste dingen die ons opvielen zijn mentaliteit, zijn passie meer bepaald. Ik schatte die destijds in als fervent, warmbloedig. Iets wat wel past bij de club uit de Vurige Stede. Ik was van mening dat hij prima zou stroken met de cultuur die bij Standard heerst. Zeker als ik keek naar de groep waarin hij terecht zou komen. De generatie van 1993 was heel getalenteerd. Denk maar aan jongens als Michaël Lallemand en Fayçal Rherras. Heel wat speelvogels, dat wel, maar bovengemiddeld gebrand op succes.’

Het is een generatie waar ook Michel Bodson over kan getuigen. ‘Ik heb heel goede herinneringen aan dat team. Heel wat jongens hebben het toch ver geschopt. In doel stond bijvoorbeeld Hendrik Van Crombrugge, de huidige eerste doelman van KAS Eupen. Centraal in de verdediging Jonathan Buatu, die al drie seizoenen een vaste stek heeft bij Waasland-Beveren. Hij is ook Angolees international. Nicolas Delporte zat ook in de generatie van 1993, tot voor kort linksachter bij Gent en OH Leuven.’ Om aan te tonen dat er serieus wat muziek in dat elftal zat, heeft Bodson wat kranten-knipsels mee. Een daarvan kopt: ‘*Fallait pas les chauffeur*’, vrij vertaald: ‘Ze hadden maar niet zo opgehitst moeten worden’. Bodson: ‘Het is een artikel van maandag 17 november 2008, en gaat over de Standard-Club Brugge van twee dagen ervoor. De week in de aanloop naar die wedstrijd kwamen de nationale U16 samen. Daar zaten traditioneel veel jongens van ons bij – vier – maar ook zeven van Club. Da’s echt een groot aantal. Je moet weten dat Brugge autoritair leider was in de competitie, ze stonden zeven punten voor op ons, de tweede in de stand. Blijkbaar hadden de spelers van blauw-zwart gezegd dat ze bij de rust al 3-0 zouden voorstaan. En je weet wat ze zeggen: nooit met vuur spelen, en zeker geen Luiks! (*lacht*) We hebben ze dat weekend met 4-1 afgemaakt. Bij de doelpuntenmakers toen: Poncelet, Lallemand, Rherras én Batshuayi. Ze hadden trouwens wel gelijk, de Bruggelingen: het stond inderdaad 3-0 bij de rust. Voor ons welteverstaan!’

Toch verloopt het begin van Michy’s carrière bij de Rouches niet vlekkeloos. ‘Wispelturig’ is een beter woord. Hij wisselt goede met minder goede momenten af, en dan gaat het alweer niet over zijn prestaties op het veld. ‘Ik zou zeggen:

maar natuúrlijk zijn er moeilijke momenten geweest’, vertelt Verjans. ‘We wisten dat die er zouden komen. Je mag ook niet vergeten dat vijftienzestien jaar een moeilijke leeftijd is voor heel wat jeugdspelers. De meesten zijn dan nog volop aan het puberen, worden net jongvolwassen. Er zijn veel valkuilen. Op dat vlak was hij dus niet zoveel anders dan zijn ploeggenoten. Als ik zijn eerste maanden bij Standard moet beschrijven, kan ik zeggen dat hij opviel. Hij sprong erboven uit, op elk vlak. Wat hij bijvoorbeeld vaak deed in het begin, was zich verschrikkelijk opwinden als iets op het veld mislukte. Een slechte aanname, een gemiste doelkans. Hij werd dan zo boos dat hij gewoon van het veld stapte. Nu, in de jeugdcategoryen mag je doorlopend wisselen, dus tien minuten later bracht ik hem weer in. En echt waar: héél vaak was het zo dat hij dan meteen scoorde. Michy zette zijn negatieve energie om in motivatie en scherpheid voor doel. Fenomenaal. Een mentale kwaliteit die heel belangrijk is in het profvoetbal, en die hij nog steeds bezit. Ik durf zelfs te zeggen dat het net die eigenschap is die hem de voorbije twee jaar op de been heeft gehouden. Zijn periode bij Chelsea was er een zonder basisplaatsen, vandaar dat hij ook uitgeleend is aan Borussia Dortmund. Ik heb het geteld: Michy is in zijn twee seizoenen in Londen maar liefst veertig keer moeten invallen, in alle competities. Dat is heel veel. Meer dan goed is, mag je gerust zeggen. En toch belette hem dat niet om te scoren. Vorig jaar nog bijvoorbeeld, op het veld van West Bromwich Albion. Hij viel minder dan een kwartier voor tijd in, maakte in het slot de 0-1 en bezorgde Chelsea daarmee de zege.’

‘Om terug te keren op zijn beginperiode bij Standard: ik haal er hier graag weer het woord “fantasie” bij. Fantasie, dat is toch vooral inherent verbonden met gebreken, volgens sommigen. Omdat het boven de norm uitstijgt. Extraordinair, letterlijk. Maar de fantasie van Michy op het veld, en vooral ook naast het veld, zorgde ervoor dat hij ondanks sommige fratsen al gauw heel geliefd was binnen de club. De kamerbrede glimlach, zijn sympathieke manier van omgaan met mensen – dat is ook iets wat het ordinaire overtrof. Dus ja, hij zorgde soms voor wat moeilijkheden. Steevast te laat komen bijvoorbeeld, of tactische besprekingen verstoren. Maar ik schrijf die graag toe aan zijn leeftijd én aan zijn buitengewone karakter.’

Hij wil het zelf niet toegeven – ‘dat is te pretentius’ – maar Thierry Verjans heeft een cruciale rol gespeeld in de vorming van Batshuayi tot topvoetballer. Want hoe goed het vaak ook liep tussen de lijnen, de directie van de Luikse jeugdopleiding had geregeld dezelfde twijfels als die van Anderlecht twee jaar ervoor. Verjans: ‘Ik heb nog een leuke anekdote over hem. Aan het einde van het seizoen werd er een spoedvergadering belegd tussen het bestuur en mezelf. Het onderwerp was Michy, hij had nog maar eens een domme streek uitgehaald. De

directie was toen echt overtuigd dat het einde verhaal was voor hem bij Standard. Het kon zo niet verder. “We kunnen geen straffen meer verzinnen voor Michy, niets helpt”, zeiden ze me. Ik kon ze ergens wel volgen, maar ik deed het toch af als puberaal gedrag, en wees hen op de positieve ontwikkeling die Michy al had doorgemaakt. Ik wist wat voor een talent hij had en ik zag elke dag dat hij op de goede weg was om een volwassen jongeman te worden. In plaats van die moeilijkheden te beamen, zei ik tegen de directie dat Batshuayi karakterieel al enorme stappen had gezet. Dat ik heel tevreden was over hem. Het bestuur besloot hem nog een seizoen te geven. Toen ik dat Michy een beetje later vertelde, zei hij: “Zeg, trainer, je beseft toch dat ik nooit een engel zal zijn?” (*lacht*) Dat is Michy, héél spontaan.’

‘Het is die spontaneïteit, die eerlijkheid, die ik ook apprecieerde in hem. Hij was inderdaad soms een lastige kerel, maar in essentie een jongen met een goed hart. Een goed karakter. Geen bedrieger of iemand die je op menselijk vlak probeert te misleiden, wat je vaak hebt bij moeilijke jongens. Als hij iets mispeuterd had en je confronteerde hem ermee, gaf hij dat ook steeds ruitelijk toe. Hij is die anekdote van die bewuste vergadering trouwens nog niet vergeten. Enkele jaren geleden, toen hij bij Marseille speelde, kreeg ik plots telefoon van een Franse journalist. Hij zei me dat Michy hem over mij had verteld, en de journalist vroeg of ik nog wat meer uitleg kon geven bij dat verhaal. Zijn toekomst bij Standard hing toen écht aan een zijden draadje, en Michy waardeert nog steeds wat ik voor hem gedaan heb. Achteraf bekeken denk ik dat ook Standard blij is dat ik mijn hand voor hem in het vuur heb gestoken. Hij heeft de club toch enkele miljoenen opgeleverd!’ (*lacht*)

Had Michy de club meteen moeten verlaten, dan was dat zwaar aangekomen bij Michel Bodson. De band tussen de begeleider en Batshuayi was immers extra stevig. En dat had alles te maken met de situatie waarin het jonge talent verkeerde. ‘Mijn huis staat vlak bij het station van Luik-Guillemins’, vertelt Bodson. ‘Ik woon er al zo’n dertig jaar. Dat was indertijd geen bewuste keuze, maar achteraf bekeken was het wel zeer handig. Bij Standard spelen jongens die van overal afkomstig zijn. Luikenaars, Limburgers, Namenaars ook. Maar elke generatie telt wel een of twee *Bruxellois*. Michy was net als Dolly Menga een van de jongens in de Académie die in Brussel woonden. Hij moest elke dag een fikse tocht ondernemen. Om halfzeven ’s ochtends de trein op stappen, om halfacht aankomen op Guillemins. Dan moesten ze nog in Sart-Tilman raken, waar het trainingscentrum ligt. Daar moesten ze twee bussen voor nemen. Enfin, het was een serieuze onderneming. Ik vond het dus maar normaal dat ik die jongens zo veel mogelijk hielp en hun het leven wat eenvoudiger maakte. Wat ik dan zoal deed? Goh, dat ging heel breed. Ik voerde hen vaak na de avondtraining

meteen naar het station. Dat scheelde toch een dik uur. Als ik dat niet deed, kwamen ze pas om acht uur 's avonds terug thuis. Veertien uur van huis! En dan was dat nog buiten de wedstrijddagen gerekend. Als je op een maandagavond naar Brugge moest, met de teambus, was je pas na middernacht thuis. Dan vond ik het maar logisch dat ik hen even hielp. Oh, ik heb geweldige herinneringen aan die ritten. Ontelbaar veel keer heb ik ze wat geld gegeven voor wat eten, of op een cola getrakteerd in de kantine. Ik ging zelfs vaak om sandwiches, stopte ze in een zakje en gaf ze met hen mee, zodat ze iets te eten hadden op de treinrit naar huis. Michy leende ik zelfs eens een telefoon uit. Hij heeft die nog steeds niet teruggeven! (*lacht*) Veel mensen begrijpen soms niet welke inspanningen voetballers doen om hun droom te bereiken. Training, school, lunch, school, training. Om het te maken bij Standard, of eender welke topclub, moet je heel wat opofferen. Dat moet elke jeugdspeler doen, maar als je dan ook nog eens op je vijftiende de zelfstandigheid aan de dag moet leggen als Michy... Chapeau. Ik heb de ouders van Batshuayi nooit ontmoet, die waren er niet. Die mensen hadden ongetwijfeld andere dingen aan hun hoofd. Ik weet ook niet hoe het er bij hem thuis aan toeging, maar je kan je er wel iets bij voorstellen. Jongens als Michy zijn vaak aan hun lot overgelaten. Tot ze negentien worden en een profcontract mogen tekenen. Dan zijn de ouders daar.'

'Michy had veel geduld en begrip nodig', zegt Verjans nog. 'Ik ben, zonder enige pretentie, blij dat ik hem die dingen gegeven heb. Maar hij was het ook allemaal waard, hij gaf veel terug. Als opleider moet je je af en toe boos maken, moet je soms straffen – en hij begreep ook wanneer die straffen terecht waren. Wanneer ik nu terugkijk naar de periode die ik met hem heb doorgemaakt, was het echt een droom. Vergelijk het met een Porsche waar je nog een beetje werk aan hebt. Welke garagist sleutelt er nu niet graag aan een mooie sportwagen? Ook al heb ik heel wat tijd aan hem besteed, wanneer ik hem nu door Europa zie razen... Geweldig. Erg veel contact heb ik niet meer met hem, maar als ik Michy in interviews bezig zie, als ik hoor van contacten hoe hij is geworden... Wel, dan doet het me deugd dat hij wijzer en volwassener geworden is, maar vooral dat hij in wezen nog niet veranderd is. Die goede, positieve kant van hem, die er altijd was, is er nog altijd. Ik gun hem het allerbeste. Michy is een prachtkerel.'

En een steengoede voetballer, dat is hij ook. Dat heb ik zelf in hoogsteigen persoon kunnen ervaren. Die bewuste donderdag begin mei 2008, om precies te zijn. Twee keer twaalf minuten. Meer had Michy toen niet nodig om ondergetekende belachelijk te maken. Er kwam een voorzet vanaf de flank, Mitchy verstopte zich even achter mijn rug en dook dan – pats – uit het niets voor mijn voeten op: 0-1. De 0-2 was nog achtelozier. Aan de rand van de zestien, het 'halve maantje', kreeg hij de bal toegespeeld met de rug naar doel.

‘Niet laten draaien!’ schreeuwde onze coach. Michy duwde z’n kont naar achteren, deed een halve overstap en een flit-send schot later trilden de netten. Scouts en toeschouwers langs de lijn zagen het graag gebeuren. En uiteraard volgde er nog een derde doelpunt: alwéér een afstandsschot, deze keer met de linker. Ik haalde mijn schouders op. Niets aan te doen. Het is heus niet zo moeilijk om als voetballer klasse te herkennen. Klasse speelt de bal door je benen en zet je in de wind. En blijft je bij, zoals bij mij het geval was. Ik zie hem nog opduiken op mijn televisiescherm, in het Ottenstadion. AA Gent-Standard, ergens in de winter, begin 2010. Moh, dacht ik, dat gezicht ken ik nog! Hij kreeg maar acht minuten, de Buffalo’s wonnen met 4-1. Geen onvergetelijk debuut, dat niet, maar wel het begin van een voorlopig heel straffe carrière.

Ik heb het geluk gehad om tegen heel wat bijzonder getalenteerde leeftijdsgenoten te spelen – Romelu Lukaku, Thomas Foket, Zinho Gano, Hannes Van der Bruggen. Maar een van hen zal ik nooit vergeten. Niet zozeer vanwege zijn gouden voeten, die hij ongetwijfeld heeft, wel wegens zijn guitige glimlach.

**Maarten Vangramberen
over**

ROMELU

LUKAKU

11

Het staat in de wei en het kan heel goed voetballen, wat is het, papa? Mmm, moeilijk, moeilijk, zeg het maar, Felix. Luka-koe! Snap je hem, papa? Luka-KOE?

Ik snap hem, ja. Lukaku, 24 jaar oud, 1 meter 91 groot, 94 kilogram zwaar, nu al topschutter aller tijden bij de Rode Duivels, meer dan 100 goals in de Premier League en meer dan 200 officiële doelpunten als prof. Met 85 miljoen euro veruit de duurste Belgische voetballer ooit en een van de duurste spelers aller tijden. Spits ook bij de grootste club ter wereld: Manchester United.

Zonder zwaar blessureleed heeft-ie nog minstens tien jaar voor zich. Tien jaar waarin hij nog kan verbeteren, nog meer goals kan maken, nog harder aan zijn lichaam kan werken en een nog verpletterender indruk kan maken. Wanneer over honderd jaar jonge voetballiefhebbers zich verdiepen in de Belgische voetbalgeschiedenis en bij Lukaku aanbelanden, zullen ze hun wenkbrauwen fronsen en met ongeloof lezen dat een Belg een van de dodelijkste spitsen ter wereld was. Een van de beste en meest gedreven van zijn generatie. Zoals wij als kind de erelijsten van Rik Van Looy, Roger De Vlaeminck en Freddy Maertens onder het vergrootglas legden en een keer of tien gingen vragen aan de oom met de grootste sportkennis of dat echt allemaal wel klopte wat daar stond. Over Merckx hebben we het nu even niet, want dan komen we op het vlak van voetballers in de categorie Ronaldo en Messi terecht.

Romelu Lukaku is een spits zo oud als het voetbal zelf. Een anachronisme soms. Sterk, snel en krachtig. Een roofdier dat opereert rond de 16. Iemand die duels wint, kopt en goals maakt. De positie van diepe spits is door de jaren heen flink gewijzigd, van goaltjesdieven tot valse negens, maar voor een type als Lukaku is er altijd plaats geweest. En is er altijd plaats zolang het voetbal zal bestaan.

Lukaku heeft dan misschien nog niet veel prijzen gewonnen – hij heeft daar nog ruim de tijd voor – zijn statistieken staan als een huis. En toch is er geen enkele Rode Duivel die meer polariseert dan Romelu. Niemand die zich meer dan alle anderen moet bewijzen, niemand waar meer aan getwijfeld wordt, niemand die sneller wordt uitgefloten.

Vreemd als je weet dat niemand meer goals heeft gemaakt bij de Rode Duivels en misschien nooit meer zal maken. Vreemd ook als je weet dat de kolos een groot hart heeft, zich voorbeeldig gedraagt, meer gedreven is dan wie ook en dat zijn professionalisme tot aan het zenit reikt.

Misschien is zijn spel niet het meest fijnbesnaarde dat voetbal ooit heeft voortgebracht. Dat moet ook niet. Zijn levensverhaal is wel van het allermooiste dat voetbal te bieden heeft. Klaar om verfilmd te worden. Van de sociale woning zonder verwarming via het ongeloof over zijn leeftijd bij de jeugdeloftallen naar

de top in België op zijn 16de tot de grootste club ter wereld op zijn 24ste. Met onderweg veel stukgeslagen dromen en nog veel meer overeind krabbelen en terugknokken. Gedreven door een brandende ambitie en een zelden gezien geloof in zichzelf.

AUTO UIT HET JAAR STILLEKENS

Bij voetballiefhebbers en zeker bij diegene die flirten met de veertig of ouder zijn, doet de naam Lukaku al langer een belletje rinkelen. Nostalgie naar ploegen en spelers die heel even in de schijnwerpers mochten staan van eerste klasse. Die heel even genoemd werden toen op de speelplaats werd afgeweken van de platgetreden paden der wereldspitsen en er een originelere naam werd vermeld. Die van Roger Lukaku bijvoorbeeld.

Spits van onder meer Boom, Seraing, KV Mechelen, Oostende. Congolees international ook. En vader van Romelu. Bij Romelu heb je trouwens de 'Ro' van Roger, de 'Me' van Menema (de Afrikaanse tweede naam van Roger) en de 'Lu' van Lukaku.

Dat Romelu zou debuten bij Boom leek logisch, want papa Roger stond in de spits bij de toenmalige eersteklasser. Groot is Romelu altijd geweest, ook op zijn zesde, altijd een kop groter dan de andere jongetjes. Meteen vielen de kwaliteiten op die altijd zouden terugkeren. Romelu is groot, sterk, snel en heel doelgericht. Zijn bal geeft-ie liever niet af.

Maar jeugdtrainers getuigen dat hij een 'crème van een gast was'. Ook al moest hij soms weleens een training missen. Niet omdat hij nonchalant was, wel omdat papa Roger rondreed met een auto *uit het jaar stillekens*. En ook al hebben dat soort auto's charme te over, ze durven al eens defect te zijn. Dat lijkt misschien een beetje vreemd.

Van een gewezen profvoetballer verwacht je op zijn minst een flinke wagen van een premiummerk, maar niets is minder waar. Moeder Lukaku vertelde ooit: 'Onze levensstandaard lag niet hoger dan in het Congo waar ik ben opgegroeid. De verwarming deed het niet altijd, ik moest elke dag origineel uit de hoek komen om een warme maaltijd op tafel te krijgen en op school werden de jongens uitgelachen omdat ze met kapotte schoenen en sjofele kleren rondliepen.'

Romelu herinnert zich: 'We hadden geen televisie, geen elektriciteit en we moesten ons appartement in Brussel verlaten. We trokken naar Antwerpen, maar daar verging het ons niet beter. We hadden geen gordijnen en sliepen op de grond. Ik moest zelfs even stoppen met voetballen omdat m'n vader me niet meer naar de trainingen kon brengen. In die tijd werden we ook opgevangen

door een tante omdat mijn moeder diabetes had ontwikkeld. We mochten weer naar huis toen ze opnieuw voor ons kon zorgen. We zaten toen echt in een zwart gat.’ In een interview met *Sport/ Voetbalmagazine* voegt hij daar nog aan toe: ‘Ik aanbid mijn moeder voor al wat ze voor ons gedaan heeft. Ze poetste in huizen en cafés, ook al heeft ze diabetes. Ik weet nog dat we in Antwerpen de bus naar Boom namen om er te gaan voetballen. Ik speelde mijn *matchke*, Jordan het zijne, daarna vertrokken we meteen naar haar werk in Antwerpen, waar ze de cafés schoonmaakte en wij hielpen om de tafels goed te zetten. ’s Avonds gingen we moe naar huis. Als ik zeg dat ik niets cadeau heb gekregen, dan weet ik waarom ik dat zeg. Als ik later kinderen heb, wil ik niet dat ze doormaken wat ik meegemaakt heb.’

Het probleem van de auto wordt opgelost wanneer de Lukaku’s bij Wintam gaan voetballen, want dan kunnen ze te voet naar de training. Vader Roger is er in de nadagen van zijn carrière spits bij de ploeg uit de provinciale reeksen.

Al na een half seizoen Wintam krijgt Lierse Lukaku in het vizier waar Romelu uiteindelijk twee jaar zal voetballen. Maar voor vader Roger, die een klare kijk heeft op de zaak, moet hij zijn seizoen wel afwerken bij Wintam. Alleen wanneer er geen training is bij Wintam, kan Lukaku al eens proeven van Lierse. Hij rijdt dan mee met de trainer van de preminiemen, nooit is hij te laat. Discipline te over, toen al.

In die twee seizoenen Lierse speelt zijn ploeg twee keer kampioen, met dank aan Romelu en zijn goals. Hij steekt mijlenver boven de rest uit en is groter en sterker. Bij elke hoekschop is het prijs, want in het luchtruim kan je helemaal niks beginnen tegen zoveel geweld. Ik heb me als cadet ook een ongeluk gelopen achter bonken die fysiek verder stonden, die je in elk duel wegzetten. Als er al sprake is van een duel, want door hun ruwe kracht en gestalte zijn ze ook een pak sneller. Velen worden ooit ingehaald wanneer ook de rest tot volle wasdom komt, maar dat is bij Lukaku nooit gebeurd.

Bij Lierse beseffen ze dat ze zo’n parel niet lang aan zich kunnen binden. Hij zal er 121 keer scoren in 68 wedstrijden. Na twee seizoenen klopt Anderlecht op de deur. We zijn dan 2006, Romelu is dertien.

ZEEMVEL EN SPONS

In die periode stelt Anderlecht Peter Smeets aan. Smeets moet Lukaku begeleiden en ervoor zorgen dat hij zo weinig mogelijk praktische problemen heeft en zich volledig kan focussen op het voetbal.

Bij Anderlecht richten ze *Purple Talents* op, want naast voetballen is ook studeren belangrijk. ‘De filosofie’, aldus Smeets, ‘is dat jonge talenten worden

uitgedaagd: er is de moeilijke combinatie van veel trainen en studeren. Maar als ze van jongs af aan door die zure appel heen bijten, werpt dat later alleen maar vruchten af. Een slimme kop levert altijd wat op – wanneer wel en wanneer niet praten bijvoorbeeld.’

Smeets kan de ene na de andere anekdote uit die periode opdissen. 's Morgens vroeg wordt Lukaku opgepikt door het Anderlechtbusje met achter het stuur Ludo. 'Ludo, ge moet uw *buske* eens wassen. Als ik twintig goals gemaakt heb, moet je het wassen.' Eind november al mag Ludo uitrukken met zeemvel en spons.

Wat toen ook al opviel, vertelt Smeets, is dat hij nooit zei 'Ik ga assists leveren'. Nee, Lukaku had het altijd over 'Ik ga doelpunten maken'. En hoe welopgevoed, vriendelijk en beleefd de jonge spits ook is, als hij een wedstrijd niet scoort, is hij de vervelendste gast ooit. Dat kon zelfs twee tot drie dagen duren. 'We hebben hem echt moeten leren proberen te relativieren binnen 24 uur.' Omdat Lukaku qua gestalte nog altijd alles en iedereen overklast, mag hij meteen meevoetballen met de U17. Jongens die drie jaar ouder zijn dan de talentvolle spits. Zijn honger naar goals en succes is onmetelijk groot. Na elke training trapt hij nog wel een keer of honderd op de goal. Want zijn missie was ook: zijn gezin een beter leven bezorgen.

WAT EEN MACHIEN IS DAT?

Ook al oogt het bij Lukaku technisch allemaal nog wat onbeholpen, niemand twijfelt eraan dat hij vroeg of laat zal toetreden tot de A-kern. Ook de toenmalige trainer van het eerste elftal niet, Ariel Jacobs. Jacobs laat Lukaku in het seizoen 2008-2009 vanaf februari af en toe meetrainen met de A-kern. Zo'n eerste training is niet onbelangrijk om respect af te dwingen bij de gevestigde waarden. Na die eerste training tikken Juhasz en Van Damme, twee beren van verdedigers, op de schouder van Jacobs: 'Wat een *machien* is dat?' Lukaku geeft zijn visitekaartje af, iedereen beseft dat dit weleens een heel grote zou kunnen worden.

Aan het einde van dat seizoen maken Anderlecht en Standard in twee testmatchen onder elkaar uit wie de landstitel binnenhaalt. Net in die periode is Lukaku zestien geworden en dus mag hij debuteren.

De verjaardagskaarsjes zijn nog maar net uitgeblazen of Romelu Lukaku krijgt een telefoontje met de boodschap dat hij wordt opgeroepen voor de tweede testmatch. 'Papa Lukaku is nog altijd boos om dat telefoontje', lacht Smeets. 'Romelu stond op de trap toen hij werd opgebeld, van pure blijdschap lag hij bijna beneden en kon zijn carrière voorbij zijn.'

Het debuut komt er. Lukaku is de joker van Jacobs en valt in de 64ste minuut in. Hij is dan zestien jaar en elf dagen oud. Er volgt een lijf-aan-lijfgevecht met de Amerikaan van Standard, Onyewu, de imposantste verdediger die ik ooit heb gezien. Scoren lukt Lukaku niet, Anderlecht verliest de tweede testmatch met 1-0, Standard pakt de landstitel. Maar meer nog dan het grootse feest van de Rouches blijft het debuut van de piepjonge Lukaku nazinderen.

NIEUWE OORTJES

Twee dagen voor die tweede testmatch moest Lukaku nieuwe oortjes hebben en dus stopte begeleider Smeets aan het Westland Shopping Center in Anderlecht. ‘Geniet ervan om nog eens op je gemakje rond te lopen in een winkel zonder lastiggevallen of nagestaard te worden. Geniet ervan. Echt.’

Extra gevoed door het één-programma *De school van Lukaku* schiet de populariteit van Romelu van dan af pijlsnel de hoogte in. Iedereen wil een stukje van de nieuwe Belgische voetbalster. Voor elke publicitaire campagne komen ze bij Lukaku aankloppen, terwijl hij voor en na school moet trainen en ook nog eens huistaken moet maken. Om alles een beetje leefbaar te houden, belt zijn begeleider Smeets meer dan eens naar school met de boodschap dat Romelu zich geblesseerd heeft op training en niet zal komen omdat hij verzorgd moet worden. In werkelijkheid fluistert Smeets hem toe: ‘En nu ga je rusten. Slapen of Playstation spelen, het maakt niet uit, maar je moet op je bed gaan liggen.’

ALLEEN PÉLÉ NOG BETER

De ontbolstering van Lukaku bij Anderlecht is stormachtig en er wordt gretig gezocht naar superlatieven om het talent van de ruwe diamant te beschrijven. Lukaku, nog altijd maar zestien, rijft in zijn eerste seizoen al meteen de titel van topschutter binnen. Kranten duiken de archieven in om op zoek te gaan naar de statistieken van andere topvoetballers op de leeftijd van zestien jaar. Conclusie? Alleen Pél   deed als zestienjarige nog beter, alle andere topvoetballers spelen op die leeftijd meestal nog voor het B- en C-elftal. De zestienjarige Messi scoorde ook al duizelingwekkend veel, maar niet voor de A-ploeg. Hij zal pas op zijn zeventiende debuten in de hoofdmacht van Barcelona. Ook Ronaldo zal onder B  l  ni bij Sporting Lissabon pas debuten op zijn zeventiende. Het zegt alles over de fysiek vroegmatuere Lukaku. Op zijn dertiende al schoenmaat 49.

Ook Imscouting, misschien wel de belangrijkste scoutingsweb-site ter wereld, doet mee en noemt Lukaku ‘wellicht de beste zestienjarige voetballer ter wereld’.

Lukaku wordt in alle kranten en voetbaltijdschriften naar de grootste Europese clubs geschreven (Chelsea, Manchester United, Tottenham, Real Madrid). Hij is de man van '25 miljoen euro', hij moet Anderlecht een flinke financiële duw bezorgen.

'Vertrekken uit België was toen echt wel de beste optie', weet Smeets. 'Hij had nog een jaar kunnen blijven, de Gouden Schoen winnen en wellicht de pannen van het dak spelen in de Belgische competitie, maar hij werd echt geleefd.'

De speculaties over waar het godenkind naartoe trekt, kunnen beginnen. Maar als je eens naar YouTube surft en 'De school van Lukaku' intikt, weet je waar zijn hart ligt. De vijftienjarige Lukaku zijn mond valt open wanneer hij de tribunes van Stamford Bridge aanschouwt. 'Geef mij een bal en ik blijf hier vijf uur', zegt een emotionele Lukaku, van kindsbeen af gek van Chelsea. 'De dag dat ik hier speel, zal ik wenen. Het gaat mij lukken.' Lukaku blijft zo lang plakken in de voetbaltempel van de Londense club dat een leraar hem komt zeggen dat het nu echt wel tijd is om te vertrekken. Teleurgesteld druipt hij af.

DIDIER

Chelsea dus. Daar trekt Lukaku naartoe, de ploeg van zijn dromen, de ploeg waarvoor hij sinds zijn tiende supportert. Nog voor de droom van Lukaku kan beginnen en hij een voet heeft gezet in St Pancras Station in Londen, krijgt hij het etiket 'Didier Drogba' opgekleefd. De fysieke gelijkenis is treffend en de manier waarop Lukaku een doelpunt viert, met het draaiende vingertje in de lucht, is een blauwdruk van Drogba.

Maar die vergelijking met Drogba is te zwaar om te dragen voor de schouders van de jonge Lukaku. Opgetrokken uit gewapend beton, dat wel, maar nog veel te onervaren. Dergelijke vergelijkingen houden ook geen steek. Toen Drogba in 2004 werd weggekocht bij Olympique Marseille, was hij er al 27. Hoe dan ook, de gelijkenissen zijn ontegensprekelijk. Ook over Drogba's eerste optredens bij Chelsea was de Britse pers vernietigend. Ook hij miste kansen die je niet kon missen, ook zijn balcontroles waren allesbehalve zuiver, ook hij zwaaide flink wat theatraal met de armen. De twee hebben wel een uitstekend contact, dagelijks bellen ze elkaar.

Drogba weet zelf ook dat Lukaku nog zeeën van tijd heeft om ooit het niveau van zijn mentor te bereiken, hij is dan nog altijd maar een broekje van achttien.

MOORDEND

Lukaku ontwaakt al snel uit zijn droom. De concurrentie in de spits is moordend. Begin er maar aan als je concurrenten naast Drogba luisteren naar namen als Fernando Torres, Nicolas Anelka, Daniel Sturridge of Salomon Kalou. Stuk voor stuk dodelijke spitsen die alles al bewezen hebben op het allerhoogste niveau. Alleen al op de parking van het oefencomplex is het contrast groot. Lukaku parkeert zijn Seat, van zijn sponsor, tussen de Bentleys, Lamorghini's en andere Ferrari's. In zijn eerste seizoen zal Lukaku daarom ook weinig aan spelen toekomen. Welgeteld 158 minuten. Tijdens die schamele speelminuten zal hij amper één assist afleveren.

Je moet je dat ook maar eens voorstellen. Eerst in België in twee jaar tijd naar het sterrendom gekatapulteerd worden om dan opnieuw in de relatieve anonimiteit van de metropool Londen terecht te komen. Op een dag gaan Lukaku en zijn Braziliaanse ploegmaat en verdediger David Luiz shoppen in het wereldberoemde warenhuis Harrods. In België zou Lukaku wellicht niet eens van zijn auto tot aan de ingang van de winkel zijn geraakt, in Londen spelen ze een namiddag om ter meeste handtekeningen uitdelen. Luiz wint, hij moet vier keer zijn krabbel zetten, Lukaku drie keer.

En toch is dat eerste jaar bij Chelsea geen verloren jaar. Lukaku steelt met zijn ogen van de grote persoonlijkheden in de kleedkamer bij Chelsea. De kwaliteiten van de flegmatieke Fransman Nicolas Anelka blazen Lukaku helemaal weg. Zoveel pure kwaliteit heeft hij nog nooit gezien. 'Ook al was hij dertig, zijn snelheid lag verbazingwekkend hoog. Alles lukte bij hem op training: dribbels, controles, schoten op doel vanuit alle mogelijke hoeken.'

Ook John Terry maakt indruk. De verdediger traint altijd in T-shirt en korte broek. Ook al vriest het stenen uit de grond.

In alle eenzaamheid in Londen kijkt Lukaku ook zijn ogen uit op de beste spitsen, waar ook ter wereld. Noem een betaalzender met voetbal en hij heeft er een abonnement op. Ook alle goals op EK's en WK's passeren vaak de revue. En dat gaat ver terug naar zijn kindertijd toen dvd's werden grijsgedraaid. Het maakt Lukaku tot een voetbalencyclopedie – wie bij een voetbalkwis in zijn ploeg zit, kan vooraf al eens gaan kijken naar de hoofdprijzen. Hij kent alle uitslagen, alle stadions, alle doelpuntenmakers. En ook als het wat minder gaat en zijn vertrouwen een flinke deuk lijkt te krijgen, brengen beelden soelaas. Dan herbekijkt hij zijn eigen acties en doelpunten en weet-ie weer dat hij de

kwaliteiten en de wil heeft om de voetbalhemel te bestormen. Zo is hij vandaag nog altijd op zoek naar beelden van een internationaal jeugdtoernooi in Bierbeek waar hij als broekventje topschutter werd.

BEER IN BIRMINGHAM

Wanneer Lukaku tijdens de voorbereiding op zijn tweede seizoen bij *The Blues* merkt dat er opnieuw geen basisplaats voor hem is weggelegd, besluit hij de club van zijn dromen te verlaten. Weg uit Londen, naar Birmingham. West Bromwich Albion wordt de nieuwe thuishaven van Lukaku. Hij wil er bewijzen dat hij wél gemaakt is voor de Premier League, dat hij wél een potentiële wereldspits is.

In vergelijking met Chelsea is Birmingham een familieclub. Lukaku kan die warmte gebruiken en hij komt bij de *Baggies* onder de vleugels van Steve Clarke terecht, gewezen assistent van José Mourinho. Het klikt tussen Clarke en Lukaku. Romelu zal later zeggen dat hun samenwerking ‘zijn leven heeft veranderd’.

Lukaku zal in totaal zeventien keer scoren voor West Bromwich Albion. Zeventien keer in amper twintig wedstrijden als basisspeler. En opvallend: de allerlaatste wedstrijd gaat tussen West Bromwich Albion en Manchester United. Lukaku pakt in die wedstrijd uit met een hattrick. Het is de allerlaatste wedstrijd van Sir Alex Ferguson bij de Red Devils. Ferguson heeft er nog nachtmerries van. Aan het einde van het seizoen zit Romelu’s uitleenbeurt erop en trekt hij opnieuw naar Londen in de hoop dit keer wel in aanmerking te komen voor een basisplaats.

EEN EERSTE KEER JOSE

Op Stamford Bridge is intussen voor de tweede keer succescoach José Mourinho aanbeland. Lukaku werkt de hele voorbereiding netjes af, maar zijn Portugese trainer acht de nog altijd piepjonge spits nog niet sterk genoeg om de aanval van de Engelse topclub te dragen. ‘Hij is klaar om te leren van de ervaren spelers.’ Vrij vertaald betekent dat: veel op de bank zitten en weinig speelminuten. Twee keer mag Lukaku invallen in de competitie, één keer in de Europese Supercup tegen Bayern München. Als invaller in de verlengingen mist Lukaku de beslissende strafschop. Hij is ontroostbaar, ook al doet Daniel Van Buyten nog een flinke poging om hem op te monteren. Chelsea verliest de Supercup, feest bij de Duitsers. De droom begint meer en meer op een nachtmerrie te lijken.

Lukaku, die dan al derde spits was achter Torres en Demba Ba, wordt nog een rij achteruitgezet wanneer Chelsea in extremis Eto’o binnenhaalt.

De razend ambitieuze Lukaku ziet de bui dan al hangen en dringt aan op een vertrek bij Chelsea. Hij wordt uitgeleend aan Everton en er komt ruis op de relatie met de coach.

The Special One krijgt het in de Britse pers hard te verduren. Bij zijn nieuwe club Everton scoort Lukaku aan de lopende band, terwijl het trio Ba-Torres-Eto'o de weg naar de goal maar niet vindt. Mourinho wordt verantwoordelijk geacht voor het te makkelijk laten vertrekken van de Belgische spits en de Engelse pers steigert al helemaal als de Rode Duivel laat uitschijnen dat hij in zijn eerste maanden bij Everton nauwelijks wat gehoord heeft van Mourinho. De Portugees blijft maar vragen krijgen over de uitgeleende spits en reageert. 'Romelu praat graag', zegt hij in de herfst van 2013. 'Maar wat hij nooit vertelt, is waarom hij naar Everton ging. De laatste keer dat ik met hem gesproken heb, was om hem dat duidelijk te maken. Waarom vertel je niet waarom je niet in Chelsea bent? Zijn uitleenbeurt is goed voor Chelsea. Maar als hij spreekt, moet hij niet de halve waarheid spreken. Hij moet alles zeggen. Lukaku was nooit gemotiveerd om de concurrentie met de andere spitsen bij Chelsea aan te gaan.'

Er wordt dan wel flink met modder naar elkaar gegooid, de bruggen tussen de twee zijn net niet opgeblazen.

BIG ROM IN EVERTON

Omdat Lukaku voelt dat hij ook het seizoen erop geen eerste keuze zal zijn en Diego Costa nummer één lijkt te worden, wil hij definitief weg. Hij onderhandelt met Atlético Madrid, maar coach Simeone is niet echt overtuigd. Hij praat ook met Juventus, waar coach Conté interesse toont, maar uiteindelijk is Everton de enige club die de 35 miljoen euro wil neerleggen die Chelsea vraagt. De eerste die Lukaku een sms'je stuurt om hem succes te wensen is... José Mourinho. Een sms'je dat later nog heel belangrijk zou blijken. Romelu trekt voorgoed naar Goodison Park, waar de Spanjaard Roberto Martínez heeft overgenomen van David Moyes, die naar Manchester United trekt om de slapeloze Alex Ferguson op te volgen. Martínez laat zijn snelle, krachtige spits tot vervelens toe dezelfde bewegingen herhalen: bal vragen, tikken, bal weer vragen, tikken, terugleggen, controleren, terugleggen met het hoofd... Het werpt zijn vruchten af. In zijn eerste seizoen, op uitleenbasis, scoort Lukaku 15 keer in 31 wedstrijden. Martínez dikt het zelfvertrouwen van *Big Rom* nog wat verder aan en zegt na afloop van de competitie: 'Lukaku is onvervangbaar. Ik denk niet dat er op de hele wereld een tweede spits te vinden is die zo sterk en krachtig is. Je kan onze situatie gerust met Barcelona vergelijken: het is een van de beste ploegen in Europa, maar zonder Lionel Messi is het dezelfde ploeg niet meer.'

Meer dan eens prijst Martínez zijn spits de hemel in. Hij krijgt er ook flink wat van terug: een dikke knuffel bijvoorbeeld in de wedstrijd tegen Arsenal. Liefde van en voor zijn coach, zoals destijds met Ariel Jacobs bij Anderlecht, het doet de spits beter voetballen.

Everton zal de perfecte club blijken om de diamant verder te slijpen. De concurrentie is er minder groot, de druk is er niet zo verpletterend en de ploeg speelt in functie van zijn recordaankoop.

Lukaku hanteert het principe van *'reculer pour mieux sauter'*. Zijn ambitie blijft onaangetast, hij zet sportief een stap terug om er daarna opnieuw twee vooruit te kunnen zetten.

Zijn professionaliteit flirt met de perfectie. Kijken naar de beste spitsen ter wereld doet-ie nog altijd. Minutieus bestudeert hij hoe mannen als Ibrahimovic, Lewandowski, Cavani, Suarez en co bewegen, afhaken, lopen en scoren. Zo belangrijk. Je merkt dat ook in andere sporten: wie, zoals Philippe Gilbert, van kinds af aan veel naar de koers kijkt, kan een wedstrijd en een finale haarfijn analyseren. Daarnaast verslindt Lukaku ook biografieën van wereldtoppers in hun sport, zoals basketballegende en NBA-ster Kobe Bryant.

GEDAAN MET DE KEUKEN VAN ADOLPHINE

Wat Lukaku leest is dat voeding o zo belangrijk is voor een profsporter. Niet alleen om een laag vetpercentage na te streven en het herstel te bevorderen, maar ook naar blessurepreventie toe. Lukaku huurt een eigen kok in die andere gerechten op tafel zet dan die heerlijke, maar calorierijke keuken van mama Adolphine. Ook fastfood komt er bij Lukaku niet meer in. De kok tovert elke dag een sportdieet op tafel met veel pasta, fruit en groenten. Die gezonde voeding, gecombineerd met veel spiermassa (spieren zijn de grootste calorieverbranders), zorgt ervoor dat Lukaku zijn vetpercentage zakt naar 6 procent. Zoveel als een profwielrenner. In zijn eigen fitness werkt-ie nog verder aan misschien wel zijn grootste wapen: zijn indrukwekkende lijf, dat eens op snelheid niet af te stoppen is.

Hij toont dat lichaam ook graag en draagt altijd een voetbalshirt in de kleinst mogelijke maat. Flink vervelend ook voor de verdedigers, die zo nauwelijks grip krijgen op de spierbundel.

Over die periode bij Everton willen we het nog even hebben met Erwin Koeman. In 2016 landde hij met kleine broer Ronald bij Everton. Roland werd er hoofdtrainer, Erwin zijn assistent. 'Ik heb niemand gekend met zo'n drang en wil om almaar beter te worden. Hij is zo sterk, zo snel en met zijn gezicht naar doel een van de beste spitsen ter wereld. Zijn linkervoet is fenomenaal. Alleen in

de combinatie zag ik soms nog altijd zijn wat grove techniek.’

‘Altijd deed hij na de training nog extra oefeningen. Werken aan zijn tekortkomingen. Aannemen, passen, kaatsen. Afwerken met het hoofd of de voeten na voorzetten of een een-tweetje. Soms is hij boos op zichzelf en dan verliest hij misschien nog iets te veel tijd. Zijn pressing en verdedigende werk kunnen misschien ook nog wat beter.’

Uiteindelijk zal Lukaku vier seizoenen bij Everton blijven. In zijn tweede seizoen kan hij de verwachtingen niet helemaal inlossen. Lukaku speelt 36 wedstrijden in de Premier League en scoort 10 keer. Niet de cijfers die je verwacht van een Europese topspits in wording.

Maar van dan af gaat het crescendo, ook met de statistieken. In seizoen drie in Goodison Park is Lukaku goed voor 18 Premier Leaguegoals, in zijn laatste seizoen scoort hij 25 keer. Geen wonder dat elke topclub geïnteresseerd is om Lukaku binnen te halen. Hij is er dan nog altijd maar 24. En Lukaku wil weg, hij wil schitteren in de Champions League en prijzen winnen. Iets wat hij eigenlijk nog alleen maar kon helemaal in het begin van zijn carrière, bij Anderlecht.

DUURSTE RODE DUIVEL OOIT

114 miljoen euro, da's de prijs die Everton op het hoofd van zijn felbegeerde spits plakt. Weinig clubs kunnen dat monsterlijke bedrag ophoesten. In China kunnen ze dat, maar daar wil Lukaku niet naartoe. Hij wil impact hebben. De top in Spanje eventueel, maar Lukaku is gemaakt voor en kent vooral de Engelse competitie. Conte, inmiddels de coach van Chelsea, wil Lukaku heel graag. Ze sms'en nu en dan. Maar ook bij José Mourinho, intussen aan het roer bij Manchester United, staat Lukaku helemaal bovenaan het lijstje.

De man die al die interesse in goede (en voor hem lucratiefste) banen moet leiden, is de Nederlandse topmakelaar Mino Raiola. Als zoon van een pizzabakker een man met Italiaanse roots. Dat Lukaku zijn hart het meest klopt voor *The Blues* weet iedereen. Dat schreeuwde hij al uit voor de camera's van *De school van Lukaku*, dat bleek uit zijn toenmalige toptransfer als jonkie van Anderlecht naar Chelsea. Maar bij Chelsea is Mino Raiola iets minder geliefd dan bij Manchester United. Bij *The Blues* willen ze geen buitensporige commissies meer betalen. In amper een jaar tijd loodste Raiola drie andere spelers uit zijn portefeuille naar Old Trafford: Mkhitarjan, Ibrahimovic en Pogba. En die laatste, voor de excessen bij PSG voor Mbappé en Neymar de duurste speler ter wereld, zal ook zijn rol spelen in de keuze van de toekomstige club van Lukaku.

DE BANK WERKT VERBINDEND

Het eerste contact tussen Pogba en Lukaku gaat een flinke poos terug. Naar begin 2012 in Stamford Bridge in Londen. Lukaku zit meer op de bank dan hem lief is bij Chelsea, Pogba overkomt hetzelfde bij Manchester United. Allebei dromen ze van het allerhoogste, maar niet van de bank. Lukaku spreekt Pogba kort aan, in het Frans, er is een klik. De banden worden nog meer aangehaald door hun gemeenschappelijke makelaar Raiola. Ze gaan samen op vakantie en wanneer Pogba, na een tussenstop bij Juventus, voor een recordbedrag opnieuw naar Manchester United trekt, zoekt hij in Manchester een huis niet ver van Lukaku. Ze komen bij elkaar over de vloer en kijken samen naar voetbal. En ook vorige zomer, die van de grote transfer van Lukaku, trekken de twee samen op. Ze dompelen zich onder in de jetset van Los Angeles en huren er een spierwitte villa met Rolls. Hollywood op de grasmat.

In die vriendschappelijke vakantiesfeer zorgt Pogba voor de ommekeer in het hoofd van *Big Rom*. Hij laat zijn blauwe droom varen en trekt naar *The Red Devils* voor 85 miljoen euro. Een astronomisch bedrag. En toch kan het. Niet Real Madrid, Barcelona of welk club dan ook: Manchester United is de rijkste ploeg ter wereld met een waarde van 1,5 miljard euro.

Manchester United. In mijn herinnering speelden daar alleen wereldvedetten als Beckham, Giggs, Cantona, Rooney, Keane, Best en Charlton. Maar nu ook een Belg. De op een na duurste speler ooit van de rijkste club ter wereld. Van het kleinste dorpje in Burkina Faso, waar ze nog nooit een blanke hebben gezien, over de Aziatische metropolen tot Patagonië in Zuid-Amerika... Overal hangen truitjes van Manchester United, overal vind je fans, overal kennen ze van nu af aan Romelu Lukaku.

DAG, JOSÉ, AFLEVERING TWEE

Bij Manchester United komt Lukaku opnieuw onder de vleugels van José Mourinho terecht. Een groot succes was de eerste samenwerking allerminst. Lukaku kreeg nooit echt een kans bij Chelsea onder Mourinho en zocht snel andere oorden op.

Maar wat is er nu echt blijven hangen van de akkefietjes en meningsverschillen tussen *The Special One* en de Rode Duivel destijds bij Chelsea? Weinig. Eind augustus 2013, één dag na de verloren Supercupfinale tegen Bayern München, vlogen de verwijten in een kantoortje op Stamford Bridge heen en weer. En er waren inderdaad wel wat uitlatingen in de pers, maar

de twee konden altijd wel nog samen door één deur. De haat, die er nooit echt is geweest, wordt heel snel liefde.

Mourinho kan een spits die sterk is en die heel snel de diepte opzoekt goed gebruiken, iets wat Ibrahimovic bijvoorbeeld nooit heeft gekund. Lukaku van zijn kant bezegelt de liefde met ‘Waarschijnlijk is José Mourinho de beste manager ter wereld. Al van mijn tiende droom ik ervan om met hem samen te werken.’

‘Romelu is gemaakt voor Manchester United – *a natural fit*’, zegt *The Special One* na de eerste trainingsstage op tournee in de Verenigde Staten. ‘Hij heeft een grote persoonlijkheid en is een grote speler. Het is niet meer dan normaal dat hij zijn carrière wil voortzetten bij de grootste club ter wereld. Hij zal een geweldige meerwaarde betekenen voor de groep. Ik kijk er echt naar uit om weer met hem te werken. Elke spits die naar de Premier League komt, heeft een aanpassing nodig. Maar Lukaku heeft de goeie leeftijd. Hij is nog jong en heeft toch al veel ervaring in de Premier League en bij de Belgische nationale ploeg. Hij is een echte negen en die hadden we nodig.’

En over hun verleden bij Chelsea: ‘We zijn nu terug samen op een ander moment in onze carrière. Ik heb geen twijfel dat het gaat werken. Toen hij bij Everton zat, is onze relatie altijd goed gebleven. Hij is intelligent en beleefd en we hebben altijd contact gehouden. Ik zei tegen hem dat hij heel gelukkig mag zijn dat hij tot deze groep behoort. Want dit is een speciale groep. Na drie of vier dagen heb ik het gevoel dat hij hier weleens lang kan blijven.’

Zo klinkt het bij Mourinho over de op een na duurste aankoop ooit voor Manchester United, de vijfde duurste speler ter wereld. Lukaku past helemaal in het kraam van Mourinho, die veel liever met een krachtige spits, een soort buffel, werkt dan met een fijnbesnaarde negen. Ook Romelu zelf mag het bij zijn eerste trainingssessie, onder de loden zon in Los Angeles trouwens, komen uitleggen voor de microfoon van Manchester United TV.

Ja, zijn maatje Pogba heeft dat laatste duwtje richting Red Devils gegeven. ‘Hij is mijn buurman én een van mijn beste vrienden. Toen hij vorig jaar voor Manchester United ging voetballen, schoot het al door mijn hoofd: als we ooit ploegmaats kunnen worden, zal ik geen neen zeggen. We hebben echt elke dag contact en hij kon me dus alles vertellen over het reilen en zeilen bij *The Red Devils*.’

Prijzen pakken en eindelijk aantreden in de Champions League, ook dat wil Lukaku realiseren: ‘Eindelijk! Ik speel al acht jaar clubvoetbal en ik heb er nog nooit van mogen proeven. Ik wil er meedoen voor de prijzen. Het WK is mooi, het EK ook, maar van de Champions League heb ik altijd gedroomd. Wisten wij vroeger veel of we met België ooit een talentvolle generatie zouden hebben.’

Lukaku erft ook het nummer negen van Zlatan Ibrahimovic, beleefd gevraagd aan de Zweedse wereldster, die op dat moment aan het revalideren is en plaats moet ruimen voor de veel vinnigere Lukaku.

Tegelijkertijd roept de spraakmakende transfer van Lukaku ook vragen op. Is hij bestand tegen de verpletterende druk bij Manchester United? Zijn transferprijs zal elke keer opnieuw opgerakeld worden als het wat minder gaat en blijft hij dan ook overeind? De prestaties van Lukaku zullen kapotgeanalyseerd worden, sociale media zullen uitpuilen van meningen. Leven onder een vergrootglas. Topprestaties zullen meteen moeten volgen. Alleen zo kan de onvermijdelijke kritiek geblust worden.

KANONSTART

Zijn eerste officiële wedstrijd is de Supercup tegen Real Madrid. Lukaku scoort, maar begaat ook een enorme misser. De Engelse kranten zien vooral nog werkpunten. *The Sun* schrijft: ‘De fans van United kunnen maar beter hopen dat hij in de toekomst niet zoveel kansen zal missen als hij nu deed.’ De *Daily Mirror* is niet mals voor de peperdure spits met de opmerking ‘Zijn doelpunt kan zijn ontgoochelende prestatie niet verhullen. De man die Zlatan moet vervangen, slaagde er niet in dominant te zijn.’ Conclusie: de aanvaller heeft nog tijd nodig om zich helemaal aan te passen aan zijn nieuwe ploeg. Tijd die er eigenlijk niet is.

Maar de kritische stemmen van de Manchester United-*watchers* verstommen snel. Lukaku past zich goed aan. Hij speelt sterk met de rug naar doel, en ook de afwerking staat op punt. Hij is de nummer negen geworden die José Mourinho verwachtte: de targetspits die ook in de diepte kan worden gestuurd.

En dat krijg je niet zomaar. Wat doet Lukaku op het AON-trainingscomplex van Manchester United in Carrington? Keihard werken en schaven aan zijn kopspel, zijn techniek en zijn combinatiespel. Zoals hij dat altijd, overal en op elke training heeft gedaan. Bij Manchester United heeft hij snel zijn maatje gevonden met wie hij na de training nog afwerkt op doel: Marcus Rashford. Wie mist moet pompen. Zijn triceps wordt zo nog imposanter.

Het werpt zijn vruchten af, de goals volgen en Mourinho doet er nog een schepje

bovenop. In een interview aan de *Times* zegt hij dat Lukaku in het klimaat van de transfers van Neymar en Mbappé eigenlijk 165 miljoen euro waard is. Lukaku is dus een koopje.

En het is haast niet te geloven, maar pas acht jaar na zijn debuut in Europa, met Anderlecht in de Europaleague, zal Lukaku eindelijk ook aantreden in de Champions League, zijn droomcompetitie. Het Zwitserse Basel is de tegenstander. De Beer uit Wintam is aanwezig en sterk in de duels. Hij doet wat hij de voorbije weken altijd deed voor zijn nieuwe ploeg: scoren. De 2-0 in de tweede helft. Hij scoort minstens één keer in elke wedstrijd die hij speelt. Een perfect rapport voor *Big Rom*. Zijn debuut in het kampioenenbal, in zijn tiende profseizoen pas, is geslaagd.

En de goals en de records blijven komen voor Lukaku. Hij maakt zes goals in zijn eerste zes Premier League-duels, zijn achtste in acht wedstrijden voor Man United en zijn twaalfde in tien wedstrijden voor club en land samen. Geen enkele speler debuteerde ooit met meer goals voor Manchester United. Niet Ruud van Nistelrooy, niet Eric Cantona, en ook niet Andy Cole of Robin van Persie. Mourinho zijn ogen blinken: 'Ik wist altijd dat hij meer zou scoren voor ons dan voor Everton en voor West Brom. Dat is gewoon logica. Maar dat hij letterlijk in elke wedstrijd zou scoren, had ik niet gedacht. Zijn werk is heel belangrijk voor ons. Hij scoort en werkt ook hard zoals alle andere spelers.'

En de statistieken van *Big Rom* blijven indrukwekkend: het worden zelfs elf doelpunten in tien wedstrijden voor zijn nieuwe club. Het CIES (het internationaal studiecentrum van de sport) komt met een opvallende berekening: de waarde van Lukaku is op amper drie maanden tijd met 54 procent gestegen. Bij zijn transfer naar United vonden ze nog dat hij 102,7 miljoen euro waard was, terwijl United 85 miljoen euro neertelde. Nu schatten ze zijn waarde op 158,5 miljoen. De visionaire José zat er maar een paar miljoen euro naast.

WORSTELLEN

Na de hoogconjunctuur van zijn beginperiode bij Manchester United valt de trefzekerheid van *Big Rom* wat weg in de herfst. Amper één goal in elf wedstrijden. Maar trainer Mourinho pakt de spits nu anders aan dan tijdens hun samenwerking bij Chelsea. *The Special One* wisselt zijn diepe spits nooit (ook al is er nog altijd Ibrahimovic), geeft hem alle vertrouwen en werpt hem op elke persconferentie bakken lof toe. 'Lukaku zal opnieuw scoren, binnenkort.'

Dinsdag, volgende week, wanneer weet ik niet. Maar hij scoort zeker. Geen probleem. Voor mij is het teamwerk het belangrijkste. En Lukaku geeft alles voor de ploeg, daarin is hij ongeëvenaard.'

De tactiek en vaderlijke behandeling van Mourinho werken. De doelpuntenmachine trekt zich stilaan opnieuw op gang. Meer nog: hij gooit eindelijk ook het juk van zich af dat hij het alleen maar kan tegen de kleintjes. Zijn criticasters hadden een punt, zijn statistieken tegen de ploegen uit de top vijf ogen mager in vergelijking met de andere topspitsen uit de Premier League. Lukaku scoort één goal op vier duels of 25 procent. Sergio Agüero spant de kroon en zit zelfs aan 65 procent. Harry Kane, de doelpuntenmachine van Tottenham, haalt een score van meer dan 50 procent.

Maar *Big Rom* is nu ook *big* tegen de grote ploegen. Hij speelt de pannen van het dak tegen onder meer zijn vorige club Chelsea met één goal en één assist. Een last die van zijn schouders valt. De term '*flat track bully*', die de Engelse pers gebruikt om aan te duiden dat hij het alleen maar kan tegen de kleine ploegen, mag naar de vuilnisbak.

En Lukaku stoomt door. Begin april maakt hij zijn honderdste goal in de Premier League, tegen Swansea. Hij kegelt zo onze assistent-bondscoach, Thierry Henry, van de koppositie als jongste buitenlander ooit die honderd keer scoort in de rijkste voetbalcompetitie ter wereld. Geen andere Belg die daar ooit in slaagde. Het is een select clubje van 28 spelers die ooit de kaap van de 100 Premier Leaguegoals hebben gerond. Amper vier spelers waren jonger dan Lukaku toen ze daarin slaagden: Michael Owen, Robbie Fowler, Wayne Rooney en Harry Kane. Zijn eerste goal in de lucratieve Engelse competitie maakte Lukaku trouwens op 18 augustus 2012 in het truitje van West Bromwich Albion. Voor de volledigheid: Lukaku scoorde 51 keer met links, 28 keer met rechts en 21 keer met het hoofd.

De Beer van Wintam lijkt trouwens goed op weg om dit seizoen de kaap van de dertig goals te ronden in één seizoen. Alle competities bij elkaar geteld. En dat is best wel een opmerkelijke prestatie voor een speler van Manchester United. De laatste tien jaar slaagden daar maar twee spitsen in: Wayne Rooney en Robin van Persie. Elke keer als je al die records en lijstjes overloopt, besef je pas wat voor een kanjer die Rode Duivel is.

UITFLUITEN

Ik heb het altijd ontzettend respectloos gevonden: de immer hardwerkende Romelu Lukaku en dan gefluit dat neerdaalt van de tribunes in het Koning Boudewijnstadion. Beschaamd ben je dan, al komt dan meestal snel het besef dat

de supporters van de nationale ploeg in wezen anders zijn dan clubsupporters. Minder kenner vooral. Maar zelfs de meest sceptische supporter kan er niet omheen: straks op het WK is Lukaku misschien wel het gevaarlijkste wapen van de Rode Duivels.

Maar ook toen Lukaku al lang de schrik van de Premier League was, leek hij veel van zijn pluimen te verliezen bij de nationale ploeg. Alsof het aantrekken van het truitje van de Rode Duivels hetzelfde effect had op Lukaku als korte manen op Samson. En toegegeven: er zijn mindere campagnes geweest van *Big Rom* bij de Belgen. Zoals de kwalificatiecampagne voor het EK 2016. Toen scoorde hij niet één keer en leek hij soms op een onbeholpen spierbundel die er maar niet in slaagde een bal netjes te controleren of verzorgd terug te tikken.

De meest terugkerende verklaring was altijd het gebrek aan ruimte voor de aalvlugge spits. Bij Everton en zeker ook bij West Bromwich Albion lag er ruimte in de rug van de verdediging van de tegenstanders. Ruimte die er niet is bij de nationale ploeg, want de Belgen zijn het aan hun status en plaats op de wereldranglijst verplicht om zelf het spel te maken. Dus trekt de tegenstand vaak aan dubbele muur op. Maar die verklaring is vaak te simpel. Lukaku zelf gaf het in zijn periode bij Everton al meermaals aan: 'Ik kan scoren tegen elk type ploeg.' Wat wel steek houdt: met 35 miljoen euro was Lukaku de duurste speler ooit van Everton. Dat moet renderen en dus speelden de andere tien *Toffees* in dienst van de krachtige spits. Bij de Rode Duivels lag dat natuurlijk lange tijd anders. Daar was Lukaku een van de vele vedetten. Met vooral De Bruyne en Hazard als mannen die het verschil moesten maken. Dan ben je er als diepe spits vooral opuit om met de rug naar doel te spelen, te kaatsen en te temporiseren. Maar een echte kaatser is hij niet en zeker niet in zijn periode onder Martínez bij Everton.

Bij Everton was Lukaku vooral ook gebaat bij strakke ballen in de rug van de verdediging, bijna een kwart van zijn goals heeft hij op die manier gemaakt. Veel kunnen bewegen, dat heeft-ie nodig om efficiënt te kunnen zijn. Maar zeker onder Wilmots speelden de Belgen vaak met de handrem op en was er van beweging niet al te veel sprake. Die goals kwamen er wel met de komst van Martínez als bondscoach. Niemand die de Rode Duivel beter kan doorgronden dan de Spanjaard. Niemand ook die beter weet wat zijn diepe spits nodig heeft om optimaal te renderen. Martínez wil een overtal creëren op de flanken. Op de voorzetten die daarop volgen, is Lukaku dodelijk efficiënt gebleken. Zo scoorde hij de laatste zeven interlands al tien keer en bovendien is hij op zijn 24ste topschutter aller tijden bij de nationale ploeg. In 66 interlands maakte hij maar liefst 33 doelpunten, dat is exact één goal om de twee wedstrijden. En opvallend nog: de meeste van die goals heeft hij gemaakt in zijn laatste twee jaar voor

België, 22 in 26 wedstrijden. Terwijl hij debuteerde voor België op 3 maart 2010 als zestienjarige en dus maar elf keer scoorde in zijn eerste zes jaar bij de nationale ploeg.

FINALE WERELDBEKER

In een van zijn laatste interlands, die tegen Saoedi-Arabië, heeft-ie met twee goals alle twijfels van zich afgespeeld. Uitbinker. En ook al was het maar tegen de mannen uit de woestijn, Lukaku heeft bij Manchester United, waar hij elke week voetbalt onder een vergrootglas, echt wel flinke stappen gezet, zeker als targetman.

Lukaku loopt niet alleen meer, intussen bijna één kilometer meer over negentig minuten dan destijds bij Everton. In de combinatie is hij beter en preciezer. Als aanspeelpunt bewijst hij ook meer en meer zijn nut. Steeds vaker is hij betrokken bij de beslissende acties. En ook in het luchtruim, ondanks zijn gestalte vroeger een van zijn zwakkere plekken, is hij nog moeilijk af te stoppen. Ook dat bewijzen zijn statistieken. Voor het eerst sinds zijn komst naar de Premier League wint hij meer dan de helft van de kopduels. Hij zit nu al aan zeven assists, meer dan in welk ander seizoen ook.

Lukaku lijkt zo net op tijd klaar om straks te scoren op het allergrootste schouwtoneel van de populairste balsport ter wereld: de Wereldbeker in Rusland. Op het WK in Brazilië scoorde Lukaku één keer, op het EK in Frankrijk twee keer. Straks in Rusland gaat hij er meer in jagen en dat is ook nodig wil België echt ver raken op de Wereldbeker. Dan heb je er eentje nodig die topschutter wordt of toch er flink tegenaan leunt. Lukaku heeft op zijn 24ste alles om dat te verwezenlijken.

Deze ebook licentie is jouw eigendom en kan gelezen worden op een Mac, pc of laptop, e-reader, tablet en/of mobiele telefoon.

(Door)verkopen, verspreiden (sub)licenseren, verhuren, leasen of op een andere manier overdragen van enig recht in of op deze licentie of dit eBook, danwel reproduceren, uitgeven, uitzenden of op enige andere manier beschikbaar stellen van dit digitale bestand aan een 3de partij is ten strengste verboden.

Dit bestand is voorzien van een watermerk met informatie die jou aanmerkt als de eigenaar van de licentie om misbruik voorkomen.

Veel leesplezier!